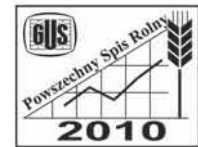

Urząd Statystyczny w Kielcach

Charakterystyka gospodarstw rolnych w województwie świętokrzyskim

Powszechny Spis Rolny 2010

KIELCE 2012

Zespół Redakcyjny Urzędu Statystycznego w Kielcach

Przewodniczący: Lidia Jarosz
Redaktor główny: Beata Bielewicz-Kosińska
Członkowie: Teresa Wójcik, Edyta Wojtasik, Anna Rudnicka, Ewa Tomczyk,
Małgorzata Sobieraj, Olga Szymocha, Iwona Boksa-Nowak,
Aneta Królik
Sekretarz: Bożena Molus

Opracowanie publikacji: Świętokrzyski Ośrodek Badań Regionalnych:
Mateusz Orzechowski, Rafał Młynik, Dominik Górski
Skład komputerowy i grafika: Aneta Łyżwa
Projekt okładki: Zakład Wydawnictw Statystycznych w Warszawie
Druk i oprawa: Zakład Wydawnictw Statystycznych:
Zakład Poligraficzny nr 2 w Radomiu

ISBN: 978-83-89612-37-3

Publikacja dostępna w Internecie

www.stat.gov.pl/kielce

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

PRZEDMOWA

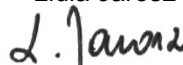
Przekazuję Państwu kolejne opracowanie prezentujące wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2010, który został przeprowadzony w dniach od 1 września do 31 października 2010 r.

Publikacja składa się z uwag metodycznych, części analitycznej i części tabelarycznej. W uwagach metodycznych omówiono podstawowe zasady, definicje i pojęcia obowiązujące w spisie i badaniu metod produkcji rolnej.

W części analitycznej przedstawiono charakterystykę gospodarstw rolnych według wybranych kryteriów w porównaniu z danymi pochodzącymi ze spisu z 2002 roku. Część analityczną uzupełniają wykresy, mapy oraz tablice prezentujące szeroki zakres informacji zebranych ze wszystkich działów formularza spisowego, pozwalających na dokonanie analizy procesu przemian, jakie miały miejsce w rolnictwie naszego regionu w okresie pomiędzy dwoma spisami rolnymi przeprowadzonymi w 2002 i 2010 roku.

Mam nadzieję, że niniejsze opracowanie będzie źródłem cennych informacji dla odbiorców naszych publikacji zajmujących się tematyką wsi i rolnictwa.

Lidia Jarosz

Zastępca Wojewódzkiego Komisarza Spisowego
Dyrektor Urzędu Statystycznego w Kielcach

Kielce, październik 2012 r.

PREFACE

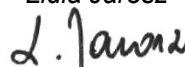
I present You the next publication illustrating the results of Agricultural Census 2010 which was conducted between 1st September and 31st October 2010.

The publication comprises methodological notes, an analytical part and a tabular part. The methodological notes discuss basic rules, definitions and concepts applicable to both the Agricultural Census and the survey on agricultural production methods.

The analytical notes provide a characteristics of agricultural holdings by selected criteria, against the results of the Agricultural Census 2002. It is supplemented by charts, maps and tables presenting the wide range of information collected in all sections of the census form and allow to analyze the process of transformation which took place in the agriculture of our region in the period between censuses conducted in 2002 and 2010.

I hope that this elaboration will be the valuable source of information for users of our publication interested in the issues connected with rural areas and agriculture.

Lidia Jarosz

Deputy Voivodship Census Commissioner
Director of Statistical Office in Kielce

Kielce, October 2012

SPIS TREŚCI

	Str.
PRZEDMOWA	3
UWAGI METODYCZNE	13
UWAGI ANALITYCZNE	30
Ogólna charakterystyka gospodarstw rolnych	32
Użytkowanie gruntów	36
Powierzchnia zasiewów	41
Zwierzęta gospodarskie	53
Ciągniki, maszyny i urządzenia rolnicze	68
Nawozy, środki ochrony roślin i nawadnianie	72
Dochody gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego	75
Cele produkcji gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego	79
Pracujący i nakłady pracy w gospodarstwach rolnych	84

Tablice

	Tabl.	Str.
Liczba gospodarstw rolnych w latach 2002, 2007 i 2010	1	33
Ciągniki w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą według grup obszarowych użytków rolnych w latach 2002 i 2010	2	69
Zużycie nawozów wapniowych według sektorów	3	73
Wybrane wskaźniki dla gospodarstw indywidualnych według głównego źródła dochodu gospodarstwa domowego	4	76
Wybrane wskaźniki dla gospodarstw indywidualnych według odsetka wartości końcowej produkcji rolniczej przeznaczonej na samozaopatrzenie gospodarstwa domowego	5	80

Wykresy

	Wyk.	Str.
Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych prowadzących działalność rolniczą	1	36
Liczba gospodarstw rolnych i powierzchnia użytków rolnych według grup obszarowych użytków rolnych	2	37
Udział powierzchni zasiewów w powierzchni użytków rolnych według powiatów.....	3	39
Udział powierzchni uprawy drzew owocowych, krzewów owocowych oraz szkółek drzew i krzewów owocowych w ogólnej powierzchni sadów	4	40

	Wyk.	Str.
Powierzchnia zasiewów ogółem i liczba gospodarstw rolnych posiadających zasiewy według grup obszarowych użytków rolnych	5	42
Średnia powierzchnia pod zasiewami przypadająca na 1 gospodarstwo rolne według powiatów	6	42
Struktura powierzchni poszczególnych grup upraw w ogólnej powierzchni zasiewów	7	43
Odsetek powierzchni uprawy zbóż oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących uprawę zbóż według grup obszarowych użytków rolnych	8	44
Odsetek powierzchni uprawy strączkowych jadalnych oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących uprawę strączkowych jadalnych według grup obszarowych użytków rolnych	9	45
Odsetek powierzchni uprawy ziemniaków oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących uprawę ziemniaków według grup obszarowych użytków rolnych ..	10	47
Odsetek powierzchni uprawy buraków cukrowych oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących uprawę buraków cukrowych według grup obszarowych użytków rolnych	11	49
Odsetek powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących uprawę rzepaku i rzepiku według grup obszarowych użytków rolnych	12	50
Struktura gospodarstw rolnych według skali chowu bydła i grup obszarowych użytków rolnych	13	55
Struktura liczby gospodarstw i pogłowia bydła według skali chowu bydła	14	56
Struktura pogłowia bydła według skali chowu bydła i grup obszarowych użytków rolnych	15	56
Struktura liczby gospodarstw i pogłowia krów według skali chowu krów	16	57
Struktura pogłowia krów według skali chowu krów i grup obszarowych użytków rolnych	17	58
Struktura gospodarstw rolnych według skali chowu trzody chlewnej i grup obszarowych użytków rolnych	18	59
Struktura liczby gospodarstw i pogłowia trzody chlewnej według skali chowu trzody chlewnej	19	59
Struktura pogłowia trzody chlewnej według skali chowu trzody chlewnej i grup obszarowych użytków rolnych	20	60
Struktura liczby gospodarstw i pogłowia loch według skali chowu loch	21	61
Struktura gospodarstw rolnych według skali chowu loch i grup obszarowych użytków rolnych	22	61
Struktura pogłowia loch według skali chowu loch i grup obszarowych użytków rolnych	23	62
Struktura liczby gospodarstw i pogłowia owiec według skali chowu owiec	24	63
Struktura liczby gospodarstw i pogłowia koni według skali chowu koni	25	64
Struktura liczby gospodarstw i pogłowia kóz według skali chowu kóz	26	65
Struktura liczby gospodarstw i pogłowia kur niosek według skali chowu niosek	27	66

	Wyk.	Str.
Struktura liczby ciągników według mocy silnika	28	68
Udział gospodarstw rolnych wyposażonych w ciągniki w ogólnej liczbie gospodarstw prowadzących działalność rolniczą według liczby ciągników i grup obszarowych użytków rolnych	29	69
Ciągniki fabrycznie nowe zakupione po 2004 r. według mocy silnika	30	70
Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych według powiatów	31	73
Gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych prowadzące działalność rolniczą i stosujące środki ochrony roślin	32	74
Średnia powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa indywidualnego według głównego źródła utrzymania gospodarstwa domowego	33	78
Gospodarstwa domowe ogółem, w tym gospodarstwa, dla których działalność rolnicza jest głównym źródłem dochodów według wielkości odsetka wartości końcowej produkcji rolniczej przeznaczonej na samozaopatrzenie	34	81
Rodzinna siła robocza w latach 2002 i 2010	35	85
Przeciętna liczba AWU przypadająca na pracującego członka rodziny użytkownika gospodarstwa rolnego według grup obszarowych użytków rolnych ..	36	86
Struktura pracujących i nakładów pracy w gospodarstwach indywidualnych w ciągu roku według grup obszarowych użytków rolnych	37	86
Struktura gospodarstw rolnych oraz poszczególnych kategorii pracujących i nakładów pracy w ciągu roku w tych gospodarstwach według grup obszarowych użytków rolnych	38	87
Użytkownicy gospodarstw rolnych pracujący w swoim gospodarstwie rolnym według płci i wieku	39	88
Struktura członków rodzinnej siły roboczej pracujących w gospodarstwach indywidualnych według grup obszarowych użytków rolnych i wieku	40	88
Struktura członków rodzinnej siły roboczej pracujących w gospodarstwach indywidualnych według kategorii, wykonywania pracy dodatkowej i płci	41	89
Struktura członków rodzinnej siły roboczej pracujących w gospodarstwach indywidualnych według wykonywania pracy dodatkowej i grup obszarowych użytków rolnych	42	90
Rysunki	Rys.	Str.
Odsetek gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w tym – działalność inną niż rolnicza	1	34
Odsetek osób kierujących z wykształceniem rolniczym w tym – z wyższym wykształceniem rolniczym	2	35
Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych	3	37
Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha UR	4	38
Odsetek gospodarstw indywidualnych produkujących głównie na sprzedaż	5	83
Odsetek gospodarstw indywidualnych produkujących wyłącznie na samozaopatrzenie	6	83

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

	Tabl.	Str.
Gospodarstwa rolne według form własności i grup obszarowych użytków rolnych ..	1	92
Charakterystyka gospodarstw rolnych według form własności	2	93
Charakterystyka gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych	3	94
Charakterystyka gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą według grup obszarowych użytków rolnych	4	98
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych użytków rolnych oraz podregionów i powiatów	5	164
Gospodarstwa rolne prowadzące działalność rolniczą według grup obszarowych użytków rolnych oraz podregionów i powiatów	6	168
Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych według grup obszarowych użytków rolnych oraz podregionów i powiatów	7	172
Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych prowadzących działalność rolniczą według grup obszarowych użytków rolnych oraz podregionów i powiatów	8	174
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych według podregionów i powiatów	9	176
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych prowadzących działalność rolniczą według podregionów i powiatów	10	180
Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów oraz podregionów i powiatów ..	11	184
Pogłowie zwierząt gospodarskich według podregionów i powiatów	12	186
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych według podregionów i powiatów	13	188
Gospodarstwa rolne posiadające ciągniki według mocy silnika oraz podregionów i powiatów	14	190
Ciągniki w gospodarstwach rolnych według mocy silnika oraz podregionów i powiatów	15	192
Gospodarstwa rolne według wykształcenia rolniczego osoby kierującej oraz podregionów i powiatów	16	194
Gospodarstwa rolne według lat prowadzenia gospodarstwa przez osobę kierującą oraz podregionów i powiatów	17	196
Gospodarstwa indywidualne według osoby kierującej oraz podregionów i powiatów	18	198
Gospodarstwa rolne według głównego źródła dochodu gospodarstwa domowego oraz podregionów i powiatów	19	199
Pracujący w rolnictwie według podregionów i powiatów	20	200
Użytkownik i członkowie rodziny użytkownika pracujący w gospodarstwach indywidualnych według grup obszarowych użytków rolnych oraz podregionów i powiatów	21	202
Użytkownik i członkowie rodziny użytkownika pracujący w gospodarstwach indywidualnych według czasu pracy oraz podregionów i powiatów	22	204
Użytkownik i członkowie rodziny użytkownika pracujący w gospodarstwach indywidualnych według wieku oraz podregionów i powiatów	23	205

CONTENTS

	Page
PREFACE	3
METHODOLOGICAL NOTES	13
ANALYTICAL NOTES	30
General characteristics of agricultural holdings	32
Land use	36
Sown area	41
Livestock	53
Tractors, agricultural machinery and equipment	68
Fertilisers, pesticides and irrigation	72
Income of households with a holder of an agricultural holding	75
Purposes of production of households with the holder of an agricultural holding	79
Labour force and labour input in agricultural holdings	84

Tables

	Table	Page
Number of agricultural holdings in 2002, 2007 and 2010	1	33
Tractors on holdings conducting agricultural activity by area groups of agricultural land in 2002 and 2010	2	69
Consumption of calcium fertilisers by sectors	3	73
Selected indicators for natural person's holdings by main source of the household's income	4	76
Selected indicators for natural person's holdings by percentage of the final production value designated for subsistence	5	80

Charts

	Chart	Page
Structure of land use in agricultural holdings conducting agricultural activity	1	36
Number of agricultural holdings and agricultural land area by area groups of agricultural land	2	37
Share of sown area in agricultural land by powiats	3	39
Share of area under fruit trees, bushes and fruit trees and bushes nurseries in the total area of orchards	4	40
Total sown area and number of holdings with sowings by area groups of agricultural land	5	42

	Chart	Page
Average sown area per 1 agricultural holding by powiats	6	42
Structure of area of separate crop groups in total sown area	7	43
Percentage of area under cereals and number of agricultural holdings cultivating cereals by area groups of agricultural land	8	44
Percentage of area under edible pulses and number of agricultural holdings cultivating edible pulses by area groups of agricultural land	9	45
Percentage of area under potatoes and number of agricultural holdings cultivating potatoes by area groups of agricultural land	10	47
Percentage of area under sugar beet and number of agricultural holdings cultivating sugar beet by area groups of agricultural land	11	49
Percentage of area under rape and turnip rape and number of agricultural holdings cultivating rape and turnip rape by area groups of agricultural land	12	50
Structure of holdings by the scale of cattle's breeding and by area groups of agricultural land	13	55
Structure of number of holdings and number of cattle by the scale of breeding	14	56
Structure of cattle by the scale of breeding and by area groups of agricultural land	15	56
Structure of number of holdings and number of cows by the scale of breeding	16	57
Structure of number of cows by the scale of cow's breeding and by area groups of agricultural land	17	58
Structure of holdings by the scale of pig's breeding and by area groups of agricultural land	18	59
Structure of number of holdings and number of pigs by the scale of breeding	19	59
Structure of number of pigs by the scale of breeding and by area groups of agricultural land	20	60
Structure of number of holdings and number of sows by the scale of breeding	21	61
Structure of holdings by the scale of sow's breeding and by area groups of agricultural land	22	61
Structure of sows by the scale of sow's breeding and by area groups of agricultural land	23	62
Structure of number of holdings and number of sheep by the scale of breeding	24	63
Structure of number of holdings and number of horses by the scale of breeding	25	64
Structure of number of holdings and number of goats by the scale of breeding	26	65
Structure of number of holdings and number of laying hens by the scale of breeding	27	66
Structure of tractors by engine power	28	68
Share of agricultural holdings equipped with tractors in total number of holdings conducting agricultural activity by number of tractors and by area groups of agricultural land	29	69

	Chart	Page
Brand new tractors bought after 2004 by engine power	30	70
Consumption of mineral and calcium fertilisers by powiats	31	73
Holdings with an agricultural area above 1 ha of agricultural land conducting agricultural activity and applying pesticides	32	74
Average area of agricultural land on the natural person's holding by the household's main source of income	33	78
Number of households, including those for which conducting agricultural activity is the main source of income by the percentage of the final production value designated for subsistence	34	81
The family labour force in the years 2002 and 2010	35	85
Average number of AWUs per one employed family member of the holder by area groups of agricultural land	36	86
Annual structure of the employed and labour input on natural person's holdings by area groups of agricultural land	37	86
Annual structure of agricultural holdings and particular categories of the employed and labour input on these holdings by area groups of agricultural land	38	87
Holders working on their own agricultural holdings by sex and age	39	88
Structure of family labour force on natural person's holdings by area groups of agricultural land and age	40	88
Structure of family labour force employed on natural person's holdings by categories, performance of additional jobs and sex	41	89
Structure of family labour force employed on natural person's holdings by performance of additional jobs and by area groups of agricultural land	42	90

Drawings

	Drawing	Page
Percentage of holdings conducting agricultural activity, of which conducting other gainful activity	1	34
Percentage of managers with agricultural education, of which with tertiary education	2	35
Average area of agricultural land of agricultural holdings	3	37
Average area of agricultural land of natural person's holdings over 1 ha of agricultural land	4	38
Percentage of natural person's holdings producing mainly for sale	5	83
Percentage of natural person's holdings exclusively for subsistence	6	83

TABULAR PART	Table	Page
Agricultural holdings by ownership forms and area groups of agricultural land	1	92
Characteristics of agricultural holdings by ownership forms	2	93
Characteristics of agricultural holdings by area groups of agricultural land	3	94
Characteristics of agricultural holdings conducting agricultural activity by area groups of agricultural land	4	98
Agricultural holdings by area groups of agricultural land as well as subregions and powiats	5	164
Agricultural holdings conducting agricultural activity by area groups of agricultural land as well as subregions and powiats	6	168
Average area of agricultural land of agricultural holdings by area groups of agricultural land as well as subregions and powiats	7	172
Average area of agricultural land of agricultural holdings conducting agricultural activity by area groups of agricultural land as well as subregions and powiats	8	174
Land use in agricultural holdings by subregions and powiats	9	176
Land use in agricultural holdings conducting agricultural activity by subregions and powiats	10	180
Sown area by groups of crops as well as by subregions and powiats	11	184
Livestock by subregions and powiats	12	186
Livestock per 100 ha of agricultural land by subregions and powiats	13	188
Agricultural holdings possessing tractors by engine power as well as by subregions and powiats	14	190
Tractors in agricultural holdings by engine power as well as by subregions and powiats	15	192
Agricultural holdings by the manager's agricultural education level as well as by subregions and powiats	16	194
Agricultural holdings by years of running the holding by the farm manager as well as by subregions and powiats	17	196
Natural person's holdings by farm managers as well as by subregions and powiats	18	198
Agricultural holdings by main source of income of household as well as by subregions and powiats.....	19	199
Labour force on agricultural holdings by subregions and powiats	20	200
Members of the holder's family working on natural person's holdings by area groups of agricultural land as well as by subregions and powiats	21	202
Members of the holder's family working on natural person's holdings by working time as well as by subregions and powiats	22	204
Members of the holder's family working on natural person's holdings by age as well as by subregions and powiats.....	23	205

UWAGI METODYCZNE

Wprowadzenie

Powszechny Spis Rolny 2010 (PSR 2010) oraz badanie metod produkcji rolnej przeprowadzone zostały od 1 września do 31 października 2010 r. według stanu na 30 czerwca 2010 r.

Podstawę prawną PSR 2010 oraz badania metod produkcji rolnej stanowiły:

- a) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1166/2008 z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie badań struktury gospodarstw rolnych i badania metod produkcji rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 571/88 (Dz. U. UE nr L 321 z dnia 1 grudnia 2008 r.);
- b) Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o powszechnym spisie rolnym w 2010 r. (Dz. U. z dnia 10 sierpnia 2009 r., Nr 126 poz. 1040);
- c) Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 1995 r., Nr 88, poz. 439; z 1996 r., Nr 156, poz. 775; z 1997 r., Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769; z 1998 r., Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668; z 2001 r., Nr 100, poz. 1080; z 2003 r., Nr 217, poz. 2125; z 2004 r., Nr 273, poz. 2703; z 2005 r., Nr 163, poz. 1362; z 2006 r., Nr 170, poz. 1217; z 2007 r., Nr 166, poz. 1172);
- d) Program Badań Statystycznych Statystyki Publicznej.

W powyższych aktach prawnych określono termin i zakres tematyczny spisu, zasady organizacji i realizacji prac spisowych, zobowiązanie respondentów do udzielania informacji oraz sposób zebrania i ochrony danych.

PSR 2010 był pierwszym spisem zrealizowanym od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Z członkostwa państwa polskiego w Unii Europejskiej wynika szereg zobowiązań, m.in. konieczność dostarczenia informacji z dziedziny rolnictwa w zakresie i terminach określonych przez Komisję Europejską.

Potrzeba przeprowadzenia PSR 2010 r. wynikała ponadto z konieczności:

- ✓ zapewnienia bazy informacyjnej o gospodarstwach rolnych, koniecznej dla realizacji krajowej, regionalnej i lokalnej polityki rolnej i społecznej na wsi,
- ✓ analizy zmian, jakie zaszły w rolnictwie na przestrzeni lat 2002-2010,
- ✓ wykonania zobowiązań Polski w zakresie dostarczenia informacji dla potrzeb innych niż EUROSTAT organizacji międzynarodowych (FAO, OECD i inne),
- ✓ budowy operatu do różnotematycznych badań reprezentacyjnych z zakresu rolnictwa realizowanych w latach następnych.

Wstępne wyniki PSR 2010 zostały przedstawione we wrześniu 2011 r. w „Raporcie z wyników”.

Nowym rozwiązaniem w procesie udostępniania danych jest Analityczna Baza Mikrodanych (ABM), w której znajdują się odpersonalizowane dane uzyskane w spisie i badaniu metod produkcji rolnej. W ramach ABM, specjalnie przygotowana Aplikacja Użytkownika Zewnętrzny (AUZ) zapewnia dostęp do bezpłatnych produktów oraz umożliwia zamawianie bezpłatnych i płatnych produktów na indywidualne potrzeby odbiorców. Dane będą dostępne również poprzez Portal Geostatystyczny.

Ponadto, w Banku Danych Lokalnych będą zamieszczone podstawowe informacje ze spisu dla poszczególnych szczebli podziału terytorialnego kraju.

Zakres i tematyka PSR 2010 i badania metod produkcji rolnej

PSR 2010 został przeprowadzony jako:

- A. badanie pełne w gospodarstwach rolnych:
 - 1. osób fizycznych o powierzchni użytków rolnych wynoszącej:
 - a) co najmniej 1 ha,
 - b) poniżej 1 ha spełniających następujące progi fizyczne: 0,5 ha dla plantacji drzew owocowych, 0,5 ha dla plantacji krzewów owocowych, 0,5 dla warzyw i truskawek gruntowych, 0,5 ha dla chmielu, 0,3 ha dla szkótek sadowniczych i ozdobnych, 0,1 ha dla truskawek gruntowych, 0,1 ha dla warzyw i truskawek pod osłonami, 0,1 ha dla tytoniu, 0,1 ha dla kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami, 10 sztuk dla bydła ogółem, 5 sztuk dla krów ogółem, 50 sztuk dla trzody chlewnej ogółem, 10 sztuk dla loch, 20 sztuk dla owiec ogółem, 20 sztuk dla kóz ogółem, 100 sztuk dla drobiu ogółem oraz 5 sztuk dla koni ogółem.
 - 2. osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej.
- B. badanie reprezentacyjne w gospodarstwach rolnych osób fizycznych o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (innych niż określone w pkt. A.1.b).

Badanie metod produkcji rolnej przeprowadzono jako:

- A. badanie pełne:
 - 1. w gospodarstwach rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej,
 - 2. w gospodarstwach rolnych osób fizycznych prowadzących produkcję ekologiczną,
 - 3. u podmiotów prowadzących działy specjalne produkcji rolnej w zakresie chowu i hodowli bydła, trzody i owiec poza gospodarstwem rolnym (działy: 21 – 32 i 41 – 42) oraz gospodarstwa rolne prowadzące chów i hodowlę drobiu (działy: 51 – 60).
- B. badanie reprezentacyjne w gospodarstwach rolnych osób fizycznych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych (innych niż określone w pkt. A.2 i A.3).

W spisie zebrano informacje z zakresu:

- 1. **Użytkowania gruntów** (m.in.: powierzchnia ogólna gospodarstwa, powierzchnia użytków rolnych, w tym w dobrej kulturze rolnej - zasiewów, upraw trwałych, łąk i pastwisk, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów).
- 2. **Działalności gospodarczej** (m.in.: działalność inna niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym oraz jej znaczenie dla gospodarstwa).
- 3. **Struktury dochodów gospodarstwa domowego** (m.in.: udział dochodów z działalności rolniczej, pozarolniczej, pracy najemnej, emerytur i rent, innych źródeł niezarobkowych w ogólnych dochodach gospodarstwa domowego z użytkownikiem gospodarstwa rolnego, udział samozaopatrzenia gospodarstwa domowego w końcowej produkcji rolniczej)
- 4. **Powierzchni zasiewów i innej** (m.in.: zboża, strączkowe, oleiste, ziemniaki, buraki cukrowe, rośliny przemysłowe, rośliny pastewne, rośliny na przyoranie, warzywa gruntowe, szkółki drzew i krzewów, a także powierzchnia poplonów, grzybów i roślin energetycznych)

5. **Pogłowia zwierząt gospodarskich** (bydło, trzoda chlewna, owce, kozy, konie, drób, króliki, pozostałe zwierzęta utrzymywane w gospodarstwie dla produkcji mięsa, zwierzęta futerkowe oraz liczba pni pszczelich).
6. **Ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych** (m.in.: liczba ciągników, samochodów ciężarowych i przyczep, kombajnów i innych maszyn do zbioru, rozsiewaczy, rozrzutników, sadzarek, agregatów uprawowych, opryskiwaczy, dojarek, a także fakt korzystania z urządzeń do produkcji energii odnawialnej).
7. **Zużycia nawozów** (azotowych, potasowych i fosforowych oraz wapniowych, a także organicznych pochodzenia zwierzęcego).
8. **Aktywności ekonomicznej** (m.in.: aktywność bieżąca i nakłady pracy poniesione w ciągu 12 miesięcy poprzedzających dzień referencyjny badania przez użytkownika, członków jego rodziny i pracowników najemnych).

Tematyka **badania metod produkcji rolnej** obejmowała m.in.: metody orki, płodozmian, liniowe elementy krajobrazu, wypas zwierząt, budynki inwentarskie, urządzenia do magazynowania nawozów organicznych, stosowanie środków ochrony roślin, powierzchnię nawadnianą.

Dodatkowo, tylko ze źródeł administracyjnych pozyskano informacje o produkcji ekologicznej (powierzchnia upraw certyfikowana i w trakcie przestawiania oraz pogłowie zwierząt gospodarskich), a także o fakcie korzystania przez gospodarstwo z płatności w ramach działań ujętych w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013.

Ważniejsze definicje, pojęcia i zasady spisywania

Gospodarstwo rolne – oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Gospodarstwo rolne osoby fizycznej (gospodarstwo indywidualne) to gospodarstwo o powierzchni użytków rolnych od 0,1 ha, będące własnością lub znajdujące się w użytkowaniu osoby fizycznej oraz gospodarstwo rolne osoby posiadającej użytki rolne o powierzchni mniejszej niż 0,1 ha lub nieposiadającej użytków rolnych, która ma co najmniej: 1 sztukę bydła lub (i) 5 sztuk trzody chlewniej albo 1 lochę lub (i) 3 sztuki owiec lub (i) 3 sztuki kóz lub (i) 1 konia lub (i) 30 sztuk drobiu lub (i) 1 strusia lub (i) 5 sztuk samic królików lub (i) 5 sztuk samic pozostałych zwierząt futerkowych lub (i) 3 sztuki pozostałych zwierząt utrzymywanych na rzeź lub (i) 1 pień pszczeli.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności do sekcji A, dział 01, grupy: 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie, 01.2 – uprawy roślin wieloletnich, 01.3 – rozmnażanie roślin, 01.4 – chów i hodowla zwierząt, 01.5 – uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana), 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych przekracza 1 ha lub jednostka prowadzi chów zwierząt gospodarskich.

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

Za **osobę kierującą gospodarstwem rolnym** uważa się osobę fizyczną upoważnioną przez właściciela/użytkownika gospodarstwa rolnego do podejmowania decyzji bezpośrednio związanych z procesami produkcyjnymi, nadzorowania ich lub wykonywania. Kierujący jest na ogół, choć nie zawsze, tą samą osobą co użytkownik.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym również uprawę grzybów), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych, chów i hodowlę zwierząt w gospodarstwie (bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, zwierząt łownych utrzymywanych na rzeź), pszczół oraz działalność polegającą na utrzymaniu gruntów rolnych już niewykorzystywanych do celów produkcyjnych według zasad dobrej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (zgodnie z normami).

Za **zarobkową działalność gospodarczą inną niż rolnicza bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym** przyjęto działalność produkcyjną lub usługową prowadzoną na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku, która wykorzystuje zasoby gospodarstwa rolnego (siłę roboczą, teren, budynki, park maszynowy itp.) lub produkty rolne w nim powstałe (np. agroturystyka, przetwórstwo produktów rolnych).

Nie wlicza się tu działalności innej niż rolnicza, jeżeli z zasobów gospodarstwa do jej prowadzenia wykorzystywana jest tylko i wyłącznie siła robocza.

Wartość końcowej produkcji rolniczej to suma wartości: sprzedaży (nieprzetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych oraz zwierząt gospodarskich), samozaopatrzenia (surowych, nieprzetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych) oraz dopłat do produktów.

Ogólna sprzedaż produkcji gospodarstwa rolnego to suma sprzedaży produktów rolnych oraz wyrobów i usług z działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym, a także dopłat do produktów.

Bezpośrednia sprzedaż konsumentom (ostatecznym odbiorcom na ich własne potrzeby) oznacza sprzedaż produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie rolnym (przetworzonych lub nie) na targowiskach, we własnych sklepach czy w ramach sprzedaży międzysąsiedzkiej.

Nie zalicza się tu sprzedaży produktów rolnych do punktu skupu oraz zakupów dokonywanych przez właścicieli sklepów, restauracji, itp.

Za **gospodarstwo rolne korzystające ze środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich**, uważa się gospodarstwo, z którym zawarto umowę/wydano pozytywną decyzję o przyznaniu płatności w okresie 3 lat kończących się 31 grudnia 2010 r. dla przynajmniej jednego z działań wymienionych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1166/2008 tj.:

- korzystanie z usług doradczych,
- modernizacja gospodarstw rolnych,
- zwiększanie wartości dodanej produktów rolnych i leśnych,
- spełnianie norm opartych na prawodawstwie wspólnotowym,
- uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności,
- dopłaty bezpośrednio do gruntów rolnych w ramach Natury 2000,
- płatności związane z ramową dyrektywą wodną,
- płatności rolno-środowiskowe,
 - w tym płatności z tytułu rolnictwa ekologicznego,
- płatności z tytułu dobrostanu zwierząt,
- różnicowanie w kierunku działalności pozarolniczej,
- zachęcanie do prowadzenia działalności związanej z turystyką.

Użytkowanie gruntów

Powierzchnia **gruntów ogółem** oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania - własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel, itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

Powierzchnię **użytków rolnych ogółem** stanowią:

- użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm z dnia 12 marca 2007 r. z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2010 r., nr 39, poz. 211), na którą składają się:
 - łąki trwałe,
 - pastwiska trwałe,
 - uprawy trwałe, w tym sady (plantacje drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółki),
 - ogrody przydomowe (bez powierzchni przeznaczonej na rekreację),
 - zasiewy,
 - grunty ugorowane,
- użytki rolne pozostałe (użytki rolne nie użytkowane i nie utrzymywane w dobrej kulturze rolnej w dniu 30 czerwca 2010 r.).

Powierzchnia **łąk trwałych** to grunty pokryte trwale trawami (5 lub więcej lat), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Powierzchnia **pastwisk trwałych** to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenie pagórkowatym lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji itp.).

Powierzchnia **upraw trwałych** to łączna powierzchnia plantacji drzew owocowych, krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Powierzchnia **sadów** to plantacje drzew, krzewów owocowych i upraw jagodowych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych, jeżeli ich łączna powierzchnia nie jest mniejsza niż 0,10 ha. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Powierzchnia **ogrodów przydomowych** to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie. Do ogrodów przydomowych nie należy zaliczać powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Powierzchnia **gruntów ugorowanych** to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Zaliczamy tu grunty zarówno uprawnione, jak i nieuprawnione (np. gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha) do płatności obszarowych. Do gruntów ugorowanych należy zaliczyć także grunty przygotowane pod tegoroczne zasiewy (np. warzyw), ale do 30 czerwca 2010 r. nieobsiane lub nieobsadzone, a także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Powierzchnia **lasów i gruntów leśnych** to powierzchnia pokryta roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawiona (nie zalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię drzew i krzewów szybko rosnących prowadzonych na użytkach rolnych.

Powierzchnia **pozostałych gruntów** to grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych (własnych i dzierżawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnia porośniętą wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia terenów bagiennych, powierzchnia innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych) oraz powierzchnia przeznaczona dla rekreacji (np. zlokalizowana wokół domu, pola golfowe, itp.). Do pozostałych gruntów zalicza się także powierzchnię gruntów rolnych nie użytkowanych rolniczo, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego, np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.

W związku z wprowadzeniem pojęcia dobrej kultury rolnej (Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 7 kwietnia 2004 r. – Dz. U. z 2004 r., nr 65, poz. 600), poszczególne rodzaje użytków rolnych, np. łąki, pastwiska, grunty ugorowane, sady, a także pozostałe grunty, nie są w pełni porównywalne z wynikami PSR 2002. W PSR 2010 zaprezentowano nowe lub zmienione kategorie użytków rolnych dostosowane definicyjnie do wymogów Eurostatu – np. grunty ugorowane, uprawy trwałe. Obecna nomenklatura będzie obowiązywała we wszystkich badaniach prowadzonych przez GUS oraz przy publikowaniu ich wyników.

Powierzchnia zasiewów

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym. Do powierzchni pod zasiewami nie zaliczamy powierzchni szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, uprawy wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także innych upraw trwałych oraz powierzchni upraw trwałych pod osłonami itp. Nie zalicza się tu powierzchni plantacji drzew i krzewów szybko rosnących prowadzonych na użytkach rolnych, które kwalifikowane są do lasów oraz powierzchni upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny, ponieważ tę powierzchnię zakwalifikowano do gruntów ugorowanych. Do tej powierzchni nie kwalifikuje się również ogrodów przydomowych.

Dane o powierzchni zasiewów ujmowane w spisie dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.

Do grupy „**zbóż ogółem**” zalicza się powierzchnię uprawy zbóż podstawowych (pszenica, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto) z mieszankami zbożowymi łącznie z kukurydzą na ziarno i pozostałymi uprawami zbożowymi (gryka, proso itp.).

Do grupy „**przemysłowych**” zaliczono powierzchnię buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, lnu i konopi oraz tytoniu. Nie zalicza się tu maku, słonecznika, chmielu, ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych. Uprawy te w niniejszej publikacji zaliczono do grupy „pozostałe uprawy”.

Do grupy „**strączkowych jadalnych**” zalicza się groch, fasolę, bób oraz inne strączkowe jadalne uprawiane na ziarno (np. ciecierzycę). Powierzchnię zasianą grochem, fasolą, bobem itp. przewidzianą do zbioru w stanie niedojrzałym zaliczono do warzyw gruntowych.

Do grupy „**pastewnych**” zaliczono uprawy okopowych pastewnych, strączkowych pastewnych łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno, kukurydzy na zielonkę, motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw (bez upraw przeznaczonych na nawozy zielone).

Grupa „**pozostałe**” obejmuje dane o powierzchni warzyw gruntowych, truskawek i poziomek gruntowych, innych upraw nasiennych, kwiatów i roślin ozdobnych gruntowych, pozostałych przemysłowych (np. krokosza barwierskiego, ziół dla przemysłu kosmetycznego), słonecznika na ziarno, soi, innych oleistych, chmielu, ziół i przypraw, cykorii, a także upraw pod osłonami bez upraw trwałych pod osłonami oraz pozostałych upraw.

Do **warzyw** zaliczono: kapustę głowiastą (wczesną i późną, białą, czerwoną i włoską), cebulę, marchew jadalną, buraki ćwikłowe, ogórki, pomidory, kalafior (wczesne i późne), warzywa pozostałe (pietruszkę, selery, pory, brukselkę, szczaw, szpinak, sałatę, rzodkiewkę, chrzan, rabarbar, skorzonere, kalarepę, czosnek, dynię, szparagi, brokuły, kapustę pekińską, cykorię liściastą itp). Do grupy tej należy również zaliczyć powierzchnię zasianą grochem i bobem, z której przewiduje się dokonanie zbioru w stanie niedojrzałym (zielonym), powierzchnię zasianą fasolą szparagową, z której przewiduje się zbiór niedojrzałych strąków oraz powierzchnię uprawy kukurydzy z przeznaczeniem na zbiór kolb w stanie niedojrzałym, a także powierzchnię uprawy rozsąd warzyw gruntowych na potrzeby gospodarstwa.

Powierzchnia uprawy **warzyw gruntowych** to łączna powierzchnia warzyw uprawianych w gruncie lub z zastosowaniem przykrycia upraw niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie) okresowo bądź na stałe w danym sezonie wegetacji.

Powierzchnia uprawy **warzyw pod osłonami** to powierzchnia uprawy warzyw i rozsąd warzyw na potrzeby gospodarstwa, uprawianych pod dostępnymi osłonami, tj. w szklarniach, tunelach foliowych wysokich (1,5 m i więcej w szczycie) i w inspektach.

Powierzchnia uprawy **truskawek i poziomek gruntowych** to powierzchnia zasadzona truskawkami i poziomkami w gruncie i pod niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie), łącznie z nowymi, wiosennymi nasadzeniami. Nie ujmowano tu powierzchni przygotowanej do nasadzeń jesiennych oraz powierzchni plantacji truskawek przeznaczonych na sadzonki. W 2002 r. powierzchnia poziomek nie była ujmowana łącznie z powierzchnią truskawek, lecz była włączona do grupy pozostałych krzewów owocowych i plantacji jagodowych.

Powierzchnia uprawy **truskawek i poziomek pod osłonami** to powierzchnia uprawy truskawek i poziomek pod dostępnymi osłonami, tj. w szklarniach, tunelach foliowych wysokich (1,5 m i więcej w szczycie) i w inspektach.

Metody produkcji roślinnej

Orka pługiem lemieszowym lub talerzowym to powszechnie stosowana metoda uprawy, która obejmuje odwrócenie gleby. Po tej czynności może nastąpić drugi etap uprawy jakim jest np. użycie brony.

Uprawa konserwująca (płytką orka) jest wykonywana bez użycia pługa lemieszowego lub talerzowego. Ta metoda uprawy nie powoduje odwrócenia gleby. Dzięki niej resztki poźniwne, które pozostają na powierzchni ziemi zmniejszają erozję i pozwalają zatrzymać wilgoć w glebie (na polu powinno zostać przynajmniej 30% resztek poźniwnych). Konserwująca (zachowawcza) uprawa gleby obejmuje: pasową lub strefową uprawę gleby, uprawę bronową, obredlanie.

Siew bezpośredni to metoda uprawy, która nie wymaga stosowania żadnych zabiegów agrotechnicznych pomiędzy zbiorem upraw z poprzedniego sezonu wegetacji a siewem. Nasiona umieszcza się w glebie bez uprzedniego zastosowania orek lub uprawy konserwującej (zachowawczej).

Zwierzęta gospodarskie

Badaniu podlegały zwierzęta gospodarskie znajdujące się w gospodarstwie oraz zwierzęta wysłane na redyki, wypasy i do baczówek. Rejestrowane były wszystkie zwierzęta, tj. zarówno stanowiące własność użytkownika gospodarstwa rolnego lub członków jego gospodarstwa domowego, jak również zwierzęta przetrzymywane czasowo lub stale w gospodarstwie, tj. przyjęte na wychów, opas itp., niezależnie od tego, czy przyjęto je od gospodarstw indywidualnych, czy od jednostek państwowych, spółdzielczych, spółek.

Do **krów** zalicza się krowy mleczne i krowy „mamki”.

Krowy mleczne to dorosłe samice bydła, które miały już potomstwo, a ze względu na rasę, odmianę lub szczególne właściwości utrzymywane są w gospodarstwie wyłącznie lub głównie do produkcji mleka przeznaczonego do konsumpcji lub przetworzenia na produkty mleczne. Zalicza się tu również krowy mleczne wybrakowane już z chowu, które w momencie przeprowadzania badania pozostają jeszcze w gospodarstwie na tzw. dopasie, po czym skierowane zostaną do uboju.

Krowy „mamki” to dorosłe samice bydła, które miały już potomstwo, a ze względu na rasę (krowy ras mięsnych i urodzone z krzyżówek z rasami mięsnymi) lub szczególne właściwości utrzymywane są w gospodarstwie wyłącznie lub głównie do produkcji cieląt rzeźnych i których mleko wykorzystywane jest do odchowu cieląt lub przeznaczone na paszę dla innych zwierząt. Zalicza się tu również krowy „mamki” wybrakowane już z chowu, które w momencie przeprowadzania badania pozostają jeszcze w gospodarstwie na tzw. dopasie, po czym skierowane zostaną do uboju.

Badaniu podlegało pogłowie **drobiu** poszczególnych gatunków w wieku powyżej 2 tygodni.

Dla gospodarstw rolnych o dużej skali chowu drobiu (np. ferma wielkotowarowa produkująca brojlery lub jaja konsumpcyjne), w których w dniu badania nie było na stanie drobiu w związku z trwającą właśnie przerwą technologiczną w produkcji, a przerwa ta nie przekraczała 8 tygodni, przyjmowano stany drobiu z okresu przed opróżnieniem pomieszczeń (kurników).

W celu przeliczenia pogłowia zwierząt w sztukach fizycznych na **sztuki przeliczeniowe duże (SD)** wykorzystano następujące współczynniki:

- bydło, tj. cielęta ogółem w wieku poniżej 1 roku – 0,40; byczki i jałówki razem w wieku 1-2 lat – 0,70; samce bydła w wieku 2 lat i więcej – 1,0; jałówki w wieku 2 lat i więcej – 0,80; krowy mleczne – 1,0, krowy „mamki” – 0,80,
- trzoda chlewna, tj. prosięta o wadze do 20 kg – 0,027; lochy ogółem – 0,50; pozostała trzoda chlewna razem (warchlaki o wadze 20-50 kg, knury i knurki o wadze 50 kg i więcej, trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej, tj. tuczniaki) – 0,30,
- owce ogółem – 0,10,
- kozy ogółem – 0,10,
- konie ogółem – 0,80,
- drób, tj. łącznie brojlery kurze oraz kury i koguty dorosłe na rzeź – 0,007; nioski kurze razem – 0,014; łącznie indyki, gęsi, kaczkę, drób pozostały (bez strusi) – 0,030; strusie – 0,35,
- króliki ogółem – 0,020.

Metody produkcji zwierzęcej

Budynki inwentarskie to budynki przeznaczone dla zwierząt gospodarskich. Zależnie od gatunku zwierząt i kierunku produkcji stosuje się różne rozwiązania technologiczne i funkcyjno-przestrzenne. Stosownie do przeznaczenia, budynki inwentarskie dzieli się na: budynki dla bydła (obory), trzody chlewnej (chlewnie), drobiu kurzego (kurniki) i innych gatunków zwierząt gospodarskich. W budynkach inwentarskich, które zaprojektowano i wykonano dla określonego gatunku zwierząt i kierunku produkcji, zapewnione są odpowiednie, optymalne warunki mikroklimatyczne (temperatura, wilgotność powietrza, oświetlenie), które warunkują uzyskanie dobrych efektów produkcyjnych.

Ciągniki, maszyny i urządzenia rolnicze

Badaniem zostały objęte ciągniki oraz wybrane maszyny i urządzenia użytkowane w gospodarstwach rolnych do prac związanych z działalnością rolniczą w ciągu 12- miesięcy poprzedzających badanie. Spisano sprzęt własny (stanowiący wyłączną własność użytkownika gospodarstwa lub członka jego gospodarstwa domowego), jak i wspólny (będący własnością kilku rolników i użytkowany przez więcej niż jedno gospodarstwo). Ciągniki, maszyny i urządzenia rolnicze należące do kilku rolników spisywano u tego rolnika, u którego znajdowały się w dniu 30 czerwca 2010 r.

Nie spisywano sprzętu, który był niesprawny dłużej niż rok oraz tego, który został przeznaczony do kasacji.

Dane o ciągnikach dotyczą ciągników kołowych dwuosiowych i gąsienicowych.

Zużycie nawozów

W badaniu zebrano dane o nawozach mineralnych, wapniowych oraz nawozach organicznych pochodzenia zwierzęcego, zużytych w gospodarstwach rolnych od 1 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2010 r.

Zużycie nawozów mineralnych (azotowych, fosforowych, potasowych) oraz wapniowych prezentowane jest w przeliczeniu na czysty składnik NPK i CaO. Przeliczeń zużycia nawozów na 1 ha użytków rolnych w roku gospodarczym 2009/2010 dokonano na powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

Informacje o urządzeniach znajdujących się w gospodarstwach rolnych służących do magazynowania nawozów organicznych pochodzenia zwierzęcego dotyczą płyt obornikowych oraz zbiorników na gnojówkę i gnojownicę. W badaniu uwzględniono urządzenia zakryte, chroniące przed emisją amoniaku.

Gospodarstwa ekologiczne

Za **gospodarstwo stosujące ekologiczne metody produkcji rolniczej (gospodarstwo ekologiczne)** uważa się gospodarstwo rolne, które posiada certyfikat nadany przez jednostkę certyfikującą lub jest w trakcie przedstawiania na ekologiczne metody produkcji rolniczej (pod kontrolą jednostki certyfikującej).

Dochody gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego

Za **gospodarstwo domowe z użytkownikiem gospodarstwa rolnego** uważa się zespół osób mieszkających i utrzymujących się wspólnie, jeżeli wśród nich jest osoba prowadząca gospodarstwo indywidualne.

Za **dochód całkowity gospodarstwa domowego** uważa się łączne dochody wszystkich osób zamieszkałych wspólnie z użytkownikiem gospodarstwa rolnego i utrzymujących się razem z nim, tj. z tytułu prowadzenia działalności rolniczej i pozarolniczej (również tej niezwiązanej z gospodarstwem rolnym) oraz z tytułu: pracy najemnej, pobierania emerytur i rent, zasiłku z pomocy społecznej, zasiłku wychowawczego, alimentów, stypendiów, posiadania lokat kapitałowych, uzyskiwania pomocy zagranicznej, wygranych w grach liczbowych i loteriach itp.

Dla potrzeb publikacji przyjęto, że główne źródło dochodu to źródło dochodów przekraczające 50% dochodów ogółem gospodarstwa domowego.

Dane o strukturze dochodów dotyczą okresu 12 miesięcy poprzedzających badanie (tzn. okresu od 1 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2010 r.).

Pracujący

Dane dotyczą osób pracujących w gospodarstwach rolnych w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie (tj. wg aktywności stałej) w podziale na gospodarstwa indywidualne oraz gospodarstwa rolne osób prawnych i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.¹

Dane o pracujących w rolnictwie według aktywności stałej dotyczą nakładów pracy ponoszonych na wytworzenie produkcji rolnej w ciągu 12 miesięcy, a więc uwzględniają cały roczny cykl produkcyjny w gospodarstwie rolnym (pod warunkiem, że 30 czerwca 2010 r. w gospodarstwie była prowadzona działalność rolnicza).

W **gospodarstwach indywidualnych** poddano badaniu wkład pracy użytkownika gospodarstwa rolnego oraz dorosłych członków jego rodziny (tj. w wieku 15 lat i więcej), niezależnie od tego czy stanowili jedno gospodarstwo domowe, czy nie, wkład pracy pracowników najemnych stałych, dorywczych, kontraktowych, a także pracę wykonywaną w ramach pomocy sąsiedzkiej.

W **gospodarstwach osób prawnych** oraz **jednostkach organizacyjnych niemających osobowości prawnej** badany był wkład pracy **pracowników najemnych stałych, dorywczych, kontraktowych i pozostałych pracujących**.

Za **pracę w swoim/rodzinnym gospodarstwie rolnym** uznaje się wykonywanie prac bezpośrednio związanych z produkcją rolniczą (roślinną i zwierzęcą) oraz prace ogólne, związane z prowadzeniem gospodarstwa np.:

- zakup środków produkcji,
- sprzedaż produktów i przygotowanie ich do sprzedaży,
- prace związane z magazynowaniem,
- transport na potrzeby gospodarstwa rolnego,
- bieżące naprawy sprzętu rolniczego, prace konserwacyjne budynków, maszyn, instalacji,
- organizację i zarządzanie pracą w gospodarstwie rolnym, załatwianie spraw urzędowych, prowadzenie rachunków,
- wypełnianie wniosków o dopłaty bezpośrednie i inne.

Ze względu na zaistniałą w 2010 r. specyficzną sytuację, do pracy w swoim gospodarstwie rolnym wliczono również prace związane z likwidacją skutków powodzi.

Jako pracy w gospodarstwie rolnym **nie traktuje się** takich prac jak: przyrządzanie posiłków, pranie, sprzątanie, doglądanie dzieci oraz innych prac związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Wyłączone są również prace związane z leśnictwem, łowiectwem, połowem lub hodowlą ryb (bez względu na to czy prowadzone były w gospodarstwie czy poza nim), a także praca w ramach działalności gospodarczej innej niż rolnicza.

¹ Dla zaspokojenia potrzeb krajowych w Powszechnym Spisie Rolnym 2010 zbadano dodatkowo wkład pracy w rolnictwie w ujęciu aktywności bieżącej (tylko w ciągu tygodnia poprzedzającego dzień referencyjny spisu), jednakże ze względu na charakter niniejszej publikacji, dane te nie zostały tutaj uwzględnione.

Za **pracę poza swoim/rodzinnym gospodarstwem rolnym** uznaje się każdą pracę (również dorywczą), wykonywaną poza rodzinnym gospodarstwem rolnym (najemną lub na własny rachunek, w tym również w rolnictwie). Uwzględniona została tutaj również praca wykonywana w rodzinnej działalności gospodarczej (innej niż rolnicza) np. w agroturystyce, działalności usługowej z wykorzystaniem własnego sprzętu.

Wśród pracujących członków gospodarstwa domowego z użytkownikiem gospodarstwa rolnego (określonych jako „pracujący w swoim gospodarstwie rolnym”) wyodrębniono następujące kategorie:

1. pracujący wyłącznie w swoim gospodarstwie rolnym,
2. pracujący głównie w swoim gospodarstwie rolnym i dodatkowo poza gospodarstwem,
3. pracujący głównie poza swoim gospodarstwem rolnym i dodatkowo w swoim gospodarstwie rolnym.

Podziału na pracę główną i dodatkową dokonano na podstawie kryterium czasu pracy, tj.:

- **praca główna** - określana dla osób, które wykonywały więcej niż jedną pracę - oznaczała taką, która zwykle zajmuje najwięcej czasu. Jeżeli dwie prace (lub więcej) zajmowały taką samą ilość czasu, pracą główną była ta, która przynosiła wyższy dochód,
- **praca dodatkowa** oznaczała tę, która spośród innych niż praca główna wykonywanych zajęć zarobkowych, zajmowała zwykle najwięcej czasu. Jeżeli dwie prace dodatkowe zajmowały taką samą ilość czasu, należało wskazać tę, która przynosiła wyższy dochód.

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, kontraktowych, pracujących w ramach pomocy sąsiedzkiej i „pozostałych osób pracujących” **nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych rocznych jednostkach pracy (Annual Work Unit - AWU).**

Roczna jednostka pracy (AWU) oznacza ekwiwalent pełnego etatu. Oblicza się ją przez podzielenie liczby godzin przepracowanych w ciągu roku przez roczną liczbę godzin odpowiadającą pełnemu etatowi. W Polsce jako ekwiwalent pełnego etatu przyjęto 2120 godzin pracy w roku, tzn. 265 dni roboczych po 8 godzin pracy dziennie. Przy wyliczaniu nakładów pracy wyrażonych w AWU (zgodnie z metodologią Eurostatu) zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 AWU, nawet jeżeli w rzeczywistości osoba pracuje dłużej.

W tablicy prezentującej dane według godzin pracy podano średni czas pracy w gospodarstwie rolnym w ciągu roku w przedziałach:

- 0 - 530 godzin oznacza mniej niż $\frac{1}{4}$ etatu - (np. praca była wykonywana przez okres do 3 miesięcy),
- 531 - 1060 godzin oznacza $\frac{1}{4}$ etatu, ale mniej niż $\frac{1}{2}$ etatu - (np. praca była wykonywana przez okres od 3 miesięcy włącznie do 6 miesięcy),
- 1061 - 1590 godzin oznacza $\frac{1}{2}$ etatu, ale mniej niż $\frac{3}{4}$ etatu - (np. praca była wykonywana przez okres od 6 miesięcy włącznie do 9 miesięcy),
- 1591 - 2119 godzin oznacza $\frac{3}{4}$ etatu, ale mniej niż 1 etat - (np. praca była wykonywana przez okres od 9 miesięcy włącznie do 12 miesięcy),
- 2120 godzin i więcej oznacza 1 pełny etat - (np. praca była wykonywana przez 12 miesięcy w roku).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają również wkład pracowników najemnych w gospodarstwach indywidualnych i w gospodarstwach osób prawnych oraz jednostek nieposiadających osobowości prawnej.

Do **pracowników najemnych** zaliczono osoby zatrudnione na podstawie pisemnej lub ustnej umowy o pracę, otrzymujące wynagrodzenie w gotówce lub w naturze. Częścią wynagrodzenia mogły być również koszty utrzymania (np. nocleg, wyżywienie).

Do **pracowników najemnych stałych** zaliczono osoby, które pracowały w każdym tygodniu w roku poprzedzającym dzień badania, bez względu na liczbę godzin pracy w ciągu tygodnia. Do pracowników najemnych stałych zaliczono również osoby, które przepracowały tylko część tygodni w roku ze względu na:

- specyfikę produkcji rolnej w gospodarstwie (np. uprawa owoców, warzyw gruntowych) wymagającej zatrudnienia pracowników tylko w ciągu kilku miesięcy w roku,
- urlop, służbę wojskową, chorobę, wypadek, zgon,
- rozpoczęcie lub zakończenie pracy w gospodarstwie (czyli osoby, które zmieniły miejsce pracy w ciągu roku),
- całkowite wstrzymanie pracy w gospodarstwie spowodowane przyczynami naturalnymi (powódź, pożar).

Pracownicy dorywczy - są to osoby, które w ciągu 12 miesięcy pracowały tylko w wybranym okresie i nie mają stałej umowy o pracę.

Pomoc sąsiedzka - jest to wymiana nakładów pracy pomiędzy gospodarstwami rolnymi. Praca ta musi być wykonywana bez wynagrodzenia przez osoby użytkujące inne gospodarstwo rolne.

Pracownicy kontraktowi - są to osoby wykonujące określoną usługę w gospodarstwie rolnym, które nie zostały zatrudnione bezpośrednio przez to gospodarstwo rolne.

Do **pozostałych osób pracujących** w gospodarstwie rolnym zaliczono członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych (jeżeli pracowali w gospodarstwie rolnym), uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące (w tym duchownych) w gospodarstwach prowadzonych przez zakony (ale nie pracowników najemnych stałych).

III. SCHEMAT LOSOWANIA PRÓBY

Schemat losowania próby gospodarstw indywidualnych o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha

Losowanie gospodarstw rolnych przeprowadzone zostało oddzielnie w każdej gminie przy wykorzystaniu schematu losowania warstwowego. Próba gospodarstw o liczebności 150 tys. rozdzielona została pomiędzy gminy w taki sposób, aby błąd względny oszacowania łącznej powierzchni użytków rolnych (tj. z uwzględnieniem gospodarstw rolnych o powierzchni 1 ha i więcej, które ujęto w badaniu pełnym) nie przekraczał 0,15% dla każdej gminy.

W celu alokacji próby pomiędzy gminy wykorzystany został specjalny program optymalizacyjny, który jednocześnie:

- rozdzielał próbę gospodarstw pomiędzy gminy,
- w każdej gminie populację gospodarstw o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha, dzielił w sposób optymalny na trzy warstwy; w rezultacie ustalone zostały granice warstw, różne w zależności od gminy,
- wydzielał w danej gminie tzw. warstwę górną zawierającą gospodarstwa największe w klasie gospodarstw poniżej 1 ha; gospodarstwa te badane były w 100%, stanowiąc około 37% próby,
- dokonywał optymalnego rozdziału próby pomiędzy pozostałe warstwy.

W celu wykonania losowania jako operat wykorzystano wykaz, który obejmował wszystkie gospodarstwa (nie tylko poniżej 1 ha), w którym dla każdego gospodarstwa zapisano m.in. symbol gminy oraz powierzchnię użytków rolnych.

Schemat losowania próby do badania metod produkcji rolnej

W celu wylosowania próby zastosowano schemat losowania warstwowego optymalnego. Przyjęto, że liczebność próby losowanej do badania wynosić będzie 200 tys. gospodarstw rolnych. O liczebności próby zdecydowały możliwości finansowe i organizacyjne, a także analiza precyzji wyników badania struktury gospodarstw rolnych z 2007 roku oraz wymogi dotyczące precyzji zapisane w rozporządzeniu (WE) 1166/2008.

Ze względu na specyfikę i skalę produkcji rolnej zdecydowano, że niektóre kategorie gospodarstw badane będą w 100%. Były to następujące gospodarstwa:

- 1) gospodarstwa ekologiczne,
- 2) podmioty prowadzące działy specjalne produkcji rolnej w zakresie chowu i hodowli bydła, trzody chlewnej i owiec poza gospodarstwem rolnym oraz gospodarstwa rolne prowadzące chów i hodowlę drobiu,
- 3) gospodarstwa rolne osób fizycznych o bardzo dużej skali chowu bydła (ponad 2 tysiące sztuk) lub trzody chlewnej (ponad 20 tysięcy sztuk),
- 4) gospodarstwa rolne o znaczącej skali chowu owiec lub kóz (powyżej 50 sztuk).

W celu jednoczesnej alokacji próby pomiędzy 16 województw i warstw utworzonych w tych województwach wykorzystany został algorytm, który równocześnie optymalizował granice warstw oraz rozkład próby pomiędzy warstwy ze względu na przyjęte kryteria (zastosowana metoda opisana jest dokładniej w pracy: Lednicki, Wieczorkowski (2003), Optimal stratification and sample allocation between subpopulations and strata, *Statistics in Transition*, Vol 6, No.2, 287-305).

Jako kryteria optymalizacji przyjęto wartości względnych błędów standardowych dla następujących zmiennych:

- ✓ powierzchnia użytków rolnych,
- ✓ pogłowie bydła,
- ✓ pogłowie trzody chlewnej.

Wybór powyższych zmiennych wynikał z faktu, że stanowiły one zbiór najważniejszych cech rolniczych, dla których była dostępna informacja w operacie. Kontrola oczekiwanej precyzji estymacji dla tych cech pozwalała spodziewać się uzyskania precyzyjnych wyników również dla pozostałych, skorelowanych z nimi cech, które występują w wymogach dokładności dla badania metod produkcji w Rozporządzeniu 1166/2008.

Efektom zastosowania algorytmu optymalizacyjnego było:

- ustalenie granic warstw ze względu na powyższe zmienne, a tym samym możliwość przypisania każdemu gospodarstwu numeru warstwy,
- ustalenie liczby gospodarstw losowanych z poszczególnych warstw,
- wydzielenie tzw. warstwy górnej badanej w 100%, zawierającej największe gospodarstwa ze względu na przyjęte kryteria,
- minimalizacja względnych błędów standardowych dla sum zmiennych: powierzchnia użytków rolnych, pogłowie bydła i pogłowie trzody chlewnej przy z góry założonej liczebności próby.

Próba losowana była z operatu losowania, w którym każdemu gospodarstwu przypisane zostały, oprócz identyfikatorów i symbolu województwa, wartości zmiennych umożliwiające zakwalifikowanie gospodarstwa do próby bez losowania oraz wartości cech warstwujących.

Przy realizacji programu optymalizacyjnego przyjęto, że wartości względnych błędów standardowych dla zmiennych wykorzystanych jako kryteria optymalizacji dla wszystkich województw nie powinny przekroczyć poziomu 0,44% (wartość ta była konsekwencją założonej sumarycznej wielkości próby).

Próba losowana była przy wykorzystaniu standardowych procedur losowania zawartych w systemie SAS (procedura SURVEYSELECT). W każdej warstwie niezależnie zastosowano metodę losowania prostego bez zwracania.

Metoda estymacji

Zastosowana metoda estymacji uwzględniała następujące elementy:

- wagi wynikające z losowania próby,
- występowanie braków odpowiedzi,
- występowanie gospodarstw nietypowych dla danej warstwy (tzw. *outliers*).

Wagi początkowe (ang. *basic weight*) wynikające ze schematu losowania były korygowane oddzielnie dla próby gospodarstw poniżej 1ha oraz dla próby gospodarstw do badania metod produkcji rolnej. Poniżej podano odpowiednie wzory. W przypadku próby gospodarstw poniżej 1 ha w miejsce województw należy rozważać gminy (NUTS 5).

Podstawowym parametrem szacowanym w badaniu była suma wartości zmiennej X np. pogłowie trzody czy też powierzchnia użytków rolnych.

Parametr ten dla w -tego województwa (NUTS 2) był postaci:

$$(1) \hat{x}_w = \sum_h \sum_i M1_{whi} * x_{whi}, \quad (i = 1, 2, \dots, n_{wh}; h = 1, 2, \dots, \max h)$$

gdzie:

x_{whi} – wartość zmiennej X w i -tym gospodarstwie wylosowanym z h -tej warstwy w w -tym województwie,

$M1_{whi}$ – waga przypisana i -temu gospodarstwu wylosowanemu z h -tej warstwy w -tego województwa.

n_{wh} - liczba gospodarstw wylosowanych do próby z h -tej warstwy w -tego województwa,

$\max h$ – maksymalna liczba warstw w próbie dla danego województwa.

Ocena sumy zmiennej X dla Polski jest sumą wartości oszacowanych dla województw, tj.:

$$(2) x = \sum_w \hat{x}_w,$$

Wagi $M1_{whi}$ są równe odwrotności frakcji losowania w h-tej warstwie w-tego województwa tj.

$$(3) M1_{whi} = \frac{N_{wh}}{n_{wh}},$$

gdzie:

N_{wh} – liczba gospodarstw w h-tej warstwie w-tego województwa,

Ze względu na występowanie braków odpowiedzi (odmowa, brak kontaktu z wylosowanym gospodarstwem, a także likwidacja gospodarstwa), wagi pierwotne wynikające z losowania próby zostały odpowiednio skorygowane.

Waga dla i-tego gospodarstwa w h-tej warstwie w-tego województwa korygowana była za pomocą mnożnika korygującego r_{whi} , który obliczony został następująco:

$$(4) r_{whi} = \frac{\hat{n}_{1wh} + \hat{n}_{2wh}}{\hat{n}_{1wh}},$$

gdzie:

\hat{n}_{1wh} - uogólniona liczebność próby zbadanej w h-tej warstwie w-tego województwa,

\hat{n}_{2wh} - uogólniona liczba gospodarstw, które odmówiły udziału w badaniu w h-tej warstwie w-tego województwa.

Powyższe wartości oszacowane zostały przy wykorzystaniu wag obliczonych zgodnie ze wzorem (3), po czym obliczone zostały wagi skorygowane $M2_{whi}$ według następującej formuły:

$$(5) M2_{whi} = r_{whi} * M1_{whi},$$

Mnożnik korygujący r_{whi} stanowił oszacowanie proporcji liczby jednostek, które powinny być zbadane w stosunku do liczby zbadanych jednostek w danej warstwie. Do jednostek, które powinny zostać zbadane zaliczono wszystkie przypadki odmów.

Waga obliczona według wzoru (5) była korygowana w sytuacji, gdy stwierdzono, że wylosowane gospodarstwo stanowiło przypadek nietypowy (tzw. *outlier*). Dotyczyło to gospodarstw, dla których w operacie losowania zapisane były stosunkowo małe wartości powierzchni użytków rolnych lub pogłównia zwierząt, a w rzeczywistości okazywały się gospodarstwami dużymi ze względu na wspomniane zmienne. Utrzymanie wag (5) dla tego typu gospodarstw, prowadziłoby do znacznego przeszacowania powierzchni użytków rolnych lub pogłównia trzody czy bydła. W związku z tym, wprowadzono wagę $M3_{whi}$, która przyjmuje wartości:

$$(6) M3_{whi} = 1 \text{ dla przypadków nietypowych,}$$

$$(7) M3_{whi} = M2_{whi} \frac{\sum_i M2_{whi} - n_{1wh}^*}{\sum_{i:typowe} M2_{whi}}, \text{ dla pozostałych (typowych) gospodarstw.}$$

gdzie:

n_{1wh}^* - liczba gospodarstw nietypowych h-tej warstwie w-tego województwa.

Ostatecznie podane wcześniej w równaniu (1) wagi $M1_{whi}$ zastępowano wagami $M3_{whi}$.

Korekta wag spowodowała konieczność modyfikacji standardowej metody szacowania wariancji. Wartości oszacowanych względnych błędów standardowych dla wybranych zmiennych podane zostały w zamieszczonych poniżej tablicach.

Precyzja oszacowania sumy wartości zmiennej X była estymowana następująco:

$$(8) \hat{N}_{wh} = \sum_i M3_{whi}, \quad (i = 1, 2, \dots, n_{1wh}^1)$$

$$(9) s_{wh}^2(x) = \frac{1}{n_{1wh}^1 - 1} \left[\sum_i x_{whi}^2 - \frac{1}{n_{1wh}^1} \left(\sum_i x_{whi} \right)^2 \right]$$

$$(10) d^2(\hat{x}_w) = \sum_h \hat{N}_{wh}^2 \left(\frac{1}{n_{1wh}^1} - \frac{1}{\hat{N}_{wh}} \right) s_{wh}^2(x)$$

gdzie:

n_{1wh}^1 – liczba gospodarstw z waga $M3_{whi} > 1$,

\hat{N}_{wh} - oszacowanie liczby gospodarstw (bez gospodarstw nietypowych) w h-tej warstwie w-tego województwa.

$$(11) cv(\hat{x}_w) = \frac{\sqrt{d^2(\hat{x}_w)}}{\hat{x}_w} 100.$$

Wartość $cv(\hat{x}_w)$ jest względny bledem standardowym oszacowania sumy wartości zmiennej X w w-tym województwie. Z kolei dla Polski, mamy:

$$(12) cv(\hat{x}) = \frac{\sqrt{\sum_w d^2(\hat{x}_w)}}{\hat{x}} 100.$$

IV. WAŻNIEJSZE GRUPOWANIA I ZAKRES PUBLIKOWANYCH DANYCH

Wyniki badania zaprezentowano na poziomie kraju, a dane nieujęte w dotychczas wydanych publikacjach z serii PSR 2010 również na poziomie regionów i województw.

W tablicach przedstawiono dane dla dwóch grup gospodarstw: gospodarstw rolnych ogółem i gospodarstw indywidualnych. Dla podstawowych cech grupowanie to zostało rozszerzone o sektor prywatny oraz sektor publiczny.

W **sektorze prywatnym** podstawowymi formami własności są: własność prywatna krajowa (gospodarstwa indywidualne, gospodarstwa spółdzielcze i spółki prywatne), własność zagraniczna i własność mieszana.

Do **sektora publicznego** zaliczono gospodarstwa własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), gospodarstwa będące własnością samorządową oraz gospodarstwa stanowiące własność mieszaną (spółki z przewagą mienia państwowego).

Dane prezentowane w niniejszej publikacji dotyczą:

- **gospodarstw prowadzących 30 czerwca 2010 r. działalność rolniczą,**
- wszystkich gospodarstw rolnych (prowadzących i nieprowadzących działalności rolniczej) tylko w zakresie liczby gospodarstw, użytkowania gruntów i średniej wielkości gospodarstwa.

Dane prezentowane w publikacji opracowano **według siedziby użytkownika gospodarstwa**, z wyjątkiem tablic dotyczących typologii gospodarstw rolnych, gdzie dane zaprezentowano **według siedziby gospodarstwa rolnego**.

W zależności od tematyki, dane zostały opracowane według niżej wymienionych klasyfikacji:

- grup obszarowych powierzchni użytków rolnych,
- osoby kierującej gospodarstwem rolnym,
- wykształcenia ogólnego i rolniczego osoby kierującej gospodarstwem,
- liczby lat prowadzenia przez osobę kierującą gospodarstwa rolnego,
- rodzaju prowadzonej działalności,
- celu produkcji rolniczej,
- gospodarstw domowych użytkowników gospodarstw rolnych, w których ponad 50% dochodów stanowiły dochody z działalności rolniczej, pozarolniczej, pracy najemnej, emerytury lub renty oraz innych niezarobkowych źródeł utrzymania,
- nakładów pracy wyrażonych w AWU,
- wielkości ekonomicznej gospodarstw w euro,
- typu rolniczego gospodarstw rolnych.

Przedziały grup obszarowych użytków rolnych są lewostronnie zamknięte, z wyjątkiem grup:

- „0-1”, gdzie przedział jest obustronnie zamknięty $<0,00- 1,00>$,
- „1-2”, gdzie przedział jest obustronnie otwarty $(1,01-1,99)$.

W tablicach zawierających dane sumaryczne mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrągleń automatycznych zastosowanych w procesie uogólnienia danych z próby. Informacje liczbowe w ujęciu odsetkowym prezentowane są z jednym znakiem po przecinku i z uwagi na elektroniczną technikę zaokrągleń mogą nie sumować się na 100%.

UWAGI ANALITYCZNE

W okresie pomiędzy dwoma spisami rolnymi przeprowadzonymi w 2002 i 2010 r., podstawowe znaczenie dla procesu przemian w rolnictwie miały:

- przygotowywanie się tego działu gospodarki do akcesji i dostosowywanie krajowej polityki rolnej do standardów Unii Europejskiej,
- realizacja przedakcesyjnych programów pomocowych (lata 2002-2004), a następnie wprowadzenie od 2004 r. narzędzi Wspólnej Polityki Rolnej.

Należy również pamiętać, że rolnictwo podlega zmianom związanym z biologicznym charakterem produkcji rolniczej, w tym wpływowi warunków atmosferycznych, często bardzo niekorzystnych i dynamicznych. W ostatnich latach na koniunkturę w rolnictwie światowym i krajowym wpłynęły rosnące wymogi jakościowe, zmieniające się nawyki żywieniowe ludzi oraz nowoczesne sposoby żywienia i utrzymania zwierząt gospodarskich, jak również poszukiwanie nowych źródeł energii. Wszystko to wymusiło proces adaptacji gospodarstw rolnych do zmieniających się warunków. W części gospodarstw nastąpiło zintensyfikowanie procesu specjalizacji i modernizacji. Dzięki temu są one w stanie efektywnie konkurować na rynku. Z drugiej strony wielu użytkowników, szczególnie najmniejszych i najsłabszych ekonomicznie gospodarstw, albo całkowicie zrezygnowało z prowadzenia produkcji rolniczej, sprzedało grunty rolne lub wykorzystuje je na cele nierolnicze, czy też traktuje jako lokatę kapitału albo wytwarza produkty rolne tylko na potrzeby gospodarstwa domowego. Należy przy tym zaznaczyć, że istnieją gospodarstwa domowe, dla których prowadzona tylko na samozaopatrzenie działalność rolnicza jest głównym źródłem dochodów. Pojawiła się też grupa gospodarstw rolnych, w których działalność rolnicza sprowadza się przede wszystkim do utrzymywania gruntów w dobrej kulturze rolnej, a uzyskane dopłaty stanowią uzupełnienie dochodów gospodarstwa domowego z pracy najemnej czy działalności pozarolniczej.

Pomimo wprowadzenia narzędzi Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) oraz intensywnych zmian w rolnictwie, struktura świętokrzyskich gospodarstw rolnych nadal pozostaje rozdrobniona. Dużą grupę stanowią gospodarstwa małe prowadzące ekstensywną produkcję. W początkowym okresie akcesji Polski do UE było to postrzegane jako zjawisko niekorzystne. Jednak w świetle nowych zasad WPR, ta cecha może stać się jego atutem. Obecnie coraz częściej mówi się o konieczności odejścia od traktowania gospodarstwa rolnego jedynie jako miejsca prowadzenia produkcji rolniczej, najlepiej intensywnej i na dużą skalę, bez dbałości o otoczenie. Preferowany staje się model gospodarstwa wielofunkcyjnego i przyjaznego środowisku. Trend ten jest szczególnie istotny w małych gospodarstwach, gdzie może być prowadzona produkcja dobrej jakościowo i zdrowej żywności z wykorzystaniem tradycyjnych, regionalnych receptur. Dzięki temu mogą zostać zachowane walory krajobrazowe i kulturowe oraz powstawać atrakcyjne miejsca rekreacji i wypoczynku.

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 r. w porównaniu z Powszechnym Spisem Rolnym z 2002 r. wskazują na:

- tendencje zmniejszania się liczby gospodarstw przy równoczesnym wzroście ich średniej powierzchni ogólnej oraz użytków rolnych (odpowiednio z 4,17 ha do 4,59 ha oraz z 3,65 ha do 3,88 ha). Średnia powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego prowadzącego działalność rolniczą zwiększyła się z 4,37 ha do 4,57 ha,
- zmniejszenie liczby gospodarstw rolnych z działalnością rolniczą. Zwiększeniu uległ natomiast odsetek podmiotów prowadzących działalność rolniczą w ogólnej liczbie gospodarstw,
- zmiany w strukturze liczby gospodarstw rolnych, w której najbardziej zmalał udział podmiotów posiadających 1-2 ha użytków rolnych, natomiast wzrósł udział jednostek z grupy obszarowej 2-3 ha. Pomimo większej liczby gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 15 ha i więcej ich odsetek stanowi nadal jedynie 2,7%,

- utrzymanie się zróżnicowania terytorialnego struktury gospodarstw rolnych. W dalszym ciągu relatywnie więcej gospodarstw dużych znajduje się w podregionie sandomiersko-jędrzejowskim m. in. w takich powiatach, jak: opatowski, jędrzejowski czy pińczowski, natomiast na północy województwa jest ich stosunkowo niewiele,
- zmniejszenie liczby użytkowników i współmałżonków pracujących w gospodarstwach rolnych w ciągu roku, co było efektem zmniejszenia liczby gospodarstw rolnych w analizowanym okresie. Jednocześnie przybyło pozostałych członków rodziny wnoszących swój wkład pracy w gospodarstwo rodzinne,
- spadek udziału w ogólnej liczbie kierujących gospodarstwami rolnymi osób kierujących, które posiadają wykształcenie rolnicze. Należy przy tym zauważyć wzrost odsetka osób kierujących z wykształceniem wyższym rolniczym, choć nadal pozostaje on niewielki (nieco ponad 1%),
- nieznaczne zmniejszenie odsetka gospodarstw posiadających użytki rolne, przy spadku powierzchni użytków rolnych wynikającym ze zmniejszenia liczby gospodarstw na skutek ich likwidacji i przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze,
- zmniejszenie liczby gospodarstw z zasiewami, przy wzroście przeciętnej powierzchni zasiewów w tych gospodarstwach z 3,16 ha do 3,61 ha. Jednocześnie udział podmiotów z zasiewami w ogólnej liczbie gospodarstw z działalnością rolniczą zmalał z 93,2% do 78,7%,
- spadek udziału, w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, powierzchni zasiewów w ogólnej powierzchni użytków rolnych i zmianę struktury zasiewów (wzrost udziału roślin pastewnych, zbóż a także przemysłowych, natomiast zmalał ziemniaków),
- wzrost liczby i powierzchni specjalistycznych gospodarstw sadowniczych. Zwiększył się także udział sadów w ogólnej powierzchni użytków rolnych. Wzrost powierzchni uprawy owoców wynika z rozwoju ich eksportu i przetwórstwa,
- znaczący spadek odsetka gospodarstw użytkujących łąki trwałe oraz pastwiska trwałe, co może wynikać ze zmniejszenia liczby gospodarstw prowadzących chów i hodowlę bydła,
- wyraźne zróżnicowanie terytorialne użytkowania gruntów i powierzchni zasiewów. Dla przykładu gospodarstwa sadownicze skupione są przede wszystkim w powiecie sandomierskim, rośliny przemysłowe występują głównie w takich powiatach, jak opatowski (uprawa buraków cukrowych, rzepak i rzepik) czy kazimierski (tytoń i buraki cukrowe), a strączkowe jadalne w kazimierskim, buskim i opatowskim,
- wyraźne zmniejszenie liczby gospodarstw rolnych utrzymujących bydło, przy jednoczesnym spadku pogłowia. Zwiększyła się przeciętna obsada bydła na 1 gospodarstwo prowadzące chów tego gatunku (z 3 do 5 szt.), natomiast niewiele wzrosła obsada bydła na 100 ha użytków rolnych,
- wyraźny spadek odsetka gospodarstw utrzymujących krowy i ograniczenie jego stada,
- wycofywanie się rolników z produkcji świń, co jest związane z dużymi wahaniami opłacalności chowu tego gatunku zwierząt. W gospodarstwach rolnych, które nadal utrzymywały trzodę chlewną, znacząco (o 56%) zwiększyła się obsada trzody chlewnej na 1 gospodarstwo. Jednocześnie odnotowano spadek obsady trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych,
- koncentrację drobiu kurzego w gospodarstwach o największej skali chowu, przy równoczesnym spadku jego pogłowia,
- utrzymywanie się dominującej pozycji w produkcji żywca wołowego trzech powiatów: kieleckiego, jędrzejowskiego i opatowskiego, w których znajduje się w dalszym ciągu ponad 40% pogłowia bydła, oraz wzrost koncentracji produkcji żywca wieprzowego. Udział powiatu jędrzejowskiego w pogłowiu trzody chlewnej zwiększył się do prawie 36%,

- zachodzący proces modernizacji gospodarstw pod względem wyposażenia w środki produkcji. Zmniejszenie średniej powierzchni użytków rolnych przypadających na 1 ciągnik z 8,7 ha w 2002 r. do 6,6 ha w 2010 r., a także znaczący wzrost wyposażenia gospodarstw w kombajny zbożowe i ziemniaczane oraz silosokombajny i polowe opryskiwacze ciągnikowe. Malejąca powierzchnia uprawy buraków cukrowych wpłynęła natomiast na spadek liczby kombajnów do zbioru tych ziemioplodów,
- utrzymujące się znaczne zróżnicowanie wyposażenia gospodarstw w ciągniki rolnicze w ujęciu terytorialnym. Najwyższy odsetek gospodarstw z ciągnikami w ogólnej liczbie prowadzących działalność rolniczą odnotowano w powiatach kazimierskim i opatowskim, a najmniejszy w skarżyskim i Kielcach,
- spadek odsetka gospodarstw stosujących nawozy, szczególnie duży w przypadku korzystających z nawozów wapniowych,
- utrzymujący się niski udział (ok. 25%) gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego, dla których głównym źródłem utrzymania jest działalność rolnicza w ogólnej liczbie gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą. Odsetek ten kształtował się poniżej średniej wojewódzkiej wśród gospodarstw małych (do 5 ha użytków rolnych), natomiast w grupie obszarowej 15 ha i więcej zbliżał się do 80%,
- pomimo tendencji spadkowej utrzymujący się znaczny odsetek gospodarstw indywidualnych, których gospodarstwa domowe przeznaczają wytworzone produkty rolnicze głównie na samozaopatrzenie (ok. 46%). Prawie 40% z nich miało powierzchnię użytków rolnych poniżej 2 ha, a blisko 80% mniej niż 5 ha.

Ogólna charakterystyka gospodarstw rolnych

Według wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010 (PSR 2010) liczba gospodarstw rolnych w czerwcu 2010 r. wynosiła 141,9 tys. Z tej liczby prawie 100,0% gospodarstw należało do sektora prywatnego. Spośród 103,1 tys. gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych (UR) – niemal 100,0% stanowiły gospodarstwa indywidualne.

W województwie świętokrzyskim dominują gospodarstwa sektora prywatnego, w tym gospodarstwa indywidualne, które w 2010 r. stanowiły około 100,0% ogółu gospodarstw rolnych. Gospodarstwa indywidualne z działalnością rolniczą posiadały 98,8% ogółu użytków rolnych oraz 98,0% ogółu sztuk zwierząt gospodarskich znajdujących się w podmiotach prowadzących działalność rolniczą.

W porównaniu z wynikami Powszechnego Spisu Rolnego 2002, w 2010 r. liczba gospodarstw rolnych ogółem zmniejszyła się o 30,4 tys., tj. o 17,6%, a w porównaniu z uogólnionymi danymi uzyskanymi w badaniu struktury 2007 – o 10,6 tys., tj. o 6,9%.

Największą dynamikę spadku w odniesieniu do 2002 r. odnotowano w grupie obszarowej 1-2 ha UR, gdzie liczba gospodarstw zmniejszyła się o 23,1%, a w porównaniu z 2007 r. w grupie obszarowej 5-10 ha UR o 15,6%. Wzrosła natomiast liczba gospodarstw największych, o powierzchni 50 ha i więcej UR – o 48,8% w porównaniu z rokiem 2002 oraz o 15,6% w odniesieniu do roku 2007.

Liczba gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha UR w porównaniu z rokiem 2002 zmniejszyła się o 18,0%, a w odniesieniu do roku 2007 – o 10,5%.

Zmniejszenie się liczby gospodarstw, szczególnie tych najmniejszych jest zjawiskiem korzystnym. **Średnia powierzchnia użytków rolnych przypadająca na 1 gospodarstwo** po wzroście z 3,65 ha w 2002 do 3,90 ha w 2007 r., zmniejszyła się do 3,88 ha w 2010 r.

Tabl. 1. Liczba gospodarstw rolnych w latach 2002, 2007 i 2010.

Lata	Ogółem	Gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych w ha							
		≤1	1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	≥30
Ogółem									
w tysiącach									
2002	172,3	46,5	31,8	20,3	31,9	31,8	6,7	2,7	0,6
2007	152,5	37,2	25,7	19,9	30,5	29,2	6,3	2,9	0,7
2010	141,9	38,8	24,5	18,3	26,0	24,6	5,8	3,1	0,8
2002 = 100									
2010	82,4	83,4	76,9	90,5	81,3	77,5	87,2	113,5	148,8
2007 = 100									
2010	93,1	104,2	95,4	91,9	85,0	84,4	92,4	105,4	115,6

Podobnie jak w 2002 r. najczęściej gospodarstw rolnych odnotowano w powiecie kieleckim (19,7% ogółu gospodarstw w województwie), a najmniej w powiecie kazimierskim (3,8%).

Nadal utrzymuje się zróżnicowanie regionalne struktury gospodarstw rolnych. Najwyższy udział gospodarstw o powierzchni do 2 ha UR w ogólnej liczbie gospodarstw województwa odnotowano w powiecie skarżyskim – 85,2% i m. Kielce – 77,7%. Omawiany udział był najmniejszy w powiecie kazimierskim – 20,8% i włoszczowskim – 26,7%.

Odsetek gospodarstw o powierzchni 30 ha i więcej był najwyższy w powiecie opatowskim – 1,8%, a najniższy w powiatach starachowickim i skarżyskim – 0,1%.

Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego prowadzącego działalność rolniczą zwiększyła się z 4,37 ha w 2002 r. do 4,57 ha użytków rolnych w 2010 r.

Wśród gospodarstw prowadzących działalność rolniczą 114,2 tys. (99,4%) posiadało użytki rolne, 113,3 tys. (98,6%) – użytki rolne w dobrej kulturze rolnej, a 67,8 tys. (59,0%) utrzymywało zwierzęta gospodarskie.

Blisko 79% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą posiadało powierzchnię pod zasiewami. Wśród upraw najbardziej popularne były zboża, które produkowało 70,7% jednostek.

Bydło utrzymywało 31,4% gospodarstw z działalnością rolniczą, 17,0% posiadało świnie, a 49,4% prowadziło produkcję drobiu kurzego.

Należy zauważyć, że gospodarstwa najmniejsze (do 1 ha UR włącznie) stanowiły 16,5% ogółu gospodarstw rolnych, a użytkowały zaledwie 1,8% ogólnej powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze i posiadały 2,0% ogółu sztuk dużych zwierząt gospodarskich. Ponad 21% ogólnej powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze i ponad 25% ogółu sztuk dużych zwierząt gospodarskich znajdowało się w jednostkach o powierzchni UR 15 ha i więcej, które stanowiły 3,3% ogółu gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

W 2010 roku 2,2 tys. gospodarstw rolnych (1,9% ogółu gospodarstw prowadzących działalność rolniczą) prowadziło **działalność gospodarczą inną niż rolnicza bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym**.

Odsetek gospodarstw prowadzących działalność inną niż rolnicza najmniejszy był w grupie obszarowej UR 30 ha i więcej – 5,5%, a największy w grupie 5-10 ha – 24,9%.

Najwyższy odsetek gospodarstw prowadzących działalność inną niż rolnicza odnotowano w przypadku:

- agroturystyki – w grupie obszarowej 3-5 ha UR (20,9% ogółu gospodarstw tej grupy prowadzących działalność inną niż rolnicza),

- rękodzieła – w grupie obszarowej 5-10 ha (33,3%),
- przetwórstwa produktów rolnych – w grupie obszarowej 5-10 ha (25,9%),
- wytwarzania energii odnawialnej na rynek – w grupie obszarowej 15-30 ha (37,5%),
- przetwarzania drewna – w grupie obszarowej – 3-5 ha (23,8%),
- akwakultury – w grupie obszarowej – 3-5 ha (18,8%),
- innych działalności (np. prowadzenie sklepu, w którym są sprzedawane produkty gospodarstwa rolnego) – w grupie obszarowej – 5-10 ha (26,6% ogółu gospodarstw tej grupy prowadzących działalność inną niż rolnicza).

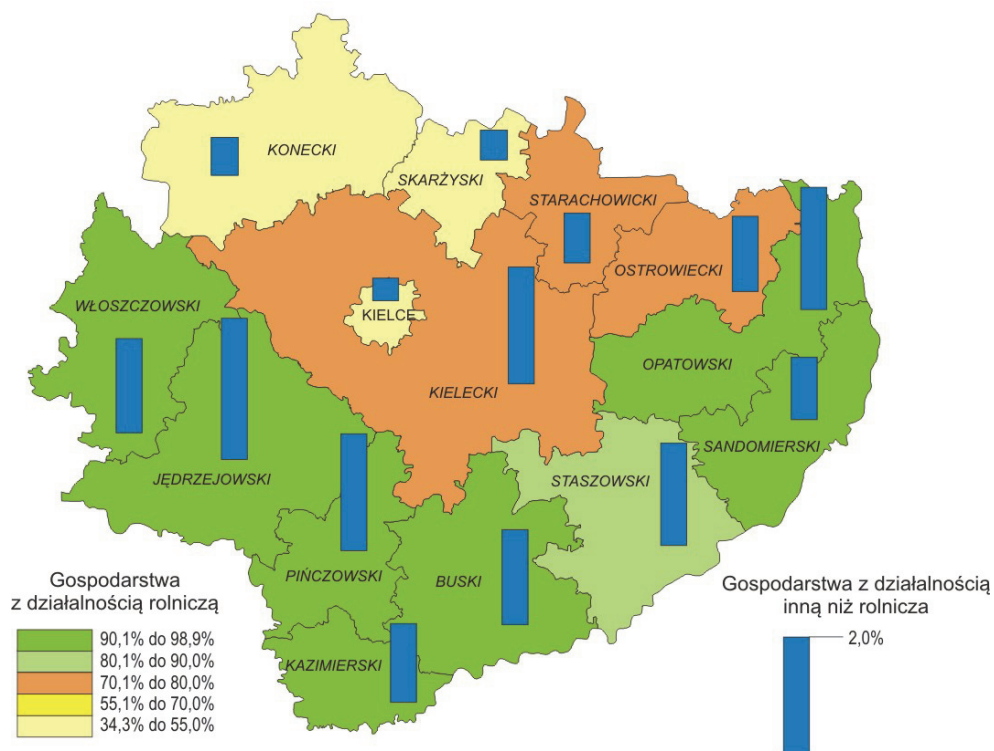
Udział przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług z działalności innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym w ogólnej sprzedaży gospodarstwa rolnego:

- nie przekraczał 10% w przypadku 38,4% ogółu gospodarstw prowadzących działalność inną niż rolnicza,
- mieścił się w przedziale 11-50% dla 22,5% omawianych gospodarstw,
- wynosił ponad 50% w przypadku 39,1% gospodarstw prowadzących działalność inną niż rolnicza.

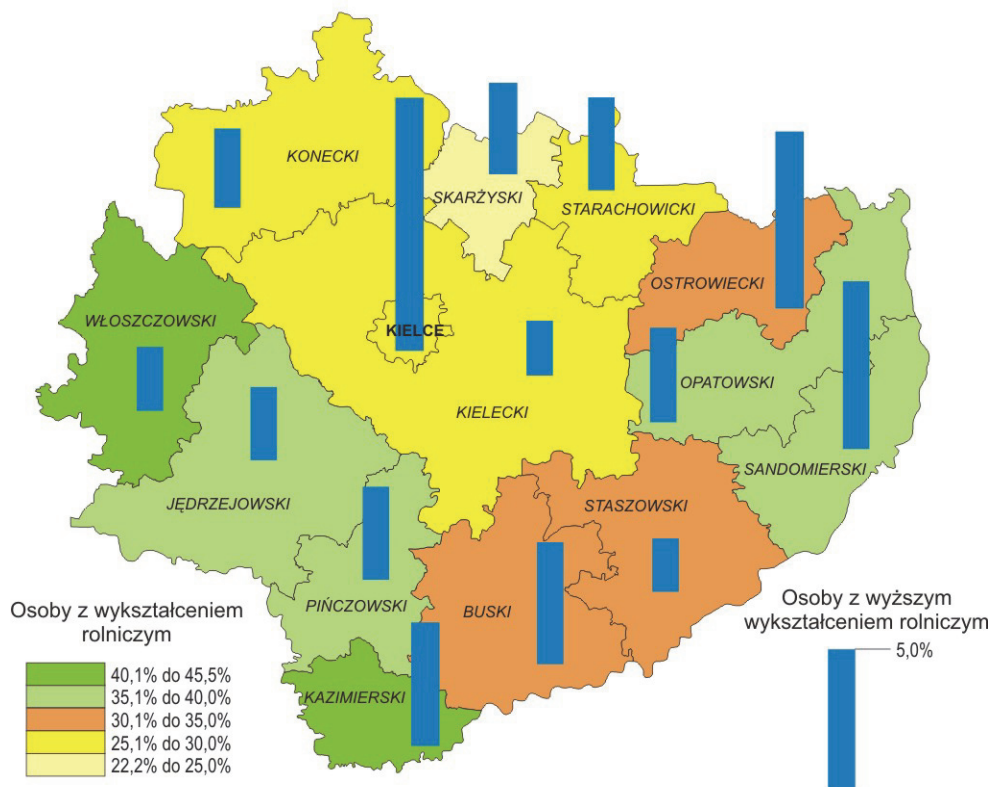
Przychody z działalności innej niż rolnicza były większe niż z działalności rolniczej przede wszystkim w gospodarstwach najmniejszych do 10 ha UR (ok. 46% omawianych gospodarstw). Dla porównania, sytuacja ta dotyczyła niespełna 15% jednostek o powierzchni użytków rolnych 10 ha i więcej.

Według wyników PSR 2010 niewiele ponad 1 tys. gospodarstw rolnych (1,0% ogółu gospodarstw prowadzących działalność rolniczą) posiadało certyfikat **rolnictwa ekologicznego** nadany przez jednostkę certyfikującą lub było w trakcie przestawiania na ekologiczne metody produkcji rolniczej.

Rys. 1. **Odsetek gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w tym – działalność inną niż rolnicza**

Rys. 2. **Odsetek osób kierujących z wykształceniem rolniczym w tym – z wyższym wykształceniem rolniczym**

Największy odsetek gospodarstw ekologicznych odnotowano w grupie obszarowej 5-10 UR – 36,1%, najmniejszy w grupie 1-2 UR – 2,5%. Średnia powierzchnia UR w gospodarstwie ekologicznym wynosiła 13,74 ha i była 3-krotnie wyższa niż gospodarstwa rolnego prowadzącego działalność rolniczą ogółem.

Spośród ok. 85,0 tys. gospodarstw rolnych produkujących na rynek (prawie ¾ ogółu gospodarstw prowadzących działalność rolniczą) ponad 59% jednostek (50,1 tys.) sprzedawało część wytworzonych produktów bezpośrednio konsumentom. Z tej liczby dla ponad 1/3 gospodarstw **wartość bezpośredniej sprzedaży konsumentom** wynosiła więcej niż 50% wartości ogólnej sprzedaży gospodarstwa.

Wyniki spisu wykazały, że ponad 54% gospodarstw indywidualnych, w tym prawie 56% gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha UR wytwarzało produkty rolnicze przeznaczone **głównie na sprzedaż**.

W przypadku prawie 46% gospodarstw indywidualnych, w tym ponad 44% gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha UR, **gospodarstwo domowe użytkownika zużywało więcej niż 50% wartości wytworzonej produkcji rolniczej**, a więc produkowało **głównie na samozaopatrzenie**. W prawie co czwartym gospodarstwie indywidualnym i prawie co piątym o powierzchni powyżej 1 ha UR produkcja rolnicza prowadzona była **wyłącznie na samozaopatrzenie** gospodarstwa domowego użytkownika.

Według danych uzyskanych w spisie 32,9% **osób kierujących** gospodarstwem rolnym posiadało **wykształcenie rolnicze lub kurs rolniczy**. W miarę wzrostu powierzchni użytków rolnych odsetek ten wyraźnie wzrastał z 16,8% w grupie 0-1 ha UR do 68,6% dla gospodarstw o powierzchni UR 30 ha i więcej.

Ukończeniem kursu rolniczego (jako najwyższego poziomem wykształcenia rolniczego) legitymowało się 19,4% osób kierujących. Najwyższy odsetek omawianych osób odnotowano w gospodarstwach z grup obszarowych 10-15 ha UR (26,0%) i 5-10 ha UR (25,4%), a najniższy w gospodarstwach najmniejszych o powierzchni UR do 1 ha włącznie (10,4%) i największych o powierzchni 100 ha i więcej (14,3%).

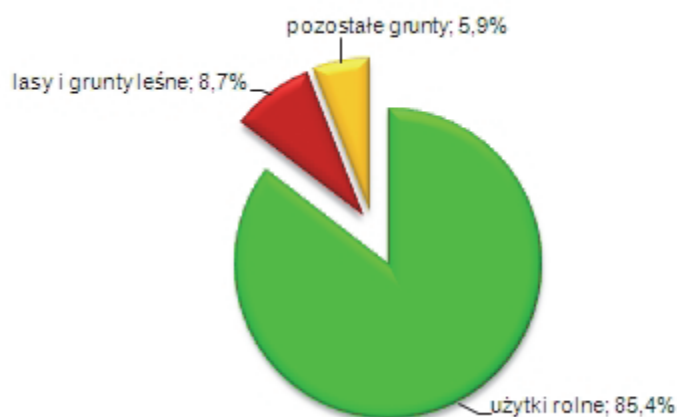
Niewielki był udział osób kierujących z wyższym wykształceniem rolniczym w ogólnej liczbie kierujących i wynosił 1,1%. Udział ten był najniższy w grupie obszarowej UR do 1 ha włącznie (0,6%), a najwyższy w grupie 100 ha i więcej (22,1%).

Użytkowanie gruntów

Powszechny Spis Rolny 2010 r. wykazał zmiany w użytkowaniu gruntów w gospodarstwach rolnych wywołane działaniem przedakcesyjnych programów pomocowych, a następnie po przystąpieniu Polski do UE wprowadzeniem narzędzi Wspólnej Polityki Rolnej. Wymienione działania spowodowały zintensyfikowanie procesu modernizacji i specjalizacji gospodarstw rolnych szczególnie w rejonach o dobrych glebach i intensywnej produkcji rolniczej, przy jednoczesnej ekstensyfikacji produkcji i likwidacji nierentownych gospodarstw małych.

W 2010 r **ogólna powierzchnia gruntów** w użytkowaniu gospodarstw rolnych wyniosła 651,1 tys. ha i zmniejszyła się w porównaniu do 2002 r. o 67,5 tys. ha, tj. o 9,4%.

Wykres 1. **Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych prowadzących działalność rolniczą**

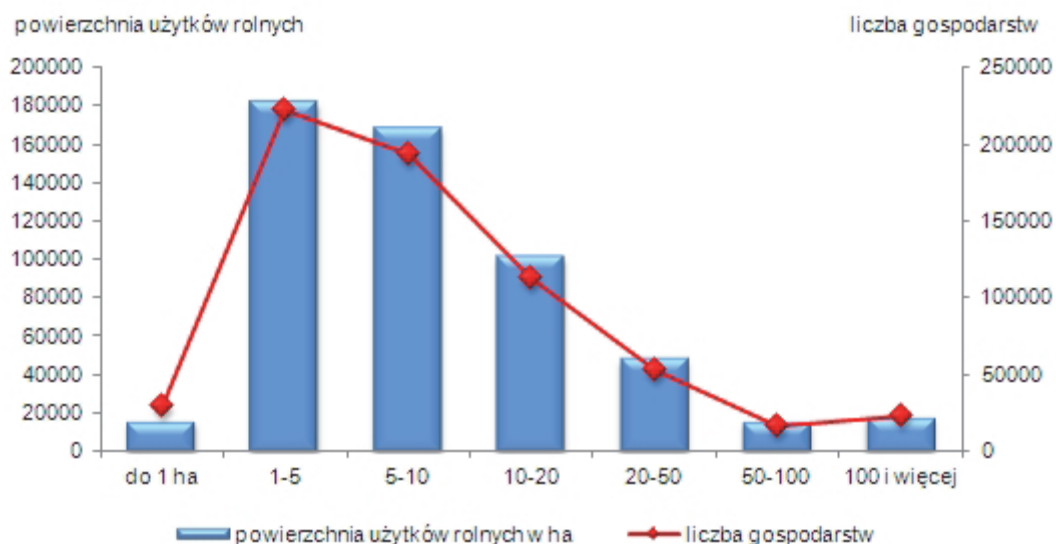
W użytkowaniu jednostek sektora prywatnego znajdowało się 647,2 tys. ha, tj. 99,4% ogółu gruntów, natomiast w jednostkach sektora publicznego – zaledwie 3,8 tys. ha, tj. 0,6% powierzchni gruntów ogółem. W użytkowaniu gospodarstw indywidualnych znajdowało się 642,4 tys. ha, tj. 98,7% powierzchni gruntów ogółem, w tym w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha UR znajdowało się 612,4 tys. ha omawianych gruntów, tj. 95,3% gruntów ogółem gospodarstw indywidualnych.

Średnia powierzchnia ogólna gospodarstwa rolnego wyniosła 4,59 ha i była większa od tej z 2002 r. o 0,42 ha, przy czym średnia powierzchnia ogólna w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha w 2010 r. wyniosła 6,02 ha (w 2002 r. – 5,50 ha).

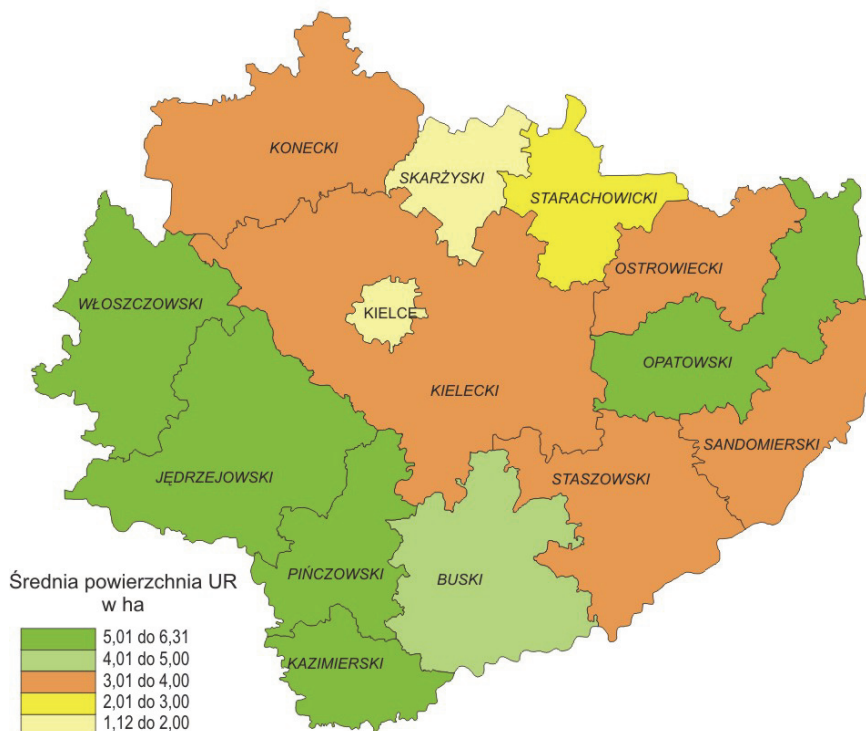
W gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą powierzchnia gruntów ogółem wyniosła 614,7 tys. ha. Średnia powierzchnia ogólna gospodarstwa rolnego prowadzącego działalność rolniczą w 2010 r. wyniosła 5,35 ha.

Areał **użytków rolnych** w gospodarstwach rolnych wynosił 550,6 tys. ha, a liczba gospodarstw użytkujących użytki rolne wyniosła 141,2 tys., w tym 103,1 tys. gospodarstw posiadało powyżej 1 ha UR, a 38,1 tys. gospodarstw posiadało powierzchnię użytków rolnych do 1 ha włącznie. W ciągu 8 lat, to jest od spisu rolnego 2002 r., nastąpiło zmniejszenie powierzchni użytków rolnych o blisko 78,7 tys. ha, tj. o 12,5%. **Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym posiadającym użytki rolne** wyniosła 3,90 ha.

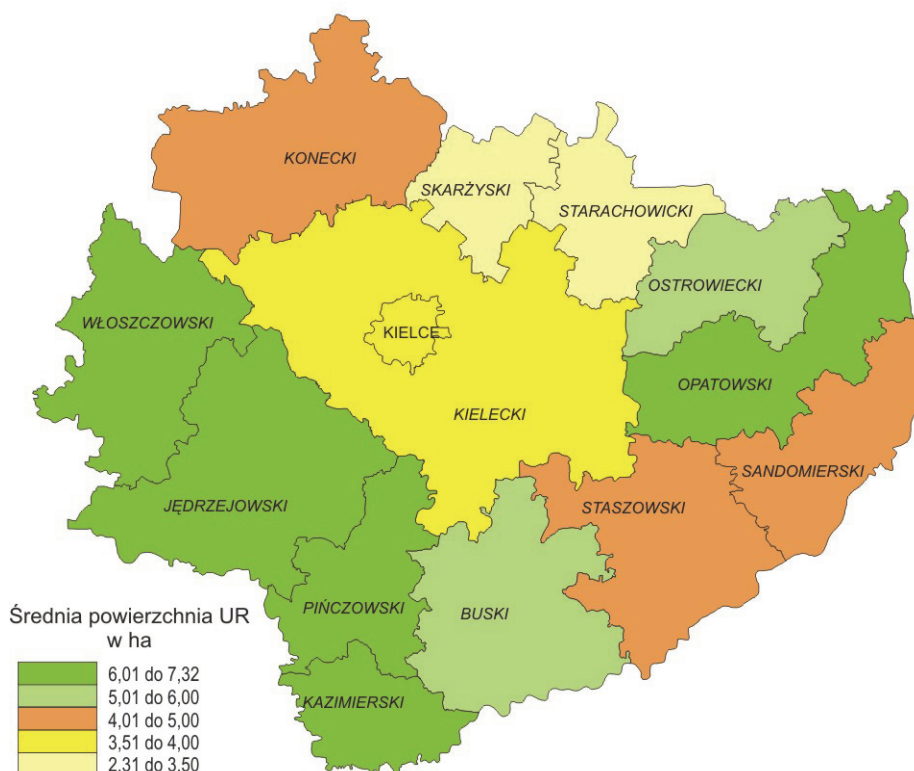
Wykres 2. Liczba gospodarstw rolnych i powierzchnia użytków rolnych według grup obszarowych użytków rolnych

Rys. 3. Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych

Rys. 4. Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha UR

Z ogólnej powierzchni użytków rolnych – prawie połowa (49,1%) znajdowała się w gospodarstwach rolnych o powierzchni 3-10 ha UR, choć jednostki te stanowiły 35,8% ogólnej liczby gospodarstw użytkujących użytki rolne.

Należy podkreślić, że gospodarstwa najmniejsze (do 1 ha UR włącznie) stanowią 27,3% ogółu gospodarstw, a użytkują zaledwie 2,9% ogólnej powierzchni użytków rolnych.

W gospodarstwach rolnych prowadzących działalność rolniczą powierzchnia użytków rolnych ogółem wyniosła 524,9 tys. ha, tj. o 6,3% mniej niż w 2002 r. Liczba gospodarstw prowadzących działalność rolniczą i posiadających użytki rolne wyniosła 114,2 tys. i na przestrzeni 8 lat zmalała o 10,5%.

Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą i posiadających użytki rolne wyniosła 4,60 ha.

Odsetek gospodarstw posiadających użytki rolne w dobrej kulturze wzrastał od 94,6% ogółu prowadzących działalność rolniczą w grupie obszarowej do 1 ha UR włącznie do 99,9% w grupie obszarowej 30 ha i więcej.

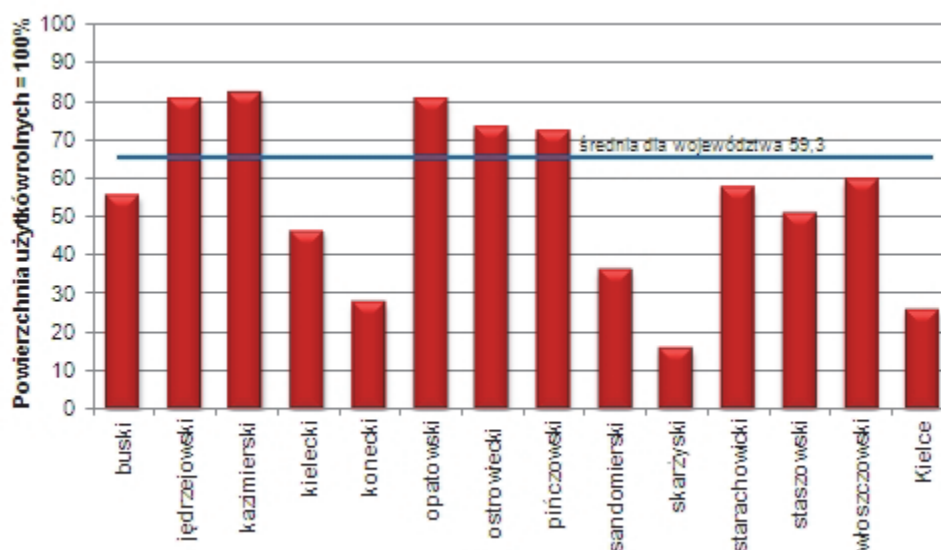
Największą ogólną powierzchnię użytków rolnych odnotowano w powiatach kieleckim – 15,4% ogółu, jędrzejowskim – 13,0% i buskim – 10,6%, a najmniejszą w skarżyskim – 1,2% i Kielcach – 1,8%.

Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych posiadających użytki rolne i prowadzących działalność rolniczą była wyższa o 0,70 ha od średniej powierzchni UR przypadającej na 1 gospodarstwo posiadające użytki rolne ogółem, a największą różnicę w powyższych gospodarstwach odnotowano w powiecie koneckim – 1,70 ha i Kielcach – 1,68 ha.

W gospodarstwach rolnych prowadzących działalność rolniczą i posiadających użytki rolne najwyższą średnią powierzchnię UR na 1 gospodarstwo odnotowano w powiatach: opatowskim – 6,46 ha, jędrzejowskim – 6,22 ha i kazimierskim – 6,06 ha, a najniższą w skarżyskim – 1,82 ha i starachowickim – 2,79 ha.

W strukturze użytkowania gruntów dominowały **zasiewy**, które stanowiły 59,3% ogółu powierzchni użytków rolnych (62,2% - w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą).

Wykres 3. **Udział powierzchni zasiewów w powierzchni użytków rolnych według powiatów**

Zróżnicowanie udziału powierzchni zasiewów w areale użytków rolnych pomiędzy powiatami było znaczne. W skarżyskim zasiewy stanowiły jedynie 15,9% powierzchni użytków rolnych, natomiast aż 48,2% to użytki pozostałe, a 27,5% - łąki. Niewielki udział zasiewów odnotowano także w Kielcach – 26,3% i powiecie koneckim – 28,1%, natomiast bardzo wysoki w kazimierskim, opatowskim i jędrzejowskim, w których przekraczał 80%.

W Świętokrzyskim ok. 13% gospodarstw ugorowało grunty, a ich powierzchnia stanowiła 4,6% ogólnej powierzchni użytków rolnych.

Powierzchnia **łąk trwałych** w gospodarstwach rolnych wyniosła 105,6 tys. ha i była o 1,3% mniejsza niż w 2002 r. Łąki trwale znajdowały się w 76,1 tys. gospodarstwach rolnych. W gospodarstwach rolnych użytkujących od 3 do 10 ha użytków rolnych znajdowało się ponad 50% ogólnej powierzchni łąk trwałych.

Łąki trwale stanowiły ponad 19% arealu użytków rolnych. Zanotowano przy tym znaczne różnice udziału łąk trwałych w strukturze użytkowania gruntów. Jego najwyższy poziom odnotowano w powiecie koneckim – 38,2%, a w kieleckim i włoszczowskim łąki trwale stanowiły blisko 30% użytków rolnych. Najniższy udział odnotowano w powiatach sandomierskim – 6,4% i opatowskim – 6,5%.

Odsetek gospodarstw prowadzących działalność rolniczą i posiadających łąki wzrastał od 34,9% w grupie do 1 ha użytków rolnych do 80,4% w zbiorowości 5 do 10 ha, po czym malał do 74,3% w gospodarstwach największych (30 ha UR i więcej). Średnia powierzchnia łąk trwałych w tych gospodarstwach wyniosła 1,39 ha.

Powierzchnia **pastwisk trwałych** w gospodarstwach rolnych wyniosła 9,0 tys. ha, tj. o 57,3% mniej niż w 2002 r. Pastwiska trwale znajdowały się w 10,8 tys. gospodarstwach rolnych, gdzie ich średnia powierzchnia wyniosła 0,83 ha.

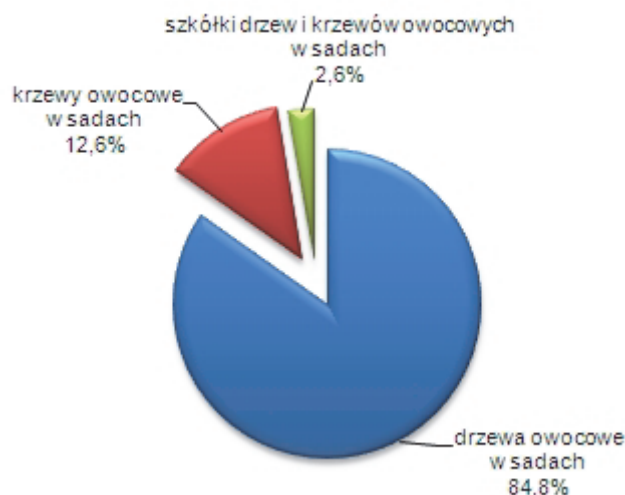
Odsetek gospodarstw z działalnością rolniczą użytkujących pastwiska zwiększał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. W najmniejszych gospodarstwach (do 1 ha UR) wyniósł jedynie 2,0%, w grupie 5-10 ha osiągał 16,2%, a w 30 ha UR i więcej – 20,8%. Ponad 56% ogólnej powierzchni pastwisk trwałych znajdowało się w gospodarstwach rolnych użytkujących 5-30 ha użytków rolnych.

Udział pastwisk trwałych w areale użytków rolnych wyniósł 1,6%. Jego najwyższy poziom odnotowano w powiatach buskim – 3,2% i staszowskim – 2,7%, a najniższy, podobnie jak dla łąk trwałych w sandomierskim – 0,4%.

Łączna powierzchnia **upraw trwałych** w gospodarstwach rolnych wyniosła 34,6 tys. ha, tj. 6,3% użytków rolnych, z czego sady zajmowały 34,1 tys. ha (6,2% użytków rolnych). Uprawy trwałe posiadało co czwarte gospodarstwo prowadzące działalność rolniczą, w tym relatywnie najczęściej występowały one w grupie obszarowej 10-15 ha użytków rolnych – posiadało je 32,3% ogółu takich gospodarstw, natomiast najrzadziej w zbiorowości do 1 ha – 17,3%. Średnia powierzchnia upraw trwałych przypadająca na 1 gospodarstwo wyniosła 1,25 ha.

Dominująca wśród upraw trwałych powierzchnia **sadów** w porównaniu z 2002 r. zwiększyła się o 34,4% przy równoczesnym wzroście liczby gospodarstw użytkujących sady – o 5,5% do 27,0 tys. Średnia powierzchnia tych upraw przypadająca na 1 gospodarstwo zwiększyła się stosunku do 2002 r. i wyniosła 1,26 ha (wobec 0,99 ha 8 lat wcześniej). Obserwuje się znaczne zróżnicowanie terytorialne występowania upraw sadowniczych. Ponad 55% powierzchni sadów znajduje się w powiecie sandomierskim. W porównaniu z 2002 r. nastąpiła przy tym koncentracja upraw sadowniczych w gospodarstwach większych. Ponad 70% powierzchni uprawy drzew owocowych skupione było w gospodarstwach posiadających minimum 2 ha tych upraw. W przypadku krzewów owocowych analogiczny odsetek przekraczał 50%.

Wykres 4. **Udział powierzchni uprawy drzew owocowych, krzewów owocowych oraz szkółek drzew i krzewów owocowych w ogólnej powierzchni sadów**

Powierzchnia uprawy drzew owocowych wyniosła 28,9 tys. ha. W jej strukturze największy udział miały jabłonie – 58,0%. Spory udział przypadał także na wiśnie – 18,5% i śliwy – 11,7%.

Najwięcej gospodarstw zajmujących się uprawą drzew owocowych w sadach zanotowano w powiatach sandomierskim i buskim.

Areał uprawy krzewów owocowych w gospodarstwach rolnych wyniósł 4,3 tys. ha. W ich strukturze przeważały porzeczkę stanowiące prawie 61% ogólnej powierzchni krzewów owocowych. Krzewy owocowe znajdowały się w 6,5 tys. gospodarstwach, a średnia powierzchnia ich uprawy wyniosła 0,66 ha.

Powierzchnia **ogrodów przydomowych** wyniosła 2,0 tys. ha, a ich prowadzenie zadeklarowało 15,7 tys. gospodarstw rolnych (13,7% ogółu prowadzących działalność rolniczą). Odsetek ten wahał się od 11,6% w grupach 3-5 ha i 5-10 ha użytków rolnych do 21,8% w zbiorowości do 1 ha. Średnia powierzchnia ogrodu przydomowego kształtowała się między niespełna 12 arów w grupach do 2 ha użytków rolnych i 15,5 ara w posiadających 10-15 ha UR. W strukturze zasiewów w ogrodach przydomowych dominowały warzywa – ponad 37% i ziemniaki – blisko 27%.

Lasy i grunty leśne w gospodarstwach rolnych zajmowały 59,3 tys. ha i w ciągu 8 lat, które upłynęły od poprzedniego spisu, ich powierzchnia zwiększyła się o 20,5%. Wzrost powierzchni lasów i gruntów leśnych świadczy o przeznaczaniu pod zalesianie gruntów słabszych oraz tych, gdzie produkcja rolna jest mniej opłacalna. Średnia omawiana powierzchnia wyniosła 0,99 ha na 1 gospodarstwo.

Użytkowanie lasów i gruntów leśnych deklarowało ponad 42% wszystkich gospodarstw rolnych, a ich liczba zwiększyła się w stosunku do 2002 r. o 10,8%.

Spośród gospodarstw prowadzących działalność rolniczą lasy i grunty leśne posiadało 45,2% ogółu. Odsetek ten zwiększał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. W grupie do 1 ha lasy i grunty leśne posiadało 26,0% gospodarstw, w grupie obszarowej 5-10 ha – 55,9%, a w grupie 30 ha UR i więcej – 66,7%.

Pozostałe grunty (powierzchnia pod zabudowaniami, podwórzami, placami, ogrodami ozdobnymi, parkami, torfowiskami, nieużytkami itp.) zajmowały 41,2 tys. ha, tj. 6,3% ogólnej powierzchni gruntów znajdujących się w użytkowaniu gospodarstw rolnych. Było to o 2,6% więcej niż w 2002 r. Szczególnie wysoki wzrost (o ponad 70%) wystąpił w najmniejszych gospodarstwach (posiadających do 1 ha użytków rolnych włącznie). Działalność rolnicza staje się w nich nieopłacalna i często grunty w tych gospodarstwach ostatecznie zmieniają sposób użytkowania na nierolniczy.

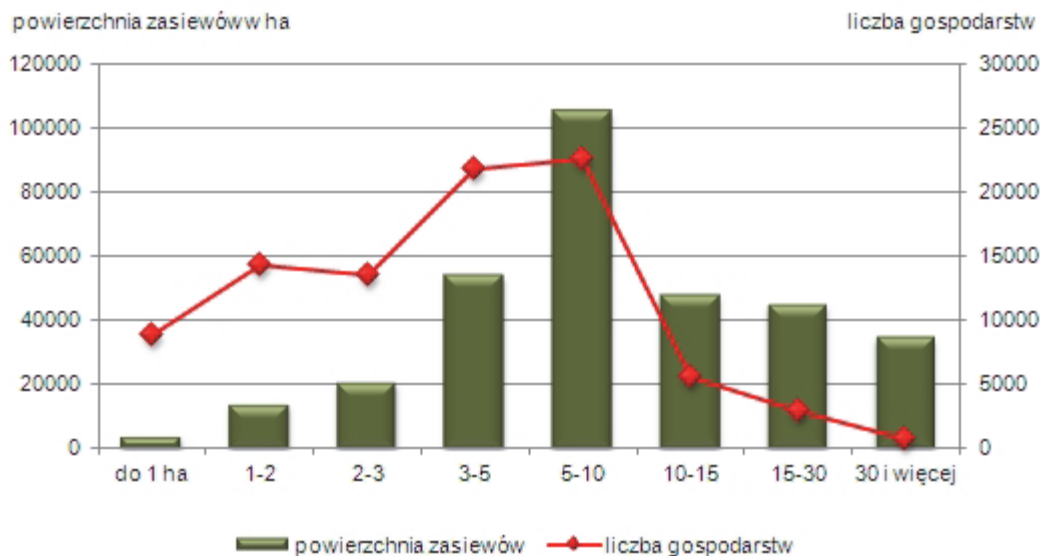
Ponad 86% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą posiadało pozostałe grunty. Odsetek ten najniższy był w jednostkach z grupy obszarowej 1-2 ha użytków rolnych – 79,0%, a najwyższy – 15-30 ha – 93,5%. Średnia powierzchnia pozostałych gruntów w omawianych gospodarstwach wyniosła 0,37 ha.

Powierzchnia zasiewów

W 2010 r. ogólna powierzchnia zasiewów wyniosła 326,3 tys. ha i w porównaniu z 2002 r. zmalała o 13,6%.

Zmniejszenie ogólnej powierzchni pod zasiewami wynika przede wszystkim ze znacznie mniejszej liczby gospodarstw rolnych zajmujących się produkcją roślinną. Zmalała ona na przestrzeni 8 lat o 24,5% osiągając 90,4 tys. Jednocześnie udział jednostek zajmujących się uprawą ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w ogólnej liczbie gospodarstw zmniejszył się do 63,7%, a wśród gospodarstw prowadzących działalność rolniczą – do 78,7%.

Wykres 5. Powierzchnia zasiewów ogółem i liczba gospodarstw posiadających zasiewy według grup obszarowych użytków rolnych

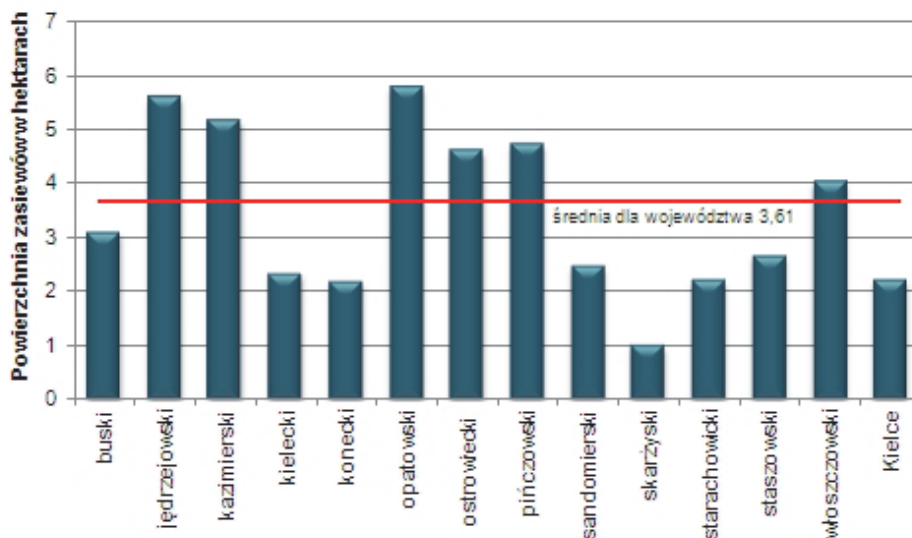

Analiza liczby gospodarstw prowadzących działalność rolniczą według grup obszarowych użytków rolnych wykazała, że najniższy odsetek gospodarstw posiadających zasiewy wystąpił wśród gospodarstw najmniejszych: do 1 ha – 44,8% i 1-2 ha – 71,8%, a najwyższy w grupie 15-30 ha – 96,3%. Wśród gospodarstw o powierzchni 15-30 ha odnotowano także najniższy odsetek podmiotów ugorujących grunty – 13,7%. Odsetek ten najwyższy był natomiast w grupie 30 ha i więcej – 19,2%.

Udział sektora prywatnego w ogólnej powierzchni zasiewów wyniósł 99,7%, w tym gospodarstw indywidualnych – 98,8%.

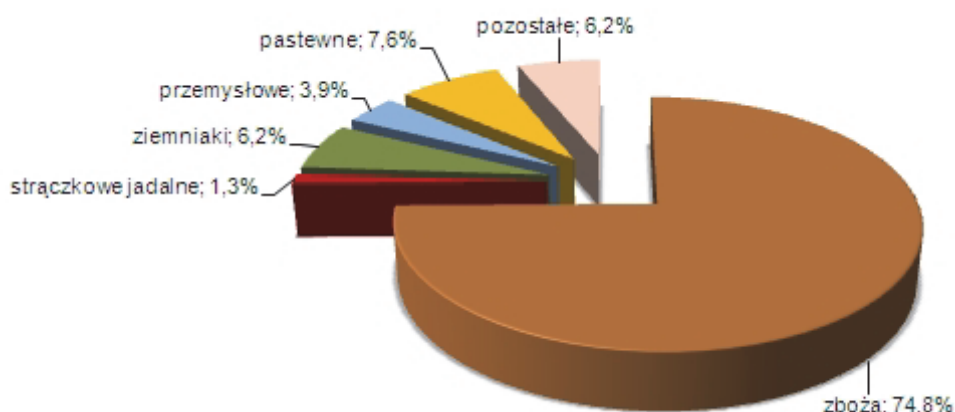
Średnia powierzchnia zasiewów w gospodarstwach posiadających zasiewy w 2010 r. wyniosła 3,61 ha, w tym w gospodarstwach indywidualnych – 3,57 ha. Stosunkowo najwyższy jej poziom odnotowano w powiecie opatowskim – 5,80 ha i jędrzejowskim – 5,60 ha, a najniższy w powiecie skarżyskim – 1,00 ha i koneckim – 2,19 ha.

Wykres 6. Średnia powierzchnia pod zasiewami przypadająca na 1 gospodarstwo rolne według powiatów

W strukturze zasiewów w 2010 r. przeważały zboża ogółem (zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi oraz gryka, proso i inne zbożowe łącznie z kukurydzą na ziarno), które stanowiły 74,8% powierzchni zasiewów. Kolejne miejsce zajmowały rośliny pastewne – 7,6%. Powierzchnia ziemniaków stanowiła 6,2% ogółu zasiewów, roślin przemysłowych – 3,9%, a strączkowych jadalnych – jedynie 1,3%. Pozostałe 6,2% przypadało na pozostałe uprawy.

Wykres 7. **Struktura powierzchni poszczególnych grup upraw w ogólnej powierzchni zasiewów**

Zboża

W 2010 r. powierzchnia zasiewów zbóż ogółem wyniosła 243,9 tys. ha (74,8% ogólnej powierzchni zasiewów). W porównaniu z 2002 r. zmniejszyła się ona o 10,5%. Wśród zbóż dominowały zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, których powierzchnia uprawy ukształtowała się na poziomie 235,5 tys. ha.

Liczba gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą zbóż wyniosła 81,2 tys., tj. 89,8% ogółu gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą ziemiopłodów. W stosunku do 2002 r. ich liczba zmalała o 20,7%. Odsetek gospodarstw uprawiających zboża wzrastał od 63,5% ogółu posiadających uprawy w grupie obszarowej do 1 ha użytków rolnych do ponad 96% począwszy od zbiorowości 5-10 ha, osiągając maksymalną wartość w grupie gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 15-30 ha – 98,2%.

Udział powierzchni zasiewów zbóż w ogólnej powierzchni zasiewów był najniższy w najmniejszych (do 1 ha UR) i największych (30 ha UR i więcej) gospodarstwach i wyniósł odpowiednio 65,6% i 69,3%. Największe znaczenie uprawa zbóż miała w grupie obszarowej 3-5 ha UR, w której rośliny te stanowiły 77,7% powierzchni zasiewów.

W ponad 1/3 gospodarstw (34,5%) uprawiających zboża skala upraw wyniosła 2-5 ha. Niewiele mniej było podmiotów uprawiających do 1 ha i 1-2 ha zbóż – odpowiednio 25,6% i 25,2%.

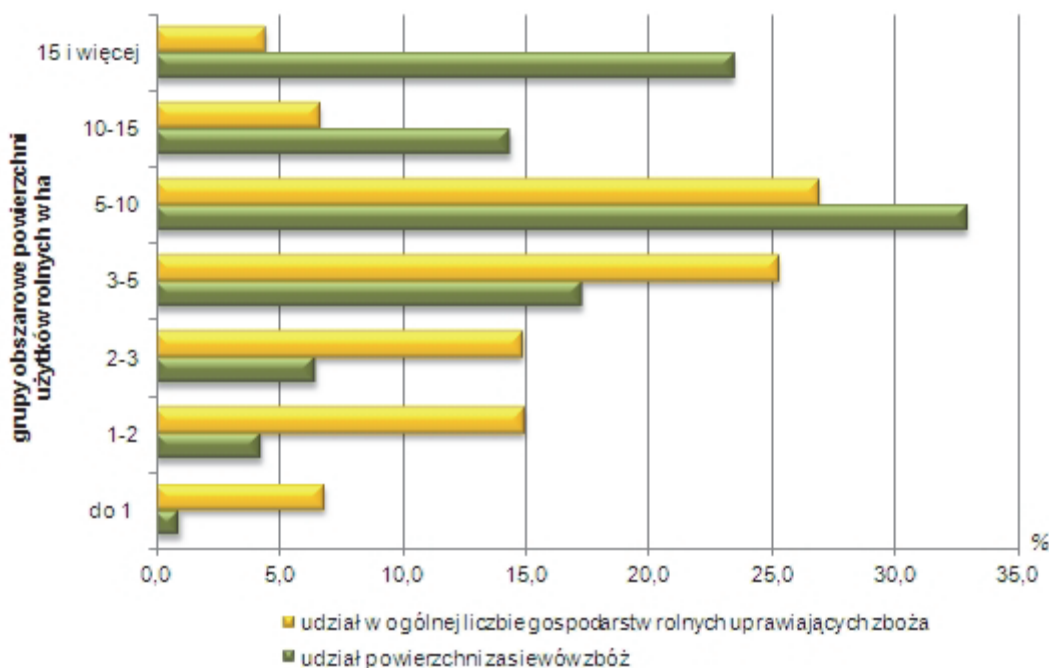
Średnia powierzchnia zasiewów zbóż ogółem w 1 gospodarstwie rolnym zajmującym się ich uprawą osiągnęła 3,01 ha (w 2002 r. – 2,66 ha).

W gospodarstwach rolnych o powierzchni 5-10 ha użytków rolnych znajdowało się 33,0% areалу uprawy zbóż. Ta grupa obszarowa była również najliczniejsza pod względem liczby gospodarstw uprawiających te rośliny (26,9%). Duży udział powierzchni zbóż przypadał także na gospodarstwa z grupy 15 ha UR i więcej – 23,5%. Stanowiły one jednak tylko 4,5% liczby gospodarstw, które je uprawiały.

W ogólnej liczbie gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą zbóż liczba gospodarstw prowadzących poszczególne uprawy przedstawiała się następująco:

- pszenicę ozimą uprawiało 37,6 tys. gospodarstw rolnych, tj. 46,3% ogólnej liczby gospodarstw rolnych uprawiających zboża,
- pszenicę jara – 10,4 tys., tj. 12,8%,
- żyto – 21,6 tys., tj. 26,6%,
- jęczmień ozimy – 5,9 tys., tj. 7,2%,
- jęczmień jary – 28,0 tys., tj. 34,5%,
- owies – 19,1 tys., tj. 23,5%,
- pszenżyto ozime – 32,2 tys., tj. 39,7%,
- pszenżyto jare – 4,9 tys., tj. 6,0%,
- mieszanki zbożowe ozime – 3,7 tys., tj. 4,6%,
- mieszanki zbożowe jare – 19,7 tys., tj. 24,3%,
- grykę – 0,6 tys., tj. 0,8%,
- proso – 1,5 tys. tj. 1,8%,
- pozostałe zbożowe – 0,3 tys., tj. 0,4%,
- kukurydzę na ziarno – 1,9 tys., tj. 2,3% liczby gospodarstw uprawiających zboża.

Wykres 8. **Odsetek powierzchni uprawy zbóż oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących uprawę zbóż według grup obszarowych użytków rolnych**

W przekroju powiatów najczęściej na uprawę zbóż decydowano się w jędrzejowskim i włoszczowskim, w których gospodarstwa uprawiające zboża stanowiły odpowiednio 96,2% i 94,8% jednostek prowadzących uprawę ziemiopłodów. Ich najmniejszy odsetek wystąpił natomiast w sandomierskim – 67,5% i skarżyskim – 80,8%.

Największą skalą uprawy zbóż charakteryzowały się powiaty: jędrzejowski, w którym na 1 gospodarstwo uprawiające zboża przypadało przeciętnie 4,96 ha tych roślin i opatowski – 4,49 ha, a najmniejszą skarżyski – 0,99 ha i konecki – 1,96 ha.

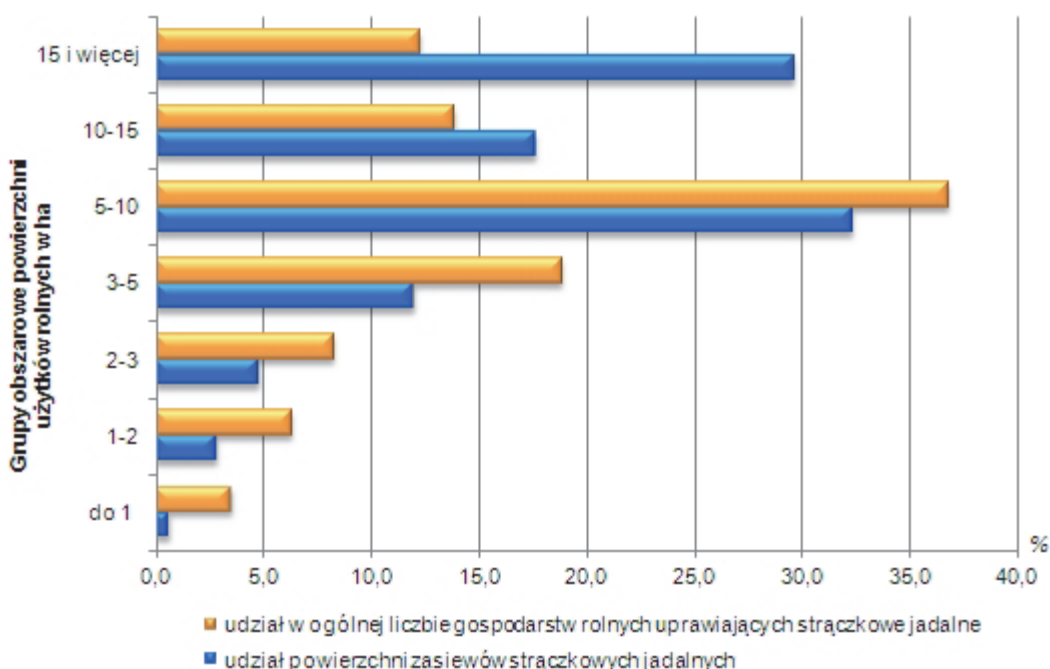
Strączkowe jadalne

W 2010 r. rośliny strączkowe jadalne zajmowały powierzchnię 4,3 tys. ha, tj. o 18,7% mniejszą niż w 2002 r.

Liczba gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą roślin strączkowych jadalnych wyniosła 4,0 tys. i stanowiła 4,5% ogólnej liczby gospodarstw z zasiewami. Odsetek ten zwiększał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. W najmniejszych gospodarstwach (do 1 ha UR) wyniósł 1,6%, w grupie 5-10 ha dochodził do 6,6%, a w grupie 30 ha i więcej – do 17,0%.

Udział powierzchni uprawy strączkowych jadalnych w ogólnej powierzchni zasiewów był niewielki i osiągał maksymalny poziom w grupie obszarowej 15-30 ha użytków rolnych – 1,7%.

Wykres 9. **Odsetek powierzchni uprawy strączkowych jadalnych oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących uprawę strączkowych jadalnych według grup obszarowych użytków rolnych**

Ponad połowa gospodarstw (60,2%) posiadających strączkowe jadalne miało poniżej 1 ha tych roślin, a w 26,1% z nich skala uprawy wyniosła 1-2 ha. Stosunkowo duży udział (11,7%) przypadł także na gospodarstwa uprawiające 2-5 ha strączkowych jadalnych. Ogółem na 1 gospodarstwo uprawiające te rośliny przypadało średnio 1,07 ha powierzchni tych upraw.

W poszczególnych grupach obszarowych udział gospodarstw w danej grupie obszarowej w ogólnej liczbie gospodarstw uprawiających rośliny strączkowe jadalne, a także średnia powierzchnia ich uprawy przedstawiały się następująco:

- 3,5% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających strączkowe jadalne posiadało powierzchnię użytków rolnych do 1 ha łącznie, przy średniej powierzchni uprawy roślin strączkowych jadalnych w tych gospodarstwach – 0,19 ha,
- 6,3% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających strączkowe jadalne posiadało powierzchnię użytków rolnych 1-2 ha, przy średniej powierzchni uprawy roślin strączkowych jadalnych w tych gospodarstwach – 0,49 ha,

- 8,3% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających strączkowe jadalne posiadało powierzchnię użytków rolnych 2-3 ha, przy średniej powierzchni uprawy roślin strączkowych jadalnych w tych gospodarstwach – 0,62 ha,
- 18,9% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających strączkowe jadalne posiadało powierzchnię użytków rolnych 3-5 ha, przy średniej powierzchni uprawy roślin strączkowych jadalnych w tych gospodarstwach – 0,68 ha,
- 36,8% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających strączkowe jadalne posiadało powierzchnię użytków rolnych 5-10 ha, przy średniej powierzchni uprawy roślin strączkowych jadalnych w tych gospodarstwach – 0,94 ha,
- 13,9% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających strączkowe jadalne posiadało powierzchnię użytków rolnych 10-15 ha, przy średniej powierzchni uprawy roślin strączkowych jadalnych w tych gospodarstwach – 1,37 ha,
- 12,3% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających strączkowe jadalne posiadało powierzchnię użytków rolnych 15 ha i więcej, przy średniej powierzchni uprawy roślin strączkowych jadalnych w tych gospodarstwach – 2,59 ha.

Odsetek gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą roślin strączkowych jadalnych cechował się znacznym zróżnicowaniem; najwyższy był w powiecie kazimierskim – 12,2% oraz buskim – 10,8%, podczas gdy w skarżyskim i starachowickim nie przekraczał 0,5%.

Największą skalą uprawy strączkowych jadalnych charakteryzowały się powiaty: konecki, w którym na 1 gospodarstwo uprawiające strączkowe jadalne przypadało przeciętnie 1,79 ha tych roślin oraz opatowski i starachowicki – po 1,70 ha. Uprawy o małej powierzchni prowadzono natomiast m. in. w skarżyskim – 0,22 ha i Kielcach – 0,45 ha.

Ziemniaki

Powierzchnia uprawy ziemniaków w 2010 r. wyniosła 20,2 tys. ha i w porównaniu z danymi PSR 2002 zmniejszyła się o 56,0%.

Liczba gospodarstw zajmujących się uprawą ziemniaków wyniosła 55,5 tys., tj. 61,4% ogólnej liczby gospodarstw posiadających grunty pod zasiewami. Analizując ten odsetek w poszczególnych grupach obszarowych można zauważyć, że uprawę ziemniaków prowadziło ponad 70% gospodarstw o powierzchni 5-10 ha i 10-15 ha użytków rolnych, a niespełna połowa jednostek najmniejszych (do 1 ha i 1-2 ha) oraz największych (powyżej 30 ha).

Udział powierzchni uprawy ziemniaków w całkowitej powierzchni zasiewów malał wraz ze wzrostem areалу użytków rolnych. Jedynie w grupie do 1 ha UR przekraczał 10% i wyniósł 17,4%. W gospodarstwach o powierzchni 30 ha i więcej użytków rolnych jedynie 1,8% zasiewów stanowiły ziemniaki.

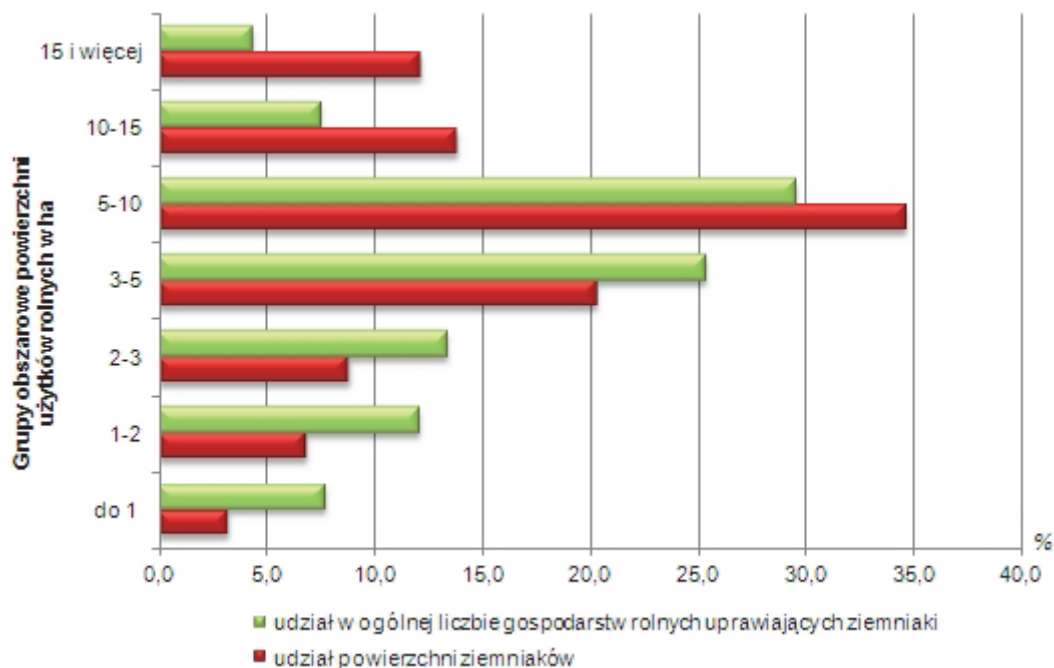
Zdecydowana większość gospodarstw (94,0%) uprawiających ziemniaki posiadało poniżej 1 ha tych roślin. Ogółem na 1 gospodarstwo z uprawą ziemniaków przypadało średnio 0,36 ha powierzchni tych upraw.

W poszczególnych grupach obszarowych powierzchni użytków rolnych udział gospodarstw w danej grupie obszarowej w ogólnej liczbie gospodarstw uprawiających ziemniaki, a także średnia powierzchnia ich uprawy przedstawiały się następująco:

- 7,7% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających ziemniaki posiadało powierzchnię użytków rolnych do 1 ha włącznie, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,15 ha,

- 12,0% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających ziemniaki posiadało powierzchnię użytków rolnych 1-2 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,21 ha,
- 13,4% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających ziemniaki posiadało powierzchnię użytków rolnych 2-3 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,24 ha,
- 25,4% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających ziemniaki posiadało powierzchnię użytków rolnych 3-5 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,29 ha,
- 29,6% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających ziemniaki posiadało powierzchnię użytków rolnych 5-10 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,43 ha,
- 7,5% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających ziemniaki posiadało powierzchnię użytków rolnych 10-15 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,67 ha,
- 4,3% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających ziemniaki posiadało powierzchnię użytków rolnych 15 ha i więcej, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 1,02 ha.

Wykres 10. **Odsetek powierzchni uprawy ziemniaków oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących uprawę ziemniaków według grup obszarowych użytków rolnych**

Największy odsetek gospodarstw rolnych uprawiających ziemniaki odnotowano w powiatach kazimierskim – 77,8% i pińczowskim – 71,9%, natomiast najmniejszy na wschodzie województwa: powiatach sandomierskim i opatowskim – odpowiednio 42,8% i 47,1%. Mniej niż połowa gospodarstw z uprawami ziemniaków wystąpiła także w Kielcach – 47,1%.

W kazimierskim i pińczowskim nie tylko relatywnie najczęściej prowadzono uprawę ziemniaków, ale były to także jedyne dwa powiaty, w których jej skala przekraczała pół hektara - odpowiednio 0,60 ha i 0,52 ha.

Buraki cukrowe

Uprawa buraków cukrowych w 2010 r. zajmowała 5,1 tys. ha, tj. o 47,2% mniej niż w 2002 r.

Liczba gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą buraków cukrowych w 2010 r. wyniosła 2,4 tys. stanowiąc 2,7% ogólnej liczby gospodarstw rolnych posiadających grunty pod zasiewami.

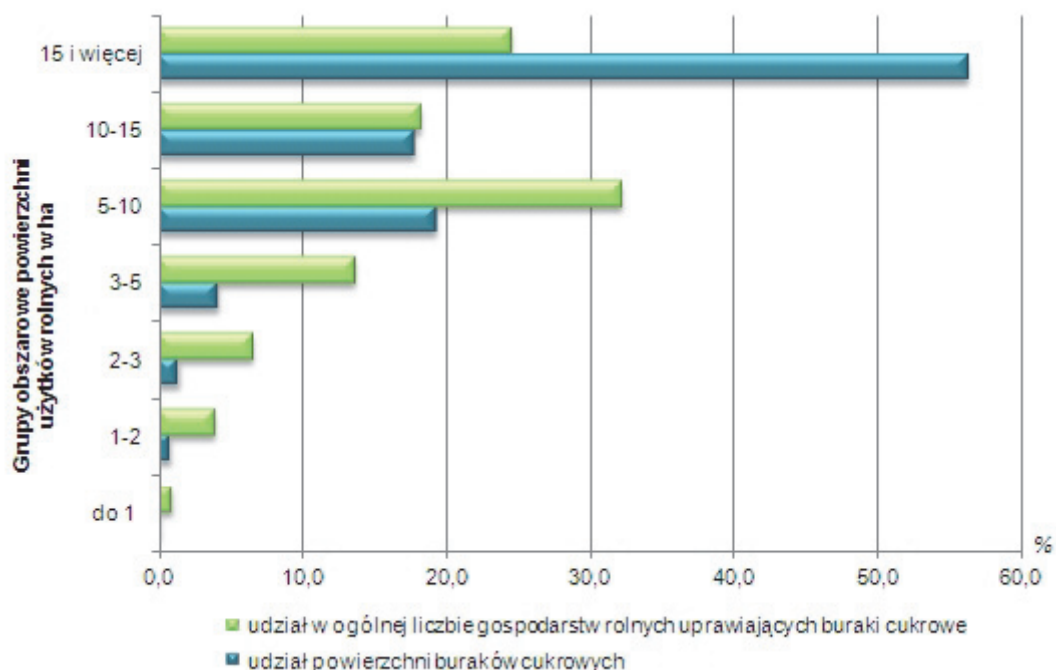
Uprawę buraków cukrowych deklarowały przede wszystkim gospodarstwa duże. Udział gospodarstw produkujących buraki w ogólnej liczbie jednostek z zasiewami stopniowo się zwiększał. W grupie do 1 ha użytków rolnych wyniósł 0,3% i aż do 15 ha nie przekraczał 10%. Udział gospodarstw uprawiających o powierzchni 15-30 ha wyniósł 16,0%, a 30 ha i więcej – 17,3%.

Wśród gospodarstw posiadających uprawy buraków cukrowych dominowały te, których skala uprawy tych roślin wyniosła poniżej 1 ha i 2-5 ha. Stanowiły one odpowiednio 34,8% i 34,0% ogółu. Wysoki udział (24,3%) przypadał także na gospodarstwa uprawiające 1-2 ha buraków cukrowych. Ogółem na 1 gospodarstwo posiadające te rośliny przypadało średnio 2,09 ha powierzchni tych upraw.

W poszczególnych grupach obszarowych powierzchni użytków rolnych udział gospodarstw w danej grupie obszarowej w ogólnej liczbie gospodarstw uprawiających buraki cukrowe, a także średnia powierzchnia ich uprawy przedstawiały się następująco:

- 0,9% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających buraki cukrowe posiadało powierzchnię użytków rolnych do 1 ha włącznie, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,30 ha,
- 3,9% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających buraki cukrowe posiadało powierzchnię użytków rolnych 1-2 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,44 ha,
- 6,5% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających buraki cukrowe posiadało powierzchnię użytków rolnych 2-3 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,46 ha,
- 13,6% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających buraki cukrowe posiadało powierzchnię użytków rolnych 3-5 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,64 ha,
- 32,3% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających buraki cukrowe posiadało powierzchnię użytków rolnych 5-10 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 1,25 ha,
- 18,2% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających buraki cukrowe posiadało powierzchnię użytków rolnych 10-15 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 2,04 ha,
- 24,5% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających buraki cukrowe posiadało powierzchnię użytków rolnych 15 ha i więcej, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 4,80 ha.

Wykres 11. **Odsetek powierzchni uprawy buraków cukrowych oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących uprawę buraków cukrowych według grup obszarowych użytków rolnych**

Odsetek gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą buraków cukrowych różnił się znacząco pomiędzy powiatami. Zdecydowanie najwyższy był on w opatowskim – 11,8%, natomiast w drugim co do wielkości udziale powiecie kazimierskim już tylko 6,2% gospodarstw z zasiewami uprawiało buraki cukrowe. Najmniejszy odsetek takich gospodarstw wystąpił w starachowickim – 0,6% i w skarżyskim – 0,7%.

Najwyższą w województwie średnią powierzchnię uprawy buraków cukrowych wynoszącą 3,26 ha odnotowano w powiecie ostrowieckim. Stosunkowo duży przeciętny areal tych roślin wystąpił także m. in. w opatowskim – 2,86 ha. Uprawy buraków cukrowych o małej powierzchni prowadzono natomiast m. in. w powiatach włoszczowskim – 0,29 ha i starachowickim – 0,33 ha.

Rzepak i rzepik

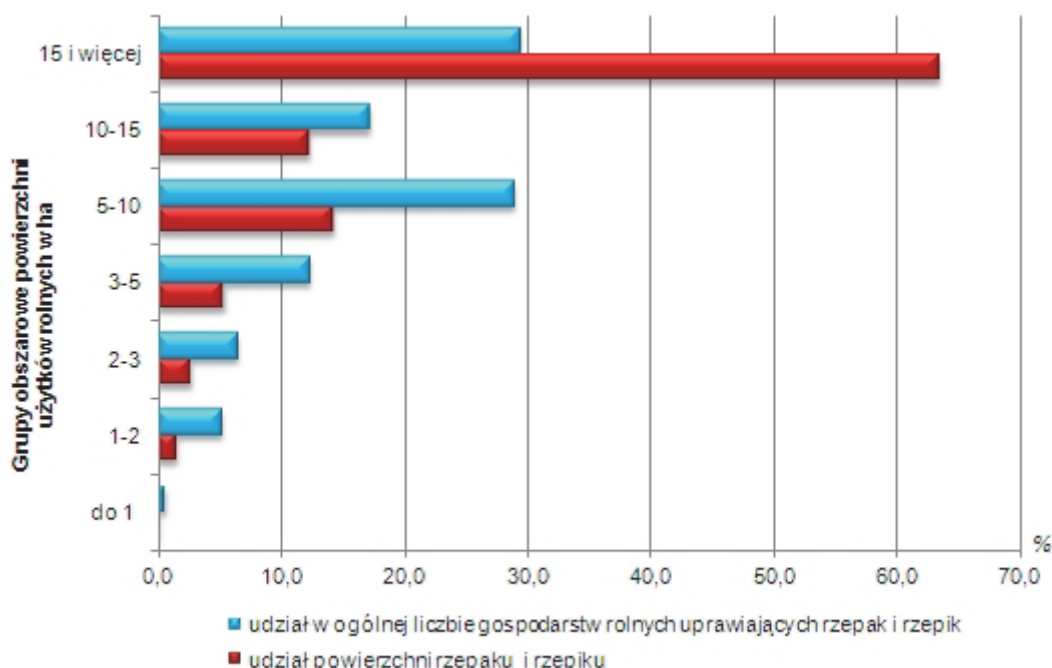
Według PSR 2010 powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku wyniosła 6,0 tys. ha i była większa o 124,3% niż wykazana w spisie przeprowadzonym 8 lat wcześniej.

Liczba gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą rzepaku i rzepiku wyniosła 1,6 tys. i była większa o 83,6% od odnotowanej w 2002 r.

Rzepak i rzepik uprawiało 1,8% gospodarstw posiadających zasiewy. Były to głównie większe podmioty. Udział gospodarstw z grup obszarowych do 5 ha użytków rolnych uprawiających rzepak i rzepik w ogólnej powierzchni posiadających zasiewy nie przekraczał 1%, podczas gdy w zbiorowości 30 ha i więcej osiągnął 24,1%.

Wśród gospodarstw z rzepakiem i rzepikiem dominowały te, których skala uprawy tych roślin wyniosła 2-5 ha i 1-2 ha. Stanowiły one odpowiednio 39,4% i 30,3% ogółu. Na 1 gospodarstwo posiadające rzepak i rzepik przypadało średnio 3,74 ha powierzchni tych upraw.

Wykres 12. **Odsetek powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących uprawę rzepaku i rzepiku według grup obszarowych użytków rolnych**

W poszczególnych grupach obszarowych powierzchni użytków rolnych udział gospodarstw w danej grupie obszarowej w ogólnej liczbie gospodarstw uprawiających rzepak i rzepik, a także średnia powierzchnia ich uprawy przedstawiały się następująco:

- 0,6% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających rzepak i rzepik posiadało powierzchnię użytków rolnych do 1 ha włącznie, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,81 ha,
- 5,2% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających rzepak i rzepik posiadało powierzchnię użytków rolnych 1-2 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 1,12 ha,
- 6,4% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających rzepak i rzepik posiadało powierzchnię użytków rolnych 2-3 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 1,59 ha,
- 12,3% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających rzepak i rzepik posiadało powierzchnię użytków rolnych 3-5 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 1,66 ha,
- 28,9% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających rzepak i rzepik posiadało powierzchnię użytków rolnych 5-10 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 1,85 ha,
- 17,2% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających rzepak i rzepik posiadało powierzchnię użytków rolnych 10-15 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 2,67 ha,
- 29,4% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających rzepak i rzepik posiadało powierzchnię użytków rolnych 15 ha i więcej, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 8,08 ha.

Zdecydowanie najwięcej gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą rzepaku i rzepiku odnotowano w powiatach opatowskim i ostrowieckim, w których odpowiednio 13,1% i 6,1% gospodarstw z zasiewami posiadało te rośliny. Największy średni areal uprawy rzepaku i rzepiku wystąpił w jędrzejowskim – 9,97 ha i kazimierskim – 7,87 ha.

Warzywa gruntowe

Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych (bez ogrodów przydomowych) wyniosła w 2010 r. 11,5 tys. ha. W porównaniu z 2002 r. areał ten zmniejszył się o 26,8%.

Warzywa gruntowe według wyników spisu 2010 uprawiano w 13,7 tys. gospodarstwach rolnych (15,2% gospodarstw prowadzących uprawę ziemiopłodów). Liczba ta na przestrzeni 8 lat zmalała o 68,3%. Najwyższy odsetek gospodarstw z zasiewami produkujących warzywa gruntowe odnotowano w grupie 10-15 ha użytków rolnych – 23,6% ogółu podmiotów w tej zbiorowości oraz 5-10 ha – 20,3%, natomiast najniższy wśród gospodarstw o powierzchni 1-2 ha – 9,7%.

Najczęściej spotykano uprawy warzyw gruntowych w skali 0,1-0,5 ha, co stanowiło 43,6% ogółu gospodarstw z tymi roślinami. Na 1 gospodarstwo posiadające warzywa gruntowe przypadało średnio 0,84 ha powierzchni tych upraw.

W poszczególnych grupach obszarowych powierzchni użytków rolnych udział gospodarstw w danej grupie obszarowej w ogólnej liczbie gospodarstw uprawiających warzywa gruntowe, a także średnia powierzchnia ich uprawy przedstawiały się następująco:

- 8,6% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających warzywa gruntowe posiadało powierzchnię użytków rolnych do 1 ha włącznie, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,16 ha,
- 10,1% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających warzywa gruntowe posiadało powierzchnię użytków rolnych 1-2 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,35 ha,
- 11,4% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających warzywa gruntowe posiadało powierzchnię użytków rolnych 2-3 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,45 ha,
- 22,0% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających warzywa gruntowe posiadało powierzchnię użytków rolnych 3-5 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,58 ha,
- 33,5% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających warzywa gruntowe posiadało powierzchnię użytków rolnych 5-10 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,93 ha,
- 9,5% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających warzywa gruntowe posiadało powierzchnię użytków rolnych 10-15 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 1,58 ha,
- 4,9% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających warzywa gruntowe posiadało powierzchnię użytków rolnych 15 ha i więcej, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 3,10 ha.

Odsetek gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą warzyw gruntowych szczególnie wysoki był w takich powiatach, jak: kazimierski, w którym wyniósł 59,7% gospodarstw prowadzących uprawę ziemiopłodów, a także sandomierski – 38,7%, pińczowski – 38,3% i buski – 29,5%. W pozostałych nie przekraczał on 10%.

W 4 powiatach średnia powierzchnia uprawy warzyw gruntowych przekroczyła 1 ha, w tym najwyższa była w pińczowskim – 1,25 ha i kazimierskim – 1,20 ha. Najmniejszym areałem uprawy charakteryzowały się natomiast powiaty skarżyski – 0,11 ha i konecki – 0,14 ha.

Truskawki

Wyniki PSR 2010 wskazują, że uprawę truskawek prowadziło 8,9 tys. gospodarstw (9,9% ogółu prowadzących uprawy ziemiopłodów rolnych lub ogrodniczych), a jej powierzchnia zajmowała 3,1 tys. ha.

Dominowały uprawy truskawek o powierzchni do 1 ha tych roślin stanowiące 93,6% ogółu gospodarstw z truskawkami. Na 1 gospodarstwo posiadające truskawki przypadało średnio 0,35 ha powierzchni tych upraw.

W poszczególnych grupach obszarowych powierzchni użytków rolnych udział gospodarstw w danej grupie obszarowej w ogólnej liczbie gospodarstw uprawiających truskawki, a także średnia powierzchnia ich uprawy przedstawiały się następująco:

- 4,8% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających truskawki posiadało powierzchnię użytków rolnych do 1 ha włącznie, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,13 ha,
- 12,5% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających truskawki posiadało powierzchnię użytków rolnych 1-2 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,25 ha,
- 14,4% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających truskawki posiadało powierzchnię użytków rolnych 2-3 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,28 ha,
- 29,9% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających truskawki posiadało powierzchnię użytków rolnych 3-5 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,32 ha,
- 29,4% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających truskawki posiadało powierzchnię użytków rolnych 5-10 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,38 ha,
- 6,6% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających truskawki posiadało powierzchnię użytków rolnych 10-15 ha, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 0,59 ha,
- 2,5% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających truskawki posiadało powierzchnię użytków rolnych 15 ha i więcej, przy średniej powierzchni uprawy tych roślin w tych gospodarstwach – 1,04 ha.

Uprawa truskawek skoncentrowana była na terenie 4 powiatów: kieleckiego, w którym znajdowało się 35,1% gospodarstw prowadzących taką działalność w województwie, buskiego – 29,8%, staszowskiego – 12,1% i starachowickiego – 8,6%. Udział tych powiatów w powierzchni uprawy truskawek w województwie wyniósł prawie 86%. Największy średni areał uprawy tych ziemiopłodów odnotowano natomiast we włoszczowskim – 0,80 ha i kazimierskim – 0,61 ha.

Metody uprawy gleby

Wyniki badania metod produkcji rolnej wykazały, że w 2010 r. prawie 90% gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych i posiadających użytki rolne w dobrej kulturze stosowało orkę pługiem lemieszowym lub talerzowym, 12,1% - orkę płytką (uprawa konserwująca), a 3,1% - uprawę bezorkową (siew bezpośredni).

Najwyższy odsetek gospodarstw z użytkami rolnymi w dobrej kulturze i stosujących orkę pługiem wystąpił w grupach obszarowych użytków rolnych: 2-3 ha – 92,4% i 5-10 ha – 92,1%.

Uprawę konserwującą stosowało ponad 13% gospodarstw należących do grup obszarowych użytków rolnych – 3-5 ha i 5-10 ha. Stosunkowo najmniej było ich wśród gospodarstw największych (30 ha i więcej). Jedynie 7,8% z nich stosowało orkę płytą.

Odsetek gospodarstw stosujących siew bezpośredni w grupie posiadających użytki rolne w dobrej kulturze był zdecydowanie najwyższy w grupie obszarowej użytków rolnych: 1-2 ha – 6,2%, a najniższy – 5-10 ha – 1,4%.

Zwierzęta gospodarskie

W 2010 r. odnotowano 67,8 tys. gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie. Stanowiło to 47,8% ogółu gospodarstw rolnych i 59,0% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

Pogłowie poszczególnych gatunków zwierząt (w tysiącach sztuk) w czerwcu 2010 r. wyniosło:

- bydło – 182,0,
 - w tym krowy – 79,4,
- trzoda chlewna – 383,1,
 - w tym lochy – 43,4,
- owce – 4,3,
- konie – 11,8,
- kozy – 5,4,
- drób ogółem (w wieku powyżej 2 tygodni) – 5826,2,
- króliki samice – 48,0,
- pozostałe zwierzęta futerkowe (samice) – 3,0,

Ponadto zarejestrowano 27,5 tys. pni pszczelich.

W porównaniu z informacjami uzyskanymi ze spisu w 2002 r. spadła populacja takich gatunków zwierząt gospodarskich, jak: bydło – o 10,7%, w tym krowy – o 32,1%, trzoda chlewna – o 20,8%, w tym lochy – o 29,9%, owce – o 6,1%, kozy – o 51,1%, konie – o 51,5%, drób ogółem – o 5,3%, samice królicze – o 22,4%, samice pozostałych zwierząt futerkowych – o 32,1%. Wzrosła jedynie liczba pni pszczelich – o 6,7%.

W 2010 r. w pogłowie zwierząt dominowały gospodarstwa indywidualne. Dla stada bydła ich udział wyniósł 99,5% wobec 99,6% w 2002 r.; dla pogłowia trzody chlewnej odpowiednio 98,0% i 97,4%; owiec – 99,8% i 95,0%, a koni 95,6% wobec 97,9%.

W strukturze pogłowia bydła w porównaniu z 2002 r. wzrósł udział cieląt w wieku poniżej 1 roku – o 3,3 p.proc. młodego bydła w wieku 1-2 lat – o 8,0 p.proc. i bydła dorosłego pozostałego (bez krów) – o 2,4 p.proc. Odsetek krów zmniejszył się w tym okresie o 13,8 p.proc.

W stadzie trzody chlewnej, w porównaniu z wynikami spisu z 2002 r., odnotowano spadek udziału prosiąt – o 5,3 p.proc. loch na chów – o 1,5 p.proc. i warchlaków – o 4,1 p.proc. natomiast wzrósł udział tuczników – o 11,1 p.proc.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w 2010 r. wyniosła 33,1 szt. i była większa o 0,7 szt. od notowanej w 2002 r. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych zmalała w tym samym okresie o 7,3 szt. osiągając w 2010 r. 69,6 szt.

Średnio na 1 gospodarstwo rolne ogółem przypadało:

- bydła – 1,3 szt. (w 2002 r. – 1,2 szt.),
- trzody chlewnej – 2,7 szt. (2,8 szt.),
- owiec – 0,03 szt. (tyle samo jak w 2002 r.),
- kóz – 0,04 szt. (w 2002 r. – 0,1 szt.),

- koni – 0,1 szt. (tyle samo jak w 2002 r.),
- drobiu ogółem – 41,1 szt. (8 lat wcześniej – 35,7 szt.).

W 2010 r. w gospodarstwach najmniejszych obszarowo (o powierzchni do 1 ha użytków rolnych) znajdowało się: 0,6% pogłowia bydła w województwie, 1,1% trzody chlewnej, 2,0% owiec, 11,8% kóz, 3,2% koni, 10,9% królików, 29,7% zwierząt futerkowych, 6,1% drobiu ogółem oraz 17,3% pni pszczelich.

W gospodarstwach rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych utrzymujących zdecydowaną większość zwierząt gospodarskich w województwie najwyższy odsetek pogłowia poszczególnych gatunków odnotowano w następujących grupach obszarowych :

- w gospodarstwach o powierzchni 5-10 ha użytków rolnych: bydła – 37,2% ogółu, trzody chlewnej – 33,2%, koni – 29,5%, drobiu ogółem – 25,5%, królików – 26,1%,
- 30 ha i więcej – owiec – 34,4%,
- 3-5 ha – kóz – 23,7%,
- 1-2 ha – pozostałych zwierząt futerkowych – 21,5%.

Obsada zwierząt gospodarskich w sztukach na 1 gospodarstwo według grup obszarowych użytków rolnych kształtowała się następująco:

- do 5 ha:
 - bydło – 0,4,
 - trzoda chlewna – 0,5,
 - owce – 0,01,
 - konie – 0,1,
 - kozy – 0,03,
 - drób ogółem – 22,4,
- 5-10 ha:
 - bydło – 2,7,
 - trzoda chlewna – 5,2,
 - owce – 0,03,
 - konie – 0,1,
 - kozy – 0,03,
 - drób ogółem – 60,3,
- 10 ha i więcej:
 - bydło – 7,7,
 - trzoda chlewna – 20,3,
 - owce – 0,3,
 - konie – 0,3,
 - kozy – 0,1,
 - drób ogółem – 198,2.

W 2010 r. pogłowie zwierząt gospodarskich (bydło, trzoda chlewna, owce, kozy, konie, drób ogółem oraz króliki) w przeliczeniowych sztukach dużych (SD) wyniosło 309,8 tys. Wśród gospodarstw posiadających te gatunki zwierząt:

- 32,8% posiadało poniżej 1 SD,
- 44,7% - 1-5 SD,
- 13,8% - 5-10 SD,
- 6,2% - 10-20 SD,
- 2,6% - 20 i więcej SD.

Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych ogółem wyniosła 56,3 SD, na 1 gospodarstwo rolne ogółem – 2,2 SD, a na 1 gospodarstwo prowadzące chów zwierząt gospodarskich – 4,6 SD.

Bydło

Chów i hodowlę bydła prowadziło 36,1 tys. (w 2002 r. – 65,8 tys.) gospodarstw rolnych, w tym gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych stanowiły 98,4% ich ogółu.

Ponad połowa (53,2%) gospodarstw prowadzących produkcję zwierzęcą posiadała bydło. Udział ten był największy w gospodarstwach o powierzchni UR 10-15 ha i 15-30 ha, w których wynosił odpowiednio 82,6% i 80,2%. Relatywnie najmniej było ich w zbiorowości do 1 ha i 1-2 ha, w których jedynie odpowiednio 9,2% i 23,6% gospodarstw prowadzących chów zwierząt miało na stanie bydło.

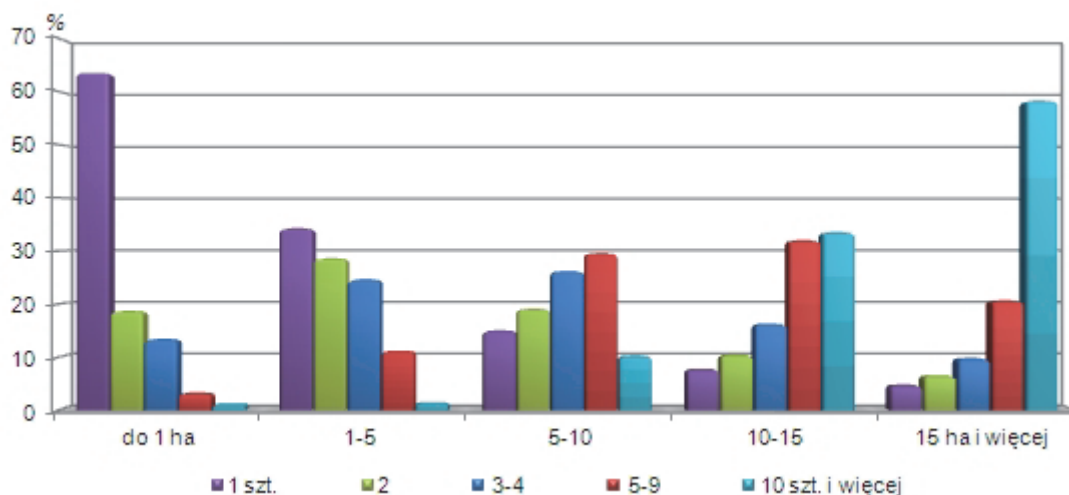
Przeciętnie w województwie wśród gospodarstw utrzymujących bydło:

- 22,3% posiadało 1 szt.,
- 21,2% - 2 szt.,
- 23,2% - 3-4 szt.,
- 21,2% - 5-9 szt.,
- 12,2% - 10 szt. i więcej.

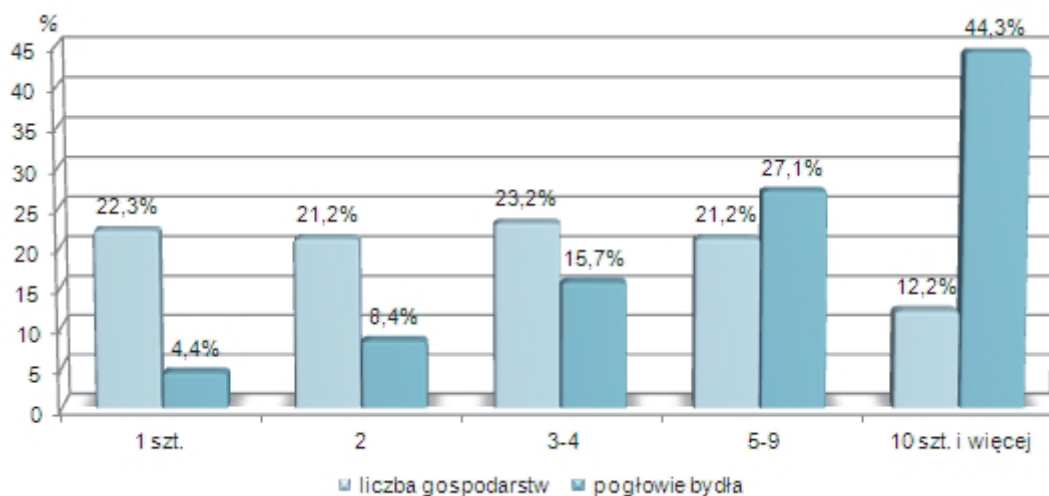
Znaczny spadek liczby gospodarstw prowadzących chów i hodowlę bydła (o 45,1%) to przede wszystkim skutek jej zmniejszenia w podmiotach o stosunkowo niewielkiej skali chowu. Przede wszystkim ubyło gospodarstw utrzymujących 1 bądź 2 szt. bydła – odpowiednio o 63,6% i 53,7%. Zwiększyła się natomiast zdecydowanie liczba gospodarstw posiadających 10 i więcej sztuk tych zwierząt – o 74,0%.

Wśród gospodarstw najmniejszych (do 1 ha użytków rolnych włącznie) 63,7% posiadało tylko 1 sztukę bydła. W grupach obszarowych 1-5 ha największy odsetek także stanowiły jednostki utrzymujące 1 sztukę. Malał on z 52,9% w zbiorowości 1-2 ha do 28,5% w grupie 3-5 ha. Gospodarstwa posiadające 5-10 ha UR najczęściej posiadały 5-9 szt. bydła. W większych podmiotach dominowały te, które miały 10 i więcej sztuk tych zwierząt. W grupie posiadających 15 ha i więcej udział takich gospodarstw sięgał 58,4%.

Wykres 13. **Struktura gospodarstw rolnych według skali chowu bydła i grup obszarowych użytków rolnych**

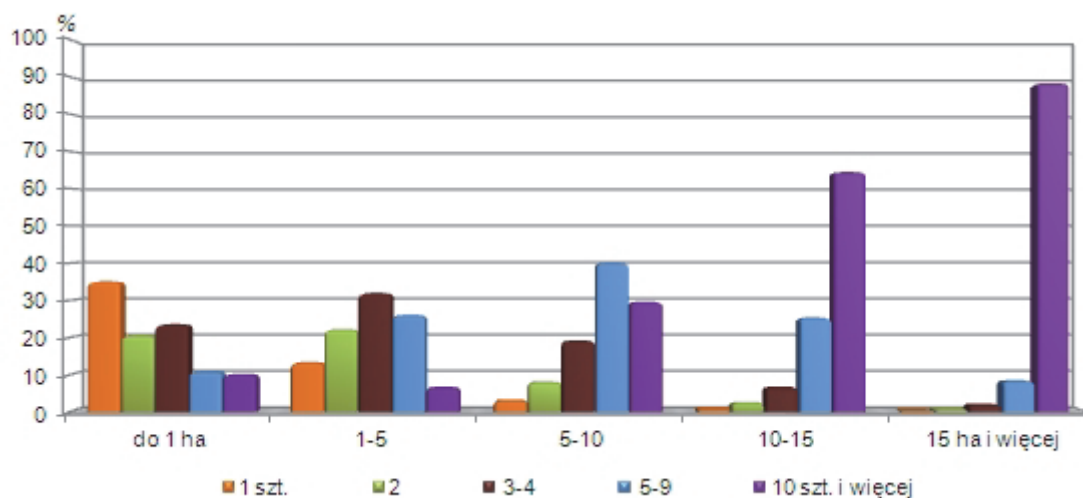

Zgodnie z wynikami spisu jedynie 4,4% pogłowia bydła znajdowało się w gospodarstwach posiadających 1 sztukę tych zwierząt. Jego udział w posiadających 2 sztuki wynosił już 8,4%, natomiast zdecydowanie największe stado odnotowano w gospodarstwach utrzymujących 10 i więcej sztuk bydła – 44,3% pogłowia w województwie.

Wykres 14. **Struktura liczby gospodarstw i pogłowia bydła według skali chowu bydła**

Odsetek pogłowia bydła utrzymywanego w gospodarstwach o najmniejszej skali chowu, tj. posiadających 1 sztukę, zmniejszał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. W podmiotach o powierzchni do 1 ha UR łącznie wynosił 35,1%, w grupie 1-5 ha zmniejszał się do 13,3%, natomiast w gospodarstwach o powierzchni UR 15 ha i więcej osiągnął jedynie 0,3%.

Inaczej wygląda sytuacja w gospodarstwach o największej skali chowu, tj. utrzymujących 10 i więcej sztuk bydła. Odsetek pogłowia kształtował się tu na poziomie 10,0% w gospodarstwach do 1 ha UR, w jednostkach o powierzchni 1-5 ha był jeszcze mniejszy i wyniósł 6,6%. W większych gospodarstwach stopniowo się jednak zwiększał osiągając 88,6% w jednostkach o powierzchni użytków rolnych 15 ha i więcej.

Wykres 15. **Struktura pogłowia bydła według skali chowu bydła i grup obszarowych użytków rolnych**

W gospodarstwach rolnych utrzymujących bydło obsada tego gatunku zwierząt na 100 ha użytków rolnych wyniosła 71 szt. Na 1 gospodarstwo rolne utrzymujące bydło przypadało 5 szt. bydła.

W 2010 r. chowem i hodowlą krów zajmowało się 30,4 tys. gospodarstw (w 2002 r. – 62,5 tys.), spośród których jedynie 1,5% stanowiły podmioty o powierzchni do 1 ha użytków rolnych łącznie.

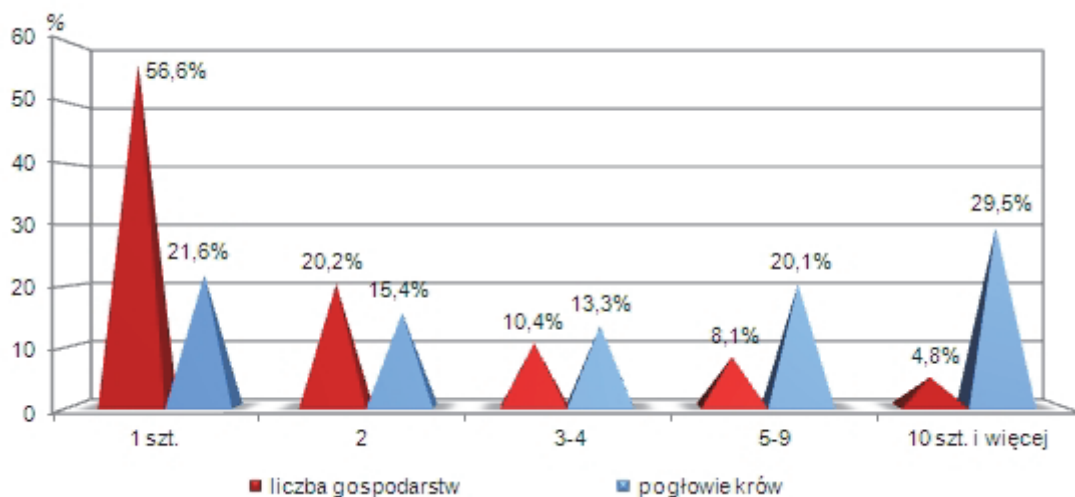
Znacznie zmalała w tym okresie liczba gospodarstw posiadających 2 krowy – o 62,8% oraz 3-4 krowy – o 60,5%. O ponad połowę ubyło także jednostek z 1 krową. W rezultacie przeciętnie w województwie wśród gospodarstw utrzymujących krowy:

- 56,6% posiadało 1 szt.,
- 20,2% - 2 szt.,
- 10,4% - 3-4 szt.,
- 8,1% - 5-9 szt.,
- 4,8% - 10 szt. i więcej.

Wśród gospodarstw najmniejszych (o powierzchni do 1 ha użytków rolnych) 87,5% posiadało tylko 1 krowę. W większych gospodarstwach odsetek ten systematycznie się zmniejszał. W grupie obszarowej 1-5 ha malał on do 75,7%, a odsetek gospodarstw posiadających 1 krowę był najwyższy także w jednostkach o powierzchni użytków rolnych 5-10 i 10-15 ha wynosząc odpowiednio 50,2% i 31,7%. Jedynie w grupie 15 ha UR i więcej najwięcej gospodarstw posiadało 10 szt. krów i więcej. Ich udział wyniósł 34,7%.

Wyniki spisu wykazały, że 21,6% pogłowia krów w Świętokrzyskim znajdowało się w gospodarstwach posiadających 1 krowę, 15,4% w jednostkach z 2 sztukami, a 13,3% - mających 3-4 szt. Więcej tych zwierząt występowało w gospodarstwach posiadających 5-9 szt. – 20,1% oraz 10 szt. i więcej – 29,5%.

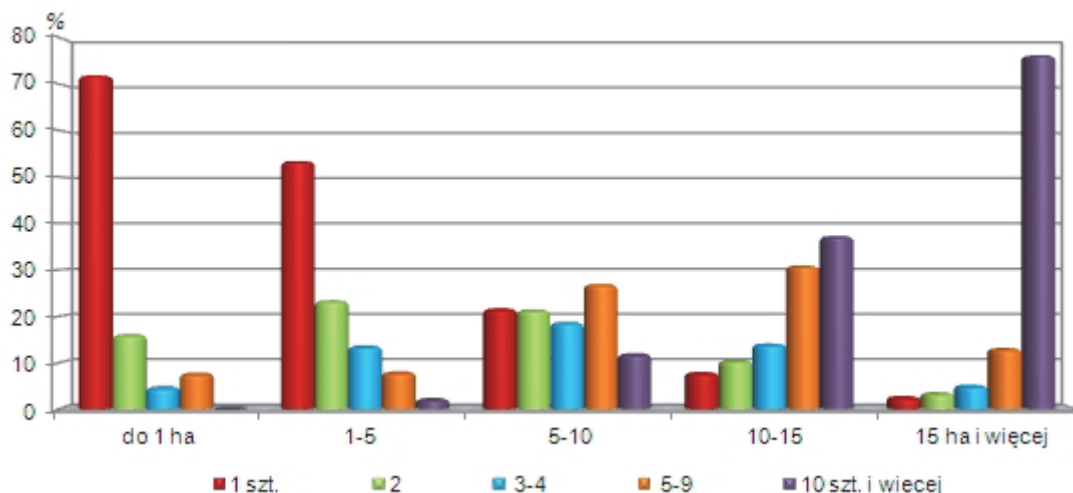
Wykres 16. **Struktura liczby gospodarstw i pogłowia krów według skali chowu krów**

Odsetek pogłowia utrzymywanego w gospodarstwach posiadających tylko 1 krowę wyraźnie zmniejszał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. W najmniejszych podmiotach (do 1 ha UR) wyniósł 72,0%. W grupie obszarowej 1-5 ha już tylko nieco ponad połowa krów znajdowała się w gospodarstwach posiadających 1 krowę. W jednostkach o powierzchni 5-10 ha użytków rolnych było to tylko 21,5%, a w większych odsetek ten nie przekraczał 10%.

W przypadku gospodarstw rolnych o największej skali chowu (utrzymujących 10 i więcej sztuk) odsetek pogłowia krów zdecydowanie wzrastał wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. W podmiotach do 1 ha UR gospodarstw utrzymujących przynajmniej 10 krów nie było, w gospodarstwach z grupy obszarowej 1-5 ha odsetek ten wynosił 2,1%, a w jednostkach o powierzchni 15 ha i więcej osiągał 76,3%.

Wykres 17. **Struktura pogłowia krów według skali chowu krów i grup obszarowych użytków rolnych**

W gospodarstwach rolnych utrzymujących krowy obsada krów na 100 ha użytków rolnych wyniosła 35,7 szt. Na 1 gospodarstwo posiadające bydło przypadało 2,2 krowy, natomiast w 1 gospodarstwie utrzymującym krowy występowało przeciętnie 2,6 szt. tych zwierząt.

Trzoda chlewna

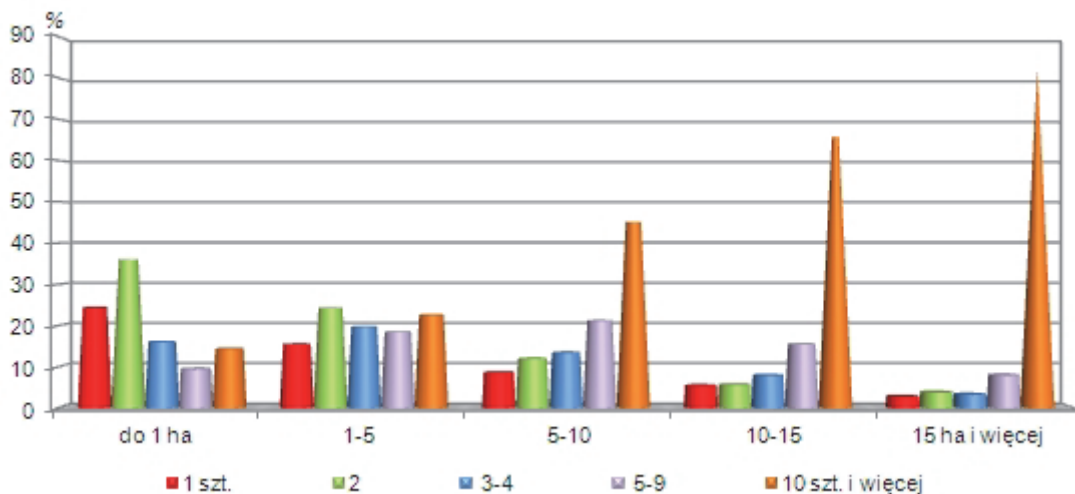
W 2010 r. chowem i hodowlą trzody chlewnej zajmowało się 19,5 tys. gospodarstw (w 2002 r. – 38,3 tys.), spośród których 98,3% stanowiły jednostki o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych. Ich udział w liczbie gospodarstw utrzymujących zwierzęta ukształtował się na poziomie 28,7%. Najwyższy odsetek gospodarstw prowadzących produkcję trzody chlewnej odnotowano w grupie obszarowej 10-15 ha i 15-30 ha użytków rolnych – odpowiednio 52,6% i 49,5%. Najmniej popularny był chów świń w najmniejszych gospodarstwach utrzymujących zwierzęta posiadających do 1 ha użytków rolnych oraz 1-2 ha, w których udział ten wyniósł odpowiednio 5,2% i 9,1%.

Liczba gospodarstw posiadających trzodę chlewną malała na przestrzeni 8 lat niezależnie od skali chowu, w tym najmocniej wśród tych z 3-4 szt. – o 61,9%. Przeciętnie w województwie wśród gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną:

- 10,3% posiadało 1 szt.,
- 15,2% – 2 szt.,
- 14,1% - 3-4 szt.,
- 18,2% - 5-9 szt.,
- 42,2% - 10 i więcej sztuk.

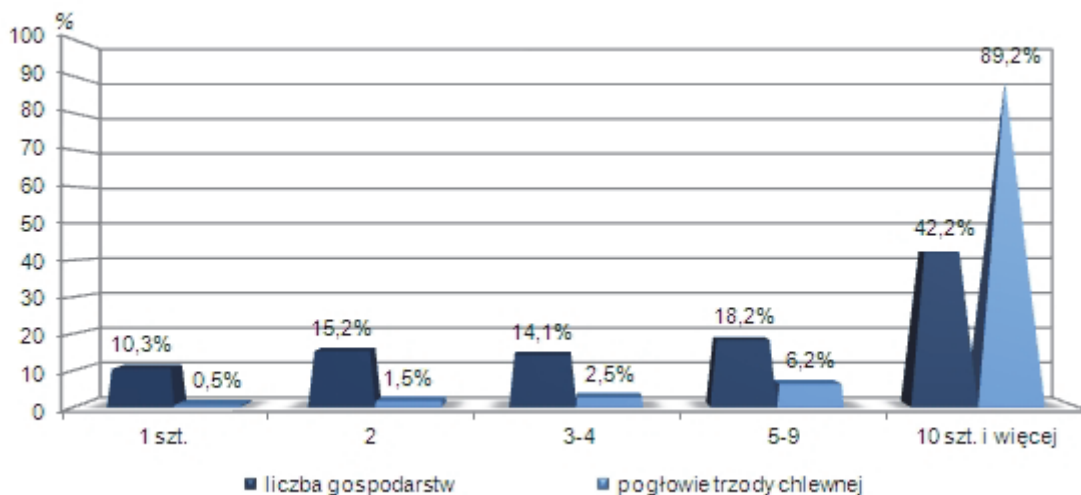
W grupie gospodarstw najmniejszych, tj. o powierzchni do 1 ha użytków rolnych, 24,4% posiadało 1 szt. trzody. Wraz ze wzrostem powierzchni zwiększał się odsetek podmiotów o większej skali chowu. W grupie 1-5 ha UR najliczniejsza była populacja gospodarstw mających na stanie 2 świnię – 24,1%. W większych gospodarstwach dominowały te, w których pogłowie trzody chlewnej wynosiło przynajmniej 10 sztuk. W grupie obszarowej 5-10 ha ich udział wyniósł 45,1%, a w zbiorowości 15 ha i więcej osiągnął 82,3%.

Wykres 18. **Struktura gospodarstw rolnych według skali chowu trzody chlewnej i grup obszarowych użytków rolnych**

Zdecydowanie najwięcej świń spisano w gospodarstwach posiadających 10 szt. i więcej tych zwierząt – 89,2%. Im mniejsza była skala chowu, tym bardziej obniżał się ten udział. W jednostkach utrzymujących 5-9 szt. znajdowało się tylko 6,2% pogłowia, a w gospodarstwach, w których była jedynie 1 szt. udział ten małał do zaledwie 0,5%.

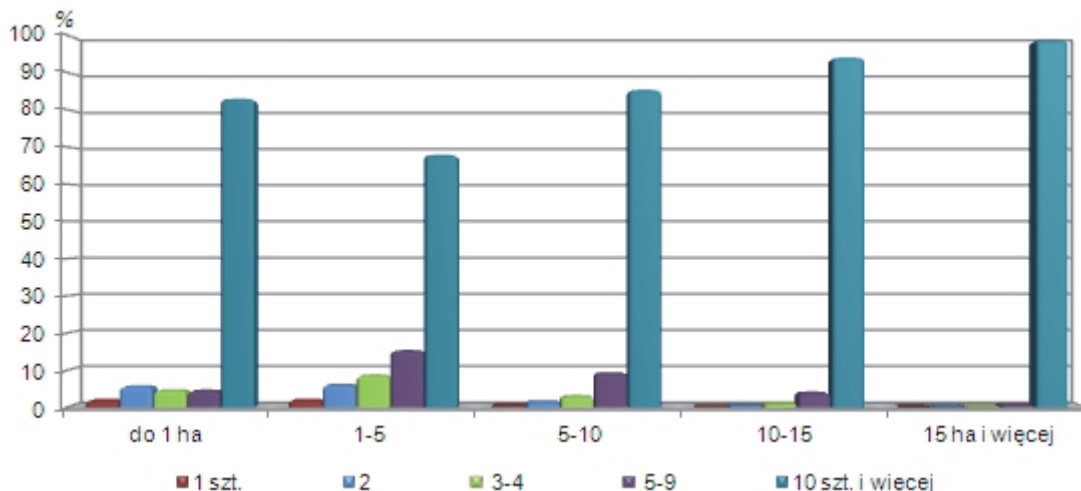
Wykres 19. **Struktura liczby gospodarstw i pogłowia trzody chlewnej według skali chowu trzody chlewnej**

Odsetek pogłowia trzody chlewnej utrzymywanej w gospodarstwach o najmniejszej skali chowu, tj. posiadających 1 świnie, zmniejszał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. W podmiotach o powierzchni do 1 ha UR wynosił 1,9%, w gospodarstwach z grupy obszarowej 5-10 ha obniżał się do 0,5%, a w grupie 15 ha i więcej było to już tylko 0,03%.

Pogłowie gospodarstw rolnych o największej skali chowu trzody chlewnej (utrzymujących 10 i więcej sztuk) relatywnie największe było w tych gospodarstwach, które posiadały 15 ha i więcej użytków rolnych. Stanowiło ono 99,1% ogółu. Najmniejszy udział pogłowia gospodarstw o tej skali chowu wystąpił w grupie o powierzchni UR 1-5 ha - 68,1%.

Wykres 20. **Struktura pogłowia trzody chlewnej według skali chowu trzody chlewnej i grup obszarowych użytków rolnych**

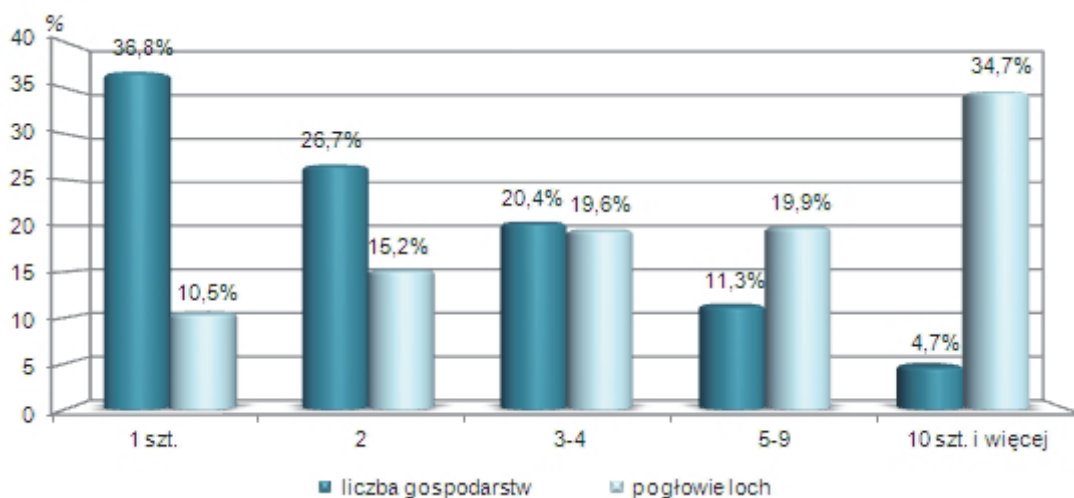
W gospodarstwach utrzymujących trzodę chlewną obsada świń na 100 ha użytków rolnych wyniosła 252,4 szt. Na 1 gospodarstwo prowadzące chów i hodowlę tych zwierząt przypadało 19,7 szt. tego gatunku.

Chowem loch zajmowało się w 2010 r. 12,4 tys. gospodarstw, tj. 63,6% gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną.

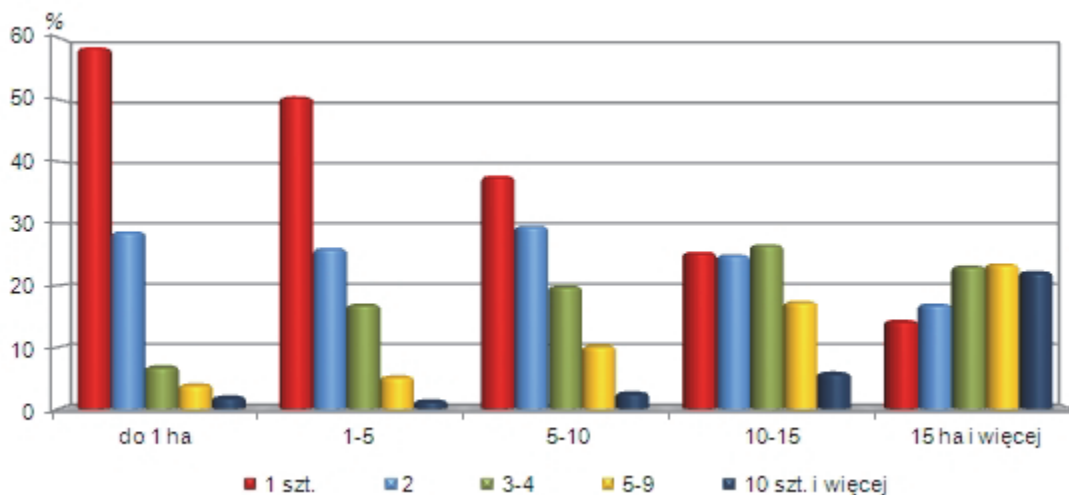
Podobnie jak w przypadku trzody chlewnej ogółem liczba gospodarstw utrzymujących lochy zmniejszyła się w stosunku do 2002 r. niezależnie od skali chowu. Przeciętnie w województwie w 2010 r. wśród gospodarstw utrzymujących lochy:

- 36,8% posiadało 1 szt.,
- 26,7% – 2 szt.,
- 20,4% - 3-4 szt.,
- 11,3% - 5-9 szt.,
- 4,7% - 10 i więcej sztuk.

Wyniki spisu wykazały, że najmniejsze pogłowie loch wystąpiło w gospodarstwach posiadających 1 maciorę – 10,5% ogółu. W gospodarstwach o większej skali chowu odsetek ten wzrastał. W posiadaniu jednostek z 3-4 lochami znajdowało się 19,6% loch, a mających na stanie 10 szt. i więcej – 34,7%.

Wykres 21. **Struktura liczby gospodarstw i pogłowia loch według skali chowu loch**

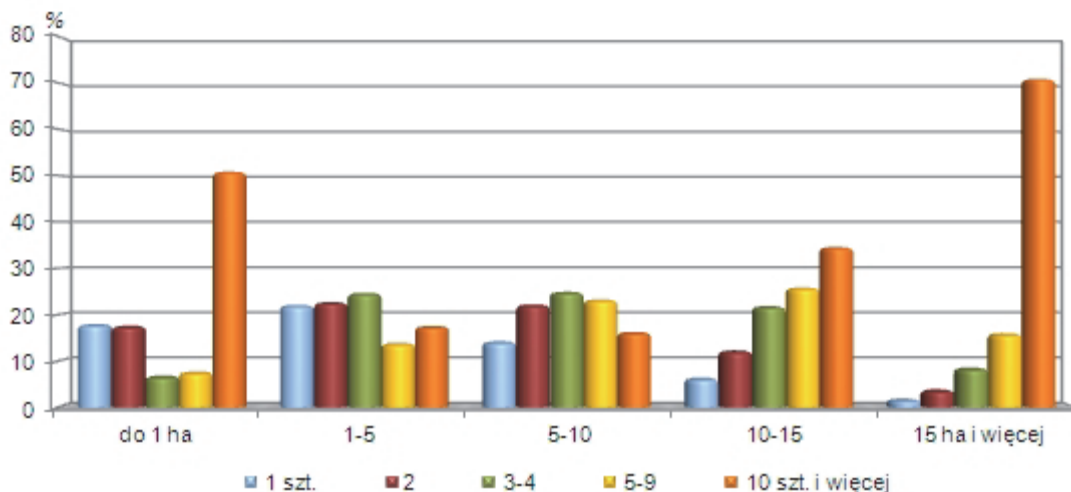
Odsetek gospodarstw rolnych utrzymujących 1 lochę zmniejszał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. Najwyższy był on w grupie do 1 ha UR, w której 1 szt. posiadało 58,5% podmiotów utrzymujących lochy. Gospodarstwa z 1 lochą dominowały także wśród podmiotów posiadających 1-5 ha użytków rolnych stanowiąc 50,5% ogółu i 5-10 ha UR – 37,7%. W jednostkach z grupy obszarowej 10-15 ha najwięcej było gospodarstw utrzymujących 3-4 szt. – 26,5%, a w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 15 ha i więcej – 5-9 szt. – 23,5%.

Wykres 22. **Struktura gospodarstw rolnych według skali chowu loch i grup obszarowych użytków rolnych**

Odsetek pogłowia loch utrzymywanego w gospodarstwach o najmniejszej skali chowu, tj. posiadających 1 maciorę, najwyższy był w gospodarstwach o powierzchni 1-5 ha użytków rolnych, w których wyniósł 21,9%. Powyżej tej granicy stopniowo się zmniejszał, a najniższy poziom osiągał w grupie obszarowej 15 ha i więcej – 1,5%.

Udział pogłowia loch znajdującego się w gospodarstwach rolnych o największej skali chowu macior, tj. utrzymujących 10 i więcej sztuk był najwyższy w największych gospodarstwach o areale użytków rolnych 15 ha i więcej, w których wyniósł 70,9%. Relatywnie dużą skalą chowu charakteryzowały się również gospodarstwa najmniejsze (do 1 ha użytków rolnych), w których ponad połowa pogłowia pochodziła z gospodarstw posiadających przynajmniej 10 loch.

Wykres 23. **Struktura pogłowia loch według skali chowu loch i grup obszarowych użytków rolnych**

W gospodarstwach rolnych utrzymujących lochy obsada macior na 100 ha użytków rolnych wyniosła 40,0 szt. Na 1 gospodarstwo prowadzące chów i hodowlę trzody chlewnej przypadają 2,2 lochy, a w 1 gospodarstwie rolnym utrzymującym maciory znajdowało się ich średnio 3,5 szt.

Owce

Wyniki spisu wykazały, że w 2010 r. chów i hodowlę owiec prowadziło 0,2 tys. gospodarstw (w 2002 r. – 0,4 tys.). Spośród nich 93,8% stanowiły gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

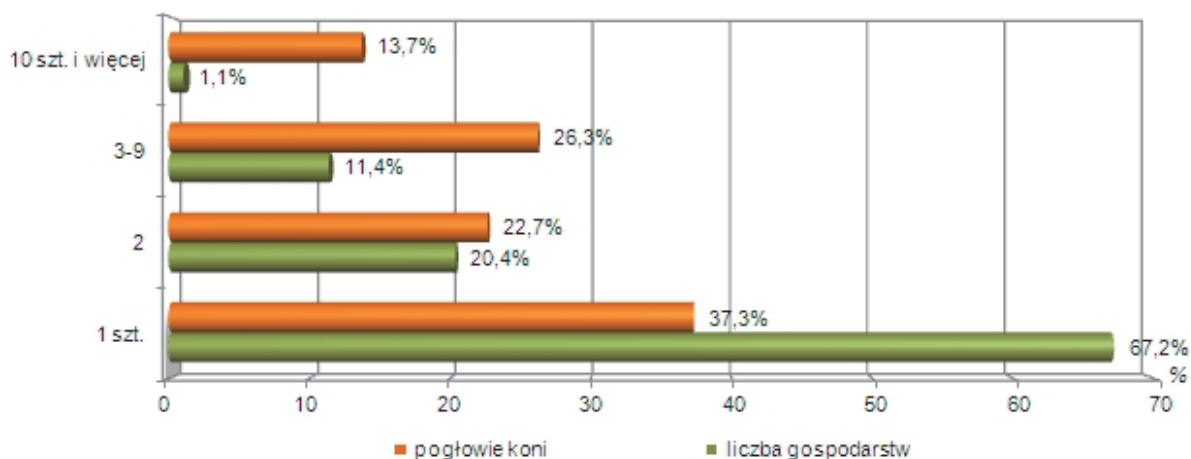
Owce posiadało zaledwie 0,4% gospodarstw prowadzących produkcję zwierzęcą. Odsetek ten był najwyższy w grupie 30 ha i więcej użytków rolnych, w której 2,7% ogółu gospodarstw ze zwierzętami utrzymywało owce. W podmiotach o mniejszym areale udział ten był znacznie mniejszy – poniżej 1%.

Średnio w województwie wśród gospodarstw utrzymujących owce:

- 51,6% posiadało 1-4 szt.,
- 19,6% - 5-9 szt.,
- 28,8% - 10 i więcej sztuk.

Wśród gospodarstw najmniejszych (tj. o powierzchni użytków rolnych do 1 ha) przeważały te, które posiadały 5-9 szt. owiec i stanowiły 53,7%. W gospodarstwach posiadających 1-5 ha UR i 5-10 ha UR dominowały jednostki o najmniejszej skali chowu. Odpowiednio 64,5% i 55,2% z nich miało maksymalnie 4 owce. W grupie większych gospodarstw ponad połowę stanowiły podmioty z 10 i więcej szt. tych zwierząt. W zbiorowości 10-15 ha UR ich udział wyniósł 52,0%, a w grupie obszarowej 15 ha i więcej – 65,8%.

Wyniki spisu wykazały, że 6,9% pogłowia owiec znajdowało się w gospodarstwach posiadających tylko 1-4 szt.; niewiele więcej było ich w jednostkach z 5-9 owcami – 7,1%, natomiast 86,0% w gospodarstwach utrzymujących przynajmniej 10 owiec.

Wykres 24. **Struktura liczby gospodarstw i pogłowia owiec według skali chowu owiec**

Odsetek pogłowia utrzymywanego w gospodarstwach o najmniejszej skali chowu (1-4 szt. owiec) najwyższy był w gospodarstwach o powierzchni 1-5 ha użytków rolnych – 28,1%. W większych jednostkach wyraźnie się zmniejszał – do niespełna 1% w grupie obszarowej 15 ha i więcej. Odmiennie przedstawiał się udział pogłowia gospodarstw o największej skali chowu, który zwiększał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych wynosząc niespełna połowę w gospodarstwach o powierzchni poniżej 5 ha UR i dochodząc do 98,1% w zbiorowości 15 ha UR i więcej.

W gospodarstwach rolnych utrzymujących owce ich obsada na 100 ha użytków rolnych wynosiła 162,6 szt. Na 1 gospodarstwo prowadzące chów i hodowlę owiec przypadało ich 17 sztuk.

Konie

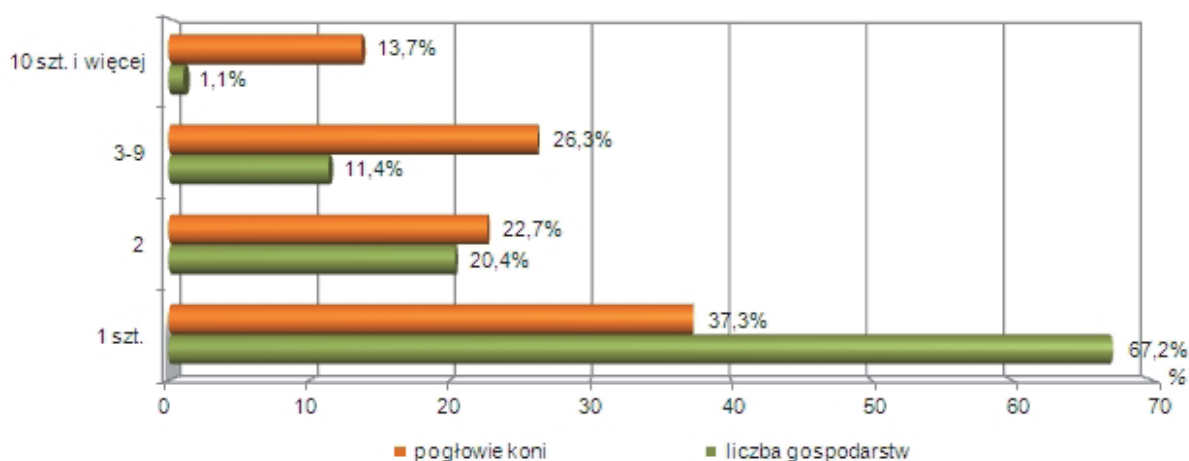
W 2010 r. chowem i hodowlą koni zajmowało się 6,5 tys. gospodarstw (w 2002 r. – 18,3 tys.) Wśród nich 96,2% to gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

Prawie co dziesiąte (9,7%) gospodarstwo prowadzące chów i hodowlę zwierząt gospodarskich posiadało konie. Omawiany odsetek najwyższy był wśród gospodarstw największych (30 ha UR i więcej) i wyniósł 12,5%, jednak niewiele mniejszy był on w jednostkach o powierzchni 3-5 ha użytków rolnych, spośród których 12,2% posiadało te zwierzęta. Najrzadziej chów i hodowlę koni prowadzono w gospodarstwach najmniejszych (o powierzchni do 1 ha UR) – 4,1%.

Spadek liczby gospodarstw posiadających konie w relacji do 2002 r. zmniejszał się wraz ze wzrostem skali chowu. O ile wśród podmiotów utrzymujących 1 szt. wyniósł on 70,2%, to w grupie posiadających 3 szt. i więcej – tylko 2,2%. Przeciętnie w województwie wśród gospodarstw utrzymujących konie:

- 67,2% posiadało 1 szt.,
- 20,4% – 2 szt.,
- 11,4% - 3-9 szt.,
- 1,1% - 10 i więcej sztuk.

Wśród gospodarstw najmniejszych (o powierzchni do 1 ha użytków rolnych) 82,2% posiadało 1 konia. W kolejnych grupach obszarowych największy odsetek także stanowiły podmioty utrzymujące 1 zwierzę tego gatunku. Jedynie w gospodarstwach o powierzchni 15 ha UR i więcej największą populację tworzyły jednostki posiadające 3-9 szt. koni – 41,3%.

Wykres 25. **Struktura liczby gospodarstw i pogłowia koni według skali chowu koni**

W 2010 r. w gospodarstwach posiadających tylko 1 konia znajdowało się 37,3% ogólnego pogłowia koni. Mniej tych zwierząt odnotowano w jednostkach utrzymujących 3-9 szt. – 26,3%. Odsetek stada pozostającego w pozostałych grupach skali chowu był jeszcze niższy.

Odsetek pogłowia koni utrzymywanego w gospodarstwach o najmniejszej skali chowu, tj. posiadających 1 konia, przekraczał 50% w gospodarstwach o powierzchni do 1 ha użytków rolnych i w grupie obszarowej 1-5 ha wynosząc odpowiednio: 55,3% i 53,2%. Wysoki był on także w podmiotach o powierzchni 5-10 ha UR – 35,0%. Powyżej tej granicy był on już wyraźnie niższy i obniżał się do 4,2% w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 15 ha i więcej.

Konie znajdujące się w gospodarstwach rolnych o największej skali chowu, tj. utrzymujących 10 i więcej sztuk, zdecydowanie najmniejszy udział stanowiły w jednostkach posiadających 1-5 ha i 5-10 ha użytków rolnych – odpowiednio 3,2% i 4,4%. W gospodarstwach największych (o powierzchni 15 ha i więcej UR) odsetek ten był najwyższy. W tej grupie obszarowej w gospodarstwach utrzymujących przynajmniej 10 koni znajdowało się 58,7% pogłowia.

W gospodarstwach rolnych zajmujących się chowem i hodowlą koni obsada tych zwierząt na 100 ha użytków rolnych wyniosła 29,4 szt. Na 1 gospodarstwo utrzymujące konie przypadało ich 1,8 szt.

Kozy

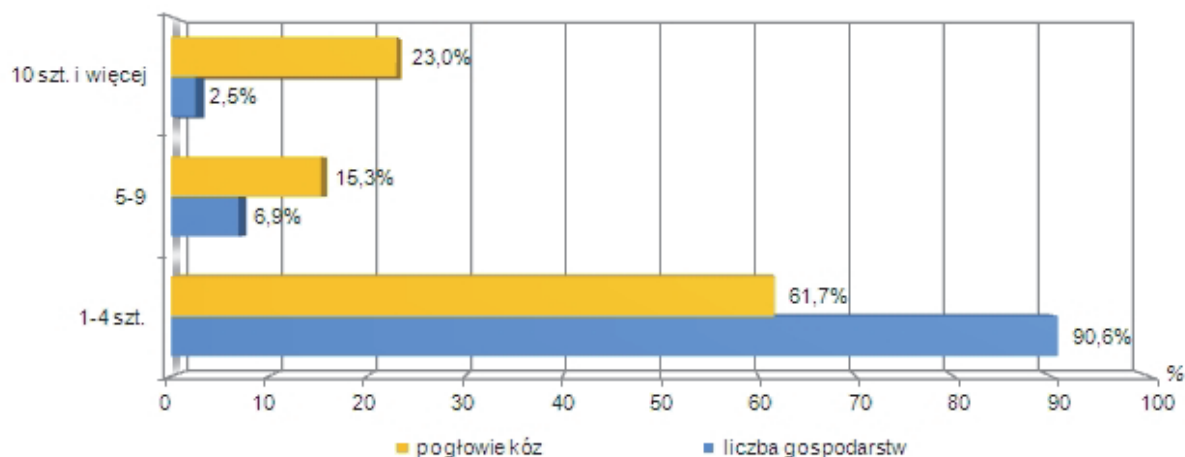
Powszechny spis rolny w 2010 r. wykazał, że chów i hodowlę kóz prowadziło 2,0 tys. gospodarstw rolnych (w 2002 r. – 4,3 tys.), spośród których podmioty o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych stanowiły 85,3%.

Udział gospodarstw prowadzących chów kóz w ogólnej liczbie gospodarstw posiadających zwierzęta wyniósł 2,9%. Analiza wielkości tego odsetka pokazuje, że najwyższy był on w grupie gospodarstw o powierzchni użytków rolnych do 1 ha – 4,7%, a najniższy w grupach obszarowych 10-15 ha i 15-30 ha – po 1,5%.

Przeciętnie w Świętokrzyskim wśród gospodarstw utrzymujących kozy:

- 90,6% posiadało 1-4 szt.,
- 6,9% - 5-9 szt.,
- 2,5% - 10 i więcej sztuk.

Wśród badanych gospodarstw utrzymujących kozy zdecydowanie największy odsetek, niezależnie od wielkości gospodarstwa, stanowiły podmioty posiadające 1-4 szt. Odsetek ten maksimum (96,5%) osiągał w jednostkach do 1 ha użytków rolnych, a minimum w gospodarstwach posiadających 15 ha i więcej (65,5%).

Wykres 26. **Struktura liczby gospodarstw i pogłowia kóz według skali chowu kóz**

Wyniki spisu wykazały, że 61,7% pogłowia kóz znajdowało się w gospodarstwach posiadających 1-4 szt., 15,3% - pozostawało w posiadaniu jednostek z 5-9 szt. kóz, a 23,0% utrzymywały gospodarstwa o skali chowu 10 szt. i więcej.

Odsetek pogłowia kóz na stanie gospodarstw o najmniejszej skali chowu (posiadających tylko 1-4 szt. kóz) był najwyższy w gospodarstwach o powierzchni do 1 ha użytków rolnych i wyniósł 88,1%, a najniższy w podmiotach posiadających 15 ha i więcej – 11,5%.

Odwrotne zjawisko dotyczyło gospodarstw o największej skali chowu (10 i więcej sztuk). Ich pogłowia stanowiło 81,2% łącznej liczby kóz w grupie obszarowej 15 ha i więcej, a jedynie 4,6% – w zbiorowości do 1 ha.

W gospodarstwach rolnych utrzymujących kozy obsada kóz na 100 ha użytków rolnych wyniosła 61,5 szt. Na 1 gospodarstwo prowadzące chów i hodowlę kóz przypadało ich 2,7 szt.

Drób kurzy

W 2010 r. blisko 84% gospodarstw prowadzących produkcję zwierzęcą posiadało drób kurzy. We wszystkich grupach obszarowych do 15 ha użytków rolnych jego chowem zajmowało się ponad 80% gospodarstw. Najbardziej aktywną produkcją tą prowadziły gospodarstwa o powierzchni 30 ha i więcej. Jedynie 58,3% podmiotów prowadzących produkcję zwierzęcą w tej grupie utrzymywało drób kurzy.

Chowem i hodowlą niosek kurzych (utrzymywanych w celu pozyskania jaj konsumpcyjnych i wylęgowych) zajmowało się 47,0 tys. (w 2002 r. – 64,4 tys.), tj. 69,4% ogółu gospodarstw utrzymujących zwierzęta.

Podobnie jak w przypadku drobiu kurzego ogółem odsetek gospodarstw utrzymujących kury nioski wśród ogółu posiadających zwierzęta zmniejszał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. W grupie do 1 ha udział ten wyniósł 75,7%, w grupie obszarowej 5-10 ha malął do 68,4%, a w podmiotach o powierzchni 30 ha i więcej UR – do 46,0%.

Przeciętnie w województwie wśród gospodarstw utrzymujących kury nioski:

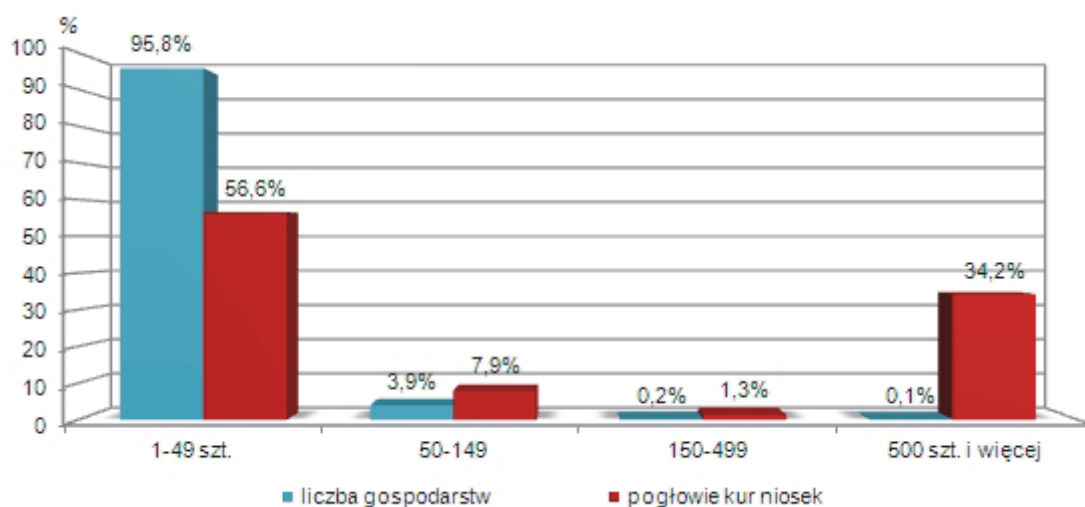
- 95,8% posiadało 1-49 szt.,
- 3,9% – 50-149 szt.,
- 0,2% - 150-499 szt.,
- 0,1% - 500 i więcej szt.

Wśród badanych gospodarstw utrzymujących nioski kurze, niezależnie od arealu użytków rolnych, zdecydowanie największy odsetek stanowiły podmioty z najmniejszą skalą chowu, tj. posiadające na stanie 1-49 kur niosek.

Według wyników spisu w 2010 r. 6,5% niosek w województwie znajdowało się w gospodarstwach o powierzchni do 1 ha użytków rolnych łącznie, a 93,5% powyżej tej granicy.

Z ogólnego pogłowia kur niosek 56,6% znajdowało się w gospodarstwach posiadających tylko 1-49 szt., a 34,2% pozostawało w jednostkach o skali chowu 500 i więcej sztuk.

Wykres 27. **Struktura liczby gospodarstw i pogłowia kur niosek według skali chowu niosek**

Największy odsetek pogłowia utrzymywanego w gospodarstwach o najmniejszej skali chowu (1-49 szt.) odnotowano w grupie gospodarstw o powierzchni 1-5 ha użytków rolnych – 73,1%, natomiast najniższy wśród posiadających 15 ha i więcej UR – 10,5%.

Gospodarstwa utrzymujące co najmniej 500 sztuk niosek dominowały wśród pogłowia w grupie obszarowej 15 ha i więcej. W zbiorowości o tym areale użytków rolnych 82,1% wszystkich kur niosek znajdowało się w podmiotach o skali chowu 500 sztuk i więcej.

Przeciętnie w województwie na 1 gospodarstwo rolne prowadzące chów i hodowlę kur niosek przypadało ich 30 sztuk.

Chowem brojlerów kurzych zajmowało się 9,3 tys. gospodarstw rolnych (w 2002 r. – 12,6 tys.), tj. 13,7% ogółu gospodarstw posiadających zwierzęta gospodarskie.

Udział gospodarstw prowadzących chów brojlerów kurzych w ogólnej liczbie gospodarstw posiadających zwierzęta w danej grupie obszarowej użytków rolnych najniższy był w grupie do 1 ha – 8,5%. W większych gospodarstwach stopniowo wrastał osiągając maksimum wśród podmiotów o powierzchni 10-15 ha użytków rolnych – 19,4%. W największych gospodarstwach ponownie się obniżał – do 15,7% (dla grupy 30 ha i więcej).

W ogólnej liczbie gospodarstw utrzymujących brojlery kurze podmioty o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych stanowiły 94,4%.

Średnio w województwie wśród gospodarstw utrzymujących brojlery dominowały te posiadające 1-99 sztuk. – 98,8% ogółu (8 lat wcześniej – 97,7%). Nawet w największych podmiotach (30 ha i więcej użytków rolnych) ich odsetek przekraczał 90%.

Według wyników spisu 6,8% stanu brojlerów kurzych znajdowało się w gospodarstwach do 1 ha użytków rolnych łącznie.

Z ogólnego pogłowia brojlerów 89,4% odnotowano w podmiotach hodujących 10 tys. szt. i więcej. Gospodarstwa te dominowały niezależnie od areалу użytków rolnych, a ich udział w pogłowiu wahał się od 81,5% w grupie obszarowej 10-15 ha do 95,9% w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 15 ha i więcej.

W gospodarstwach o najmniejszej skali chowu brojlerów (posiadających do 99 szt.) znajdowało się 6,7% ich pogłowia. Największe znaczenie miały one w grupach obszarowych 1-5 ha, 5-10 ha i 10-15 ha. Stanowiły one tam 9-10% pogłowia ogółem.

Przeciętnie w województwie na 1 gospodarstwo rolne prowadzące chów brojlerów kurzych przypadało ich 329 szt.

Budynki inwentarskie

Według wyników badania metod produkcji rolnej w 2010 r. budynki inwentarskie (obory, chlewnie, kurniki dla niosek) posiadało 59,9 tys. (96,5%) gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych prowadzących chów i hodowlę zwierząt gospodarskich.

Obory odnotowano w 44,1 tys., tj. w 74,1% gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych posiadających budynki inwentarskie. Dysponowały one łącznie 266,6 tys. stanowisk dla bydła.

Analiza liczby gospodarstw z oborami według poszczególnych grup obszarowych użytków rolnych wykazała, że najwyższy ich odsetek wystąpił w grupie 10-15 ha, w której stanowiły one 89,5% gospodarstw mających na stanie budynki inwentarskie, natomiast najniższy w grupie 1-2 ha – 56,3%.

Spośród wszystkich omawianych gospodarstw z oborami 64,7% deklarowało posiadanie obór stanowiskowych z utwardzonym podłożem, 1,4% - posiadało obory stanowiskowe z podłogą rusztową, 12,2% - wolnostanowiskowe o utwardzonym podłożu, 3,5% – wolnostanowiskowe z podłogą rusztową, a 30,1% obory innych typów.

Przeciętnie w województwie na 1 gospodarstwo o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych posiadające obory przypadało 6 stanowisk dla bydła.

W 2010 r. odnotowano 22,0 tys. gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych posiadających chlewnie (37,0% gospodarstw z budynkami inwentarskimi), w których było łącznie 452,7 tys. stanowisk dla trzody chlewnej.

Relatywnie najwięcej gospodarstw z chlewniami wystąpiło, podobnie jak w przypadku obór, w grupie obszarowej 10-15 ha UR, w której miało je 56,9% gospodarstw posiadających budynki inwentarskie, natomiast najniższy w grupie 1-2 ha – 15,0%.

Spośród gospodarstw z chlewniami – 9,0% posiadało chlewnie z podłogą rusztową na części powierzchni, 2,7% - chlewnie z podłogą rusztową na całej powierzchni, 28,3% chlewnie z głęboką, luźną ściółką, a 72,2% deklarowało posiadanie chlewni innych typów. Średnio na 1 gospodarstwo z tymi budynkami przypadało prawie 21 stanowisk dla świń.

W 44,8 tys. gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych odnotowano kurniki dla kur niosek. Stanowiło to 75,3% wszystkich podmiotów posiadających budynki inwentarskie. Najwyższy ich odsetek wystąpił w grupie obszarowej 3-5 ha – 78,0%, a najniższy – 51,4% – w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 30 ha i więcej.

Liczba stanowisk w kurnikach dla niosek wyniosła 1784,7 tys. Na 1 gospodarstwo z kurnikami dla niosek przypadało prawie 40 stanowisk.

Ciągniki, maszyny i urządzenia rolnicze

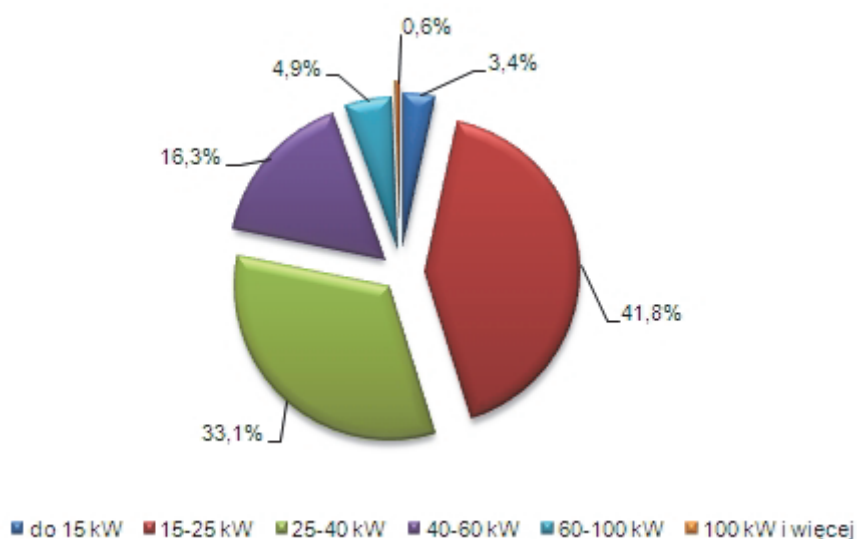
Liczba gospodarstw prowadzących działalność rolniczą posiadających ciągniki wyniosła 66,3 tys. (57,7% ogółu). Spisano w nich 83,0 tys. ciągników, tj. o 14,2% więcej niż w 2002 r. W gospodarstwach o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych znajdowało się 80,2 tys. tych maszyn (96,5%). W gospodarstwach indywidualnych było 82,9 tys. szt., co stanowiło 99,8% łącznej liczby ciągników (w tym o powierzchni powyżej 1 ha – 80,0 tys.)

Udział gospodarstw z ciągnikami w ogólnej liczbie jednostek prowadzących działalność rolniczą różnił się znacznie w zależności od powierzchni użytkowanych gruntów. Najmniejszy był w gospodarstwach do 1 ha użytków rolnych – 13,6%, następnie stopniowo się zwiększał osiągając 97,4% w zbiorowości – 15-30 ha. W gospodarstwach największych (powyżej 30 ha użytków rolnych) nieco się obniżał i wynosił 93,2%.

Najwięcej gospodarstw wyposażonych było w ciągniki o mocy 15-25 kW i 25-40 kW. Takie ciągniki posiadało odpowiednio 28,4% i 21,8% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. Dla porównania jedynie 0,4% gospodarstw miało ciągniki o mocy powyżej 100 kW. Powodzeniem nie cieszyły się również ciągniki o najmniejszej mocy (do 15 kW). Posiadało je 2,3% gospodarstw.

Na przestrzeni 8 lat, które upłynęły od poprzedniego spisu znacznie zwiększył się odsetek ciągników o mocy 15 do 25 kW. O ile w 2002 r. stanowiły one 28,2% ogółu to w 2010 r. – 41,8%. Drugą najliczniejszą grupę tworzyły ciągniki o mocy 25-40 kW – 33,1%, gdzie odnotowano niewielki spadek udziału w strukturze (z 36,5%).

Wykres 28. **Struktura liczby ciągników według mocy silnika**

Wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych zwiększał się udział ciągników o większej mocy. Dla przykładu o ile odsetek ciągników o mocy 60 kW i więcej w grupach obszarowych do 5 ha był niewielki i nie przekraczał 3%, to w największych gospodarstwach (30 ha i więcej użytków rolnych) ciągniki o takiej mocy stanowiły 40% ogółu. Z drugiej strony największy udział ciągników do 15 kW wystąpił w gospodarstwach najmniejszych o powierzchni do 1 ha i 1-2 ha użytków rolnych – odpowiednio 7,9% i 8,4%.

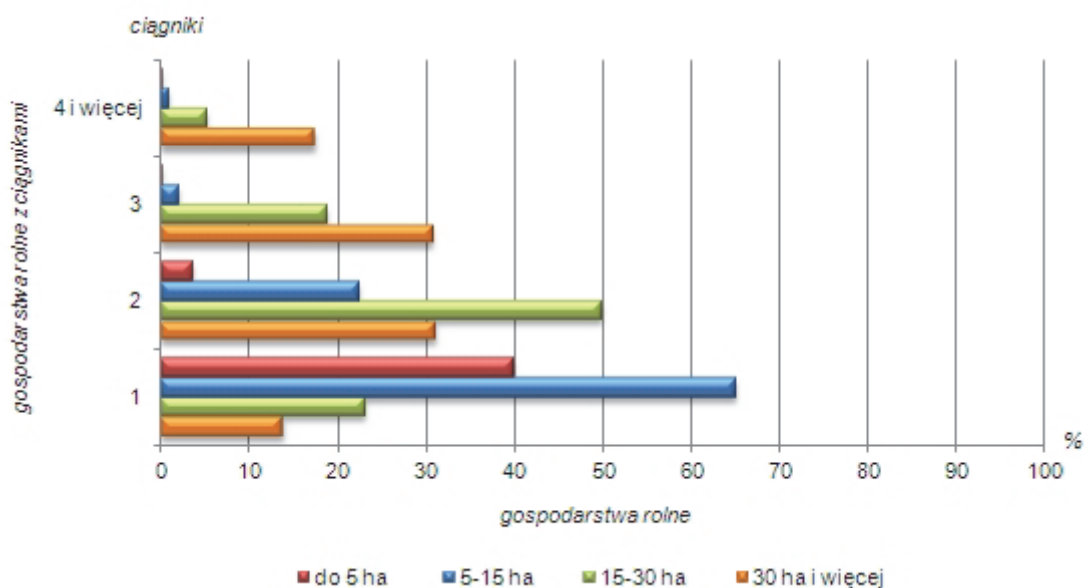
Średnio 1 gospodarstwo prowadzące działalność rolniczą i posiadające ciągniki dysponowało 1,3 szt. ciągników. Wskaźnik ten zwiększał się z 1,1 szt. wśród gospodarstw posiadających do 5 ha użytków rolnych do 2,7 szt. w grupie gospodarstw o powierzchni 30 ha i więcej.

Tabl. 2. Ciągniki w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą według grup obszarowych użytków rolnych w latach 2002 i 2010

Grupy obszarowe użytków rolnych	2002	2010	2002=100
Ogółem	72694	83043	114,2
do 1 ha	2153	2890	134,2
1–2	5086	6802	133,7
2–3	6730	9358	139,0
3–5	17638	19430	110,2
5–10	27308	27136	99,4
10–15	8211	9177	111,8
15–30	4318	6185	143,2
30 ha i więcej	1250	2065	165,2

W porównaniu z poprzednim spisem wzrosła liczba ciągników we wszystkich grupach obszarowych użytków rolnych, z wyjątkiem grupy obszarowej 5–10 ha, w której zmalała nieznacznie – o 0,6%. Najszybciej liczba ta zwiększała się wśród gospodarstw największych. W grupie o powierzchni 30 ha i więcej użytków rolnych liczba ciągników wzrosła o 65,2%, a w grupie obszarowej 15–30 ha – o 43,2%.

Zdecydowana większość gospodarstw wyposażona była w 1 ciągnik – 45,9% ogółu gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. Dwoma ciągnikami dysponowało 9,9% takich podmiotów, trzema – 1,3%, a czterema i więcej – 0,6%. Relatywnie najwięcej gospodarstw z 1 ciągnikiem odnotowano w grupie jednostek o powierzchni 5–15 ha użytków rolnych, w której ponad 65% gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą posiadało 1 ciągnik. Analogicznie 2 ciągniki miało prawie 50% w grupie gospodarstw 15–30 ha, 3 – ok. 31% w zbiorowości 30 ha i więcej, a 4 i więcej – 17,5% również w grupie 30 ha i więcej.

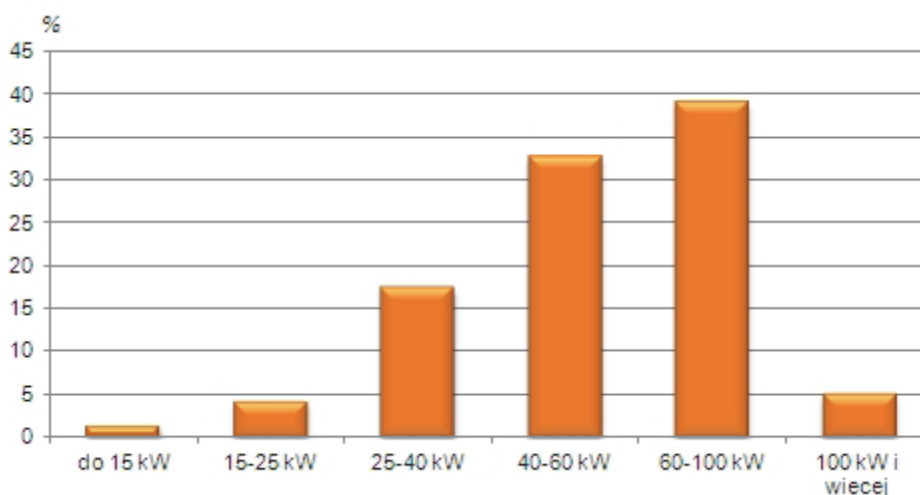
Wykres 29. **Udział gospodarstw rolnych wyposażonych w ciągniki w ogólnej liczbie gospodarstw prowadzących działalność rolniczą według liczby ciągników i grup obszarowych użytków rolnych**

Średnia powierzchnia użytków rolnych przypadająca na 1 ciągnik w 2010 r. wyniosła 6,6 ha wobec 8,7 ha w 2002 r.

Od maja 2004 r. użytkownicy gospodarstw zakupili 1,8 tys. nowych ciągników. Wśród ich nabywców dominowały średnie i duże gospodarstwa. Najwięcej nowych ciągników zakupiono w gospodarstwach o powierzchni 15–30 ha UR (30,8% ich ogólnej liczby), a łącznie liczba nowych ciągników w grupie 5 ha UR i więcej przekraczała 90% ogółu.

Zdecydowanie najwięcej nowych ciągników stanowiły maszyny o mocy 40–60 kW i 60–100 kW. Udział tych dwóch grup wyniósł łącznie ponad 70%.

Wykres 30. Ciągniki fabrycznie nowe zakupione po 2004 r. według mocy silnika

W ujęciu terytorialnym występuje duże zróżnicowanie wyposażenia gospodarstw w ciągniki. Najwyższy udział gospodarstw z ciągnikami wśród prowadzących działalność rolniczą wystąpił w powiatach kazimierskim – 77,2% i opatowskim – 69,3%. Te dwa powiaty charakteryzowały się również największą liczbą ciągników w przeliczeniu na 100 gospodarstw prowadzących działalność rolniczą – odpowiednio 107 szt. i 93 szt. Najniższy poziom wyposażenia w ciągniki odnotowano w powiecie skarżyskim i mieście Kielce. Liczba ciągników przypadająca na 100 gospodarstw prowadzących działalność rolniczą wyniosła tu odpowiednio 24 szt. i 25 szt.

W 2010 r. 58,8 tys. gospodarstw (51,1% ogółu prowadzących działalność rolniczą) wyposażonych było w maszyny i urządzenia rolnicze.

Przy równoczesnym zmniejszeniu powierzchni uprawy zbóż i zwiększeniu powierzchni uprawy rzepaku odnotowano wzrost liczby kombajnów do zbioru tych upraw w stosunku do 2002 r. Na przestrzeni 8 lat liczba kombajnów zbożowych zwiększyła się o 27,3% i wyniosła 6,8 tys., a udział gospodarstw, które je posiadały, w łącznej liczbie gospodarstw prowadzących działalność rolniczą wyniósł 5,8%. Odsetek ten zwiększał się wraz ze wzrostem powierzchni gospodarstwa. O ile w grupie do 1 ha użytków rolnych maszyny te posiadało zaledwie 0,2% gospodarstw, to w zbiorowości 15-30 ha było to już 52,0%, a w grupie obszarowej 30 ha i więcej – 66,7%. Na 100 gospodarstw prowadzących działalność rolniczą przypadało w województwie 6 kombajnów, w tym najwięcej w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 30 ha i więcej – 71 szt. Szczególnie dużo tych maszyn znajdowało się w grupie obszarowej 5-10 ha – blisko 32% ich łącznej liczby. Przeciętnie na 100 ha powierzchni zasiewów zbóż i rzepaku przypadało 2,7 maszyny tego typu (w 2002 r. – 1,9 szt.). Najwyższy poziom tego wskaźnika odnotowano w gospodarstwach o powierzchni – 15-30 ha UR – 4,7 szt. i 10-15 ha UR – 4,4 szt.

Pomimo spadku powierzchni uprawy ziemniaków liczba kombajnów do zbioru tych ziemiopłodów uległa zwiększeniu – o 27,1% do 3,6 tys. Posiadało je 3,6 tys. gospodarstw, tj. 3,2% prowadzących działalność rolniczą. Relatywnie najczęściej kombajny te spotykano w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 15-30 ha oraz 30 ha i więcej. Posiadało je odpowiednio 24,1% i 20,3% z nich. Najwięcej kombajnów ziemniaczanych odnotowano w grupie obszarowej 5-10 ha – 37,8% ich łącznej liczby. Na 100 gospodarstw prowadzących działalność rolniczą przypadają 3 kombajny, w tym najwięcej w grupie o areale użytków rolnych 15-30 ha – 24 szt. W 2010 r. na 100 ha uprawy ziemniaków przypadało 18,1 szt. kombajnów ziemniaczanych wobec 6,3 szt. 8 lat wcześniej.

Znacznie więcej gospodarstw do zbioru ziemniaków wykorzystuje kopaczki (21,1% jednostek prowadzących działalność rolniczą). Chętnie korzystano z nich m.in. w grupach obszarowych 10-15 ha i 15-30 ha. Posiadało je odpowiednio 51,6% i 49,1% takich gospodarstw. Liczba maszyn tego typu wyniosła w 2010 r. 24,3 tys. Prawie 41% z nich znajdowało się w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 5-10 ha.

W 2010 r. kombajny buraczane posiadało 1,1% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. W sprzęt ten wyposażona była ponad połowa gospodarstw zajmujących się produkcją buraków. Malejąca powierzchnia uprawy buraków cukrowych pociągnęła za sobą spadek liczby kombajnów do ich zbioru. Ich liczba zmalała o 9,6% – do 1,3 tys. Najwięcej tych maszyn znajdowało się w gospodarstwach o powierzchni 15-30 ha i 10-15 ha użytków rolnych – łącznie blisko 61%. Na 100 gospodarstw prowadzących działalność rolniczą przypadało w Świętokrzyskim 1,2 kombajnu buraczanego. Zdecydowanie najlepiej wyposażone były gospodarstwa o powierzchni 30 ha i więcej użytków rolnych oraz 15-30 ha, wśród których wskaźnik ten wyniósł odpowiednio 17,0 i 14,9 szt.

Liczba gospodarstw posiadających silosokombajny wyniosła 0,4 tys. (0,3% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą). Miały one na stanie 0,4 tys. szt. tych maszyn (o 25,4% więcej niż w 2002 r.). Prawie 75% z nich spisane zostało w gospodarstwach o powierzchni 5-30 ha użytków rolnych. Na 100 gospodarstw w województwie przypadało średnio jedynie 0,3 silosokombajnu. Najwyższą wartość wskaźnik ten osiągnął w największych gospodarstwach – 30 ha i więcej użytków rolnych – 7,1 szt. oraz 15-30 ha – 3,3 szt.

W 33,4 tys. gospodarstw (29,1% prowadzących działalność rolniczą) spisano 33,8 tys. połowych opryskiwaczy ciągnikowych. Ich liczba w ciągu 8 lat zwiększyła się o 8,0%. W badaniu spisano ogólną liczbę opryskiwaczy, która może obejmować nie tylko maszyny stosowane w ochronie roślin (opryskiwacze w użyciu), ale również do nawożenia, nawadniania i innych celów gospodarczych. We wszystkich grupach obszarowych od 10 ha użytków rolnych w opryskiwacze połowe wyposażonych było ponad 75% gospodarstw, w tym najwięcej w zbiorowości 15-30 ha – 83,7%. Najwyższy udział tych maszyn przypadał na grupę obszarową 5-10 ha. Znajdowało się tu blisko 41% ich ogółu. W przeliczeniu na 100 gospodarstw prowadzących działalność rolniczą najwięcej opryskiwaczy było w grupie jednostek największych (30 ha i więcej) – 87 szt. oraz w grupie 15-30 ha – 86 szt.

W 2010 r. 32,1 tys. (28,0% ogólnej liczby gospodarstw prowadzących działalność rolniczą), wyposażonych było w agregaty uprawowe. Odsetek jednostek z agregatami zwiększał się wraz ze wzrostem powierzchni gospodarstwa. Sprzęt ten posiadało 78,1% gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 30 ha i więcej oraz 69,3% z grupy obszarowej 15-30 ha. Najwięcej (32,9%) agregatów posiadały podmioty o areale UR 5-10 ha. Nieco mniej było ich w gospodarstwach mających 3-5 ha UR – 27,3%. Przeciętnie na 100 gospodarstw przypadało 59 agregatów uprawowych, a liczba ta rosła stopniowo w miarę zwiększania powierzchni użytków rolnych – od 11 szt. w gospodarstwach do 1 ha do 149 szt. w tych o areale 30 ha i więcej.

W kosiarki ciągnikowe wyposażonych było 29,4% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą, 26,4% – posiadało rozsiewacze nawozów i wapna, natomiast 24,2% - rozrzutniki obornika. Największy odsetek gospodarstw posiadających takie maszyny wystąpił w grupie obszarowej 15-30 ha – ponad 86% z nich miało rozsiewacze nawozów i wapna, blisko 79% rozrzutniki obornika, a prawie 76% - kosiarki ciągnikowe. Najwięcej tych maszyn odnotowano w gospodarstwach o powierzchni 5-10 ha użytków rolnych. Udział tej grupy w ich ogólnej liczbie przekraczał 40% dla każdego typu maszyn. Na 100 gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w województwie przypadowało przeciętnie:

- 30 kosiarek ciągnikowych (najwięcej w grupie obszarowej 15-30 ha – 79 szt.),
- 27 rozsiewaczy nawozów i wapna (najwyższy poziom tego wskaźnika wystąpił w gospodarstwach 30 ha i więcej – 101 szt.),
- 24 rozrzutniki obornika (najwięcej w grupie obszarowej 15-30 ha – 80 szt.).

Nawozy, środki ochrony roślin i nawadnianie

Wyniki spisu wykazały, że nawozy w roku gospodarczym 2009/10 stosowało 85,7 tys. gospodarstw rolnych (74,6% prowadzących działalność rolniczą). Spośród nich 79,2 tys. (69,0% ogółu prowadzących działalność rolniczą) korzystało z nawozów mineralnych. Szczególnie często stosowano nawożenie azotem. Korzystało z niego 63,6% gospodarstw. Znacznie mniej jednostek wykorzystywało natomiast nawozy fosforowe i potasowe – odpowiednio 11,7% i 9,0%. Popularniejsze było stosowanie nawozów wieloskładnikowych, które wystąpiło w 36,0% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

Wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych zwiększał się odsetek gospodarstw stosujących nawożenie mineralne. O ile w grupie o powierzchni użytków rolnych do 1 ha korzystało z niego 30,3% jednostek, to w gospodarstwach o areale 10–15 ha było to 90,7%. W większych gospodarstwach odsetek ten nieco się obniżał i wyniósł w grupie obszarowej 30 ha i więcej – 83,6%.

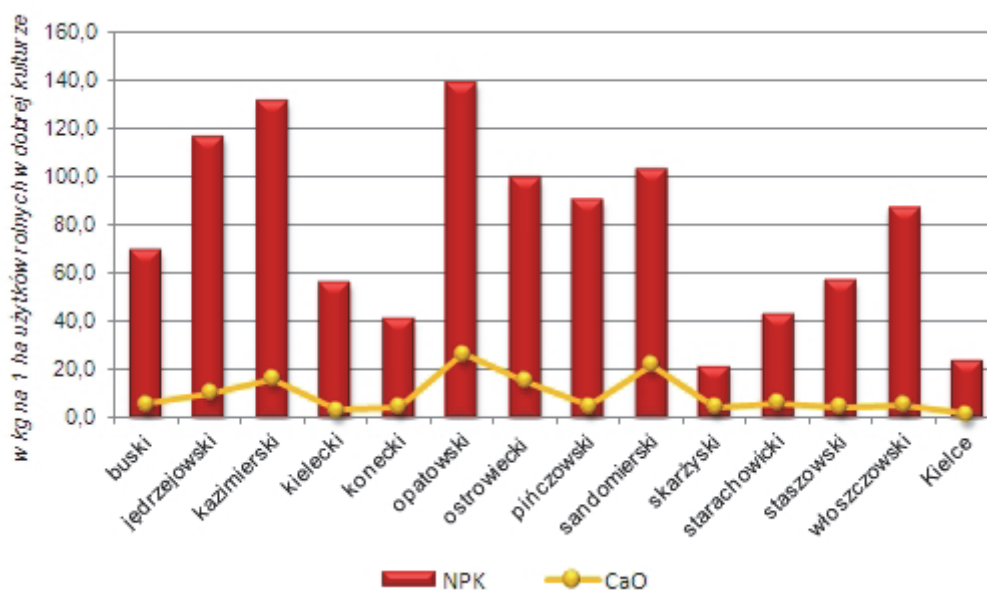
Zróżnicowanie udziału gospodarstw stosujących nawozy było szczególnie duże w przypadku korzystania z nawozów azotowych. W grupie obszarowej do 1 ha użytków rolnych nawożenie azotem stosowało jedynie 23,2% gospodarstw, podczas gdy wśród posiadających 15-30 ha – 88,6%.

Również pozostałe rodzaje nawozów mineralnych relatywnie najrzadziej wykorzystywano w grupie obszarowej do 1 ha użytków rolnych, natomiast najczęściej stosowały je gospodarstwa o powierzchni 15-30 ha UR. Używanie nawozów fosforowych zadeklarowało odpowiednio 2,1% i 21,3% takich gospodarstw, potasowych – 1,8% i 28,4%, a wieloskładnikowych – 12,5% i 70,1%.

Zużycie nawozów mineralnych w roku gospodarczym 2009/10 w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze ukształtowało się na poziomie 88,5 kg czystego składnika NPK. Jednocześnie ze wzrostem użytkowanych gruntów zwiększało się zużycie nawozów na jednostkę powierzchni. Najmniej intensywne nawożenie stosowano w gospodarstwach do 1 ha użytków rolnych – 47,3 kg NPK/ha, a maksymalny poziom osiągnięty został w grupie 15-30 ha – 127,1 kg/ha. W największych gospodarstwach intensywność nawożenia nieco się zmniejszyła – 118,4 kg/ha

Stopień intensywności nawożenia mineralnego cechuje się znacznym zróżnicowaniem terytorialnym. Największy jego poziom odnotowano w powiatach: opatowskim – 139,5 kg NPK/ha, kazimierskim – 131,4 kg i jędrzejowskim 116,9 kg, a zdecydowanie najmniejszy był w skarżyskim – 21,8 kg i w Kielcach – 23,9 kg.

Wykres 31. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych według powiatów

Nawozy wapniowe stosowało 5,7 tys. gospodarstw, a ich udział w łącznej liczbie prowadzących działalność rolniczą wyniósł 4,9%. Zwiększał się on przy tym systematycznie wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych gospodarstwa – od 1,0% w gospodarstwach posiadających do 1 ha włącznie, osiągając 24,4% w grupie gospodarstw największych (30 ha i więcej UR).

W roku gospodarczym 2009/10 zużyto 5,2 tys. ton nawozów wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik. Średnie ich zużycie kształtowało się w Świętokrzyskim na bardzo niskim poziomie i wyniosło 10,4 kg/ha użytków rolnych w dobrej kulturze.

Zużycie nawozów wapniowych jest wyraźnie zróżnicowane terytorialnie. Podobnie jak w przypadku nawozów mineralnych największe zużycie wapnia nawozowego odnotowano w powiecie opatowskim – 26,7 kg/ha użytków rolnych w dobrej kulturze. Mniejsze było ono w sandomierskim – 22,1 kg/ha oraz kazimierskim – 16,0 kg/ha. Stosunkowo najmniej nawozów wapniowych zużywano w Kielcach – 1,3 kg/ha i powiecie kieleckim – 3,2 kg/ha.

Tabl. 3. Zużycie nawozów wapniowych według sektorów

Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
	razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
w kg			
Na 1 ha użytków rolnych			
9,5	9,5	9,0	12,4
Na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze			
10,4	10,3	9,8	24,1

Nawozy organiczne pochodzenia zwierzęcego stosowało 53,3 tys. gospodarstw. Spośród nich 99,5% stosowało nawożenie obornikiem, 13,8% - gnojówką, a 4,9% - gnojowicą.

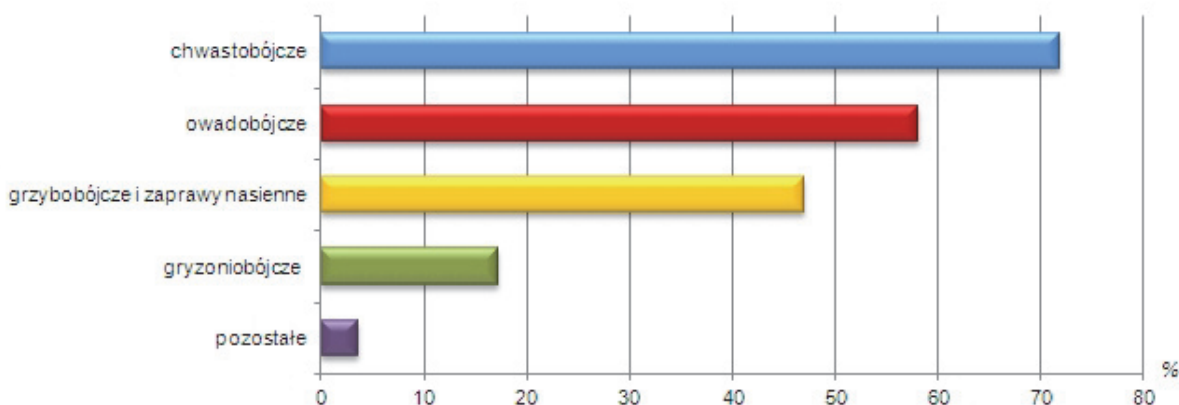
Analizując liczbę gospodarstw stosujących nawozy organiczne pochodzenia zwierzęcego w poszczególnych grupach obszarowych użytków rolnych należy zauważyć, że najwyższy ich odsetek wystąpił w zbiorowości 15-30 ha i 10-15 ha. Ich udział w łącznej liczbie gospodarstw prowadzących działalność rolniczą wyniósł odpowiednio 78,9% i 78,4%. Stosunkowo najmniej jednostek wykorzystywało nawozy tego typu w najmniejszych gospodarstwach – 14,2% w grupie do 1 ha UR i 28,1% – 1-2 ha UR.

Wśród gospodarstw stosujących nawożenie organiczne dominowały jednostki wykorzystujące obornik, których udział przekraczał 99% we wszystkich grupach obszarowych z wyjątkiem gospodarstw do 1 ha UR, gdzie wyniósł 98,9% oraz 30 ha i więcej – 98,1%. W gospodarstwach o większym areale znacznie częściej niż w małych podmiotach wykorzystywano gnojówkę oraz gnojowicę. Udział gospodarstw korzystających z gnojówki w grupie jednostek stosujących nawozy organiczne w grupie obszarowej UR 30 ha i więcej ukształtował się na poziomie 35,3%, a gnojowicę 17,3%, podczas gdy w podmiotach o powierzchni do 5 ha odsetki te nie przekraczały 10%.

Według wyników badania metod produkcji 77,9% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych stosowało środki ochrony roślin. Największy ich udział wystąpił w gospodarstwach od 5 do 30 ha użytków rolnych. W każdej z grup obszarowych z tego zakresu przynajmniej 85% gospodarstw stosowało środki ochrony roślin.

Wśród gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych stosujących środki ochrony roślin najwięcej jednostek wykorzystywało środki chwastobójcze i owadobójcze.

Wykres 32. **Gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych prowadzące działalność rolniczą i stosujące środki ochrony roślin**

Badanie metod produkcji rolnej przyniosło również informacje na temat metod nawadniania i źródeł wody. Z ich analizy wynika, że w gospodarstwach powyżej 1 ha użytków rolnych nawadniane były uprawy o powierzchni 513 ha. Do nawodnień wykorzystywano przede wszystkim wodę gruntową. Wykorzystywało ją 213 gospodarstw. Wodę spoza gospodarstwa z ogólnie dostępnych sieci wodociągowych używały 63 jednostki. Pozostałe źródła wody były wykorzystywane jeszcze rzadziej.

Dochody gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego

W okresie od 1 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2010 r. działalność rolniczą prowadziło 114,8 tys. gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego, spośród których 95,2 tys. stanowiły gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha.

Obok dochodów z działalności rolniczej gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego uzyskiwały dochody z następujących źródeł:

- pracy najemnej – 45,2% ogółu omawianych gospodarstw,
- emerytur i rent – 35,6%,
- działalności pozarolniczej – 14,0%,
- innych niezarobkowych źródeł utrzymania – 8,5%.

Działalność rolnicza stanowiła główne źródło utrzymania (przekraczające 50% dochodów ogółem) dla 25,4% gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego oraz 29,9% gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

Emerytury i renty były głównym źródłem dochodu dla 21,6% gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego i 18,0% gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

Dochody z pracy najemnej przekraczały 50% dochodów ogółem dla 29,1% omawianych gospodarstw domowych i 27,8% gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych. Działalność pozarolnicza była głównym źródłem dochodu dla odpowiednio 9,7% i 9,5% omawianych gospodarstw, a inne niezarobkowe źródła utrzymania poza emeryturą i rentą dla 4,4% i 4,0%.

Wśród omawianych gospodarstw domowych wyodrębniono również gospodarstwa uzyskujące główne dochody z dwóch rodzajów źródeł mieszanych. Udział gospodarstw domowych, w których łączne dochody z działalności rolniczej i pracy najemnej (z przewagą dochodów z działalności rolniczej) przekraczały 50% dochodów ogółem wyniósł dla gospodarstw indywidualnych 0,8%, w tym o powierzchni 1 ha użytków rolnych – 1,0%, natomiast gospodarstw, w których dochody z pracy najemnej i działalności rolniczej przekraczały 50% dochodów ogółem i jednocześnie występowała przewaga dochodów z pracy najemnej wyniósł odpowiednio 2,2% i 2,3%.

Dla 6,7% ogółu gospodarstw domowych użytkujących gospodarstwo indywidualne i prowadzących działalność rolniczą (w tym 7,5% użytkujących gospodarstwo indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych) żadne z wcześniej wymienionych źródeł nie przekraczało 50% dochodów ogółem.

Tabl. 4. Wybrane wskaźniki dla gospodarstw indywidualnych według głównego źródła dochodu gospodarstwa domowego

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym z głównym źródłem dochodów gospodarstwa domowego z:			
		działalności		pracy najemnej	emerytury i renty
		rolniczej	pozarolniczej		
Struktura liczby gospodarstw w %	100,0	25,4	9,7	29,1	21,6
Odsetek kierujących w wieku do 40 lat	24,4	27,8	31,5	32,1	5,2
Odsetek kierujących kobiet	35,2	22,8	34,3	36,4	47,6
Odsetek kierujących z wykształceniem rolniczym	32,9	48,0	25,3	25,0	30,3
Nakłady pracy na 1 gospodarstwo w AWU	1,2	1,8	0,9	0,9	0,9
Nakłady pracy na 100 ha użytków rolnych w AWU	25,9	22,3	22,7	27,9	36,8
Odsetek gospodarstw produkujących głównie na samozaopatrzenie	45,8	30,5	46,1	50,3	57,9
Odsetek gospodarstw z działalnością inną niż rolnicza	1,9	1,4	8,9	0,7	0,3
Odsetek gospodarstw, w których przychody z działalności innej niż rolnicza przewyższają przychody z działalności rolniczej	39,1	11,4	61,4	21,2	11,9
Powierzchnia użytków rolnych na 1 gospodarstwo w ha	4,52	8,23	3,92	3,12	2,41
Obsada zwierząt na 1 gospodarstwo w SD	2,6	6,2	2,0	1,2	0,9
Obsada zwierząt na 100 ha UR w SD	58,5	75,8	49,8	37,2	37,4
Liczba ciągników na 1 gospodarstwo w szt.	0,7	1,2	0,6	0,6	0,4
Liczba ciągników na 100 ha użytków rolnych w szt.	16,0	14,7	14,8	18,0	17,1
Zużycie NPK na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w kg	88,1	112,3	63,4	65,4	56,4

Wśród gospodarstw rolnych, których gospodarstwa domowe uzyskiwały ponad 50% dochodów z działalności rolniczej dominowały te, których powierzchnia użytków rolnych wynosiła 5-10 ha (38,4%) i 3-5 ha (21,3%). Gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania były: praca najemna, emerytury i renty, niezarobkowe źródła użytkowały najczęściej małe gospodarstwa rolne o powierzchni użytków rolnych do 5 ha. Gospodarstwa domowe uzyskujące dochód przede wszystkim ze źródeł mieszanych dysponowały najczęściej gospodarstwami rolnymi o powierzchni użytków rolnych 3-10 ha.

Obserwując główne źródła utrzymania gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego można stwierdzić, że:

- rósł udział gospodarstw domowych, w których dochody z działalności rolniczej przekraczały 50% ogółu dochodów – z 3,6% w grupie obszarowej do 1 ha użytków rolnych do 79,0% w grupie 30 ha i więcej UR,
- odsetek gospodarstw domowych, których główne źródło utrzymania stanowiła praca najemna nieznacznie rósł w najmniejszych gospodarstwach – z 35,6% w grupie obszarowej do 1 ha użytków rolnych do 37,2% w dysponujących gospodarstwami rolnymi o powierzchni UR 1-2 ha; powyżej tego poziomu odsetek omawianych gospodarstw domowych ulegał systematycznemu spadkowi – do 4,8% w grupie 30 ha i więcej UR,
- obniżał się udział gospodarstw domowych, których dochody z emerytur i rent przekraczały 50% ogółu dochodów – z 38,9% w zbiorowości do 1 ha użytków rolnych do 1,0% w grupie 30 ha i więcej.

Odsetek gospodarstw domowych, które utrzymywały się przede wszystkim z działalności pozarolniczej wahał się od 12,4% w grupie gospodarstw rolnych o powierzchni 1-2 ha użytków rolnych do 4,5% w gospodarstwach posiadających 15-30 ha UR.

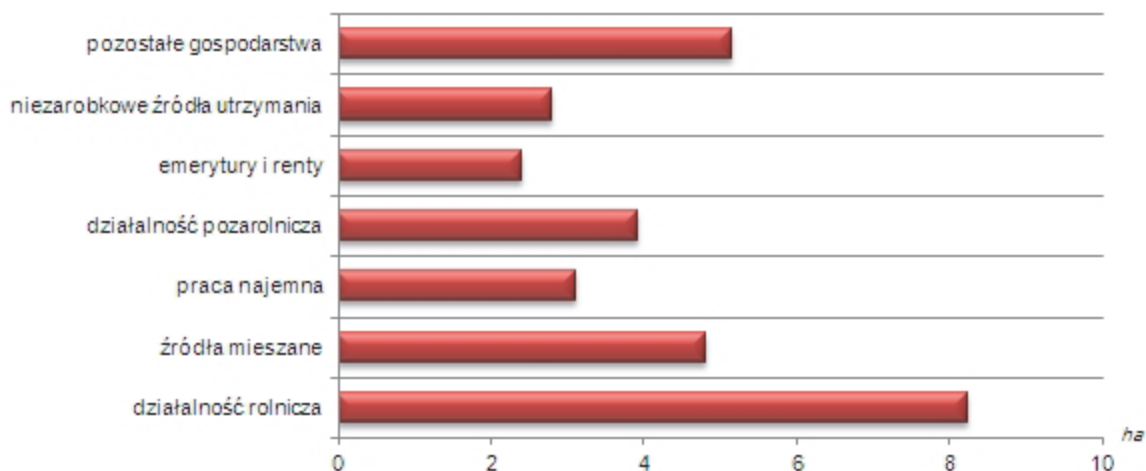
Gospodarstwa domowe, gdzie głównym źródłem dochodu była działalność rolnicza charakteryzowały się najwyższym odsetkiem osób kierujących gospodarstwem rolnym posiadających wykształcenie rolnicze (48,0%). Relatywnie najmniej kierujących z wykształceniem rolniczym było wśród gospodarstw domowych, w których ponad 50% dochodów ogółem pochodziło z innych (niż emerytura i renta) niezarobkowych źródeł utrzymania – 22,8%. W niewielu gospodarstwach domowych kierujący miał wykształcenie wyższe rolnicze. Najczęściej osoby z takim wykształceniem kierowały gospodarstwami, których głównym źródłem utrzymania były źródła mieszane (działalność rolnicza i praca najemna) oraz działalność pozarolnicza. Stanowiły one odpowiednio 2,1% i 1,5%.

Wśród gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania były dochody z działalności rolniczej odnotowano najniższy odsetek tych, które zużywały więcej niż 50% wartości produkcji rolniczej wytworzonej w gospodarstwie rolnym – 30,5%. Najwyższą wartość udział ten osiągnął w grupie gospodarstw domowych utrzymujących się głównie z emerytur i rent – 57,9%.

Prawie wszystkie omawiane gospodarstwa domowe posiadały użytki rolne ogółem i w dobrej kulturze. Najwyższy udział gospodarstw bez użytków w dobrej kulturze wystąpił w zbiorowości gospodarstw, gdzie głównym źródłem dochodu były emerytury i renty – 2,5% oraz inne niezarobkowe źródła utrzymania – 2,3%. Ugory najczęściej spotkać można było w gospodarstwach utrzymujących się głównie z pracy najemnej – 18,6%, natomiast najrzadziej z działalności rolniczej – 12,6%.

Największe obszarowo były gospodarstwa utrzymujące się głównie z działalności rolniczej. Średnia powierzchnia użytków rolnych wyniosła w nich 8,23 ha. Najmniejsze były gospodarstwa użytkowane przez gospodarstwa domowe, w których ponad 50% dochodu pochodziło z emerytur i rent (2,41 ha UR).

Wykres 33. Średnia powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa indywidualnego według głównego źródła utrzymania gospodarstwa domowego

Udział gospodarstw domowych uprawiających zboża był najwyższy w grupie, której głównym źródłem utrzymania była działalność rolnicza i praca najemna – 89,0% oraz działalność rolnicza – 85,0%. Najrzadziej uprawiano zboża w gospodarstwach utrzymujących się głównie z emerytur i rent oraz innych niezarobkowych źródeł utrzymania – po 59,3%.

Gospodarstwa, w których główne źródło dochodu stanowiła działalność rolnicza charakteryzowały się najwyższym udziałem uprawiających strączkowe jadalne – 8,0% ogółu, rośliny przemysłowe – 10,9% i warzywa gruntowe – 23,6%, natomiast największy odsetek prowadzących uprawę ziemniaków i truskawek występował w grupie utrzymującej się głównie ze źródła mieszanego (działalności rolniczej i pracy najemnej) – odpowiednio 67,2% i 13,7%.

Strączkowe jadalne i przemysłowe rzadko spotykane były w gospodarstwach utrzymujących się z innych (niż emerytura i renta) niezarobkowych źródeł. Występowały jedynie w odpowiednio 1,2% i 1,3% takich gospodarstw. Najniższy odsetek prowadzących uprawę ziemniaków wystąpił w grupie gospodarstw utrzymujących się głównie z działalności pozarolniczej – 37,2%, a truskawek i warzyw gruntowych w gospodarstwach, których głównym źródłem utrzymania były emerytury i renty – odpowiednio 5,3% i 6,6%.

Chów zwierząt relatywnie najczęściej prowadzony był przez gospodarstwa domowe uzyskujące dochód głównie ze źródeł mieszanych: działalności rolniczej i pracy najemnej, gdzie udział takich gospodarstw wyniósł 80,3% oraz pracy najemnej i działalności rolniczej – 74,1%. Najniższy odsetek posiadających zwierzęta odnotowano w gospodarstwach, których głównym źródłem dochodu była działalność pozarolnicza – 44,2%.

Najwyższym odsetkiem gospodarstw hodujących bydło, konie i drób kurzy charakteryzowały się gospodarstwa utrzymujące się głównie z działalności rolniczej i pracy najemnej. Udział ten wyniósł odpowiednio: 57,1%, 9,9% i 70,5%. Po przeciwnej stronie znalazły się gospodarstwa, których dochód pochodził głównie z działalności pozarolniczej. Analogiczne odsetki wyniosły tu odpowiednio: 17,9%, 3,7% i 35,8%. Chów trzody chlewnej najczęściej spotykany był w gospodarstwach, których głównym źródłem dochodu była działalność rolnicza. Zwierzęta te posiadało 33,4% z nich. Najrzadziej trzoda chlewna występowała w gospodarstwach, w których ponad 50% dochodu ogółem pochodziło z innych (niż emerytura i renta) niezarobkowych źródeł utrzymania – 8,2%.

Wyniki PSR 2010 wskazują, że blisko 58% gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą posiadała ciągniki. Miało je 84,6% gospodarstw, których główne źródło utrzymania stanowiła działalność rolnicza, ale jedynie 37,5%, utrzymujących się głównie z emerytur i rent.

W 2010 r. ponad 2/3 ogółu gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą stosowało nawozy mineralne i wapniowo-magnezowe a nieco mniej niż połowa – organiczne pochodzenia zwierzęcego. Stosunkowo najczęściej nawożenie mineralne i wapniowe oraz organiczne stosowano w gospodarstwach, dla których głównym źródłem utrzymania było źródło mieszane (działalność rolnicza i praca najemna) – w odpowiednio 90,4% i 71,4% z nich oraz działalność rolnicza – odpowiednio 87,2% i 66,2%. Najniższe odsetki wystąpiły natomiast: dla nawozów mineralnych i wapniowych – w grupie gospodarstw utrzymujących się głównie z innych (niż emerytura i renta) niezarobkowych źródeł utrzymania (51,6%), a dla organicznych – w zbiorowości, w której ponad 50% dochodu ogółem pochodziło z działalności pozarolniczej – 33,0%.

Zużycie NPK na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze było najwyższe wśród gospodarstw, których głównym źródłem utrzymania było źródło mieszane (działalność rolnicza i praca najemna) – 113,9 kg oraz działalność rolnicza – 112,3 kg, a najniższe w tych, gdzie główne źródło dochodów stanowiły inne (niż emerytura i renta) niezarobkowe źródła utrzymania – 49,6 kg.

W przekroju terytorialnym najwyższy odsetek gospodarstw domowych utrzymujących się głównie z działalności rolniczej odnotowano w powiatach kazimierskim – 51,5% ogółu gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego prowadzących działalność rolniczą i opatowskim – 40,4%, natomiast najniższy w skarżyskim – 2,6% i Kielcach 4,4%.

Powiatami o najwyższym udziale gospodarstw domowych uzyskujących ponad 50% dochodu z działalności pozarolniczej były kielecki – 11,5% oraz jędrzejowski i Kielce – po 11,0%, a najniższym skarżyski – 4,9% i kazimierski – 6,6%.

Sytuacja, w której ponad 50% dochodów pochodziło z pracy najemnej najczęściej występowała w Kielcach – 42,7% i powiecie włoszczowskim – 34,8%, natomiast najrzadziej w kazimierskim – 19,3% oraz opatowskim – 21,9%.

Najwyższy odsetek gospodarstw domowych, dla których główne źródło utrzymania stanowiły emerytury i renty wystąpił w powiatach skarżyskim – 48,7% i starachowickim – 33,8%, a najniższy w kazimierskim – 11,0% i opatowskim – 14,4%.

Cele produkcji gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego

Wyniki spisu wykazały, że w przypadku 52,5 tys. gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą (45,8% ogółu), w tym 42,0 tys. gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, gospodarstwo domowe użytkownika zużywało ponad 50% wartości wytworzonej końcowej produkcji rolniczej, a więc produkowało głównie na samozaopatrzenie. Odsetek tych gospodarstw malał wraz z rosnącą powierzchnią gospodarstwa z 53,5% w grupie obszarowej do 1 ha do 0,4% wśród dysponujących 30 ha i więcej użytków rolnych.

Wśród gospodarstw produkujących głównie na samozaopatrzenie 29,9 tys. (26,0% ogółu gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą), w tym ponad 20 tys. gospodarstw indywidualnych o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkowało wyłącznie na samozaopatrzenie gospodarstwa domowego użytkownika.

Ze względu na fakt, że spośród 62,3 tys. gospodarstw zużywających 50% i mniej wartości końcowej produkcji rolniczej większość przeznaczała produkty rolne na sprzedaż, w analizie określono grupę tę jako gospodarstwa produkujące głównie na sprzedaż. Odsetek omawianych gospodarstw towarowych zwiększał się wraz z rosnącym arealem – od 46,5% w grupie obszarowej do 1 ha do blisko 100% w zbiorowości powyżej 30 ha użytków rolnych.

W grupie jednostek produkujących głównie na sprzedaż, wyłącznie na sprzedaż wytwarzało 13,8 tys. gospodarstw indywidualnych, tj. 12,0% ogółu. Ich najwyższy odsetek odnotowano w grupie obszarowej do 1 ha użytków rolnych – 19,2%, a najniższy w grupie 10-15 ha – 5,5%.

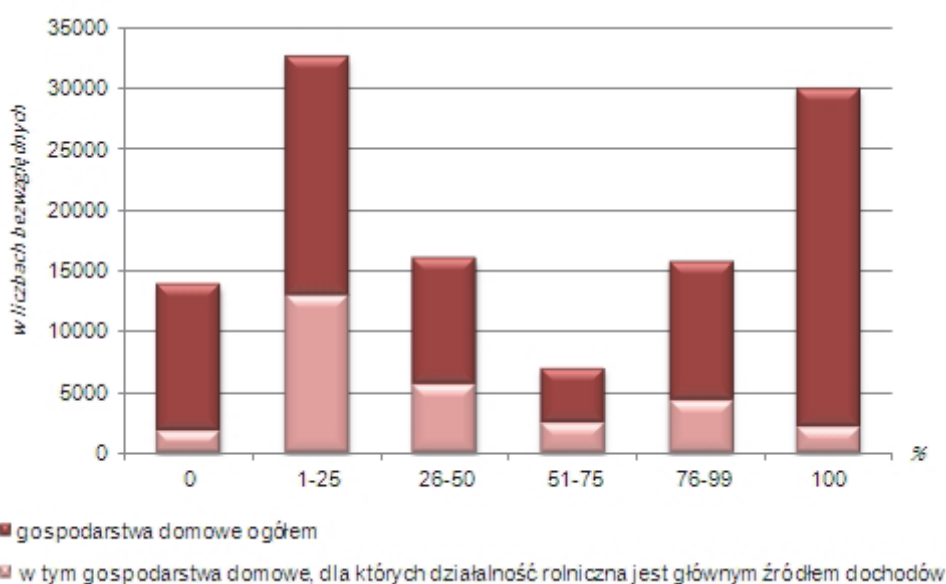
Tabl. 5. Wybrane wskaźniki dla gospodarstw indywidualnych według odsetka wartości końcowej produkcji rolniczej przeznaczanej na samozaopatrzenie gospodarstwa domowego

Wyszczególnienie	Ogółem	Odsetek wartości końcowej produkcji rolniczej przeznaczanej na samozaopatrzenie gospodarstwa domowego					
		0%	1-25%	26-50%	51-75%	76-99%	100%
Struktura liczby gospodarstw w %	100,0	12,0	28,3	13,9	6,0	13,7	26,0
Odsetek kierujących w wieku do 40 lat	24,4	25,9	27,4	25,6	25,7	24,9	19,2
Odsetek kierujących kobiet	35,2	38,3	30,5	32,5	29,3	32,7	43,1
Odsetek kierujących z wykształceniem rolniczym	32,9	25,5	40,4	36,8	38,9	35,8	23,2
Nakłady pracy na 1 gospodarstwo w AWU	1,2	0,7	1,4	1,3	1,5	1,5	0,8
Nakłady pracy na 100 ha użytków rolnych w AWU	25,9	20,0	22,3	21,8	29,0	28,5	44,6
Odsetek gospodarstw, gdzie działalność rolnicza jest głównym źródłem utrzymania	25,0	13,2	39,6	34,8	35,7	27,5	7,1
Odsetek gospodarstw z działalnością inną niż rolnicza	1,9	1,9	2,4	2,2	2,1	2,1	1,0
Odsetek gospodarstw, w których przychody z działalności innej niż rolnicza przewyższają przychody z działalności rolniczej	39,1	34,5	34,0	32,0	45,8	49,2	49,6
Powierzchnia użytków rolnych na 1 gospodarstwo w ha	4,52	3,35	6,29	5,90	5,24	5,13	1,90
Obsada zwierząt na 1 gospodarstwo w SD	2,6	0,9	4,2	4,4	2,9	2,9	0,5
Obsada zwierząt na 100 ha UR w SD	58,5	28,1	67,5	75,3	54,7	57,1	27,9
Liczba ciągników na 1 gospodarstwo w szt.	0,7	0,4	1,0	0,9	0,9	0,9	0,4
Liczba ciągników na 100 ha użytków rolnych w szt.	16,0	12,0	15,4	14,6	18,0	17,6	19,9
Zużycie NPK na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w kg	88,1	86,3	108,9	93,8	76,9	63,9	40,5

Wyszkolenie rolnicze posiadało 36,2% kierujących gospodarstwami, których produkcja rolnicza przeznaczona była głównie na sprzedaż, podczas gdy wśród produkujących przede wszystkim na samozaopatrzenie udział ten wyniósł 29,0%. Wykształceniem wyższym rolniczym legitymowało się jedynie 1,6% kierujących gospodarstwami produkującymi głównie na rynek. Jeszcze mniejszy był odsetek osób z takim wykształceniem wśród produkujących głównie na samozaopatrzenie – 0,5%.

Prowadzenie działalności rolniczej jako główne źródło dochodów wskazało 32,5% gospodarstw domowych produkujących głównie na rynek, podczas gdy wśród produkujących głównie na samozaopatrzenie było ich prawie dwukrotnie mniej – 16,9%. Odsetek ten był najniższy wśród gospodarstw zużywających całą wytworzoną produkcję – 7,1%, a najwyższy wśród zużywających 1-25% wartości końcowej produkcji rolniczej – 39,6%.

Wykres 34. **Gospodarstwa domowe ogółem, w tym gospodarstwa dla których działalność rolnicza jest głównym źródłem dochodów według wielkości odsetka wartości końcowej produkcji rolniczej przeznaczanej na samozaopatrzenie**

Odsetek gospodarstw uzyskujących ponad 50% dochodów z działalności pozarolniczej był zbliżony dla gospodarstw produkujących głównie na rynek i głównie na samozaopatrzenie wynosząc odpowiednio 9,6% i 9,7%. Pracę najemną oraz emeryturę i rentę jako główne źródło utrzymania częściej deklarowały gospodarstwa produkujące głównie na samozaopatrzenie – odpowiednio 32,0% i 27,3%, podczas gdy wśród produkujących głównie na rynek było to odpowiednio 26,7% i 16,8%. Wśród gospodarstw produkujących wyłącznie na rynek odnotowano również stosunkowo wysoki udział gospodarstw z pracą najemną jako głównym źródłem dochodów – 37,6%.

Działalność inną niż rolnicza bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym prowadziło 2,2% gospodarstw produkujących głównie na rynek i 1,5% – głównie na potrzeby własne (w tym jedynie 1,0% – wyłącznie na samozaopatrzenie).

Gospodarstwa indywidualne produkujące głównie na sprzedaż w porównaniu z gospodarstwami nastawionymi przede wszystkim na samozaopatrzenie charakteryzowały się:

- większą przeciętną powierzchnią użytków rolnych – 5,54 ha, przy czym największe były gospodarstwa zużywające 1-25% wartości końcowej produkcji rolniczej – 6,29 ha. Dla porównania gospodarstwa produkujące głównie na samozaopatrzenie dysponowały średnio powierzchnią użytków rolnych 3,31 ha,

- wyższymi odsetkami gospodarstw użytkujących użytki rolne oraz uprawy trwałe, w tym sady oraz większym udziałem gospodarstw posiadających ugory, natomiast mniejszym zasiewy i ogrody przydomowe oraz łąki i pastwiska,
- większym udziałem gospodarstw uprawiających strączkowe jadalne (4,7% wobec 2,1%), rośliny przemysłowe (6,1% i 2,3%) oraz warzywa gruntowe (15,4% i 7,8%), natomiast mniejszym zbóż (66,7% wobec 75,3%), ziemniaków (42,1% i 55,8%) oraz truskawek (6,6% i 9,2%),
- zdecydowanie większą powierzchnią uprawy roślin przypadającą na 1 gospodarstwo prowadzące uprawy, która wyniosła: dla zbóż – 3,89 ha wobec 2,02 ha, ziemniaków – 0,46 ha i 0,28 ha, strączkowych jadalnych – 1,18 ha i 0,76 ha, roślin przemysłowych – 2,88 ha i 1,16 ha, warzyw gruntowych – 1,05 ha i 0,34 ha oraz truskawek – 0,41 ha i 0,30 ha,
- nieco częstszym prowadzeniem chowu trzody chlewnej (17,6% ogółu takich gospodarstw wobec 16,2% jednostek wywarzających produkty rolne głównie na własne potrzeby) natomiast rzadszym – pozostałych grup zwierząt gospodarskich. Bydło hodowano w odpowiednio 28,8% i 34,6% omawianych gospodarstw, kozy w 1,3% i 2,2%, drób kurzy w 40,2% i 60,3%, a konie w 3,9% i 7,8%,
- znacznie większym pogłowiem zwierząt przypadającym na 1 gospodarstwo prowadzące chów danego gatunku: bydła – 7,0 szt. w stosunku do 3,0 szt. w gospodarstwach nastawionych głównie na samozaopatrzenie, trzody chlewnej – 27,9 szt. w porównaniu z 8,2 szt., kóz – 3,2 szt. i 2,3 szt., drobiu – 148,0 szt. i 25,5 szt., koni – 2,0 szt. i 1,6 szt., a także owiec – 30,9 szt. i 4,4 szt.

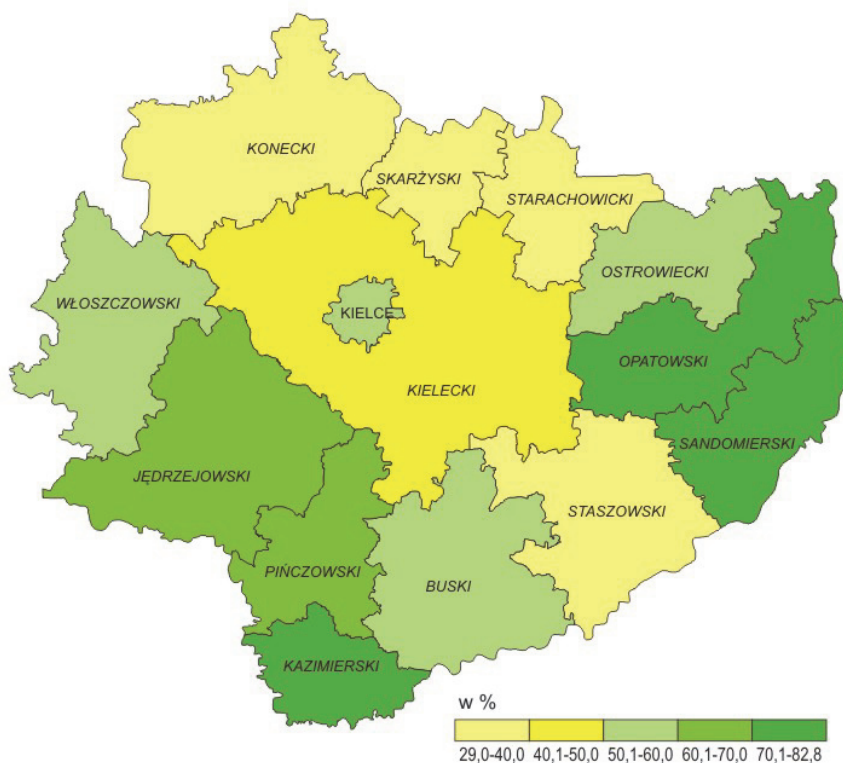
Gospodarstwa produkujące głównie na sprzedaż były lepiej wyposażone w ciągniki. Liczba ciągników ogółem na 100 gospodarstw posiadających ciągniki wyniosła w tej grupie 134 szt., podczas gdy wśród produkujących głównie na samozaopatrzenie – 113 szt. Szczególnie duża różnica występowała w grupie ciągników o największej mocy – 60–100 kW i powyżej 100 kW. Gospodarstwa produkujące głównie na sprzedaż posiadały ponad czteroipółkrotnie więcej ciągników o tej mocy niż nastawione na samozaopatrzenie.

Nawozy mineralne i wapniowe stosowało ponad 71% gospodarstw produkujących głównie na sprzedaż i niespełna 67% – głównie na samozaopatrzenie. Zużycie NPK na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze było w jednostkach produkujących głównie na sprzedaż o ponad 70% większe niż w pozostałych i osiągnęło najwyższą wartość w podgrupie gospodarstw, w której gospodarstwa domowe zużywały 1-25% wartości końcowej produkcji rolniczej – 108,9 kg.

Nawozy organiczne pochodzenia zwierzęcego stosowało 40,6% gospodarstw produkujących głównie na sprzedaż i 53,2% produkujących głównie na samozaopatrzenie. Najczęściej ten rodzaj nawozów wykorzystywały gospodarstwa zużywające od 76% do 99% wartości końcowej produkcji rolnej (74,5%), natomiast najmniejszy odsetek podmiotów używających te nawozy wystąpił wśród produkujących wyłącznie na rynek – 10,7%.

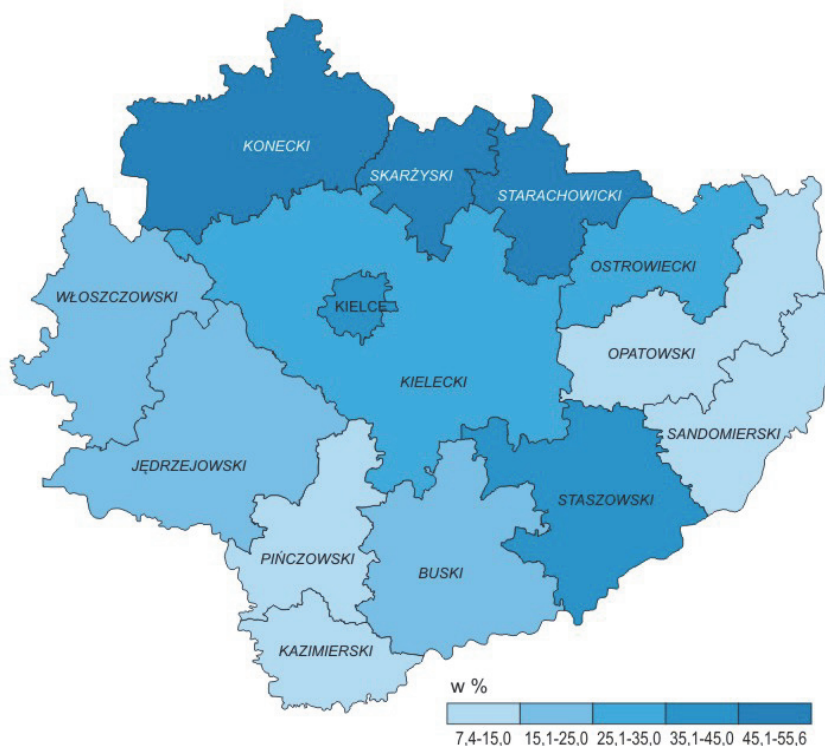
W przekroju terytorialnym najczęściej głównie na sprzedaż produkowały gospodarstwa z powiatów: sandomierskiego – 82,8%, kazimierskiego – 78,4% i opatowskiego – 73,8%. Największy udział produkujących wyłącznie na sprzedaż odnotowano w Kielcach – 30,6% i w powiecie opatowskim – 18,5%.

Rys. 5. Odsetek gospodarstw indywidualnych produkujących głównie na sprzedaż

Głównie na samozaopatrzenie produkowały podmioty z powiatów starachowickiego – 71,0% wszystkich tamtejszych gospodarstw prowadzących działalność rolniczą, koneckiego – 68,0% i staszowskiego – 62,6%, a wyłącznie na własne potrzeby najczęściej zużywano produkty w powiatach skarżyskim – 55,6% i starachowickim – 49,2%.

Rys. 6. Odsetek gospodarstw indywidualnych produkujących wyłącznie na samozaopatrzenie

Pracujący i nakłady pracy w gospodarstwach rolnych

Działalność rolnicza prowadzona w gospodarstwach rolnych wymaga udziału i wkładu pracy człowieka. W gospodarstwach indywidualnych jest to zazwyczaj pracujący użytkownik i członkowie jego rodziny (tworzący wspólne gospodarstwo domowe z użytkownikiem lub utrzymujący się oddzielnie), wspomagani przez opłacanych pracowników najemnych lub pracowników kontraktowych (tj. osoby zatrudnione przy świadczeniu zakontraktowanych usług), a czasem także bezpłatną pomoc sąsiedzką. W pozostałych gospodarstwach rolnych, w zależności od formy własności, trzon stanowią pracownicy najemni lub inne osoby pracujące bez wynagrodzenia (członkowie spółdzielni, zakonów, uczniowie szkół etc), wspomagane pracownikami najemnymi i kontraktowymi. Osobą zarządzającą, podejmującą decyzję co do kierunku i rozmiarów prowadzonej w gospodarstwie produkcji, jest kierujący gospodarstwem rolnym. W gospodarstwach indywidualnych w przeważającej części jest to sam użytkownik, w gospodarstwach pozostałych – najczęściej zatrudniony do tego celu pracownik najemny.

W niniejszej publikacji skoncentrowano się na charakterystyce gospodarstw rolnych i prowadzonej w nich produkcji rolnej, a więc i temat dotyczący pracujących wymaga takiego ujęcia, które pozwoli na pokazanie wielkości nakładów pracy ludzkiej poniesionych na działalność rolniczą w gospodarstwach rolnych w ciągu całego roku gospodarczego. Uwzględniono zatem nawet minimalny wkład pracy każdej z osób pracujących w gospodarstwie rolnym przy produkcji rolnej w każdym z 12 miesięcy poprzedzających dzień referencyjny PSR 2010, niezależnie od tego czy praca w gospodarstwie rolnym była dla tych osób pracą wyłączną, główną czy dodatkową.

Bardzo ważnym zagadnieniem przy ocenie nakładów pracy w rolnictwie w ciągu roku jest wymiar czasu pracy, w jakim pracują poszczególne osoby – zarówno rodzinna siła robocza, jak i pozostali pracownicy. Duży udział pracujących w niepełnym wymiarze czasu zmniejsza w pewnym stopniu obraz z punktu widzenia pracochłonności poszczególnych typów gospodarstw. Ponadto m.in. w przypadku pracowników dorywczych, kontraktowych, pomocy sąsiedzkiej – bardziej istotny jest łączny wkład pracy mierzony w godzinach, niż sama liczba osób pracujących (tym bardziej, że najczęściej jest to praca zadaniowa, poszczególne osoby wymieniają się w ciągu roku, a wkład pracy każdej z tych osób może być różny). W związku z powyższym podstawą prowadzonej analizy są nakłady pracy wyrażone w umownych rocznych jednostkach pracy (z ang. Annual Work Unit – AWU), będących odpowiednikiem rocznego wkładu pracy osoby zatrudnionej w pełnym wymiarze czasu pracy (tj. po przeliczeniu pracujących w niepełnym wymiarze na pełne etaty). Informacje o osobach fizycznych omówione zostaną szerzej jedynie w przypadku wybranych charakterystyk, istotnych dla prowadzonej analizy.

Wyniki PSR 2010 wykazały, że nakłady pracy na prowadzenie działalności rolniczej we wszystkich gospodarstwach rolnych w województwie świętokrzyskim wyniosły 134,7 tys. AWU, z tego zdecydowana większość – 134,3 tys. w gospodarstwach indywidualnych. Spowodowane jest to w znacznym stopniu strukturą własnościową rolnictwa.

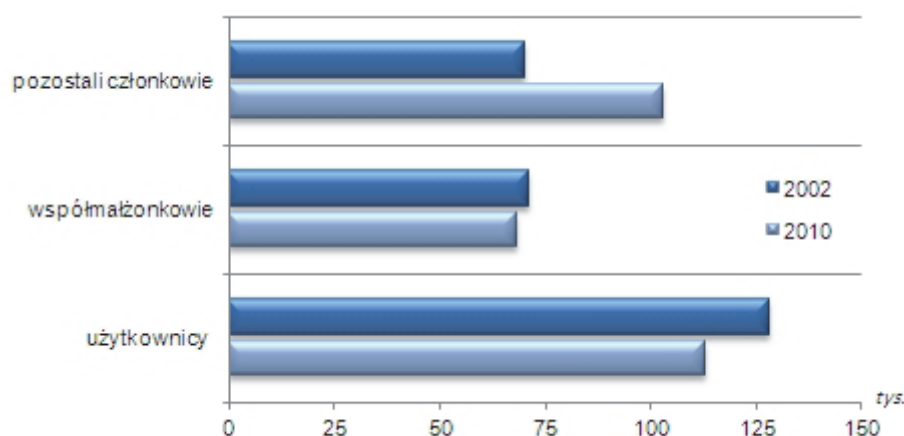
Wśród gospodarstw indywidualnych dominowały podmioty prowadzone wyłącznie siłami użytkownika i jego rodziny. Te, w których zatrudnia się pracowników najemnych stanowiły stosunkowo nieliczną grupę. W rezultacie, w gospodarstwach indywidualnych 98,3% ogółu nakładów pracy ponoszonych na prowadzenie działalności rolniczej stanowiła rodzinna siła robocza (132,0 tys. AWU).

Jedynie 0,5% gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą zatrudniało pracowników najemnych stałych. Znacznie częściej wykorzystywano pracowników dorywczych. Z możliwości takiej korzystało 15,6% gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą. Usługi wynajmowało, zatrudniając tym samym pracowników kontraktowych, 5,2% gospodarstw, natomiast w 9,2% gospodarstw pracowały okazjnie osoby z innego gospodarstwa w ramach tzw. „pomocy sąsiedzkiej”. W skali województwa przekładało się to na 0,7 tys. pełnozatrudnionych pracowników najemnych stałych, 1,2 tys. dorywczych, 0,1 tys. – kontraktowych oraz 0,3 tys. pełnoetatowej wymiany pracy w ramach usług sąsiedzkich.

Prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwach osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej wymagało zaangażowania 0,3 tys. osób w przeliczeniu na pełnozatrudnionych AWU, z czego blisko 90% stanowili pracownicy najemni stali.

W porównaniu z 2002 r. zmniejszyła się liczba użytkowników i współmałżonków pracujących w gospodarstwach rolnych w ciągu roku. Było to przede wszystkim wynikiem mniejszej liczby gospodarstw rolnych. Liczba pracujących użytkowników wyniosła w 2010 r. 113,0 tys. osób i zmniejszyła w ciągu 8 lat o 11,8%, natomiast pracujących współmałżonków – 68,2 tys., tj. o 3,8% mniej niż w 2002 r. Równocześnie wyniki spisów z 2002 i 2010 r. wskazują, że znacznie zwiększyła się liczba pozostałych członków rodziny wnoszących swój wkład pracy w gospodarstwo rodzinne, nawet uwzględniając różnice metodologiczne pomiędzy obu spisami¹. Zgodnie z PSR 2010 liczba pozostałych członków rodziny użytkownika pracujących bez wynagrodzenia w gospodarstwie rolnym wyniosła 103,1 tys. osób, tzn. zwiększyła się o 47,1%.

Wykres 35. Rodzinna siła robocza w latach 2002 i 2010.

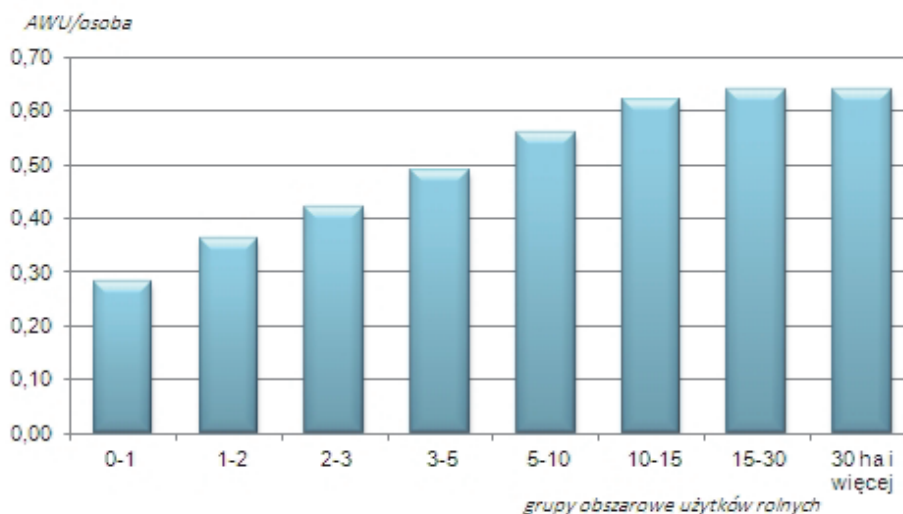
W omawianym okresie obniżyła się również liczba pracowników najemnych zatrudnionych na stałe w gospodarstwach indywidualnych – o 9,4% do 1,1 tys., ale zwiększyła (o 53,4% do 0,3 tys.) liczba pracowników najemnych zatrudnionych w gospodarstwach osób prawnych. W PSR 2002 nie zbierano informacji o pracownikach kontraktowych, członkach Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, zakonach, uczniach pracujących przy działalności rolniczej w prowadzonych gospodarstwach rolnych a w gospodarstwach indywidualnych nie uwzględniano pomocy sąsiedzkiej. Z tego powodu nie ma możliwości porównania wyników z tego zakresu między obu spisami.

Struktura gospodarstw według powierzchni użytków rolnych, ich rozdrobnienie agrarne – szczególnie gospodarstw indywidualnych (rodzinnych) oraz sytuacja na lokalnym rynku pracy przekłada się na strukturę ludności wnoszącej jakkolwiek wkład pracy w gospodarstwo rolne w ciągu roku. Wyniki PSR 2010 wskazują, że ponad 70% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą dysponowało mniej niż 5 ha użytków rolnych, natomiast jedynie 3,3% miało powierzchnię użytków rolnych 15 ha i więcej. Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych prowadzących działalność rolniczą kształtowała się poniżej 5 ha. W rezultacie w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą z powierzchnią do 5 ha użytków rolnych ulokowane było ponad 65% ogólnej liczby pracujących w ciągu roku, liczonych w osobach fizycznych (nieco ponad 56% w odniesieniu do nakładów w przeliczeniu na pełnozatrudnionych). Była to przede wszystkim praca użytkownika, współmałżonka, ale także innych członków rodziny.

Analizując nakłady pracy według grup obszarowych można stwierdzić, że im większe gospodarstwo, tym większy był godzinowy wkład pracy w prowadzenie działalności rolniczej użytkowników i ich małżonków. Zwiększały się także nakłady pracy pozostałych członków rodziny.

¹ W PSR 2010 w ramach rodzinnej siły roboczej uwzględniono także członków rodziny użytkownika gospodarstwa rolnego wnoszących wkład pracy w gospodarstwo rolne w ciągu roku (bez wynagrodzenia), którzy nie mieszkali z użytkownikiem lub mieszkali razem, ale nie tworzyli z nim wspólnego gospodarstwa domowego. W PSR 2002 ze względów organizacyjnych wynikających z połączenia PSR i NSP – zalecano, aby osoby te traktowane były jako pracownicy najemni.

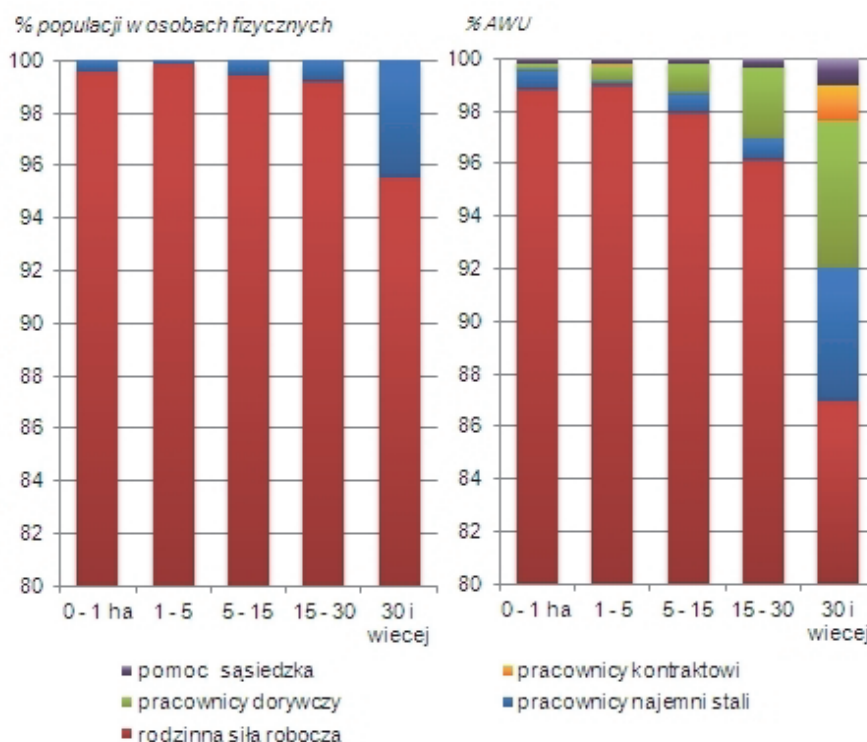
Wykres 36. **Przeciętna liczba AWU przypadająca na pracującego członka rodziny użytkownika gospodarstwa rolnego według grup obszarowych użytków rolnych**

Dopiero w gospodarstwach o powierzchni 30 ha i więcej użytków rolnych fakt zatrudniania pracowników najemnych nabierał istotniejszego znaczenia, co może oznaczać, że zasoby własnej rodzinnej siły roboczej były w tej grupie niewystarczające lub decyzja o niepełnym jej wykorzystaniu przy jednoczesnym zatrudnianiu za wynagrodzeniem osób spoza gospodarstwa była podejmowana świadomie.

Małemu udziałowi pracowników najemnych sprzyja rozdrobniona struktura agrarna w województwie. Najmniejszy udział rodzinnej siły roboczej występował w powiecie kazimierskim, w którym stanowiła ona 97,8% wnoszących wkład pracy w gospodarstwo rolne oraz w Kielcach – 98,8%, natomiast najwyższy w powiatach: buskim, ostrowieckim, sandomierskim, skarżyskim i staszowskim – 99,8%.

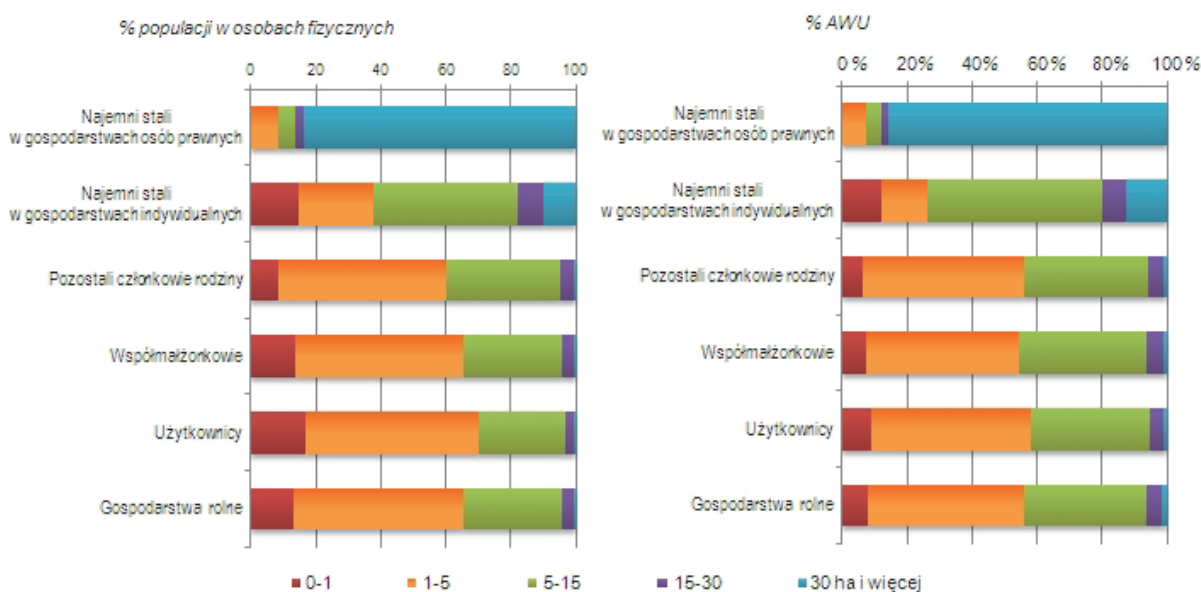
Wykres 37. **Struktura pracujących i nakładów pracy w gospodarstwach indywidualnych w ciągu roku według grup obszarowych użytków rolnych**

Zdecydowana większość użytkowników gospodarstw rolnych zadeklarowała pracę przy produkcji rolnej w ciągu roku. Praca taka wykonywana może być także przez innego członka rodziny. Kierowanie gospodarstwem może być również powierzane innej osobie z rodziny. W tym celu zatrudniani mogą być także pracownicy najemni. Większość użytkowników kierowała jednak własnym gospodarstwem. Na 114,8 tys. gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą – 109,2 tys. kierowanych było przez użytkowników, 3,5 tys. przez ich współmałżonków, 1,9 tys. – przez innego członka rodziny, a tylko 0,3 tys. zatrudniało pracownika najemnego do zarządzania gospodarstwem rolnym.

Wśród pracujących użytkowników gospodarstw rolnych przeważali mężczyźni stanowiący ok. 63% ogółu. Użytkowali oni przy tym większe gospodarstwa niż kobiety. Spośród łącznej liczby 71,4 tys. gospodarstw, w których pracującym użytkownikiem był mężczyzna 64,6% stanowiły te, których powierzchnia użytków rolnych wynosiła poniżej 5 ha, podczas gdy w grupie kobiet takich gospodarstw było 79,9% (spośród 41,6 tys. wszystkich).

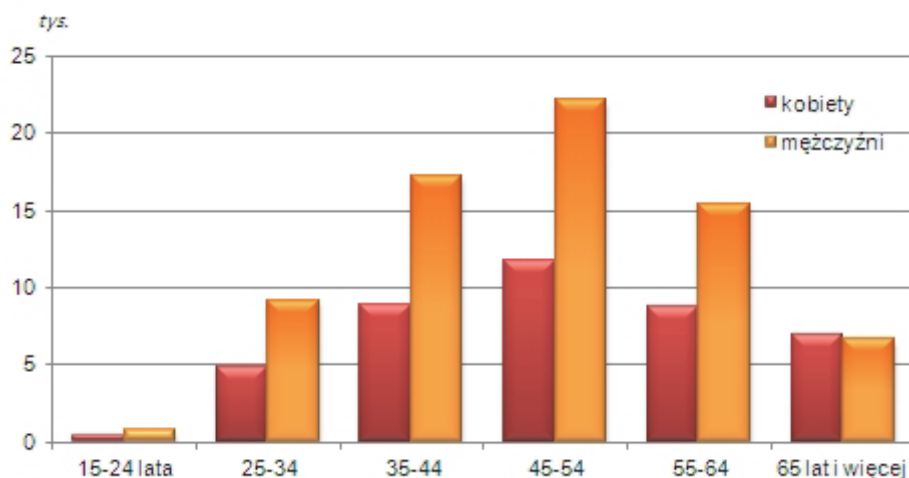
Wykres 38. **Struktura gospodarstw rolnych oraz poszczególnych kategorii pracujących i nakładów pracy w ciągu roku w tych gospodarstwach według grup obszarowych użytków rolnych**

Ponad 63% ogółu użytkowników pracujących w swoich gospodarstwach rolnych to osoby w wieku powyżej 44 lat; a co dziewiąty pracujący użytkownik przekroczył 64 lata.

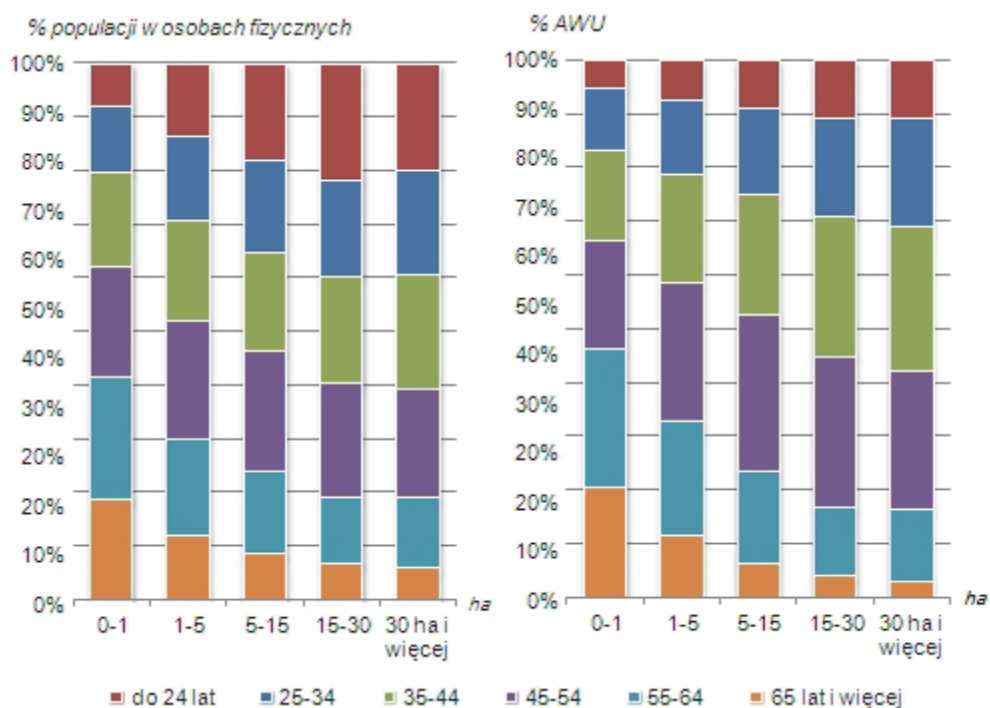
Bardziej niekorzystna struktura wiekowa występowała wśród kobiet użytkowników, spośród których 65,9% miało powyżej 44 lat, a 16,8% - 65 lat i więcej. Dla mężczyzn odsetek ten wyniósł odpowiednio: 62,0% i 9,4%.

Wykres 39. Użytkownicy gospodarstw rolnych pracujący w swoim gospodarstwie rolnym według płci i wieku

Wyniki PSR 2010 wskazują, że wyższy odsetek pracujących osób młodych notowany był w gospodarstwach o większej powierzchni użytków rolnych.

Wykres 40. Struktura członków rodzinnej siły roboczej pracujących w gospodarstwach indywidualnych według grup obszarowych użytków rolnych i wieku

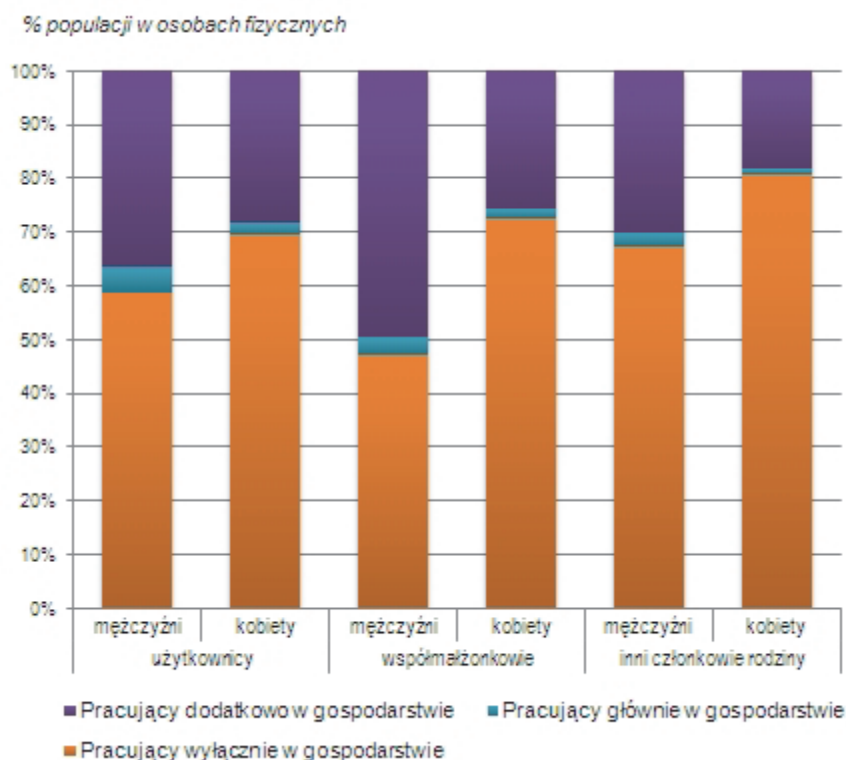

Dużo osób starszych pracujących w swoim gospodarstwie odnotowano w Kielcach i powiecie skarżyskim, w których odpowiednio 67,2% i 66,3% ogółu to osoby w wieku powyżej 44 lat. Udział ten nie przekraczał 50% w pięciu powiatach. Relatywnie młodą rodzinną siłą roboczą charakteryzowały się m. in. takie powiaty, jak: kazimierski – 48,0% i sandomierski – 48,4%.

Na ogólną liczbę 284,3 tys. członków rodziny pracujących w swoich rodzinnych gospodarstwach rolnych – ok. 1/3 łączyło tę pracę z inną, przy czym dla zdecydowanej większości praca poza gospodarstwem była pracą główną (66,8% pracowało wyłącznie w gospodarstwie rolnym, 2,8% – głównie w gospodarstwie, a dodatkowo poza, a dla 30,4% praca w gospodarstwie była tylko dodatkową).

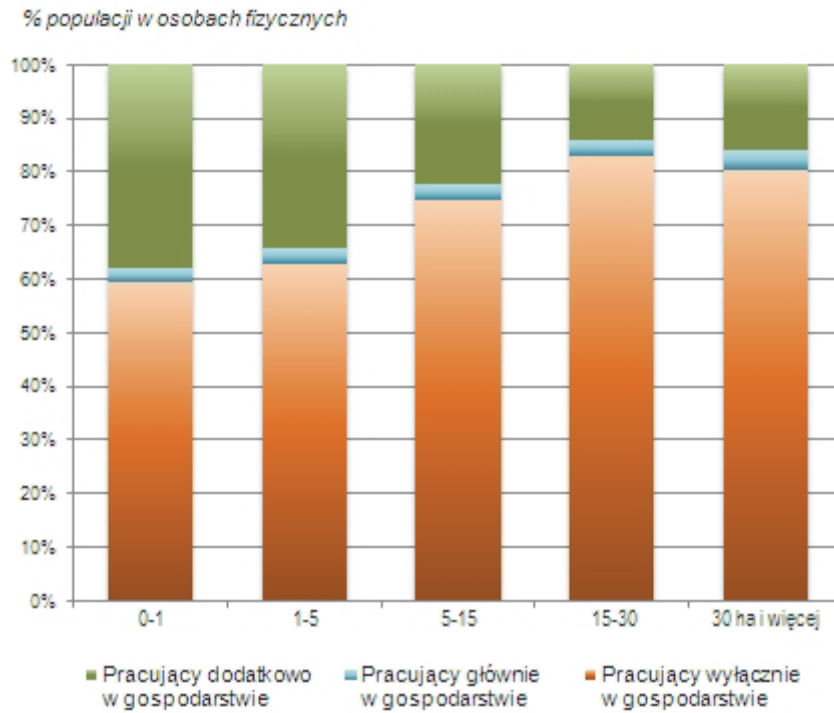
Relatywnie częściej pracę w gospodarstwie z inną pracą łączyli mężczyźni niż kobiety, a z punktu widzenia relacji rodzinnych użytkownicy niż współmałżonkowie użytkownika oraz pozostali członkowie rodziny.

Wykres 41. **Struktura członków rodzinnej siły roboczej pracujących w gospodarstwach indywidualnych według kategorii, wykonywania pracy dodatkowej i płci**

Wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie rósł odsetek członków rodziny pracujących wyłącznie lub głównie w gospodarstwie rolnym, natomiast malał pracujących głównie poza swoim gospodarstwem. Dla przykładu w gospodarstwach o powierzchni do 1 ha użytków rolnych pracujący wyłącznie w gospodarstwie stanowili 59,4% ogółu, głównie w gospodarstwie – 2,7%, a głównie poza 38,0%. W gospodarstwach o powierzchni 5-15 ha użytków rolnych odsetki te wynosiły już odpowiednio 74,7%, 2,9% i 22,5%, a w jednostkach o areale 15-30 ha UR 82,9%, 2,9% i 14,2%. Dopiero w największych podmiotach (30 ha UR i więcej) odsetek pracujących wyłącznie w gospodarstwie nieco się zmniejszał, a rósł tych, którzy łączą tę pracę z inną. Wynika to z faktu, że w większych gospodarstwach częściej zatrudniano pracowników najemnych i członkowie rodziny mogli pozwolić sobie na pracę także poza swoim gospodarstwem.

Wykres 42. **Struktura członków rodzinnej siły roboczej pracujących w gospodarstwach indywidualnych według wykonywania pracy dodatkowej i grup obszarowych użytków rolnych**

CZEŚĆ TABELARYCZNA

**TABL. 1. GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI I GRUP OBSZAROWYCH
UŻYTKÓW ROLNYCH**

Wyszczególnienie	Gospodarstwa		Powierzchnia użytków rolnych	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w hektarach	w odsetkach
O g ó ł e m.....	141919	100,0	550560	100,0
Sektor prywatny.....	141890	100,0	547379	99,4
w tym:				
Gospodarstwa indywidualne	141858	100,0	543481	98,7
w grupach obszarowych użytków rolnych:				
0 - 1 ha.....	38789	27,3	15914	2,9
1 - 2.....	24481	17,2	35887	6,5
2 - 3.....	18323	12,9	45234	8,2
3 - 5.....	25963	18,3	101126	18,4
5 - 10.....	24626	17,4	169000	30,7
10 - 15.....	5838	4,1	69800	12,7
15 - 30.....	3047	2,1	60444	11,0
30 ha i więcej.....	791	0,6	46076	8,4
Sektor publiczny.....	29	0,0	3181	0,6

TABL. 2. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
Liczba gospodarstw				
Ogółem.....	141919	141890	141858	29
W % ogółem.....	100,0	100,0	100,0	0,0
Powierzchnia użytków rolnych				
W hektarach.....	550560	547379	543481	3181
W % ogółem.....	100,0	99,4	98,7	0,6
Liczba gospodarstw prowadzących działalność rolniczą				
Ogółem	114863	114840	114809	23
Wyłącznie rolniczą.....	112675	112656	112630	19
Rolniczą i inną niż rolniczą.....	2188	2184	2179	4
Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą				
W hektarach.....	524874	522359	518568	2515
W % ogółem.....	100,0	99,5	98,8	0,5
Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą				
W hektarach	4,57	4,55	4,52	109,34
Pogłowie zwierząt gospodarskich				
W sztukach dużych.....	309806	308818	303617	988
W % ogółem.....	100,0	99,7	98,0	0,3
W sztukach dużych na 100 ha użytków rolnych.....	56,3	56,4	55,9	31,1
Liczba ciągników				
Na jedno gospodarstwo w sztukach.....	0,6	0,6	0,6	2,0
Na 1 ha użytków rolnych w szt.....	0,2	0,2	0,2	0,0
Zużycie NPK na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze				
W kg.....	88,5	88,4	88,1	116,0
Liczba pełnozatrudnionych ^{a)}				
W tysiącach AWU.....	134,7	134,5	134,3	0,2

a) Łącznie z wkładem pracy pracowników najemnych stałych, dorywczych, kontraktowych i pozostałych osób¹⁾ oraz pomocą sąsiedzką.

1) Patrz Uwagi metodyczne, str. 24

**TABL. 3. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH
OGÓŁEM**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy	
			do 1 ha włącznie	
				razem

w liczbach

1	Gospodarstwa ogółem.....	141919	38789	103130
	Gospodarstwa z powierzchnią:			
2	ogółem.....	141841	38711	103130
3	użytków rolnych.....	141244	38114	103130
4	użytków rolnych w dobrej kulturze.....	113284	18577	94707
5	pod zasiewami	90378	8771	81607
6	gruntów ugorowanych.....	18850	3074	15776
7	ogrodów przydomowych.....	15749	4286	11463
8	łąk trwałych	76055	6863	69192
9	pastwisk trwałych	10806	393	10413
10	upraw trwałych.....	27703	3396	24307
11	w tym sadów.....	26960	3207	23753
12	użytków rolnych pozostałych	48133	21444	26689
13	lasów i gruntów leśnych.....	60088	9400	50688
14	pozostałych gruntów.....	117770	28849	88921

w

	Powierzchnia:			
15	ogółem.....	651052	29994	621058
16	użytków rolnych.....	550560	15914	534646
17	użytków rolnych w dobrej kulturze.....	502836	8975	493861
18	pod zasiewami	326276	3749	322527
19	gruntów ugorowanych.....	25283	1244	24039
20	ogrodów przydomowych.....	2040	503	1537
21	łąk trwałych	105617	2434	103183
22	pastwisk trwałych	9003	97	8906
23	upraw trwałych.....	34618	948	33670
24	w tym sadów.....	34074	923	33151
25	użytków rolnych pozostałych	47724	6939	40784
26	lasów i gruntów leśnych.....	59318	5931	53387
27	pozostałych gruntów.....	41174	8149	33025
	Średnia powierzchnia gruntów w jednym gospodarstwie rolnym:			
28	ogółem.....	4,59	0,77	6,02
29	użytków rolnych.....	3,88	0,41	5,18

UŻYTKÓW ROLNYCH

obszarowe użytków rolnych							Lp.
powyżej 1 ha							
1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

bezwzględnych

24482	18325	25969	24629	5844	3052	829	1
24482	18325	25969	24629	5844	3052	829	2
24482	18325	25969	24629	5844	3052	829	3
19827	16400	24616	24216	5808	3034	806	4
14368	13502	21878	22639	5536	2926	758	5
3386	3026	4174	3731	888	416	155	6
2490	2062	2878	2812	719	401	101	7
11618	11274	19151	19509	4642	2398	600	8
758	1145	2661	3943	1144	594	168	9
4114	3743	6324	7132	1881	888	225	10
3979	3660	6155	6999	1858	882	220	11
8100	5208	6297	5150	1130	581	223	12
9025	8413	13497	13781	3526	1897	549	13
19133	15323	22987	22471	5419	2848	740	14

hektarach

46361	56150	120305	193687	77716	66344	60494	15
35889	45238	101149	169022	69879	60541	52927	16
27331	37924	91338	161119	68017	59102	49030	17
13928	20786	54389	105525	47855	45176	34868	18
2781	3314	5790	6748	2131	1467	1807	19
287	255	395	425	111	48	15	20
7442	9773	22434	33681	11936	8624	9293	21
329	531	1354	2764	1261	1056	1611	22
2563	3266	6977	11976	4722	2731	1436	23
2517	3230	6903	11889	4656	2713	1243	24
8558	7314	9811	7903	1863	1439	3897	25
6052	6393	11680	15532	4908	3309	5513	26
4420	4519	7477	9133	2929	2494	2053	27
1,89	3,06	4,63	7,86	13,30	21,74	72,97	28
1,47	2,47	3,89	6,86	11,96	19,84	63,84	29

**TABL. 3. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy	
			do 1 ha włącznie	
				razem
<i>w liczbach</i>				
1	Gospodarstwa ogółem.....	141858	38789	103069
Gospodarstwa z powierzchnią:				
2	ogółem.....	141780	38711	103069
3	użytków rolnych.....	141183	38114	103069
4	użytków rolnych w dobrej kulturze.....	113231	18577	94654
5	pod zasiewami	90342	8771	81571
6	gruntów ugorowanych.....	18835	3074	15761
7	ogrodów przydomowych.....	15746	4286	11460
8	łąk trwałych	76020	6863	69157
9	pastwisk trwałych	10792	393	10399
10	upraw trwałych.....	27689	3396	24293
11	w tym sadów.....	26950	3207	23743
12	użytków rolnych pozostałych	48104	21444	26660
13	lasów i gruntów leśnych.....	60063	9400	50663
14	pozostałych gruntów.....	117721	28849	88872
<i>w</i>				
Powierzchnia:				
15	ogółem.....	642398	29994	612404
16	użytków rolnych.....	543481	15914	527567
17	użytków rolnych w dobrej kulturze.....	497673	8975	488698
18	pod zasiewami	322336	3749	318587
19	gruntów ugorowanych.....	24993	1244	23750
20	ogrodów przydomowych.....	2036	503	1533
21	łąk trwałych	105071	2434	102636
22	pastwisk trwałych	8762	97	8665
23	upraw trwałych.....	34475	948	33527
24	w tym sadów.....	34050	923	33127
25	użytków rolnych pozostałych	45808	6939	38869
26	lasów i gruntów leśnych.....	59046	5931	53115
27	pozostałych gruntów.....	39871	8149	31722
Średnia powierzchnia gruntów w jednym gospodarstwie rolnym:				
28	ogółem.....	4,53	0,77	5,94
29	użytków rolnych.....	3,83	0,41	5,12

UŻYTKÓW ROLNYCH (dok.)

obszarowe użytków rolnych							Lp.
powyżej 1 ha							
1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

bezwzględnych

24481	18323	25963	24626	5838	3047	791	1
24481	18323	25963	24626	5838	3047	791	2
24481	18323	25963	24626	5838	3047	791	3
19826	16398	24611	24213	5802	3029	775	4
14368	13501	21875	22637	5532	2922	736	5
3386	3025	4172	3731	886	415	146	6
2490	2061	2878	2811	719	401	100	7
11617	11272	19149	19507	4638	2395	579	8
758	1144	2660	3943	1143	593	158	9
4114	3743	6320	7131	1880	887	218	10
3979	3660	6154	6998	1857	881	214	11
8100	5207	6296	5149	1128	581	199	12
9025	8412	13495	13781	3523	1896	531	13
19133	15321	22983	22468	5413	2843	711	14

hektarach

46359	56141	120267	193631	77579	65792	52635	15
35887	45234	101126	169000	69800	60444	46076	16
27329	37921	91319	161100	67945	59005	44080	17
13928	20785	54383	105518	47822	45112	31038	18
2781	3314	5787	6748	2123	1444	1552	19
287	254	395	423	111	48	13	20
7441	9771	22431	33672	11912	8616	8794	21
329	530	1354	2764	1257	1053	1378	22
2563	3266	6969	11974	4720	2731	1304	23
2517	3230	6902	11888	4654	2713	1223	24
8558	7313	9807	7900	1855	1439	1996	25
6052	6393	11675	15532	4899	3308	5256	26
4420	4514	7467	9099	2879	2040	1303	27
1,89	3,06	4,63	7,86	13,29	21,59	66,54	28
1,47	2,47	3,89	6,86	11,96	19,84	58,25	29

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
OGÓLEM**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
<i>w liczbach</i>					
1	Gospodarstwa ogółem.....	114863	19641	20023	16521
Gospodarstwa, w których osoba kierująca posiada wykształcenie ogólne:					
2	wyższe.....	11160	2129	2515	1630
3	policealne i średnie zawodowe.....	27710	4696	5122	3878
4	średnie ogólnokształcące.....	7325	1622	1509	1134
5	zasadnicze zawodowe.....	43309	6406	6828	5974
6	gimnazjalne, podstawowe.....	22223	3917	3496	3392
7	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.....	3135	870	553	513
Gospodarstwa, w których osoba kierująca posiada wykształcenie rolnicze:					
8	ogółem.....	37804	3305	4723	4603
9	wyższe	1295	127	191	120
10	policealne i średnie zawodowe.....	7187	663	822	767
11	zasadnicze zawodowe	7013	476	587	658
12	kurs rolniczy	22309	2039	3123	3058
Gospodarstwa prowadzone przez osobę kierującą przez okres:					
13	do 1 roku.....	2293	644	499	340
14	2 – 5	12490	2431	2437	1769
15	6 – 10	19595	3432	4177	3069
16	11 – 20	37960	5368	6459	5599
17	21 lat i więcej	42524	7765	6451	5744
Gospodarstwa, w których prowadzona była zarobkowa działalność gospodarcza inna niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym w zakresie:					
18	ogółem.....	2188	176	247	239
w tym:					
19	agroturystyka	326	33	55	40
20	przetwórstwo produktów rolnych	81	14		8
21	przetwarzanie surowego drewna w gospodarstwie	80	12		7
22	akwakultura	133	15	16	11
23	rolnicze prace kontraktowe.....	119	9		7
24	nierolnicze prace kontraktowe.....	61	4	4	5
25	leśnictwo	52	5	5	5

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	
<i>bezwzględnych</i>					
24744	24272	5816	3039	807	1
2014	1887	519	297	169	2
5399	5740	1559	989	327	3
1416	1189	275	137	43	4
9799	10279	2536	1267	220	5
5412	4766	867	330	43	6
704	411	60	19	5	7
8545	10873	3290	1911	554	8
246	307	126	99	79	9
1350	2036	768	573	208	10
1453	2368	881	490	100	11
5496	6162	1515	749	167	12
402	299	80	22	7	13
2443	2399	616	310	85	14
4102	3583	749	371	112	15
8490	8540	2064	1135	305	16
9307	9451	2307	1201	298	17
479	544	224	158	121	18
68	64	24	27	15	19
12	21	9	8	9	20
19	24	12	6		21
25	20	10	18	18	22
16	26	13	16	32	23
7	20	12		9	24
13	20	4			25

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓLEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
<i>w liczbach</i>					
26	Gospodarstwa, w których udział przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług z działalności gospodarczej innej niż rolnicza w ogólnej sprzedaży produkcji gospodarstwa rolnego wynosił więcej niż 50%: ogółem.....	855	61	106	109
27	Gospodarstwa, w których wartość bezpośredniej sprzedaży konsumentom wynosiła więcej niż 50% wartości ogólnej sprzedaży gospodarstwa rolnego ogółem.....	17123	1130	2686	2489
Użytkowanie <i>w liczbach</i>					
28	Gospodarstwa z powierzchnią: ogółem.....	114785	19563	20023	16521
29	użytków rolnych.....	114187	18965	20023	16521
30	użytków rolnych w dobrej kulturze	113284	18577	19827	16400
31	pod zasiewami.....	90378	8771	14368	13502
32	gruntów ugorowanych.....	18850	3074	3386	3026
33	ogrodów przydomowych.....	15749	4286	2490	2062
34	łąk trwałych	76055	6863	11618	11274
35	pastwisk trwałych	10806	393	758	1145
36	upraw trwałych.....	27703	3396	4114	3743
37	w tym sadów.....	26960	3207	3979	3660
38	użytków rolnych pozostałych	21077	2296	3641	3404
39	lasów i gruntów leśnych.....	51864	5108	6983	7461
40	pozostałych gruntów.....	99322	16302	15825	13972
<i>w</i>					
41	Powierzchnia: ogółem.....	614676	18174	37942	50690
42	użytków rolnych.....	524874	9782	29587	40888
43	użytków rolnych w dobrej kulturze	502836	8975	27331	37924
44	pod zasiewami.....	326276	3749	13928	20786
45	gruntów ugorowanych.....	25283	1244	2781	3314
46	ogrodów przydomowych.....	2040	503	287	255
47	łąk trwałych	105617	2434	7442	9773
48	pastwisk trwałych	9003	97	329	531
49	upraw trwałych.....	34618	948	2563	3266
50	w tym sadów.....	34074	923	2517	3230
51	użytków rolnych pozostałych	22037	807	2257	2963
52	lasów i gruntów leśnych.....	53288	3450	4517	5571
53	pozostałych gruntów.....	36515	4943	3838	4231

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	
<i>bezwzględnych</i>					
243	260	31	23	22	26
4140	4725	1151	624	178	27
gruntów					
<i>bezwzględnych</i>					
24744	24272	5816	3039	807	28
24744	24272	5816	3039	807	29
24616	24216	5808	3034	806	30
21878	22639	5536	2926	758	31
4174	3731	888	416	155	32
2878	2812	719	401	101	33
19151	19509	4642	2398	600	34
2661	3943	1144	594	168	35
6324	7132	1881	888	225	36
6155	6999	1858	882	220	37
5072	4793	1102	568	201	38
12813	13563	3508	1890	538	39
22041	22206	5404	2842	730	40
<i>hektarach</i>					
114752	191057	77318	66032	58712	41
96558	166770	69554	60277	51458	42
91338	161119	68017	59102	49030	43
54389	105525	47855	45176	34868	44
5790	6748	2131	1467	1807	45
395	425	111	48	15	46
22434	33681	11936	8624	9293	47
1354	2764	1261	1056	1611	48
6977	11976	4722	2731	1436	49
6903	11889	4656	2713	1243	50
5219	5651	1537	1175	2428	51
10928	15237	4844	3277	5465	52
7266	9049	2920	2479	1789	53

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓLEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Użytkowanie					
<i>w</i>					
Średnia powierzchnia gruntów w jednym gospodarstwie rolnym:					
54	ogółem	5	1	2	3
55	użytków rolnych.....	5	0	1	2
56	użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.....	4	0	1	2
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa z powierzchnią upraw trwałych:					
57	ogółem.....	27703	3396	4114	3743
w tym:					
58	plantacje drzew owocowych	21790	2718	3173	2986
59	w tym orzech włoski	3053	491	454	398
60	plantacje krzewów owocowych.....	6533	701	973	817
61	w tym leszczyna	444	50	62	58
62	szkółki drzew i krzewów owocowych.....	1644	109	242	230
63	szkółki drzew i krzewów ozdobnych.....	83	4	12	12
64	szkółki drzew leśnych do celów handlowych.....	19	7	4	
<i>w</i>					
Powierzchnia upraw trwałych:					
65	ogółem.....	34618	948	2563	3266
w tym:					
66	plantacje drzew owocowych	28884	761	2078	2783
67	w tym orzech włoski	430	35	46	43
68	plantacje krzewów owocowych.....	4297	134	359	360
69	w tym leszczyna	368	5	29	36
70	szkółki drzew i krzewów owocowych.....	893	28	80	88
71	szkółki drzew i krzewów ozdobnych.....	187	2	7	12
72	szkółki drzew leśnych do celów handlowych.....	63	0	5	
Powierzchnia					
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa prowadzące uprawę zbóż:					
73	ogółem	81167	5573	12116	12098
74	poniżej 1 ha.....	20789	5429	7142	3988
75	1 - 2.....	20448	144	4974	5849
76	2 - 5.....	28037	-	-	2261
77	5 - 10.....	8889	-	-	-
78	10 - 20.....	2278	-	-	-
79	20 ha i więcej.....	726	-	-	-

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	
gruntów (dok.)					
<i>hektarach</i>					
5	8	13	22	73	54
4	7	12	20	64	55
4	7	12	19	61	56
<i>bezwzględnych</i>					
6324	7132	1881	888	225	57
4951	5612	1490	694	166	58
650	735	211	91	23	59
1431	1769	505	263	74	60
83	118	40	27	6	61
407	461	114	65	16	62
28	17	5		5	63
4	4				64
<i>hektarach</i>					
6977	11976	4722	2731	1436	65
6018	10252	3887	2229	876	66
73	118	31	13	70	67
701	1359	654	406	324	68
52	113	59	40	34	69
184	279	115	78	42	70
20	13	8		125	71
2	56				72
zasiewów					
<i>bezwzględnych</i>					
20506	21847	5413	2874	740	73
3025	1086	89	24	6	74
6734	2497	205	42	3	75
10747	13415	1347	237	30	76
-	4849	3140	859	41	77
-	-	632	1491	155	78
-	-	-	221	505	79

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓLEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Powierzchnia					
<i>w</i>					
Powierzchnia uprawy zbóż według skali uprawy:					
80	ogółem	243948	2459	10482	15899
81	poniżej 1 ha.....	11126	2315	4039	2303
82	1 - 2.....	29211	144	6443	8426
83	2 - 5.....	87849	-	-	5170
84	5 - 10.....	59288	-	-	-
85	10 - 20.....	30025	-	-	-
86	20 ha i więcej.....	26449	-	-	-
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa prowadzące uprawę strączkowych jadalnych:					
87	ogółem	4046	143	254	336
88	poniżej 1 ha.....	2435	143	219	258
89	1 - 2.....	1056	-	35	67
90	2 - 5.....	473	-	-	11
91	5 - 20.....	78	-	-	-
92	20 ha i więcej.....	4	-	-	-
<i>w</i>					
Powierzchnia uprawy strączkowych jadalnych według skali uprawy:					
93	ogółem	4346	28	124	208
94	poniżej 1 ha.....	1029	28	78	97
95	1 - 2.....	1378	-	45	86
96	2 - 5.....	1309	-	-	25
97	5 - 20.....	521	-	-	-
98	20 ha i więcej.....	109	-	-	-
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa prowadzące uprawę ziemniaków:					
99	ogółem	55528	4289	6688	7448
100	poniżej 1 ha.....	52200	10908		7326
101	1 - 2.....	2424	69		102
102	2 - 5.....	770	-	-	20
103	5 - 10.....	110	-	-	-
104	10 - 20.....	19	-	-	-
105	20 ha i więcej.....	5	-	-	-

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

zasiewów (cd.)

hektarach

42273	80383	35170	33115	24167	80
1757	645	49	14	4	81
10092	3745	299	58	4	82
30425	46267	5019	871	96	83
-	29725	22637	6622	304	84
-	-	7166	20476	2383	85
-	-	-	5075	21375	86

bezwzględnych

763	1491	562	368	129	87
567	884	236	109	19	88
159	461	197	110	27	89
37	143	121	115	46	90
-	3	8	34	33	91
-	-	-	-	4	92

hektarach

523	1407	768	750	539	93
231	411	115	59	10	94
196	598	264	152	37	95
95	382	341	329	136	96
-	17	47	209	247	97
-	-	-	-	109	98

bezwzględnych

14108	16429	4163	2034	369	99
13732	15124	3354	1502	254	100
317	1040	540	304	52	101
59	243	236	176	36	102
-	22	73		15	103
-	-	12		7	104
-	-	-	-	5	105

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓLEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe	
			do 1 ha włącznie	powyżej
				1 - 2

Powierzchnia

w

Powierzchnia uprawy ziemniaków według skali uprawy:					
106	ogółem	20172	651	1383	1786
107	poniżej 1 ha.....	13939	1950		1612
108	1 - 2.....	3013	84		131
109	2 - 5.....	2147	-	-	44
110	5 - 10.....	678	-	-	-
111	10 - 20.....	222	-	-	-
112	20 ha i więcej.....	174	-	-	-

w liczbach

Gospodarstwa prowadzące uprawę roślin przemysłowych:					
113	ogółem	5033	38	205	325
114	poniżej 1 ha.....	1657	159		203
115	1 - 2.....	1379	84		70
116	2 - 5.....	1512	-	-	52
117	5 - 10.....	318	-	-	-
118	10 - 20.....	104	-	-	-
119	20 ha i więcej.....	63	-	-	-

w

Powierzchnia uprawy roślin przemysłowych według skali uprawy:					
120	ogółem	12874	17	154	289
121	poniżej 1 ha.....	746	59		72
122	1 - 2.....	1861	111		98
123	2 - 5.....	4372	-	-	119
124	5 - 10.....	2072	-	-	-
125	10 - 20.....	1341	-	-	-
126	20 ha i więcej.....	2481	-	-	-

w liczbach

Gospodarstwa prowadzące uprawę buraków cukrowych:					
127	ogółem	2446	23	95	160
128	poniżej 1 ha.....	851	23	80	135
129	1 - 2.....	594	-	15	18
130	2 - 5.....	832	-	-	7
131	5 - 10.....	119	-	-	-
132	10 - 20.....	31	-	-	-
133	20 ha i więcej.....	19	-	-	-

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

zasiewów (cd.)

hektarach

4102	6997	2798	1843	612	106
3563	4929	1250	546	89	107
383	1283	680	385	67	108
156	656	654	533	103	109
-	129	454		95	110
-	-	138		84	111
-	-	-	-	174	112

bezwzględnych

739	1875	864	736	251	113
433	664	198			114
192	720	217	90	6	115
114	471	443	394	38	116
-	20	55	181	62	117
-	-	25		79	118
-	-	-	63		119

hektarach

732	2678	2012	2908	4084	120
184	326	105			121
249	976	295	125	8	122
299	1254	1302	1257	140	123
-	122	324	1199	427	124
-	-	293		1048	125
-	-	-	2481		126

bezwzględnych

333	789	446	469	131	127
246	346		21		128
67	317	116	61		129
20	176	278	318	33	130
-	73			46	131
-	-	-	3	28	132
-	-	-	-	19	133

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓLEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3

Powierzchnia

w

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych według skali uprawy:					
134	ogółem	5111	7	41	74
135	poniżej 1 ha.....	272	7	21	36
136	1 - 2.....	812	-	20	23
137	2 - 5.....	2328	-	-	15
138	5 - 10.....	751	-	-	-
139	10 - 20.....	385	-	-	-
140	20 ha i więcej.....	563	-	-	-

w liczbach

Gospodarstwa prowadzące uprawę rzepaku i rzepiku:					
141	ogółem	1597	10	83	103
142	poniżej 1 ha.....	229	33		24
143	1 - 2.....	484	60		38
144	2 - 5.....	630	-	-	41
145	5 - 10.....	163	-	-	-
146	10 - 20.....	54	-	-	-
147	20 ha i więcej.....	37	-	-	-

w

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku według skali uprawy:					
148	ogółem	5969	8	93	164
149	poniżej 1 ha.....	130	21		12
150	1 - 2.....	675	80		57
151	2 - 5.....	1839	-	-	94
152	5 - 10.....	1086	-	-	-
153	10 - 20.....	694	-	-	-
154	20 ha i więcej.....	1546	-	-	-

w liczbach

Gospodarstwa prowadzące uprawę warzyw gruntowych:					
155	ogółem.....	13699	1174	1390	1556
156	poniżej 0,1 ha.....	1967	424	315	298
157	0,1 - 0,5.....	5967	702	718	788
158	0,5 - 1.....	2271	45	227	250
159	1 - 2.....	1996	3	130	185
160	2 - 5.....	1236	-	-	35
161	5 ha i więcej.....	262	-	-	-

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

zasiewów (cd.)

hektarach

212	988	911	1541	1338	134
74	127		7		135
86	431	165	87		136
51	438	727	979	118	137
-	445			306	138
-	-	-	37	348	139
-	-	-	-	563	140

bezwzględnych

196	461	275	286	183	141
55	85	29		3	142
68	194	79	40	5	143
73	168	152	164	32	144
-	14	24	61	64	145
-	-	12		42	146
-	-	-	-	37	147

hektarach

324	854	735	1109	2681	148
32	45	18		2	149
92	271	109	58	7	150
201	451	458	518	117	151
-	87	145	396	457	152
-	-	141		554	153
-	-	-	-	1546	154

bezwzględnych

3015	4587	1307	573	97	155
465	373	61	27	4	156
1372	1855	379	137	16	157
566	877	216	79	11	158
465	841	283	79	10	159
147	596	290	151	17	160
-	45	78	100	39	161

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓLEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Powierzchnia					
<i>w</i>					
Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych według skali uprawy:					
162	ogółem.....	11531	190	491	706
163	poniżej 0,1 ha.....	88	19	14	13
164	0,1 - 0,5.....	1403	139	160	186
165	0,5 - 1.....	1570	30	157	173
166	1 - 2.....	2729	3	160	255
167	2 - 5.....	3646	-	-	78
168	5 ha i więcej.....	2095	-	-	-
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa prowadzące uprawę warzyw pod osłonami:					
169	ogółem.....	1002	110	160	164
170	poniżej 0,05 ha.....	120	29	16	21
171	0,05 - 0,1.....	209	43	39	31
172	0,1 - 0,2.....	315	17	59	53
173	0,2 ha i więcej.....	358	21	46	59
<i>w</i>					
Powierzchnia uprawy warzyw pod osłonami według skali uprawy					
174	ogółem.....	210	13	31	34
175	poniżej 0,05 ha.....	3	1	0	1
176	0,05 - 0,1.....	14	3	3	2
177	0,1 - 0,2.....	41	2	8	7
178	0,2 ha i więcej.....	152	7	20	24
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa prowadzące uprawę truskawek					
179	ogółem.....	8928	430	1113	1283
180	poniżej 1 ha.....	8360	430	1092	1238
181	1 - 2.....	451	-	21	-
182	2 - 5.....	106	-	-	-
183	5 ha i więcej.....	11	-	-	-
<i>w</i>					
Powierzchnia uprawy truskawek według skali uprawy:					
184	ogółem.....	3142	58	273	365
185	poniżej 1 ha.....	2212	58	249	308
186	1 - 2.....	569	-	24	-
187	2 - 5.....	275	-	-	-
188	5 ha i więcej.....	86	-	-	-

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

zasiewów (cd.)

hektarach

1761	4249	2060	1526	549	162
22	17	3	1	0	163
324	458	98	35	4	164
391	605	153	53	7	165
639	1163	386	108	15	166
384	1737	917	484	45	167
-	268	503	845	479	168

bezwzględnych

252	255	43	15	3	169
29	20	5			170
51	42	3		-	171
79	83	21	3	-	172
93	110	18	11		173

hektarach

52	64	11	3	1	174
1	1	0			175
3	3	0		-	176
10	10	3	0	-	177
38	51	8	3		178

bezwzględnych

2670	2625	588	186	33	179
2534	2425	491	133	17	180
165	165	65	30	5	181
16	35	28	20	7	182
-	-	4	3	4	183

hektarach

866	1004	349	153	74	184
685	701	162	43	7	185
199	215	85	39	6	186
39	88	78	51	19	187
-	-	24	19	42	188

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓLEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Powierzchnia					
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa prowadzące uprawę sadów według skali uprawy:					
189	ogółem.....	26960	3207	3979	3660
190	poniżej 1 ha.....	18318	3147	2769	2327
191	1 - 2.....	3490	60	1210	639
192	2 - 5.....	3628	-	-	694
193	5 - 10.....	1220	-	-	-
194	10 - 20.....	265	-	-	-
195	20 ha i więcej.....	39	-	-	-
<i>w</i>					
Powierzchnia uprawy sadów według skali uprawy:					
196	ogółem.....	34074	923	2517	3230
197	poniżej 1 ha.....	5182	863	883	684
198	1 - 2.....	4788	60	1634	900
199	2 - 5.....	11255	-	-	1646
200	5 - 10.....	8144	-	-	-
201	10 - 20.....	3388	-	-	-
202	20 ha i więcej.....	1316	-	-	-
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa prowadzące uprawy:					
203	poplonów jarych	4904	248	568	591
204	poplonów ozimych	6164	239	508	592
<i>w</i>					
Powierzchnia upraw:					
205	poplonów jarych	9066	83	374	506
206	poplonów ozimych	19699	76	369	593
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa prowadzące uprawy na przyoranie (nawozy zielone):					
207	ogółem.....	1480	111	211	237
208	strączkowych (bez łubinu gorzkiego).....	348	27	45	51
209	łubinu gorzkiego	243	21	33	35
210	seradeli i innych motylkowych drobnonasiennych.....	188	16	34	28
211	traw polowych	47	6	5	9
212	innych upraw	689	41	95	119

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

zasiewów (cd.)

bezwzględnych

6155	6999	1858	882	220	189
3981	4319	1098	550	127	190
678	628	165	83	27	191
1496	1092	235	86	25	192
-	960	197	55	8	193
-	-	163	88	14	194
-	-	-	20	19	195

hektarach

6903	11889	4656	2713	1243	196
1058	1178	310	167	39	197
958	863	227	112	34	198
4888	3595	773	275	79	199
-	6254	1467	369	54	200
-	-	1878	1321	189	201
-	-	-	468	848	202

bezwzględnych

1188	1517	430	275	87	203
1216	1968	790	643	208	204

hektarach

1318	2672	1274	1372	1467	205
1826	4976	3354	4515	3990	206

bezwzględnych

382	394	94	34	17	207
80	103	31	7	4	208
72	66	10	6		209
47	45	9	5	4	210
11	6	7	3		211
187	182	40	17	8	212

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓŁEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Powierzchnia					
<i>w</i>					
Powierzchnia upraw na przyoranie (nawozów zielonych):					
213	ogółem.....	1456	32	121	169
214	strączkowych (bez łubinu gorzkiego).....	364	10	26	33
215	łubinu gorzkiego	176	7	14	16
216	seradeli i innych motylkowych drobnonasiennych.....	163	4	17	24
217	traw polowych	63	3	3	6
218	innych upraw	690	8	61	90
Zwierzęta					
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące bydło:					
219	ogółem	36099	564	1925	3452
220	1 - 2 szt.	15690	465	1546	2486
221	3 - 9	16019	93	371	943
222	10 szt. i więcej.....	4390	6	8	23
<i>w</i>					
Pogłowie bydła według skali chowu:					
223	ogółem	181971	1025	3553	7700
224	1 - 2 szt.	23346	570	2074	3589
225	3 - 9	77977	352	1379	3788
226	10 szt. i więcej.....	80648	103	100	323
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące krowy:					
227	ogółem	30363	468	1413	2679
228	1 - 2 szt.	23295	455	1362	2560
229	3 - 9	5617	13	167	
230	10 szt. i więcej.....	1451	-	3	
<i>w</i>					
Pogłowie krów według skali chowu:					
231	ogółem	79368	569	1681	3402
232	1 - 2 szt.	29415	500	1495	2922
233	3 - 9	26527	69	634	
234	10 szt. i więcej.....	23426	-	32	

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

zasiewów (dok.)*hektarach*

295	460	167	78	133	213
62	118	50	31	33	214
46	61	7	24		215
37	43	19	13	6	216
7	11	6	27		217
143	228	84	27	49	218

gospodarskie*bezwzględnych*

9570	14194	3988	2033	373	219
5376	4826	722	220	49	220
4033	7921	1927	655	76	221
161	1447	1339	1158	248	222

sztukach

27422	67655	34028	29488	11100	223
8023	7528	1137	352	73	224
17264	40096	10891	3767	440	225
2135	20031	22000	25369	10587	226

bezwzględnych

7791	12285	3574	1811	342	227
7030	9213	1893	670	112	228
733	2807	1274	550	73	229
28	265	407	591	157	230

sztukach

11750	28628	14674	13404	5260	231
8493	12260	2653	951	141	232
2942	12994	6560	2944	384	233
315	3374	5461	9509	4735	234

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓLEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Zwierzęta					
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące trzodę chlewną:					
235	ogółem	19495	322	746	1523
236	1 - 2 szt.	4973	194	408	720
237	3 - 9	6298	82	236	542
238	10 - 49.....	6934	40	94	247
239	50 - 99.....	811	3	5	8
240	100 szt. i więcej.....	479	3	3	6
<i>w</i>					
Pogłowie trzody chlewnej według skali chowu:					
241	ogółem	383082	4070	4620	12075
242	1 - 2 szt.	7932	310	663	1183
243	3 - 9	33390	372	1134	2640
244	10 - 49.....	138977	706	1653	4374
245	50 - 99.....	53876	179	335	533
246	100 szt. i więcej.....	148907	2503	835	3345
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące lochy:					
247	ogółem	12397	102	214	566
248	1 - 2 szt.....	7871	89	161	452
249	3 - 9	3940	57		106
250	10 szt. więcej.....	586	9		8
<i>w</i>					
Pogłowie loch według skali chowu:					
251	ogółem	43423	336	586	1607
252	1 - 2 szt.....	11177	118	213	616
253	3 - 9	17176	218		426
254	10 szt. więcej.....	15070	373		565
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące owce:					
255	ogółem.....	246	15	21	31
256	1 - 4 szt.....	127	5	15	21
257	5 szt. i więcej.....	119	10	6	10
<i>w</i>					
Pogłowie owiec według skali chowu:					
258	ogółem.....	4250	86	83	165
259	1 - 4 szt.....	295	8	36	48
260	5 szt. i więcej.....	3955	78	47	117

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	
gospodarskie (cd.)					
<i>bezwzględnych</i>					
4643	8214	2537	1255	255	235
1601	1675	277	91	7	236
1847	2831	591	148	21	237
1139	3387	1356	601	70	238
38	233	233	245	46	239
18	88	80	170	111	240
<i>sztukach</i>					
38077	127282	67635	74418	54905	241
2552	2651	418	146	9	242
9283	15599	3386	866	110	243
19529	66129	30092	14735	1759	244
2438	15166	15150	16889	3186	245
4275	27737	18589	41782	49841	246
<i>bezwzględnych</i>					
2376	5890	2038	1016	195	247
1802	3964	1025	335	43	248
547	1772	894	504	60	249
27	154	119	177	92	250
<i>sztukach</i>					
5084	15832	8440	6587	4951	251
2406	5708	1533	521	62	252
2183	7581	3996	2483	289	253
495	2543	2911	3583	4600	254
<i>bezwzględnych</i>					
58	58	25	23	15	255
35	32	9	5	5	256
23	26	16	18	10	257
<i>sztukach</i>					
346	710	533	863	1464	258
83	80	18	11	11	259
263	630	515	852	1453	260

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓLEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Zwierzęta					
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące kozy:					
261	ogółem.....	1982	291	346	349
262	1 - 4 szt.....	1797	281	312	314
263	5 - 9.....	136	36		28
264	10 szt. i więcej.....	49	8		7
<i>w</i>					
Pogłowie kóz według skali chowu:					
265	ogółem.....	5351	629	824	838
266	1 - 4 szt.....	3301	554	551	564
267	5 - 9.....	818	221		174
268	10 szt. i więcej.....	1232	127		100
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące drób kurzy:					
269	ogółem	56686	5491	7102	7617
270	1 - 49 szt.....	49291	5244	6581	6901
271	50 - 149.....	7087	228	492	689
272	150 - 499.....	153	19		15
273	500 - 4999.....	50	7		4
274	5000 szt. i więcej.....	105	11	11	8
<i>w</i>					
Pogłowie drobiu kurzego według skali					
275	ogółem	4926619	322014	415273	295682
276	1 - 49 szt.....	1055408	85226	124835	141842
277	50 - 149.....	464002	13868	31184	45592
278	150 - 499.....	32359	3838		3304
279	500 - 4999.....	91531	15346		6322
280	5000 szt. i więcej.....	3283319	214500	248490	98622
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące kury nioski:					
281	ogółem	47030	4646	6014	6412
282	1 - 49 szt.....	45050	4529	5868	6221
283	50 - 149.....	1839	109	136	174
284	150 - 499.....	85	5	6	10
285	500 szt. i więcej.....	56	3	4	7

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

gospodarskie (cd.)

bezwzględnych

493	371	74	39	19	261
451	341	60	26	12	262
34	21	9	8		263
8	9	5	12		264

sztukach

1267	860	253	315	365	265
827	628	99	50	28	266
191	128	54	50		267
249	104	100	552		268

bezwzględnych

14307	16021	3913	1909	326	269
12602	13243	3062	1429	229	270
1655	2688	812	447	76	271
29	48	24	11	7	272
8	18	5	5	3	273
13	24	10	17	11	274

sztukach

906851	1264539	359568	962925	399767	275
274768	311288	75726	35758	5965	276
106815	175974	54600	30550	5419	277
5949	10088	5473	2350	1357	278
16129	29255	4538	14426	5515	279
503190	737934	219231	879841	381511	280

bezwzględnych

11993	13035	3127	1546	257	281
11521	12357	2926	1405	223	282
446	633	185	131	25	283
16	26	22			284
10	19	13			285

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓLEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Zwierzęta					
<i>w</i>					
Pogłowie kur niosek według skali chowu:					
286	ogółem	1402382	91479	125216	157757
287	1 - 49 szt.....	793812	61463	94242	105343
288	50 - 149.....	110601	5765	8118	10841
289	150 - 499.....	18882	1250	1156	2177
290	500 szt. i więcej.....	479086	23000	21700	39396
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące brojlery kurze:					
291	ogółem	9294	520	877	1101
292	1 - 499 sztuk.....	9197	510	865	1095
293	500 szt. i więcej.....	97	10	12	6
<i>w</i>					
Pogłowie brojlerów kurzych według skali chowu:					
294	ogółem	3053936	208284	217304	88460
295	1 - 499 sztuk.....	206278	9784	17178	22938
296	500 szt. i więcej.....	2847658	198500	200126	65522
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące konie:					
297	ogółem.....	6549	251	600	917
298	1 szt.....	4398	209	484	691
299	2	1335	22	73	153
300	3 - 9.....	746	17	112	
301	10 szt. i więcej.....	70	3	4	
<i>w</i>					
Pogłowie koni według skali chowu:					
302	ogółem.....	11775	378	834	1295
303	1 szt.....	4398	209	484	691
304	2.....	2670	44	146	306
305	3 - 9.....	3091	68	447	
306	10 szt. i więcej.....	1615	56	55	

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

gospodarskie (dok.)

sztukach

274466	344650	93415	70020	245379	286
207851	233899	57930	28481	4603	287
26203	38146	11585	8234	1709	288
3344	5535	5420			289
37068	67070	290852			290

bezwzględnych

2148	3146	934	480	88	291
2137	3124	923	462	81	292
11	22	11	18	7	293

sztukach

525152	768312	225171	870917	150336	294
45962	72891	23107	12191	2227	295
479190	695421	202064	858726	148109	296

bezwzględnych

2028	2007	460	216	70	297
1505	1213	220	66	10	298
371	525	130	55	6	299
145	257	97	83	35	300
7	12	13	12	19	301

sztukach

2904	3468	1082	730	1084	302
1505	1213	220	66	10	303
742	1050	260	110	12	304
552	1051	421	395	157	305
105	154	181	159	905	306

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓLEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Ciągniki					
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa posiadające ciągniki o mocy silnika:					
307	ogółem.....	66276	2667	6313	8595
308	do 15 kW	2587	220	536	499
309	15 – 25	32630	1394	3456	4639
310	25 – 40	25055	800	1710	2543
311	40 – 60	12162	225	582	939
312	60 – 100	3583	172		127
313	100 kW i więcej.....	429	8		15
<i>w</i>					
Liczba ciągników o mocy silnika:					
314	ogółem.....	83043	2890	6802	9358
315	do 15 kW	2794	229	570	538
316	15 – 25	34705	1485	3649	4947
317	25 – 40 kW.....	27447	837	1840	2718
318	40 – 60	13559	259	623	996
319	60 – 100	4047	189		139
320	100 kW i więcej.....	491	11		20
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa posiadające maszyny i urządzenia rolnicze					
321	kombajny zbożowe.....	6698	33	80	165
322	kombajny ziemniaczane.....	3622	7	44	61
323	kombajny buraczane.....	1311	9		6
324	silosokombajny.....	368	12		6
325	kosiarki ciągnikowe.....	33780	496	1560	2816
326	przyczepy zbierające	4867	17	83	227
327	prasy zbierające.....	9082	29	106	273
328	ładowacze.....	7591	28	65	153
329	kopaczki do ziemniaków.....	24239	441	1139	2116
330	sadzarki do ziemniaków.....	25641	325	904	1903
331	rozsiewacze nawozów i wapnia.....	30270	387	948	1868
332	rozzutniki obornika.....	27800	267	629	1458
333	agregaty uprawowe.....	32107	976	2504	3584
334	polowe opryskiwacze ciągnikowe.....	33449	477	1441	2695
335	dojarki bańkowe.....	5242	11	22	69
336	dojarki rurociągowe.....	348	5		

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

i maszyny rolnicze

bezwzględnych

17680	21710	5598	2961	752	307
660	531	85	41	15	308
9098	10253	2450	1138	202	309
5890	9286	2957	1551	318	310
2388	4259	1893	1420	456	311
255	737	740	1085	467	312
34	56	48	110	158	313

sztukach

19430	27136	9177	6185	2065	314
723	575	97	45	17	315
9610	10908	2640	1245	221	316
6226	10128	3423	1872	403	317
2563	4673	2163	1685	597	318
272	792	803	1221	631	319
36	60	51	117	196	320

bezwzględnych

593	2133	1577	1579	538	321
292	1371	951	732	164	322
35	326	357	447	131	323
20	92	85	99	54	324
8039	13824	4226	2304	515	325
737	2237	926	506	134	326
957	3662	2095	1557	403	327
739	2820	1780	1552	454	328
5899	9904	3000	1491	249	329
5677	10983	3540	1940	369	330
6129	13101	4538	2622	677	331
5506	12739	4284	2390	527	332
8073	10936	3298	2106	630	333
7639	13621	4389	2544	643	334
439	2194	1405	957	145	335
16	54	68	129	76	336

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓLEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Ciągniki					
w					
Liczba maszyn i urządzeń rolniczych					
337	kombajny zbożowe.....	6799	36	81	169
338	kombajny ziemniaczane.....	3644	7	44	62
339	kombajny buraczane.....	1332	12		9
340	silosokombajny.....	395	13		8
341	kosiarki ciągnikowe.....	34344	498	1574	2831
342	przyczepy zbierające	4985	18	84	236
343	prasy zbierające.....	9229	31	107	273
344	ładowacze.....	7852	29	66	156
345	kopaczki do ziemniaków.....	24293	441	1139	2125
346	sadzarki do ziemniaków.....	25725	326	904	1907
347	rozsiewacze nawozów i wapnia.....	30642	391	949	1870
348	rozzutniki obornika.....	28013	273	631	1459
349	agregaty uprawowe.....	68060	2131	5733	8369
350	polowe opryskiwacze ciągnikowe.....	33845	483	1453	2717
351	dojarki bańkowe.....	5407	12	22	72
352	dojarki rurociągowy.....	366	5		
Powierzchnia					
w					
Powierzchnia upraw nawadnianych przynajmniej raz w roku:					
353	ogółem.....	520	6	18	23
Nawożenie					
w liczbach					
Gospodarstwa stosujące nawozy mineralne i wapniowe:					
354	ogółem	79411	5961	11965	11649
355	mineralne.....	79231	5944	11932	11626
356	azotowe.....	73035	4558	10415	10580
357	fosforowe.....	13442	409	1469	1660
358	potasowe.....	10296	351	897	975
359	wieloskładnikowe.....	41373	2457	4952	5241
360	wapniowe.....	5665	195	511	570
Gospodarstwa stosujące nawozy organiczne pochodzenia zwierzęcego:					
361	ogółem.....	53253	2787	5617	6616
362	obornik.....	53008	2758	5571	6584
363	gnojówka.....	7329	42	139	349
364	gnojowica.....	2619	26	89	157
w					
Zużycie NPK na 1 hektar użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej					
365	ogółem.....	89	47	60	63

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

i maszyny rolnicze (dok.)*sztukach*

600	2145	1593	1601	574	337
296	1377	953	739	166	338
35	329	358	452	137	339
22	104	91	100	57	340
8099	13985	4324	2412	621	341
749	2276	944	526	152	342
963	3682	2126	1610	437	343
742	2855	1810	1643	551	344
5910	9929	3008	1492	249	345
5685	11009	3558	1959	377	346
6140	13160	4604	2716	812	347
5518	12784	4308	2446	594	348
18598	22373	6071	3581	1204	349
7711	13731	4437	2608	705	350
439	2237	1443	1023	159	351
16	56	68	131	90	352

nawadniana*ha*

62	178	102	102	29	353
----	-----	-----	-----	----	-----

i środki ochrony roślin*bezwzględnych*

19736	21361	5288	2766	685	354
19703	21322	5275	2754	675	355
18541	20467	5122	2694	658	356
3463	4442	1200	646	153	357
2152	3538	1303	863	217	358
9651	12669	3739	2131	533	359
1102	1802	751	537	197	360
13695	17070	4558	2397	513	361
13651	17013	4540	2388	503	362
1286	3120	1320	892	181	363
538	1022	415	283	89	364

kilogramach

66	80	116	127	118	365
----	----	-----	-----	-----	-----

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

OGÓŁEM

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
			1 - 2	2 - 3	
Pracujący					
<i>w tysiącach</i>					
366	Liczba pełnozatrudnionych^{a)}: ogółem.....	135	11	16	17
Metody					
Metody					
<i>w liczbach</i>					
367	Gospodarstwa stosujące orkę : pługiem lemieszowym lub talerzowym.....	x	x	18009	15162
368	plytką orkę.....	x	x	2392	1638
369	uprawę bezorkową.....	x	x	1224	455
<i>w</i>					
370	Powierzchnia, na której zastosowano orkę: pługiem lemieszowym lub talerzowym.....	x	x	16814	22290
371	plytką orkę.....	x	x	1577	1729
372	uprawę bezorkową.....	x	x	779	213
Budynki					
<i>w</i>					
373	Gospodarstwa posiadające budynki inwentarskie: obory.....	x	x	4698	6107
374	chlewnie.....	x	x	1251	2320
375	kurniki dla niosek.....	x	x	6479	7451
<i>w liczbach</i>					
376	Gospodarstwa wykorzystujące jako źródło wody do nawadniania wodę: w tym gruntową.....	x	x	87	-
377	powierzchniową w obrębie gospodarstwa.....	x	x	-	-
Środki					
<i>w liczbach</i>					
378	Gospodarstwa rolne stosujące środki ochrony roślin ogółem.....	x	x	13243	12404

a) Łącznie z wkładem pracy pracowników najemnych stałych, dorywczych, kontraktowych i pozostałych osób

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	
w gospodarstwie rolnym					
<i>AWU</i>					
32	39	11	6	2	366
produkcji rolnej ^{b)}					
uprawy gleby					
<i>bezwzględnych</i>					
21251	22306	5096	2672	670	367
3246	3163	680	286	63	368
756	339	106	56	17	369
<i>hektarach</i>					
47856	94924	39811	38219	27103	370
4438	8026	3202	2208	1964	371
706	541	296	118	413	372
inwentarskie					
<i>sztukach</i>					
11799	15207	3998	1906	354	373
5612	8810	2544	1216	257	374
12203	13766	3168	1513	245	375
Nawadnianie					
<i>bezwzględnych</i>					
47	51	20			376
-	18	-		5	377
ochrony roślin					
<i>bezwzględnych</i>					
18897	21477	4943	2583	608	378

oraz pomocą sąsiedzka. *b)* Dane z reprezentacyjnego badania metod produkcji rolnej.

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
<i>w liczbach</i>					
379	Gospodarstwa ogółem.....	114809	19641	20022	16519
	Gospodarstwa, w których osoba kierująca posiada wykształcenie ogólne:				
380	wyższe.....	11121	2129	2514	1629
381	policealne i średnie zawodowe.....	27700	4696	5122	3877
382	średnie ogólnokształcące.....	7324	1622	1509	1134
383	zasadnicze zawodowe.....	43305	6406	6828	5974
384	gimnazjalne, podstawowe.....	22223	3917	3496	3392
385	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.....	3135	870	553	513
	Gospodarstwa, w których osoba kierująca posiada wykształcenie rolnicze:				
386	ogółem.....	37777	3305	4723	4603
387	wyższe	1281	127	191	120
388	policealne i średnie zawodowe.....	7177	663	822	767
389	zasadnicze zawodowe	7013	476	587	658
390	kurs rolniczy	22306	2039	3123	3058
	Gospodarstwa prowadzone przez osobę kierującą przez okres:				
391	do 1 roku.....	2289	644	499	339
392	2 – 5	12476	2431	2436	1768
393	6 – 10	19586	3432	4177	3069
394	11 – 20	37949	5368	6459	5599
395	21 lat i więcej	42508	7765	6451	5744
	Gospodarstwa, w których użytkownik planuje do 2013 roku przejść na emeryturę lub rentę (w tym rentę strukturalną) i przekazać gospodarstwo rolne następcy				
396	ogółem.....	11984	1639	1632	1602
	Gospodarstwa, w których prowadzona była zarobkowa działalność gospodarcza inna niż rolnicza bezpośrednio związana z				
397	ogółem.....	2179	176	247	239
	w tym:				
398	agroturystyka	326	33	55	40
399	przetwórstwo produktów rolnych	81	14		8
400	przetwarzanie surowego drewna w gospodarstwie.....	79	12		7
401	akwakultura	132	15	16	11
402	rolnicze prace kontraktowe.....	117	9		7
403	nierolnicze prace kontraktowe.....	59	4	4	5
404	leśnictwo	52	5	5	5

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	
<i>bezwzględnych</i>					
24738	24269	5810	3034	776	379
2011	1885	515	294	144	380
5398	5740	1558	987	322	381
1415	1189	275	137	43	382
9798	10278	2535	1267	219	383
5412	4766	867	330	43	384
704	411	60	19	5	385
8543	10872	3289	1907	535	386
245	306	126	99	67	387
1349	2036	767	570	203	388
1453	2368	881	490	100	389
5496	6162	1515	748	165	390
402	298	80	22	5	391
2442	2399	615	309	76	392
4102	3582	748	370	106	393
8488	8540	2063	1135	297	394
9304	9450	2304	1198	292	395
2820	3076	784	362	69	396
479	542	223	157	116	397
68	64	24	27	15	398
12	21	9	8	9	399
19	24	12	5		400
25	20	10	17	18	401
16	26	13	16	30	402
7	20	11		8	403
13	20	4			404

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa, w których udział przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług z działalności gospodarczej innej niż rolnicza w ogólnej sprzedaży produkcji gospodarstwa rolnego wynosił więcej niż 50%:				
405	ogółem.....	852	61	106	109
	bezpośredniej sprzedaży konsumentom wynosiła więcej niż 50% wartości ogólnej sprzedaży gospodarstwa rolnego				
406	ogółem.....	17110	1130	2686	2489
Użytkowanie					
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa z powierzchnią:				
407	ogółem.....	114731	19563	20022	16519
408	użytków rolnych.....	114133	18965	20022	16519
409	użytków rolnych w dobrej kulturze	113231	18577	19826	16398
410	pod zasiewami.....	90342	8771	14368	13501
411	gruntów ugorowanych.....	18835	3074	3386	3025
412	ogrodów przydomowych.....	15746	4286	2490	2061
413	łąk trwałych	76020	6863	11617	11272
414	pastwisk trwałych	10792	393	758	1144
415	upraw trwałych.....	27689	3396	4114	3743
416	w tym sadów.....	26950	3207	3979	3660
417	użytków rolnych pozostałych	21055	2296	3641	3403
418	lasów i gruntów leśnych.....	51840	5108	6983	7460
419	pozostałych gruntów.....	99276	16302	15825	13970
<i>w</i>					
	Powierzchnia:				
420	ogółem.....	607022	18174	37941	50680
421	użytków rolnych.....	518568	9782	29586	40883
422	użytków rolnych w dobrej kulturze	497673	8975	27329	37921
423	pod zasiewami.....	322336	3749	13928	20785
424	gruntów ugorowanych.....	24993	1244	2781	3314
425	ogrodów przydomowych.....	2036	503	287	254
426	łąk trwałych	105071	2434	7441	9771
427	pastwisk trwałych	8762	97	329	530
428	upraw trwałych.....	34475	948	2563	3266
429	w tym sadów.....	34050	923	2517	3230
430	użytków rolnych pozostałych	20895	807	2257	2963
431	lasów i gruntów leśnych.....	53021	3450	4517	5571
432	pozostałych gruntów.....	35433	4943	3838	4226

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

bezwzględnych

243	259	31	23	20	405
4138	4725	1151	623	168	406

gruntów*bezwzględnych*

24738	24269	5810	3034	776	407
24738	24269	5810	3034	776	408
24611	24213	5802	3029	775	409
21875	22637	5532	2922	736	410
4172	3731	886	415	146	411
2878	2811	719	401	100	412
19149	19507	4638	2395	579	413
2660	3943	1143	593	158	414
6320	7131	1880	887	218	415
6154	6998	1857	881	214	416
5071	4792	1100	568	184	417
12811	13563	3505	1889	521	418
22037	22203	5398	2837	704	419

hektarach

114714	191001	77180	65480	51853	420
96534	166748	69475	60180	45380	421
91319	161100	67945	59005	44080	422
54383	105518	47822	45112	31038	423
5787	6748	2123	1444	1552	424
395	423	111	48	13	425
22431	33672	11912	8616	8794	426
1354	2764	1257	1053	1378	427
6969	11974	4720	2731	1304	428
6902	11888	4654	2713	1223	429
5216	5648	1530	1175	1300	430
10924	15237	4836	3275	5212	431
7256	9015	2870	2025	1260	432

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy	
			do 1 ha włącznie	powyżej
			1 - 2	2 - 3
Użytkowanie				
<i>w</i>				
	Średnia powierzchnia gruntów w jednym gospodarstwie rolnym:			
433	ogółem	5	1	2
434	użytków rolnych.....	5	0	1
435	użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.....	4	0	1
<i>w liczbach</i>				
	Gospodarstwa z powierzchnią upraw trwałych:			
436	ogółem.....	27689	3396	4114
	w tym:			
437	plantacje drzew owocowych	21783	2718	3173
438	w tym orzech włoski	3051	491	454
439	plantacje krzewów owocowych.....	6529	701	973
440	w tym leszczyna	444	50	62
441	szkółki drzew i krzewów owocowych.....	1644	109	242
442	szkółki drzew i krzewów ozdobnych.....	80	4	12
443	szkółki drzew leśnych do celów handlowych.....	18	7	4
<i>w</i>				
	Powierzchnia upraw trwałych:			
444	ogółem.....	34475	948	2563
	w tym:			
445	plantacje drzew owocowych	28862	761	2078
446	w tym orzech włoski	429	35	46
447	plantacje krzewów owocowych.....	4294	134	359
448	w tym leszczyna	368	5	29
449	szkółki drzew i krzewów owocowych.....	893	28	80
450	szkółki drzew i krzewów ozdobnych.....	121	2	7
451	szkółki drzew leśnych do celów handlowych.....	11	0	5
Powierzchnia				
<i>w liczbach</i>				
	Gospodarstwa prowadzące uprawę			
452	ogółem	81133	5573	12116
453	poniżej 1 ha.....	20789	5429	7142
454	1 - 2.....	20446	144	4974
455	2 - 5.....	28034	-	-
456	5 - 10.....	8883	-	-
457	10 - 20.....	2275	-	-
458	20 ha i więcej.....	706	-	-

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

gruntów (cd.)

hektarach

5	8	13	22	67	433
4	7	12	20	58	434
4	7	12	19	57	435

bezwzględnych

6320	7131	1880	887	218	436
4951	5611	1490	693	161	437
650	734	211	90	23	438
1430	1768	504	263	73	439
83	118	40	27	6	440
407	461	114	65	16	441
26	17	5		4	442
4	3				443

hektarach

6969	11974	4720	2731	1304	444
6018	10250	3887	2229	857	445
73	118	31	13	70	446
700	1358	652	406	324	447
52	113	59	40	34	448
184	279	115	78	42	449
14	13	8		65	450
2	4				451

zasiewów

bezwzględnych

20504	21845	5409	2870	718	452
3025	1086	89	24	6	453
6733	2497	204	42	3	454
10746	13413	1347	237	30	455
-	4849	3138	856	40	456
-	-	631	1490	154	457
-	-	-	221	485	458

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Powierzchnia					
<i>w</i>					
Powierzchnia uprawy zbóż według skali uprawy:					
459	ogółem	241313	2459	10482	15899
460	poniżej 1 ha.....	11126	2315	4039	2303
461	1 - 2.....	29209	144	6443	8426
462	2 - 5.....	87840	-	-	5170
463	5 - 10.....	59240	-	-	-
464	10 - 20.....	29978	-	-	-
465	20 ha i więcej.....	23920	-	-	-
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa prowadzące uprawę strączkowych jadalnych:					
466	ogółem	4043	143	254	336
467	poniżej 1 ha.....	2435	143	219	258
468	1 - 2.....	1056	-	35	67
469	2 - 5.....	472	-	-	11
470	5 - 20.....	77	-	-	-
471	20 ha i więcej.....	3	-	-	-
<i>w</i>					
Powierzchnia uprawy strączkowych jadalnych według skali uprawy:					
472	ogółem	4311	28	124	208
473	poniżej 1 ha.....	1029	28	78	97
474	1 - 2.....	1378	-	45	86
475	2 - 5.....	1306	-	-	25
476	5 - 20.....	516	-	-	-
477	20 ha i więcej.....	82	-	-	-
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa prowadzące uprawę ziemniaków:					
478	ogółem	55520	4289	6688	7447
479	poniżej 1 ha.....	52197	10908		7326
480	1 - 2.....	2421	69		101
481	2 - 5.....	769	-	-	20
482	5 - 10.....	109	-	-	-
483	10 - 20.....	19	-	-	-
484	20 ha i więcej.....	5	-	-	-

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

zasiewów (cd.)

hektarach

42270	80376	35139	33076	21612	459
1757	645	49	14	4	460
10091	3745	298	58	4	461
30422	46261	5019	871	96	462
-	29725	22621	6595	298	463
-	-	7152	20463	2364	464
-	-	-	5075	18845	465

bezwzględnych

763	1491	562	368	126	466
567	884	236	109	19	467
159	461	197	110	27	468
37	143	121	115	45	469
-	3	8	34	32	470
-	-	-	-	3	471

hektarach

523	1407	768	750	504	472
231	411	115	59	10	473
196	598	264	152	37	474
95	382	341	329	133	475
-	17	47	209	242	476
-	-	-	-	82	477

bezwzględnych

14106	16429	4162	2033	366	478
13730	15124	3354	1502	253	479
317	1040	539	304	51	480
59	243	236	175	36	481
-	22	73		14	482
-	-	12		7	483
-	-	-	-	5	484

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Powierzchnia					
<i>w</i>					
Powierzchnia uprawy ziemniaków według skali uprawy:					
485	ogółem	20160	651	1383	1785
486	poniżej 1 ha.....	13938	1950		1612
487	1 - 2.....	3009	84		130
488	2 - 5.....	2144	-	-	44
489	5 - 10.....	673	-	-	-
490	10 - 20.....	222	-	-	-
491	20 ha i więcej.....	174	-	-	-
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa prowadzące uprawę roślin przemysłowych:					
492	ogółem	5025	38	205	325
493	poniżej 1 ha.....	1657	159		203
494	1 - 2.....	1379	84		70
495	2 - 5.....	1512	-	-	52
496	5 - 10.....	317	-	-	-
497	10 - 20.....	103	-	-	-
498	20 ha i więcej.....	57	-	-	-
<i>w</i>					
Powierzchnia uprawy roślin przemysłowych według skali uprawy:					
499	ogółem	12375	17	154	289
500	poniżej 1 ha.....	746	59		72
501	1 - 2.....	1861	111		98
502	2 - 5.....	4372	-	-	119
503	5 - 10.....	2067	-	-	-
504	10 - 20.....	1330	-	-	-
505	20 ha i więcej.....	1998	-	-	-
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa prowadzące uprawę buraków cukrowych:					
506	ogółem	2443	23	95	160
507	poniżej 1 ha.....	850	23	80	135
508	1 - 2.....	594	-	15	18
509	2 - 5.....	832	-	-	7
510	5 - 10.....	119	-	-	-
511	10 - 20.....	30	-	-	-
512	20 ha i więcej.....	18	-	-	-

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

zasiewów (cd.)

hektarach

4101	6997	2797	1840	605	485
3562	4929	1250	546	89	486
383	1283	679	385	65	487
156	656	654	531	103	488
-	129	454		90	489
-	-	138		84	490
-	-	-	-	174	491

bezwzględnych

739	1875	864	735	244	492
433	664	198			493
192	720	217	90	6	494
114	471	443	394	38	495
-	20	55	180	62	496
-	-	25		78	497
-	-	-	57		498

hektarach

732	2678	2012	2903	3590	499
184	326	105			500
249	976	295	125	8	501
299	1254	1302	1257	140	502
-	122	324	1194	427	503
-	-	293		1036	504
-	-	-	1998		505

bezwzględnych

333	789	446	469	128	506
246	346		20		507
67	317	116	61		508
20	176	278	318	33	509
-		73		46	510
-	-	-	3	27	511
-	-	-	-	18	512

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Powierzchnia					
<i>w</i>					
	Powierzchnia uprawy buraków cukrowych według skali uprawy:				
513	ogółem	5069	7	41	74
514	poniżej 1 ha.....	271	7	21	36
515	1 - 2.....	812	-	20	23
516	2 - 5.....	2328	-	-	15
517	5 - 10.....	751	-	-	-
518	10 - 20.....	373	-	-	-
519	20 ha i więcej.....	533	-	-	-
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa prowadzące uprawę rzepaku i rzepiku:				
520	ogółem	1590	10	83	103
521	poniżej 1 ha.....	229	33		24
522	1 - 2.....	484	60		38
523	2 - 5.....	630	-	-	41
524	5 - 10.....	162	-	-	-
525	10 - 20.....	53	-	-	-
526	20 ha i więcej.....	32	-	-	-
<i>w</i>					
	Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku według skali uprawy:				
527	ogółem	5512	8	93	164
528	poniżej 1 ha.....	130	21		12
529	1 - 2.....	675	80		57
530	2 - 5.....	1839	-	-	94
531	5 - 10.....	1081	-	-	-
532	10 - 20.....	678	-	-	-
533	20 ha i więcej.....	1109	-	-	-
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa prowadzące uprawę warzyw gruntowych:				
534	ogółem.....	13697	1174	1390	1556
535	poniżej 0,1 ha.....	1967	424	315	298
536	0,1 - 0,5.....	5965	702	718	788
537	0,5 - 1.....	2271	45	227	250
538	1 - 2.....	1996	3	130	185
539	2 - 5.....	1236	-	-	35
540	5 ha i więcej.....	262	-	-	-

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

zasiewów (cd.)

hektarach

212	988	911	1541	1296	513
74	127		6		514
86	431	165	87		515
51	438	727	979	118	516
-	445			306	517
-	-	-	37	336	518
-	-	-	-	533	519

bezwzględnych

196	461	275	285	177	520
55	85	29		3	521
68	194	79	40	5	522
73	168	152	164	32	523
-	14	24	60	64	524
-	-	12		41	525
-	-	-	-	32	526

hektarach

324	854	735	1104	2229	527
32	45	18		2	528
92	271	109	58	7	529
201	451	458	518	117	530
-	87	145	391	457	531
-	-	141		538	532
-	-	-	-	1109	533

bezwzględnych

3015	4587	1306	572	97	534
465	373	61	27	4	535
1372	1855	378	136	16	536
566	877	216	79	11	537
465	841	283	79	10	538
147	596	290	151	17	539
-	45	78	100	39	540

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Powierzchnia					
<i>w</i>					
	Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych według skali uprawy:				
541	ogółem.....	11531	190	491	706
542	poniżej 0,1 ha.....	88	19	14	13
543	0,1 - 0,5.....	1402	139	160	186
544	0,5 - 1.....	1570	30	157	173
545	1 - 2.....	2729	3	160	255
546	2 - 5.....	3646	-	-	78
547	5 ha i więcej.....	2095	-	-	-
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa prowadzące uprawę warzyw pod osłonami:				
548	ogółem.....	1000	110	160	164
549	poniżej 0,05 ha.....	119	29	16	21
550	0,05 - 0,1.....	209	43	39	31
551	0,1 - 0,2.....	315	17	59	53
552	0,2 ha i więcej.....	357	21	46	59
<i>w</i>					
	Powierzchnia uprawy warzyw pod osłonami według skali uprawy				
553	ogółem.....	209	13	31	34
554	poniżej 0,05 ha.....	3	1	0	1
555	0,05 - 0,1.....	14	3	3	2
556	0,1 - 0,2.....	41	2	8	7
557	0,2 ha i więcej.....	151	7	20	24
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa prowadzące uprawę truskawek				
558	ogółem.....	8927	430	1113	1283
559	poniżej 1 ha.....	8359	430	1092	1238
560	1 - 2.....	451	-	21	
561	2 - 5.....	106	-	-	
562	5 ha i więcej.....	11	-	-	-
<i>w</i>					
	Powierzchnia uprawy truskawek według skali uprawy:				
563	ogółem.....	3142	58	273	365
564	poniżej 1 ha.....	2212	58	249	308
565	1 - 2.....	569	-	24	
566	2 - 5.....	275	-	-	
567	5 ha i więcej.....	86	-	-	-

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

zasiewów (cd.)

hektarach

1761	4249	2059	1526	549	541
22	17	3	1	0	542
324	458	97	35	4	543
391	605	153	53	7	544
639	1163	386	108	15	545
384	1737	917	484	45	546
-	268	503	845	479	547

bezwzględnych

252	255	42	14	3	548
29	20	4			549
51	42	3			550
79	83	21	3	-	551
93	110	17	11		552

hektarach

52	64	10	3	1	553
1	1	0			554
3	3	0			555
10	10	3	0	-	556
38	51	7	3		557

bezwzględnych

2669	2625	588	186	33	558
2533	2425	491	133	17	559
165	165	65	30	5	560
16	35	28	20	7	561
-	-	4	3	4	562

hektarach

866	1004	349	153	74	563
685	701	162	43	7	564
199	215	85	39	6	565
39	88	78	51	19	566
-	-	24	19	42	567

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Powierzchnia					
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa prowadzące uprawę sadów według skali uprawy:				
568	ogółem.....	26950	3207	3979	3660
569	poniżej 1 ha.....	18315	3147	2769	2327
570	1 - 2.....	3486	60	1210	639
571	2 - 5.....	3626	-	-	694
572	5 - 10.....	1220	-	-	-
573	10 - 20.....	264	-	-	-
574	20 ha i więcej.....	39	-	-	-
<i>w</i>					
	Powierzchnia uprawy sadów według skali uprawy:				
575	ogółem.....	34050	923	2517	3230
576	poniżej 1 ha.....	5181	863	883	684
577	1 - 2.....	4782	60	1634	900
578	2 - 5.....	11248	-	-	1646
579	5 - 10.....	8144	-	-	-
580	10 - 20.....	3378	-	-	-
581	20 ha i więcej.....	1316	-	-	-
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa prowadzące uprawy:				
582	poplonów jarych	4903	248	568	591
583	poplonów ozimych	6162	239	508	592
<i>w</i>					
	Powierzchnia upraw:				
584	poplonów jarych	9062	83	374	506
585	poplonów ozimych	19587	76	369	593
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa prowadzące uprawy na przyoranie (nawozy zielone):				
586	ogółem.....	1478	111	211	236
587	strączkowych (bez łubinu gorzkiego).....	348	27	45	51
588	łubinu gorzkiego	243	21	33	35
589	seradeli i innych motylkowych drobnonasiennych.....	187	16	34	28
590	traw polowych	47	6	5	9
591	innych upraw	688	41	95	118

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

zasiewów (cd.)

bezwzględnych

6154	6998	1857	881	214	568
3980	4319	1098	549	126	569
678	627	164	83	25	570
1496	1092	235	86	23	571
-	960	197	55	8	572
-	-	163	88	13	573
-	-	-	20	19	574

hektarach

6902	11888	4654	2713	1223	575
1057	1178	310	167	39	576
958	862	225	112	32	577
4888	3595	773	275	71	578
-	6254	1467	369	54	579
-	-	1878	1321	179	580
-	-	-	468	848	581

bezwzględnych

1188	1517	430	275	86	582
1216	1968	790	643	206	583

hektarach

1318	2672	1274	1372	1463	584
1826	4976	3354	4515	3877	585

bezwzględnych

381	394	94	34	17	586
80	103	31	7	4	587
72	66	10	6		588
46	45	9	5	4	589
11	6	7	3		590
187	182	40	17	8	591

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Powierzchnia					
<i>w</i>					
	Powierzchnia upraw na przyoranie (nawozów zielonych):				
592	ogółem.....	1453	32	121	168
593	strączkowych (bez łubinu gorzkiego).....	364	10	26	33
594	łubinu gorzkiego	176	7	14	16
595	seradeli i innych motylkowych drobnonasiennych.....	161	4	17	24
596	traw polowych	63	3	3	6
597	innych upraw	690	8	61	89
Zwierzęta					
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa utrzymujące bydło:				
598	ogółem	36091	564	1925	3452
599	1 - 2 szt.	15688	465	1546	2486
600	3 - 9	16016	93	371	943
601	10 szt. i więcej.....	4387	6	8	23
<i>w</i>					
	Pogłowie bydła według skali chowu:				
602	ogółem	181016	1025	3553	7700
603	1 - 2 szt.	23344	570	2074	3589
604	3 - 9	77961	352	1379	3788
605	10 szt. i więcej.....	79711	103	100	323
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa utrzymujące krowy:				
606	ogółem	30356	468	1413	2679
607	1 - 2 szt.	23292	455	1362	2560
608	3 - 9	5616	13	167	
609	10 szt. i więcej.....	1448	-	3	
<i>w</i>					
	Pogłowie krów według skali chowu:				
610	ogółem	78870	569	1681	3402
611	1 - 2 szt.	29411	500	1495	2922
612	3 - 9	26523	69	634	
613	10 szt. i więcej.....	22936	-	32	

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

zasiewów (dok.)*hektarach*

293	460	167	78	133	592
62	118	50	31	33	593
46	61	7	24		594
34	43	19	13	6	595
7	11	6	27		596
143	228	84	27	49	597

gospodarskie*bezwzględnych*

9569	14192	3986	2033	370	598
5375	4826	721	220	49	599
4033	7919	1926	655	76	600
161	1447	1339	1158	245	601

sztukach

27421	67643	34023	29488	10163	602
8022	7528	1136	352	73	603
17264	40084	10887	3767	440	604
2135	20031	22000	25369	9650	605

bezwzględnych

7790	12284	3572	1811	339	606
7029	9213	1891	670	112	607
733	2806	1274	550	73	608
28	265	407	591	154	609

sztukach

11749	28624	14671	13404	4770	610
8492	12260	2650	951	141	611
2942	12990	6560	2944	384	612
315	3374	5461	9509	4245	613

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
			1 - 2	2 - 3	
Zwierzęta					
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące trzodę chlewną:					
614	ogółem	19483	322	746	1523
615	1 - 2 szt.	4973	194	408	720
616	3 - 9	6297	82	236	542
617	10 - 49.....	6933	40	94	247
618	50 - 99.....	808	3	5	8
619	100 szt. i więcej.....	472	3	3	6
<i>w</i>					
Pogłowie trzody chlewnej według skali chowu:					
620	ogółem	375530	4070	4620	12075
621	1 - 2 szt.	7932	310	663	1183
622	3 - 9	33383	372	1134	2640
623	10 - 49.....	138935	706	1653	4374
624	50 - 99.....	53686	179	335	533
625	100 szt. i więcej.....	141594	2503	835	3345
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące lochy:					
626	ogółem	12391	102	214	566
627	1 - 2 szt.....	7870	89	161	452
628	3 - 9	3940	57		106
629	10 szt. więcej.....	581	9		8
<i>w</i>					
Pogłowie loch według skali chowu:					
630	ogółem	42997	336	586	1607
631	1 - 2 szt.....	11175	118	213	616
632	3 - 9	17176	218		426
633	10 szt. więcej.....	14646	373		565
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące owce:					
634	ogółem.....	245	15	21	31
635	1 - 4 szt.....	127	5	15	21
636	5 szt. i więcej.....	118	10	6	10
<i>w</i>					
Pogłowie owiec według skali chowu:					
637	ogółem.....	4240	86	83	165
638	1 - 4 szt.....	295	8	36	48
639	5 szt. i więcej.....	3945	78	47	117

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

gospodarskie (cd.)

bezwzględnych

4643	8214	2536	1253	246	614
1601	1675	277	91	7	615
1847	2831	591	147	21	616
1139	3387	1356	600	70	617
38	233	232	245	44	618
18	88	80	170	104	619

sztukach

38077	127282	67585	74369	47452	620
2552	2651	418	146	9	621
9283	15599	3386	859	110	622
19529	66129	30092	14693	1759	623
2438	15166	15100	16889	3046	624
4275	27737	18589	41782	42528	625

bezwzględnych

2376	5890	2038	1016	189	626
1802	3964	1025	335	42	627
547	1772	894	504	60	628
27	154	119	177	87	629

sztukach

5084	15832	8440	6587	4525	630
2406	5708	1533	521	60	631
2183	7581	3996	2483	289	632
495	2543	2911	3583	4176	633

bezwzględnych

58	58	24	23	15	634
35	32	9	5	5	635
23	26	15	18	10	636

sztukach

346	710	523	863	1464	637
83	80	18	11	11	638
263	630	505	852	1453	639

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Zwierzęta					
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące kozy:					
640	ogółem.....	1982	291	346	349
641	1 - 4 szt.....	1797	281	312	314
642	5 - 9.....	136	36		28
643	10 szt. i więcej.....	49	8		7
<i>w</i>					
Pogłowie kóz według skali chowu:					
644	ogółem.....	5351	629	824	838
645	1 - 4 szt.....	3301	554	551	564
646	5 - 9.....	818	221		174
647	10 szt. i więcej.....	1232	127		100
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące drób kurzy:					
648	ogółem	56682	5491	7102	7616
649	1 - 49 szt.....	49289	5244	6581	6900
650	50 - 149.....	7087	228	492	689
651	150 - 499.....	153	19		15
652	500 - 4999.....	50	7		4
653	5000 szt. i więcej.....	103	11	11	8
<i>w</i>					
Pogłowie drobiu kurzego według skali chowu:					
654	ogółem	4507632	322014	415273	295652
655	1 - 49 szt.....	1055342	85226	124835	141812
656	50 - 149.....	464002	13868	31184	45592
657	150 - 499.....	32359	3838		3304
658	500 - 4999.....	91531	15346		6322
659	5000 szt. i więcej.....	2864398	214500	248490	98622
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa utrzymujące kury nioski:					
660	ogółem	47027	4646	6014	6411
661	1 - 49 szt.....	45048	4529	5868	6220
662	50 - 149.....	1839	109	136	174
663	150 - 499.....	85	5	6	10
664	500 szt. i więcej.....	55	3	4	7

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

gospodarskie (cd.)

bezwzględnych

493	371	74	39	19	640
451	341	60	26	12	641
34	21	9	8		642
8	9	5	12		643

sztukach

1267	860	253	315	365	644
827	628	99	50	28	645
191	128	54	50		646
249	104	100	552		647

bezwzględnych

14305	16021	3913	1909	325	648
12601	13243	3062	1429	229	649
1655	2688	812	447	76	650
29	48	24	11	7	651
8	18	5	5	3	652
12	24	10	17	10	653

sztukach

572915	1264539	359568	962925	314746	654
274732	311288	75726	35758	5965	655
106815	175974	54600	30550	5419	656
5949	10088	5473	2350	1357	657
16129	29255	4538	14426	5515	658
169290	737934	219231	879841	296490	659

bezwzględnych

11992	13035	3127	1546	256	660
11520	12357	2926	1405	223	661
446	633	185	131	25	662
16	26	22			663
10	19	12			664

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Zwierzęta					
<i>w</i>					
	Pogłowie kur niosek według skali chowu:				
665	ogółem	1354917	91479	125216	157727
666	1 - 49 szt.....	793749	61463	94242	105313
667	50 - 149.....	110601	5765	8118	10841
668	150 - 499.....	18882	1250	1156	2177
669	500 szt. i więcej.....	431684	23000	21700	39396
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa utrzymujące brojlery kurze:				
670	ogółem	9292	520	877	1101
671	1 - 499 sztuk.....	9197	510	865	1095
672	500 szt. i więcej.....	95	10	12	6
<i>w</i>					
	Pogłowie brojlerów kurzych według skali chowu:				
673	ogółem	2682417	208284	217304	88460
674	1 - 499 sztuk.....	206278	9784	17178	22938
675	500 szt. i więcej.....	2476139	198500	200126	65522
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa utrzymujące konie:				
676	ogółem.....	6545	251	600	917
677	1 szt.....	4397	209	484	691
678	2	1335	22	73	153
679	3 - 9.....	745	17	112	
680	10 szt. i więcej.....	68	3	4	
<i>w</i>					
	Pogłowie koni według skali chowu:				
681	ogółem.....	11258	378	834	1295
682	1 szt.....	4397	209	484	691
683	2.....	2670	44	146	306
684	3 - 9.....	3084	68	447	
685	10 szt. i więcej.....	1106	56	55	

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

gospodarskie (dok.)

sztukach

274433	344650	93415	70020	197977	665
207818	233899	57930	28481	4603	666
26203	38146	11585	8234	1709	667
3344	5535	5420			668
37068	67070	243450			669

bezwzględnych

2147	3146	934	480	87	670
2137	3124	923	462	81	671
10	22	11	18	6	672

sztukach

191252	768312	225171	870917	112717	673
45962	72891	23107	12191	2227	674
145290	695421	202064	858726	110490	675

bezwzględnych

2028	2007	460	215	67	676
1505	1213	220	66	9	677
371	525	130	55	6	678
145	257	97	82	35	679
7	12	13	12	17	680

sztukach

2904	3468	1082	723	574	681
1505	1213	220	66	9	682
742	1050	260	110	12	683
552	1051	421	388	157	684
105	154	181	159	396	685

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Ciągniki					
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa posiadające ciągniki o mocy silnika:					
686	ogółem.....	66238	2667	6313	8594
687	do 15 kW	2580	220	536	498
688	15 – 25	32616	1394	3456	4639
689	25 – 40	25029	800	1710	2542
690	40 – 60	12139	225	582	939
691	60 – 100	3560	172		126
692	100 kW i więcej.....	420	8		15
<i>w</i>					
Liczba ciągników o mocy silnika:					
693	ogółem.....	82864	2890	6802	9355
694	do 15 kW	2787	229	570	537
695	15 – 25	34688	1485	3649	4947
696	25 – 40 kW.....	27403	837	1840	2717
697	40 – 60	13517	259	623	996
698	60 – 100	3994	189		138
699	100 kW i więcej.....	475	11		20
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa posiadające maszyny i urządzenia rolnicze					
700	kombajny zbożowe.....	6681	33	80	165
701	kombajny ziemniaczane.....	3618	7	44	61
702	kombajny buraczane.....	1309	9		6
703	silosokombajny.....	365	12		6
704	kosiarki ciągnikowe.....	33759	496	1559	2816
705	przyczepy zbierające	4861	17	83	227
706	prasy zbierające.....	9071	29	106	273
707	ładowcze.....	7575	28	65	153
708	kopaczki do ziemniaków.....	24233	441	1139	2116
709	sadzarki do ziemniaków.....	25633	325	904	1903
710	rozsiwacze nawozów i wapnia.....	30242	387	948	1868
711	rozrzutniki obornika.....	27780	267	629	1458
712	agregaty uprawowe.....	32083	976	2504	3584
713	polowe opryskiwacze ciągnikowe.....	33425	477	1441	2695
714	dojarki bańkowe.....	5240	11	22	69
715	dojarki rurociągowe.....	346	5		

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

i maszyny rolnicze

bezwzględnych

17677	21709	5593	2956	729	686
659	530	84	41	12	687
9097	10253	2449	1137	191	688
5888	9285	2954	1548	302	689
2388	4259	1892	1417	437	690
254	736	738	1084	450	691
34	56	47	110	150	692

sztukach

19425	27133	9167	6172	1920	693
722	574	96	45	14	694
9609	10908	2639	1244	207	695
6224	10127	3420	1865	373	696
2563	4673	2162	1681	560	697
271	791	800	1220	585	698
36	60	50	117	181	699

bezwzględnych

593	2133	1577	1577	523	700
292	1371	951	731	161	701
35	326	357	447	129	702
20	92	85	99	51	703
8038	13824	4224	2299	503	704
737	2237	926	505	129	705
957	3662	2094	1556	394	706
738	2820	1778	1550	443	707
5899	9904	3000	1489	245	708
5677	10983	3539	1937	365	709
6129	13101	4536	2617	656	710
5506	12739	4282	2388	511	711
8071	10936	3297	2103	612	712
7638	13621	4388	2541	624	713
439	2194	1404	956	145	714
16	54	68	129	74	715

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Ciągniki					
<i>w</i>					
	Liczba maszyn i urządzeń rolniczych				
716	kombajny zbożowe.....	6774	36	81	169
717	kombajny ziemniaczane.....	3640	7	44	62
718	kombajny buraczane.....	1330	12		9
719	silosokombajny.....	392	13		8
720	kosiarki ciągnikowe.....	34311	498	1573	2831
721	przyczepy zbierające	4977	18	84	236
722	prasy zbierające.....	9215	31	107	273
723	ładowacze.....	7830	29	66	156
724	kopaczki do ziemniaków.....	24287	441	1139	2125
725	sadzarki do ziemniaków.....	25714	326	904	1907
726	rozsiwacze nawozów i wapnia.....	30595	391	949	1870
727	rozrzutniki obornika.....	27980	273	631	1459
728	agregaty uprawowe.....	67994	2131	5733	8369
729	polowe opryskiwacze ciągnikowe.....	33812	483	1453	2717
730	dojarki bańkowe.....	5405	12	22	72
731	dojarki rurociągowo.....	363	5		
Powierzchnia					
<i>w</i>					
	Powierzchnia upraw nawadnianych przynajmniej raz w roku:				
732	ogółem.....	519	6	18	23
Nawożenie					
<i>w liczbach</i>					
	Gospodarstwa stosujące nawozy mineralne i wapniowe:				
733	ogółem	79375	5961	11965	11649
734	mineralne.....	79195	5944	11932	11626
735	azotowe.....	73002	4558	10415	10580
736	fosforowe.....	13435	409	1469	1660
737	potasowe.....	10287	351	897	975
738	wieloskładnikowe.....	41346	2457	4952	5241
739	wapniowe.....	5660	195	511	570
	Gospodarstwa stosujące nawozy organiczne pochodzenia zwierzęcego:				
740	ogółem.....	53232	2787	5617	6616
741	obornik.....	52987	2758	5571	6584
742	gnojówka.....	7325	42	139	349
743	gnojowica.....	2617	26	89	157

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

i maszyny rolnicze (dok.)

sztukach

600	2145	1593	1599	551	716
296	1377	953	738	163	717
35	329	358	452	135	718
22	104	91	100	54	719
8098	13985	4322	2406	598	720
749	2276	944	525	145	721
963	3682	2125	1609	425	722
740	2855	1808	1641	535	723
5910	9929	3008	1490	245	724
5685	11009	3557	1953	373	725
6140	13160	4602	2711	772	726
5518	12784	4306	2444	565	727
18593	22373	6067	3573	1155	728
7710	13731	4436	2605	677	729
439	2237	1442	1022	159	730
16	56	68	131	87	731

nawadniana

ha

61	178	102	102	29	732
----	-----	-----	-----	----	-----

i środki ochrony roślin

bezwzględnych

19732	21359	5283	2763	663	733
19699	21320	5270	2751	653	734
18537	20465	5119	2691	637	735
3462	4442	1198	644	151	736
2152	3538	1302	861	211	737
9649	12668	3735	2128	516	738
1102	1802	750	537	193	739
13694	17069	4555	2395	499	740
13650	17012	4537	2386	489	741
1286	3120	1320	891	178	742
538	1022	415	283	87	743

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy powyżej		
			do 1 ha włącznie	1 - 2	2 - 3
Nawożenie					
<i>w</i>					
744	Zużycie NPK na 1 hektar użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej ogółem.....	88	47	60	63
Dochody gospodarstw domowych					
<i>w liczbach</i>					
Gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa rolnego, w których wystąpiły dochody z tytułu:					
745	prowadzenia działalności pozarolniczej	16056	2464	3175	2586
746	pracy najemnej.....	51939	9273	10070	8189
747	emerytury lub renty	40908	9079	7663	6165
748	innych źródeł niezarobkowych poza emeryturą lub rentą.....	9754	1885	1930	1605
Gospodarstwa domowe o dochodach przekraczających 50% dochodów:					
749	ogółem.....	114809	19641	20022	16519
750	z działalności rolniczej.....	29154	707	1785	2481
751	z działalności rolniczej i pracy najemnej.....	963	30	72	106
752	z pracy najemnej.....	33438	6988	7449	5697
753	z pracy najemnej i działalności rolniczej.....	2535	337	348	408
754	z działalności pozarolniczej.....	11100	2093	2480	1921
755	z emerytury i renty.....	24801	7648	5614	3998
756	z niezarobkowych źródeł utrzymania poza emeryturą i rentą.....	5080	1249	1203	870
757	pozostałe.....	7739	590	1071	1038
Gospodarstwa domowe użytkownika zużywające więcej niż 50% wartości produkcji rolniczej gospodarstwa:					
758	ogółem.....	52536	10498	10058	8574

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

i środki ochrony roślin (dok.)*kilogramach*

66	80	116	127	116	744
----	----	-----	-----	-----	-----

z użytkownikiem gospodarstwa rolnego*bezwzględnych*

3555	3039	717	348	172	745
11690	9763	1920	842	192	746
8814	7138	1339	592	118	747
2185	1685	298	138	28	748
24738	24269	5810	3034	776	749
6199	11185	3807	2377	613	750
262	361	80	40	12	751
7408	5004	674	181	37	752
695	619	95	30	3	753
2362	1731	316	138	59	754
4763	2494	227	49	8	755
1052	608	66	28	4	756
1997	2267	545	191	40	757
12275	9503	1288	337	3	758

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Pracujący					
<i>w liczbach</i>					
Członkowie rodziny użytkownika					
pracujący w gospodarstwie rolnym:					
759	ogółem.....	284296	37171	44279	39909
760	mężczyźni.....	151284	19317	23223	21148
761	kobiety.....	133013	17855	21056	18761
osoby w wieku:					
762	do 24 lat.....	41364	2919	4927	5341
763	25 - 34.....	44977	4595	6726	6260
764	35 - 44.....	52377	6545	8276	7442
765	45 - 54.....	62213	7670	9706	8752
766	55 - 64.....	50222	8384	8818	7252
767	65 lat i więcej.....	33142	7057	5826	4862
użytkownicy gospodarstw rolnych					
768	razem.....	113037	19123	19628	16232
769	mężczyźni.....	71420	10176	10763	9539
770	kobiety.....	41617	8947	8865	6693
osoby w wieku:					
771	do 24 lat.....	1173	150	178	163
772	25 - 34.....	14021	1910	2293	1893
773	35 - 44.....	26119	3496	4273	3704
774	45 - 54.....	33881	4411	5320	4778
775	55 - 64.....	24165	4611	4627	3531
776	65 lat i więcej.....	13679	4546	2937	2163
777	małżonkowie użytkowników razem.....	68176	9292	11233	9413
778	mężczyźni.....	23511	4324	4971	3706
779	kobiety.....	44665	4968	6262	5707
osoby w wieku:					
780	do 24 lat.....	562	17	72	59
781	25 - 34.....	9305	891	1401	1234
782	35 - 44.....	18429	2007	2591	2375
783	45 - 54.....	21868	2250	3335	2947
784	55 - 64.....	13258	2615	2711	2076
785	65 lat i więcej.....	4754	1512	1123	722
786	pozostali członkowie rodziny razem.....	103083	8756	13418	14264
787	mężczyźni.....	56353	4817	7489	7903
788	kobiety.....	46731	3940	5929	6361
osoby w wieku:					
789	do 24 lat.....	39630	2753	4677	5119
790	25 - 34.....	21651	1794	3032	3133
791	35 - 44.....	7829	1042	1412	1363
792	45 - 54.....	6465	1010	1051	1027
793	55 - 64.....	12799	1158	1480	1645
794	65 lat i więcej.....	14709	999	1766	1977

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

w gospodarstwie rolnym

bezwzględnych

64751	68582	17659	9632	2313	759
34721	36900	9498	5158	1319	760
30030	31682	8161	4474	994	761
9996	12122	3499	2097	463	762
10423	11618	3187	1723	445	763
11830	12580	3285	1924	495	764
14383	15257	3945	2037	463	765
10987	10748	2526	1200	307	766
7132	6257	1217	651	140	767
24396	24081	5784	3021	772	768
15639	17436	4619	2559	689	769
8757	6645	1165	462	83	770
243	299	94	36	10	771
2960	3387	930	504	144	772
5786	6121	1563	927	249	773
7722	8241	2103	1071	235	774
5160	4718	957	439	122	775
2525	1315	137	44	12	776
14820	16065	4309	2446	598	777
5081	4198	802	358	71	778
9739	11867	3507	2088	527	779
142	159	60	40	13	780
2023	2423	753	463	117	781
4021	4884	1451	884	216	782
5051	5724	1543	833	185	783
2741	2376	463	213	63	784
842	499	39	13	4	785
25535	28436	7566	4165	943	786
14001	15266	4077	2241	559	787
11534	13170	3489	1924	384	788
9611	11664	3345	2021	440	789
5440	5808	1504	756	184	790
2023	1575	271	113	30	791
1610	1292	299	133	43	792
3086	3654	1106	548	122	793
3765	4443	1041	594	124	794

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy		
			do 1 ha włącznie	powyżej	
				1 - 2	2 - 3
Pracujący					
<i>w liczbach</i>					
	Pracujący wyłącznie w swoim gospodarstwie rolnym:				
795	ogółem.....	189807	22071	25878	24740
796	mężczyźni.....	90825	9813	11837	11420
797	kobiety.....	98982	12258	14041	13320
	Pracujący głównie w swoim gospodarstwie rolnym i dodatkowo poza gospodarstwem:				
798	ogółem.....	8030	993	1153	1097
799	mężczyźni.....	5614	648	744	760
800	kobiety.....	2416	345	409	337
	Pracujący głównie poza swoim gospodarstwem rolnym i dodatkowo w gospodarstwie:				
801	ogółem.....	86459	14107	17248	14072
802	mężczyźni.....	54845	8856	10642	8968
803	kobiety.....	31615	5252	6606	5104
	Pracownicy najemni (spoza gospodarstwa domowego) zatrudnieni w gospodarstwie rolnym na stałe:				
804	ogółem.....	1058	154	78	65
<i>w tysiącach</i>					
	Liczba pełnozatrudnionych ^{a)}:				
805	ogółem.....	134	11	16	17
	w tym				
	Członkowie rodziny użytkownika pracujący w gospodarstwie rolnym:				
806	ogółem.....	132	11	16	17
807	użytkownicy gospodarstw rolnych.....	63	6	8	8
808	małżonkowie użytkowników.....	36	3	4	4
809	pozostali członkowie rodziny.....	33	2	4	4

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

w gospodarstwie rolnym (cd.)

bezwzględnych (cd.)

42869	50459	13951	7983	1856	795
20303	25056	7179	4177	1040	796
22566	25403	6772	3806	816	797
1949	1960	505	282	91	798
1400	1427	360	207	68	799
549	533	145	75	23	800
19933	16163	3203	1367	366	801
13018	10417	1959	774	211	802
6915	5746	1244	593	155	803
101	122	351	79	108	804

AWU

32	39	11	6	2	805
32	39	11	6	1	806
15	18	5	3	1	807
8	11	3	2	0	808
8	10	3	2	0	809

**TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy	
			do 1 ha włącznie	powyżej
			1 - 2	2 - 3
Metody				
Metody				
<i>w liczbach</i>				
	Gospodarstwa stosujące orkę :			
810	pługiem lemieszowym lub talerzowym.....	x	x	18009
811	płytką orkę.....	x	x	2392
812	uprawę bezorkową.....	x	x	1224
				455
<i>w</i>				
	Powierzchnia, na której zastosowano orkę:			
813	pługiem lemieszowym lub talerzowym.....	x	x	16814
814	płytką orkę.....	x	x	1577
815	uprawę bezorkową.....	x	x	779
				213
				22280
				1729
Budynki				
<i>w</i>				
	Gospodarstwa posiadające budynki inwentarskie:			
816	obory.....	x	x	4698
817	chlewnie.....	x	x	1251
818	kurniki dla niosek.....	x	x	6479
				7445
<i>w liczbach</i>				
	Gospodarstwa wykorzystujące jako źródło wody do nawadniania wodę:			
	w tym			
819	gruntową.....	x	x	87
820	powierzchniową w obrębie gospodarstwa.....	x	x	-
				-
Nawożenie				
<i>w liczbach</i>				
	Gospodarstwa rolne stosujące środki ochrony roślin			
821	ogółem.....	x	x	13243
				12404

a) Łącznie z wkładem pracy pracowników najemnych stałych, dorywczych, kontraktowych i pozostałych osób

ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (dok.)

obszarowe użytków rolnych					Lp.
1 ha					
3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	

produkcji rolnej ^{b)}**uprawy gleby***bezwzględnych*

21251	22294	5089	2660	655	810
3246	3163	680	286	63	811
756	339	106	56	17	812

hektarach

47856	94884	39725	38153	25704	813
4438	8026	3202	2208	1964	814
706	541	296	118	413	815

inwentarskie*sztukach*

11799	15201	3991	1906	353	816
5612	8810	2544	1210	253	817
12203	13766	3168	1513	245	818

Nawadnianie*bezwzględnych*

47	51	20			819
-	18	-	9		820

i środki ochrony roślin*bezwzględnych*

18897	21471	4937	2577	599	821
-------	-------	------	------	-----	-----

oraz pomocą sąsiedzka. b) Dane z reprezentacyjnego badania metod produkcji rolnej.

**TABL. 5. GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH
OGÓŁEM**

Lp.	Podregiony Powiaty		Ogółem	Grupy	
	/ - liczba gospodarstw			do 1 ha włącznie	razem
	p - powierzchnia użytków rolnych w ha				
1	OGÓŁEM.....	/	141919	38789	103130
		p	550560	15914	534646
2	Podregion kielecki.....	/	65522	24319	41203
		p	179895	9805	170090
	Powiaty:				
3	kielecki.....	/	27932	7722	20210
		p	84734	3451	81282
4	konecki.....	/	11006	4127	6879
		p	33639	1793	31846
5	ostrowiecki.....	/	7543	2956	4587
		p	27913	1057	26856
6	skarżyski.....	/	5754	3648	2106
		p	6427	1350	5077
7	starachowicki.....	/	7209	2205	5004
		p	17107	1034	16073
	Miasto na prawach powiatu				
8	Kielce.....	/	6078	3661	2417
		p	10075	1119	8957
9	Podregion sandomiersko-jędrzejowski.....	/	76398	14471	61927
		p	370665	6110	364555
	Powiaty:				
10	buski.....	/	13440	2498	10942
		p	58575	1099	57476
11	jędrzejowski.....	/	12270	2030	10240
		p	71778	757	71021
12	kazimierski.....	/	5357	606	4751
		p	31911	265	31646
13	opatowski.....	/	8552	1296	7256
		p	53965	722	53243
14	pińczowski.....	/	6232	899	5333
		p	35330	367	34963
15	sandomierski.....	/	12612	3336	9276
		p	44079	1383	42696
16	staszowski.....	/	11626	2895	8731
		p	40056	1173	38883
17	włoszczowski.....	/	6311	913	5398
		p	34972	343	34629

ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

obszarowe użytków rolnych							Lp.
powyżej 1 ha							
1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	
24482	18325	25969	24629	5844	3052	829	1
35889	45238	101149	169022	69879	60541	52927	
13357	8634	10648	6628	1109	576	251	2
19452	21285	40913	44071	13256	11610	19503	
5525	4261	6081	3558	478	212	95	3
8134	10575	23428	23430	5654	4179	5882	
2449	1407	1538	1117	221	99	48	4
3524	3432	5937	7492	2649	1957	6855	
1154	773	1037	1046	296	216	65	5
1669	1908	4008	7237	3573	4477	3983	
1252	474	296	67	6	6	5	6
1793	1155	1109	431	74	129	386	
1913	1151	1225	607	71	28	9	7
2804	2837	4659	3936	853	544	439	
1064	568	471	233	37	15	29	8
1527	1378	1772	1545	452	324	1958	
11125	9691	15321	18001	4735	2476	578	9
16436	23953	60236	124951	56623	48932	33424	
2124	1725	2811	3202	770	257	53	10
3120	4259	11038	22072	9170	4892	2924	
1644	1369	2271	3148	1019	632	157	11
2406	3384	8922	22202	12249	12819	9040	
507	598	1122	1797	464	222	41	12
758	1498	4483	12585	5535	4420	2367	
1012	962	1602	2225	786	519	150	13
1491	2372	6337	15652	9485	10288	7618	
788	664	1295	1769	491	274	52	14
1177	1651	5120	12407	5842	5325	3441	
2217	1821	2467	2164	393	174	40	15
3281	4495	9639	14691	4650	3408	2532	
2061	1774	2410	1952	367	141	26	16
3036	4367	9375	13254	4340	2699	1811	
772	778	1343	1744	445	257	59	17
1167	1925	5323	12088	5354	5081	3691	

**TABL. 5. GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

	Podregiony Powiaty		Ogółem	Grupy	
	/ - liczba gospodarstw			do 1 ha włącznie	razem
	p - powierzchnia użytków rolnych w ha				
1	OGÓŁEM.....	<i>l</i>	141858	38789	103069
		<i>p</i>	543481	15914	527567
2	Podregion kielecki.....	<i>l</i>	65496	24319	41177
		<i>p</i>	177277	9805	167472
	Powiaty:				
3	kielecki.....	<i>l</i>	27921	7722	20199
		<i>p</i>	83271	3451	79820
4	konecki.....	<i>l</i>	11001	4127	6874
		<i>p</i>	33023	1793	31230
5	ostrowiecki.....	<i>l</i>	7540	2956	4584
		<i>p</i>	27832	1057	26775
6	skarżyski.....	<i>l</i>	5752	3648	2104
		<i>p</i>	6210	1350	4860
7	starachowicki.....	<i>l</i>	7207	2205	5002
		<i>p</i>	17073	1034	16039
	Miasto na prawach powiatu				
8	Kielce.....	<i>l</i>	6075	3661	2414
		<i>p</i>	9867	1119	8748
9	Podregion sandomiersko-jędrzejowski.....	<i>l</i>	76363	14471	61892
		<i>p</i>	366204	6110	360095
	Powiaty:				
10	buski.....	<i>l</i>	13437	2498	10939
		<i>p</i>	58534	1099	57434
11	jędrzejowski.....	<i>l</i>	12260	2030	10230
		<i>p</i>	69941	757	69184
12	kazimierski.....	<i>l</i>	5356	606	4750
		<i>p</i>	31895	265	31630
13	opatowski.....	<i>l</i>	8548	1296	7252
		<i>p</i>	53797	722	53075
14	pińczowski.....	<i>l</i>	6227	899	5328
		<i>p</i>	34501	367	34135
15	sandomierski.....	<i>l</i>	12610	3336	9274
		<i>p</i>	44018	1383	42636
16	staszowski.....	<i>l</i>	11621	2895	8726
		<i>p</i>	39504	1173	38330
17	włoszczowski.....	<i>l</i>	6306	913	5393
		<i>p</i>	34014	343	33671

ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

obszarowe użytków rolnych							Lp.
powyżej 1 ha							
1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	
24481	18323	25963	24626	5838	3047	791	1
35887	45234	101126	169000	69800	60444	46076	2
13356	8633	10647	6627	1107	575	232	2
19451	21283	40910	44064	13229	11586	16950	
5525	4261	6081	3557	478	212	85	3
8134	10575	23428	23423	5654	4179	4426	
2449	1407	1538	1117	220	98	45	4
3524	3432	5937	7492	2635	1933	6277	
1154	772	1037	1046	295	216	64	5
1669	1906	4008	7237	3560	4477	3918	
1252	474	296	67	6	6	3	6
1793	1155	1109	431	74	129	169	
1912	1151	1225	607	71	28	8	7
2803	2837	4659	3936	853	544	407	
1064	568	470	233	37	15	27	8
1527	1378	1769	1545	452	324	1752	
11125	9690	15316	17999	4731	2472	559	9
16436	23951	60216	124937	56572	48858	29126	
2124	1725	2811	3201	769	256	53	10
3120	4259	11038	22064	9159	4870	2924	
1644	1369	2268	3148	1018	632	151	11
2406	3384	8909	22202	12235	12819	7228	
507	598	1122	1797	464	221	41	12
758	1498	4483	12585	5535	4404	2367	
1012	962	1602	2224	785	518	149	13
1491	2372	6337	15645	9471	10269	7490	
788	664	1294	1769	490	274	49	14
1177	1651	5116	12407	5829	5325	2630	
2217	1820	2467	2164	393	174	39	15
3281	4493	9639	14691	4650	3408	2474	
2061	1774	2409	1952	367	140	23	16
3036	4367	9372	13254	4340	2683	1279	
772	778	1343	1744	445	257	54	17
1167	1925	5323	12088	5354	5081	2734	

TABL. 6. GOSPODARSTWA ROLNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG OGÓŁEM

	Podregiony Powiaty		Ogółem	Grupy	
	/ - liczba gospodarstw			do 1 ha włącznie	razem
	p - powierzchnia użytków rolnych w ha				
1	OGÓŁEM.....	<i>l</i>	114863	19641	95222
		<i>p</i>	524874	9782	515092
2	Podregion kielecki.....	<i>l</i>	43573	9173	34400
		<i>p</i>	158511	4708	153803
	Powiaty:				
3	kielecki.....	<i>l</i>	21766	3864	17902
		<i>p</i>	77051	2155	74897
4	konecki.....	<i>l</i>	5839	1090	4749
		<i>p</i>	27650	545	27105
5	ostrowiecki.....	<i>l</i>	5963	1548	4415
		<i>p</i>	27150	698	26451
6	skarżyski.....	<i>l</i>	2321	940	1381
		<i>p</i>	4188	444	3743
7	starachowicki.....	<i>l</i>	5597	1182	4415
		<i>p</i>	15563	610	14953
	Miasto na prawach powiatu				
8	Kielce.....	<i>l</i>	2086	548	1538
		<i>p</i>	6910	255	6654
9	Podregion sandomiersko-jędrzejowski.....	<i>l</i>	71290	10468	60822
		<i>p</i>	366363	5074	361289
	Powiaty:				
10	buski.....	<i>l</i>	12764	1975	10789
		<i>p</i>	58048	957	57091
11	jędrzejowski.....	<i>l</i>	11524	1379	10145
		<i>p</i>	71279	648	70631
12	kazimierski.....	<i>l</i>	5301	566	4735
		<i>p</i>	31863	256	31607
13	opatowski.....	<i>l</i>	8326	1122	7204
		<i>p</i>	53695	643	53052
14	pińczowski.....	<i>l</i>	5988	702	5286
		<i>p</i>	35139	324	34815
15	sandomierski.....	<i>l</i>	11410	2379	9031
		<i>p</i>	43117	1085	42032
16	staszowski.....	<i>l</i>	10255	1876	8379
		<i>p</i>	38770	923	37848
17	włoszczowski.....	<i>l</i>	5721	468	5253
		<i>p</i>	34452	238	34213

GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

obszarowe użytków rolnych							Lp.
powyżej 1 ha							
1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	
20023	16521	24744	24272	5816	3039	807	1
29587	40888	96558	166770	69554	60277	51458	
9431	7102	9627	6352	1086	567	235	2
13907	17589	37102	42345	12989	11433	18438	
4414	3679	5629	3419	468	205	88	3
6553	9159	21720	22555	5539	4044	5327	
1150	928	1256	1057	216	98	44	4
1691	2278	4886	7120	2593	1933	6604	
1062	731	1013	1033	295	216	65	5
1543	1812	3920	7152	3563	4477	3983	
719	355	235	55	6	6	5	6
1043	869	886	358	74	129	386	
1509	1036	1164	598	71	28	9	7
2236	2558	4437	3885	853	544	439	
577	373	330	190	30	14	24	8
841	913	1253	1275	368	306	1699	
10592	9419	15117	17920	4730	2472	572	9
15680	23299	59456	124426	56565	48844	33020	
2053	1686	2780	3191	769	257	53	10
3022	4167	10922	22005	9159	4892	2924	
1593	1342	2262	3143	1018	631	156	11
2337	3318	8886	22169	12237	12799	8885	
498	595	1119	1796	464	222	41	12
746	1491	4470	12579	5535	4420	2367	
992	946	1594	2218	786	519	149	13
1465	2334	6308	15600	9485	10288	7573	
767	654	1287	1762	490	274	52	14
1147	1628	5087	12359	5828	5325	3441	
2079	1766	2430	2154	391	174	37	15
3084	4362	9497	14628	4628	3408	2425	
1911	1673	2337	1927	367	139	25	16
2820	4126	9096	13099	4340	2653	1714	
699	757	1308	1729	445	256	59	17
1059	1874	5190	11987	5354	5060	3691	

**TABL. 6. GOSPODARSTWA ROLNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

	Podregiony Powiaty		Ogółem	Grupy	
	/ - liczba gospodarstw			do 1 ha włącznie	razem
	p - powierzchnia użytków rolnych w ha				
1	OGÓŁEM.....	/	114809	19641	95168
		p	518568	9782	508787
2	Podregion kielecki.....	/	43552	9173	34379
		p	156415	4708	151707
	Powiaty:				
3	kielecki.....	/	21758	3864	17894
		p	75972	2155	73818
4	konecki.....	/	5835	1090	4745
		p	27121	545	26576
5	ostrowiecki.....	/	5960	1548	4412
		p	27069	698	26370
6	skarżyski.....	/	2319	940	1379
		p	3971	444	3527
7	starachowicki.....	/	5595	1182	4413
		p	15529	610	14919
	Miasto na prawach powiatu				
8	Kielce.....	/	2084	548	1536
		p	6753	255	6497
9	Podregion sandomiersko-jędrzejowski.....	/	71257	10468	60789
		p	362154	5074	357080
	Powiaty:				
10	buski.....	/	12761	1975	10786
		p	58006	957	57049
11	jędrzejowski.....	/	11515	1379	10136
		p	69596	648	68948
12	kazimierski.....	/	5300	566	4734
		p	31848	256	31592
13	opatowski.....	/	8322	1122	7200
		p	53526	643	52883
14	pińczowski.....	/	5983	702	5281
		p	34311	324	33987
15	sandomierski.....	/	11408	2379	9029
		p	43057	1085	41972
16	staszowski.....	/	10251	1876	8375
		p	38315	923	37393
17	włoszczowski.....	/	5716	468	5248
		p	33494	238	33256

GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (dok.)

obszarowe użytków rolnych							Lp.
powyżej 1 ha							
1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	
20022	16519	24738	24269	5810	3034	776	1
29586	40883	96534	166748	69475	60180	45380	
9430	7101	9626	6351	1084	566	221	2
13906	17586	37099	42338	12962	11409	16407	
4414	3679	5629	3418	468	205	81	3
6553	9159	21720	22548	5539	4044	4255	
1150	928	1256	1057	215	97	42	4
1691	2278	4886	7120	2578	1909	6113	
1062	730	1013	1033	294	216	64	5
1543	1810	3920	7152	3549	4477	3918	
719	355	235	55	6	6	3	6
1043	869	886	358	74	129	169	
1508	1036	1164	598	71	28	8	7
2234	2558	4437	3885	853	544	407	
577	373	329	190	30	14	23	8
841	913	1250	1275	368	306	1545	
10592	9418	15112	17918	4726	2468	555	9
15680	23297	59436	124411	56513	48770	28973	
2053	1686	2780	3190	768	256	53	10
3022	4167	10922	21997	9148	4870	2924	
1593	1342	2259	3143	1017	631	151	11
2337	3318	8874	22169	12223	12799	7228	
498	595	1119	1796	464	221	41	12
746	1491	4470	12579	5535	4404	2367	
992	946	1594	2217	785	518	148	13
1465	2334	6308	15594	9471	10269	7444	
767	654	1286	1762	489	274	49	14
1147	1628	5083	12359	5815	5325	2630	
2079	1765	2430	2154	391	174	36	15
3084	4360	9497	14628	4628	3408	2367	
1911	1673	2336	1927	367	138	23	16
2820	4126	9093	13099	4340	2636	1279	
699	757	1308	1729	445	256	54	17
1059	1874	5190	11987	5354	5060	2734	

**TABL. 7. ŚREDNIA POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH
WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW
OGÓŁEM**

Podregiony Powiaty	Ogółem	Grupy obszarowe użytków rolnych w ha								
		do 1 ha włą- cznie	powyżej 1 ha							
			razem	1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej
OGÓŁEM.....	3,88	0,41	5,18	1,47	2,47	3,89	6,86	11,96	19,84	63,84
Podregion kielecki.....	2,75	0,40	4,13	1,46	2,47	3,84	6,65	11,95	20,16	77,70
Powiaty:										
kielecki.....	3,03	0,45	4,02	1,47	2,48	3,85	6,59	11,83	19,71	61,91
konecki.....	3,06	0,43	4,63	1,44	2,44	3,86	6,71	11,99	19,76	142,82
ostrowiecki.....	3,70	0,36	5,85	1,45	2,47	3,86	6,92	12,07	20,73	61,28
skarżyski.....	1,12	0,37	2,41	1,43	2,44	3,75	6,44	12,36	21,43	77,13
starachowicki.....	2,37	0,47	3,21	1,47	2,46	3,80	6,48	12,02	19,44	48,78
Miasto na prawach powiatu										
Kielce.....	1,66	0,31	3,71	1,44	2,43	3,76	6,63	12,22	21,60	67,51
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	4,85	0,42	5,89	1,48	2,47	3,93	6,94	11,96	19,76	57,83
Powiaty:										
buski.....	4,36	0,44	5,25	1,47	2,47	3,93	6,89	11,91	19,04	55,18
jędrzejowski.....	5,85	0,37	6,94	1,46	2,47	3,93	7,05	12,02	20,28	57,58
kazimierski.....	5,96	0,44	6,66	1,50	2,51	4,00	7,00	11,93	19,91	57,72
opatowski.....	6,31	0,56	7,34	1,47	2,47	3,96	7,03	12,07	19,82	50,79
pińczowski.....	5,67	0,41	6,56	1,49	2,49	3,95	7,01	11,90	19,43	66,18
sandomierski.....	3,50	0,41	4,60	1,48	2,47	3,91	6,79	11,83	19,59	63,29
staszowski.....	3,45	0,41	4,45	1,47	2,46	3,89	6,79	11,83	19,14	69,66
włoszczowski.....	5,54	0,38	6,42	1,51	2,47	3,96	6,93	12,03	19,77	62,56

TABL. 7. ŚREDNIA POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

Podregiony Powiaty	Ogółem	Grupy obszarowe użytków rolnych w ha								
		do 1 ha włą- cznie	powyżej 1 ha							
			razem	1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 -30	30 i więcej
OGÓŁEM.....	3,83	0,41	5,12	1,47	2,47	3,89	6,86	11,96	19,84	58,25
Podregion kielecki.....	2,71	0,40	4,07	1,46	2,47	3,84	6,65	11,95	20,15	73,06
Powiaty:										
kielecki.....	2,98	0,45	3,95	1,47	2,48	3,85	6,59	11,83	19,71	52,08
konecki.....	3,00	0,43	4,54	1,44	2,44	3,86	6,71	11,98	19,72	139,50
ostrowiecki.....	3,69	0,36	5,84	1,45	2,47	3,86	6,92	12,07	20,73	61,22
skarżyski.....	1,08	0,37	2,31	1,43	2,44	3,75	6,44	12,36	21,43	56,41
starachowicki.....	2,37	0,47	3,21	1,47	2,46	3,80	6,48	12,02	19,44	50,86
Miasto na prawach powiatu										
Kielce.....	1,62	0,31	3,62	1,44	2,43	3,76	6,63	12,22	21,60	64,89
Podregion sandomiersko-jędrzejowski.....	4,80	0,42	5,82	1,48	2,47	3,93	6,94	11,96	19,76	52,10
Powiaty:										
buski.....	4,36	0,44	5,25	1,47	2,47	3,93	6,89	11,91	19,02	55,18
jędrzejowski.....	5,70	0,37	6,76	1,46	2,47	3,93	7,05	12,02	20,28	47,87
kazimierski.....	5,96	0,44	6,66	1,50	2,51	4,00	7,00	11,93	19,93	57,72
opatowski.....	6,29	0,56	7,32	1,47	2,47	3,96	7,03	12,06	19,82	50,27
pińczowski.....	5,54	0,41	6,41	1,49	2,49	3,95	7,01	11,90	19,43	53,68
sandomierski.....	3,49	0,41	4,60	1,48	2,47	3,91	6,79	11,83	19,59	63,43
staszowski.....	3,40	0,41	4,39	1,47	2,46	3,89	6,79	11,83	19,16	55,61
włoszczowski.....	5,39	0,38	6,24	1,51	2,47	3,96	6,93	12,03	19,77	50,63

TABL. 8. ŚREDNIA POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH PROWADZACYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW
OGÓŁEM

Podregiony Powiaty	Ogółem	Grupy obszarowe użytków rolnych w ha								
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha							
			razem	1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej
OGÓŁEM.....	4,57	0,50	5,41	1,48	2,47	3,90	6,87	11,96	19,83	63,76
Podregion kielecki.....	3,64	0,51	4,47	1,47	2,48	3,85	6,67	11,96	20,16	78,46
Powiaty:										
kielecki.....	3,54	0,56	4,18	1,48	2,49	3,86	6,60	11,83	19,73	60,54
konecki.....	4,74	0,50	5,71	1,47	2,46	3,89	6,74	12,00	19,72	150,10
ostrowiecki.....	4,55	0,45	5,99	1,45	2,48	3,87	6,92	12,08	20,73	61,28
skarżyski.....	1,80	0,47	2,71	1,45	2,45	3,77	6,51	12,36	21,43	77,13
starachowicki.....	2,78	0,52	3,39	1,48	2,47	3,81	6,50	12,02	19,44	48,78
Miasto na prawach powiatu										
Kielce.....	3,31	0,47	4,33	1,46	2,45	3,80	6,71	12,26	21,88	70,78
Podregion sandomiersko-jędrzejowski.....	5,14	0,48	5,94	1,48	2,47	3,93	6,94	11,96	19,76	57,73
Powiaty:										
buski.....	4,55	0,48	5,29	1,47	2,47	3,93	6,90	11,91	19,04	55,18
jędrzejowski.....	6,19	0,47	6,96	1,47	2,47	3,93	7,05	12,02	20,28	56,96
kazimierski.....	6,01	0,45	6,68	1,50	2,51	3,99	7,00	11,93	19,91	57,72
opatowski.....	6,45	0,57	7,36	1,48	2,47	3,96	7,03	12,07	19,82	50,82
pińczowski.....	5,87	0,46	6,59	1,50	2,49	3,95	7,01	11,89	19,43	66,18
sandomierski.....	3,78	0,46	4,65	1,48	2,47	3,91	6,79	11,84	19,59	65,53
staszowski.....	3,78	0,49	4,52	1,48	2,47	3,89	6,80	11,83	19,09	68,55
włoszczowski.....	6,02	0,51	6,51	1,51	2,48	3,97	6,93	12,03	19,76	62,56

TABL. 8. ŚREDNIA POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

Podregiony Powiaty	Ogółem	Grupy obszarowe użytków rolnych w ha								
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha							
			razem	1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej
OGÓŁEM.....	4,52	0,50	5,35	1,48	2,47	3,90	6,87	11,96	19,84	58,48
Podregion kielecki.....	3,59	0,51	4,41	1,47	2,48	3,85	6,67	11,96	20,16	74,24
Powiaty:										
kielecki.....	3,49	0,56	4,13	1,48	2,49	3,86	6,60	11,83	19,73	52,53
konecki.....	4,65	0,50	5,60	1,47	2,46	3,89	6,74	11,99	19,68	145,55
ostrowiecki.....	4,54	0,45	5,98	1,45	2,48	3,87	6,92	12,07	20,73	61,22
skarżyski.....	1,71	0,47	2,56	1,45	2,45	3,77	6,51	12,36	21,43	56,41
starachowicki.....	2,78	0,52	3,38	1,48	2,47	3,81	6,50	12,02	19,44	50,86
Miasto na prawach powiatu										
Kielce.....	3,24	0,47	4,23	1,46	2,45	3,80	6,71	12,26	21,88	67,17
Podregion sandomiersko-jędrzejowski.....	5,08	0,48	5,87	1,48	2,47	3,93	6,94	11,96	19,76	52,20
Powiaty:										
buski.....	4,55	0,48	5,29	1,47	2,47	3,93	6,90	11,91	19,02	55,18
jędrzejowski.....	6,04	0,47	6,80	1,47	2,47	3,93	7,05	12,02	20,28	47,87
kazimierski.....	6,01	0,45	6,67	1,50	2,51	3,99	7,00	11,93	19,93	57,72
opatowski.....	6,43	0,57	7,34	1,48	2,47	3,96	7,03	12,06	19,82	50,30
pińczowski.....	5,73	0,46	6,44	1,50	2,49	3,95	7,01	11,89	19,43	53,68
sandomierski.....	3,77	0,46	4,65	1,48	2,47	3,91	6,79	11,84	19,59	65,74
staszowski.....	3,74	0,49	4,46	1,48	2,47	3,89	6,80	11,83	19,10	55,61
włoszczowski.....	5,86	0,51	6,34	1,51	2,48	3,97	6,93	12,03	19,76	50,63

**TABL. 9. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG
OGÓŁEM**

Lp.	Podregiony Powiaty	Ogółem powierzchnia	Użytki			
			razem	w dobrej		
				razem	pod zasiewami	grunty ugorowane
W						
1	OGÓŁEM.....	651052	550560	502836	326276	25283
2	Podregion kielecki.....	222905	179895	147378	82909	8891
	Powiaty:					
3	kielecki.....	103657	84734	72144	39461	4777
4	konecki.....	46553	33639	24902	9445	1524
5	ostrowiecki.....	32490	27913	26314	20488	966
6	skarżyski.....	8631	6427	3329	1020	329
7	starachowicki.....	19195	17107	14564	9850	624
	Miasto na prawach powiatu					
8	Kielce.....	12379	10075	6125	2645	672
9	Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	428147	370665	355459	243367	16391
	Powiaty:					
10	buski.....	68276	58575	55461	32716	3355
11	jędrzejowski.....	81589	71778	69971	57906	1733
12	kazimierski.....	34140	31911	31490	26329	471
13	opatowski.....	60947	53965	52718	43660	947
14	pińczowski.....	39041	35330	34348	25558	986
15	sandomierski.....	48911	44079	41753	15980	3661
16	staszowski.....	49501	40056	36683	20348	4465
17	włoszczowski.....	45741	34972	33035	20869	772

PODREGIONÓW I POWIATÓW

rolne					pozostałe	Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty	Lp.
kulturze				pozostałe				
ogrody przydomowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe	uprawy trwałe					
			razem	w tym sady				
hektarach								
2040	105617	9003	34618	34074	47724	59318	41174	1
756	47394	3025	4403	4059	32517	26706	16304	2
308	24687	1647	1264	1226	12590	10949	7974	3
48	12847	718	320	198	8737	10379	2535	4
194	2748	232	1686	1637	1599	2202	2375	5
40	1769	93	78	62	3098	1115	1090	6
118	3165	141	666	559	2543	743	1346	7
48	2178	194	389	378	3950	1319	985	8
1283	58223	5978	30215	30014	15207	32612	24870	9
216	14169	1872	3132	3063	3115	5167	4534	10
179	8887	862	404	390	1807	5762	4049	11
65	4160	167	297	290	421	470	1759	12
185	3486	393	4046	4010	1247	3876	3106	13
71	6315	708	709	698	982	1810	1901	14
310	2803	179	18820	18779	2326	1899	2933	15
224	8016	1069	2561	2542	3373	5082	4364	16
33	10387	727	247	242	1936	8545	2224	17

**TABL. 9. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALN**

Lp.	Podregiony Powiaty	Ogółem powierzchnia	Użytki			
			razem	w dobrej		
				razem	pod zasiewami	grunty ugorowane
W						
1	OGÓŁEM.....	642398	543481	497673	322336	24993
2	Podregion kielecki.....	219559	177277	145910	82128	8678
	Powiaty:					
3	kielecki.....	101713	83271	71332	38805	4730
4	konecki.....	45793	33023	24615	9413	1465
5	ostrowiecki.....	32388	27832	26233	20424	965
6	skarżyski.....	8396	6210	3230	1020	281
7	starachowicki.....	19162	17073	14530	9823	624
	Miasto na prawach powiatu					
8	Kielce.....	12107	9867	5968	2644	613
9	Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	422839	366204	351764	240207	16315
	Powiaty:					
10	buski.....	67766	58534	55429	32712	3333
11	jędrzejowski.....	79644	69941	68300	56283	1700
12	kazimierski.....	34123	31895	31474	26320	471
13	opatowski.....	60759	53797	52550	43499	947
14	pińczowski.....	38160	34501	33586	25084	965
15	sandomierski.....	48831	44018	41693	15943	3661
16	staszowski.....	48913	39504	36244	20028	4465
17	włoszczowski.....	44645	34014	32487	20340	772

PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

rolne						Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty	Lp.
kulturze					pozostałe			
ogrody przydomowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe	uprawy trwałe					
			razem	w tym sady				
hektarach								
2036	105071	8762	34475	34050	45808	59046	39871	1
756	47110	2953	4283	4054	31367	26585	15697	2
308	24579	1647	1263	1224	11939	10898	7544	3
48	12805	680	205	195	8408	10371	2399	4
194	2733	232	1685	1636	1599	2200	2356	5
40	1752	59	78	62	2980	1115	1072	6
118	3158	141	666	559	2543	743	1346	7
48	2082	194	387	378	3898	1259	982	8
1279	57961	5809	30192	29996	14440	32461	24174	9
214	14166	1872	3132	3063	3105	5166	4066	10
179	8885	857	397	387	1640	5718	3985	11
65	4157	164	297	290	421	470	1757	12
185	3479	393	4046	4010	1247	3876	3086	13
71	6155	607	703	693	916	1809	1849	14
308	2793	178	18810	18769	2325	1899	2913	15
224	7952	1015	2561	2541	3259	5062	4347	16
33	10374	722	247	242	1527	8460	2170	17

TABL. 10. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ OGÓŁEM

Lp.	Podregiony Powiaty	Ogółem powierzchnia	Użytki			
			razem	w dobrej		
				razem	pod zasiewami	grunty ugorowane
w						
1	OGÓŁEM.....	614676	524874	502836	326276	25283
2	Podregion kielecki.....	192545	158511	147378	82909	8891
	Powiaty:					
3	kielecki.....	93528	77051	72144	39461	4777
4	konecki.....	37071	27650	24902	9445	1524
5	ostrowiecki.....	31011	27150	26314	20488	966
6	skarżyski.....	5204	4188	3329	1020	329
7	starachowicki.....	17365	15563	14564	9850	624
	Miasto na prawach powiatu					
8	Kielce.....	8366	6910	6125	2645	672
9	Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	422131	366363	355459	243367	16391
	Powiaty:					
10	buski.....	67632	58048	55461	32716	3355
11	jędrzejowski.....	80884	71279	69971	57906	1733
12	kazimierski.....	34087	31863	31490	26329	471
13	opatowski.....	60613	53695	52718	43660	947
14	pińczowski.....	38786	35139	34348	25558	986
15	sandomierski.....	47728	43117	41753	15980	3661
16	staszowski.....	47660	38770	36683	20348	4465
17	włoszczowski.....	44741	34452	33035	20869	772

ROLNICZĄ WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

rolne						Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty	Lp.
kulturze					pozostałe			
ogrody przydomowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe	uprawy trwałe					
			razem	w tym sady				
hektarach								
2040	105617	9003	34618	34074	21077	53288	99322	1
756	47394	3025	4403	4059	10402	21635	37539	2
308	24687	1647	1264	1226	4856	9779	19246	3
48	12847	718	320	198	1937	7872	5082	4
194	2748	232	1686	1637	1024	1896	5102	5
40	1769	93	78	62	840	527	2118	6
118	3165	141	666	559	1211	624	4839	7
48	2178	194	389	378	534	938	1152	8
1283	58223	5978	30215	30014	10675	31652	61783	9
216	14169	1872	3132	3063	2310	5128	11047	10
179	8887	862	404	390	1453	5675	10192	11
65	4160	167	297	290	539	468	4835	12
185	3486	393	4046	4010	1002	3849	7474	13
71	6315	708	709	698	807	1783	4993	14
310	2803	179	18820	18779	1695	1788	9516	15
224	8016	1069	2561	2542	1892	4818	8678	16
33	10387	727	247	242	977	8144	5048	17

**TABL. 10. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Lp.	Podregiony Powiaty	Ogółem powierzchnia	Użytki			
			razem	w dobrej		
				razem	pod zasiewami	grunty ugorowane
W						
1	OGÓLEM.....	607022	518568	497673	322336	24993
2	Podregion kielecki.....	189921	156415	145910	82128	8678
	Powiaty:					
3	kielecki.....	92042	75972	71332	38805	4730
4	konecki.....	36523	27121	24615	9413	1465
5	ostrowiecki.....	30909	27069	26233	20424	965
6	skarżyski.....	4969	3971	3230	1020	281
7	starachowicki.....	17331	15529	14530	9823	624
	Miasto na prawach powiatu					
8	Kielce.....	8146	6753	5968	2644	613
9	Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	417101	362154	351764	240207	16315
	Powiaty:					
10	buski.....	67121	58006	55429	32712	3333
11	jędrzejowski.....	79120	69596	68300	56283	1700
12	kazimierski.....	34070	31848	31474	26320	471
13	opatowski.....	60424	53526	52550	43499	947
14	pińczowski.....	37904	34311	33586	25084	965
15	sandomierski.....	47648	43057	41693	15943	3661
16	staszowski.....	47169	38315	36244	20028	4465
17	włoszczowski.....	43644	33494	32487	20340	772

ROLNICZĄ WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

rolne					pozostałe	Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty	Lp.
kulturze								
ogrody przydomowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe	uprawy trwałe					
			razem	w tym sady				
hektarach								
2036	105071	8762	34475	34050	21055	53021	99276	1
756	47110	2953	4283	4054	10393	21520	37522	2
308	24579	1647	1263	1224	4850	9733	19239	3
48	12805	680	205	195	1935	7864	5078	4
194	2733	232	1685	1636	1024	1894	5099	5
40	1752	59	78	62	839	527	2117	6
118	3158	141	666	559	1211	624	4839	7
48	2082	194	387	378	534	878	1150	8
1279	57961	5809	30192	29996	10662	31501	61754	9
214	14166	1872	3132	3063	2308	5126	11044	10
179	8885	857	397	387	1449	5631	10184	11
65	4157	164	297	290	539	468	4834	12
185	3479	393	4046	4010	1002	3849	7470	13
71	6155	607	703	693	806	1781	4989	14
308	2793	178	18810	18769	1694	1788	9514	15
224	7952	1015	2561	2541	1891	4799	8674	16
33	10374	722	247	242	973	8059	5045	17

**Tabl. 11. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW WEDŁUG GRUP ZIEMIOPŁODÓW
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW
OGÓŁEM**

Podregiony Powiaty	Ogółem	Zboża ^a	Strącz- kowe jadalne	Ziem- niaki	Przemy- słowe	Pastewne	Pozo- stałe
<i>w hektarach</i>							
OGÓŁEM.....	326276	243948	4346	20172	12874	24648	20286
Podregion kielecki.....	82909	65629	471	6180	2088	4972	3568
Powiaty:							
kielecki.....	39461	31395	105	3558	287	2189	1926
konecki.....	9445	7469	81	746	63	613	473
ostrowiecki.....	20488	15553	241	884	1686	1499	626
skarżyski.....	1020	811	1	123	4	50	32
starachowicki.....	9850	8285	36	629	24	476	400
Miasto na prawach powiatu							
Kielce.....	2645	2116	8	240	24	146	110
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	243367	178319	3875	13992	10786	19676	16718
Powiaty:							
buski.....	32716	21866	898	3493	213	3120	3126
jędrzejowski.....	57906	49317	352	1854	1479	3979	924
kazimierski.....	26329	15996	754	2356	1920	1527	3777
opatowski.....	43660	31668	972	1114	5270	3232	1404
pińczowski.....	25558	16175	333	1999	732	2922	3397
sandomierski.....	15980	10218	412	956	810	827	2757
staszowski.....	20348	16410	75	1090	253	1412	1108
włoszczowski.....	20869	16668	82	1130	109	2657	224

a Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne zbożowe mieszanki, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zbożowe.

**Tabl. 11. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW WEDŁUG GRUP ZIEMIOPŁODÓW
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Podregiony Powiaty	Ogółem	Zboża ^a	Strącz- kowe jadalne	Ziem- niaki	Przemy- słowe	Pastewne	Pozo- stałe
<i>w hektarach</i>							
OGÓŁEM.....	322336	241313	4311	20160	12375	23933	20244
Podregion kielecki.....	82128	65147	471	6178	2033	4736	3564
Powiaty:							
kielecki.....	38805	31017	105	3558	232	1967	1926
konecki.....	9413	7449	81	745	63	602	473
ostrowiecki.....	20424	15497	241	883	1686	1495	623
skarżyski.....	1020	811	1	123	4	50	32
starachowicki.....	9823	8258	36	629	24	476	400
Miasto na prawach powiatu							
Kielce.....	2644	2116	8	240	24	146	109
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	240207	176166	3840	13982	10342	19197	16680
Powiaty:							
buski.....	32712	21862	898	3493	213	3120	3125
jędrzejowski.....	56283	48234	319	1853	1098	3866	913
kazimierski.....	26320	15987	754	2356	1920	1527	3777
opatowski.....	43499	31560	972	1112	5219	3232	1404
pińczowski.....	25084	15874	333	1994	720	2765	3397
sandomierski.....	15943	10181	412	956	810	827	2757
staszowski.....	20028	16219	75	1089	253	1284	1108
włoszczowski.....	20340	16249	79	1128	109	2576	199

a Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne zbożowe mieszanki, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zbożowe.

**TABL. 12. POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW
OGÓŁEM**

Podregiony Powiaty	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Kozy	Konie	Drób kurzy
	razem	w tym krowy	razem	w tym lochy				
<i>w sztukach</i>								
OGÓŁEM.....	181971	79368	383082	43423	4250	5351	11775	4926619
Podregion kielecki.....	58315	25898	57937	6089	2420	2389	5104	1797095
Powiaty:								
kielecki.....	31558	12947	31378	2939	1529	894	2690	949761
konecki.....	10806	6449	5814	1015	366	472	598	180191
ostrowiecki.....	8851	3513	12396	1432	70	226	663	77884
skarżyski.....	723	378	302	23	213	489	152	43501
starachowicki.....	6009	2457	6358	526	237	235	921	160124
Miasto na prawach powiatu								
Kielce.....	369	153	1689	154	5	73	81	385633
Podregion sandomiersko- jędrzejowski....	123656	53470	325145	37334	1830	2962	6671	3129525
Powiaty:								
buski.....	19445	7644	45791	5626	243	536	1054	353992
jędrzejowski.....	27379	10450	136527	11941	345	371	804	1443894
kazimierski.....	11000	3607	45935	7489	46	357	468	120826
opatowski.....	21791	10321	26890	3331	403	286	833	122945
pińczowski.....	11479	4833	19684	2951	273	225	1097	137124
sandomierski.....	4215	2209	7238	1005	90	317	592	143503
staszowski.....	10658	5044	23979	3193	53	579	1276	221675
włoszczowski.....	17689	9362	19100	1799	377	290	547	585566

**TABL. 12. POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Podregiony Powiaty	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Kozy	Konie	Drób kurzy
	razem	w tym krowy	razem	w tym lochy				
<i>w sztukach</i>								
OGÓŁEM.....	181016	78870	375530	42997	4240	5351	11258	4507632
Podregion kielecki.....	58307	25893	57170	6087	2410	2389	5104	1712044
Powiaty:								
kielecki.....	31551	12943	30611	2937	1529	894	2690	864740
konecki.....	10805	6448	5814	1015	356	472	598	180191
ostrowiecki.....	8851	3513	12396	1432	70	226	663	77854
skarżyski.....	723	378	302	23	213	489	152	43501
starachowicki.....	6009	2457	6358	526	237	235	921	160124
Miasto na prawach powiatu								
Kielce.....	369	153	1689	154	5	73	81	385633
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	122709	52977	318360	36910	1830	2962	6154	2795589
Powiaty:								
buski.....	19445	7644	45791	5626	243	536	1054	353992
jędrzejowski.....	27301	10406	131404	11681	345	371	804	1109994
kazimierski.....	11000	3607	45893	7489	46	357	461	120826
opatowski.....	21786	10321	26732	3310	403	286	833	122945
pińczowski.....	10862	4502	19613	2926	273	225	627	137124
sandomierski.....	4215	2209	7238	1005	90	317	591	143503
staszowski.....	10411	4926	23972	3193	53	579	1237	221639
włoszczowski.....	17689	9362	17716	1681	377	290	547	585566

**TABL. 13. OBSADA ZWIERZĄT GOSPODARSKICH NA 100 HA UŻYTKÓW ROLNYCH
WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW
OGÓŁEM**

Podregiony Powiaty	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Kozy	Konie	Drób kurzy
	razem	w tym krowy	razem	w tym lochy				
<i>w sztukach</i>								
OGÓŁEM.....	33,1	14,4	69,6	7,9	0,8	1,0	2,1	894,8
Podregion kielecki.....	32,4	14,4	32,2	3,4	1,3	1,3	2,8	999,0
Powiaty:								
kielecki.....	37,2	15,3	37,0	3,5	1,8	1,1	3,2	1120,9
konecki.....	32,1	19,2	17,3	3,0	1,1	1,4	1,8	535,7
ostrowiecki.....	31,7	12,6	44,4	5,1	0,3	0,8	2,4	279,0
skarżyski.....	11,2	5,9	4,7	0,4	3,3	7,6	2,4	676,9
starachowicki.....	35,1	14,4	37,2	3,1	1,4	1,4	5,4	936,0
Miasto na prawach powiatu								
Kielce.....	3,7	1,5	16,8	1,5	0,0	0,7	0,8	3827,5
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	33,4	14,4	87,7	10,1	0,5	0,8	1,8	844,3
Powiaty:								
buski.....	33,2	13,0	78,2	9,6	0,4	0,9	1,8	604,3
jędrzejowski.....	38,1	14,6	190,2	16,6	0,5	0,5	1,1	2011,6
kazimierski.....	34,5	11,3	143,9	23,5	0,1	1,1	1,5	378,6
opatowski.....	40,4	19,1	49,8	6,2	0,7	0,5	1,5	227,8
pińczowski.....	32,5	13,7	55,7	8,4	0,8	0,6	3,1	388,1
sandomierski.....	9,6	5,0	16,4	2,3	0,2	0,7	1,3	325,6
staszowski.....	26,6	12,6	59,9	8,0	0,1	1,4	3,2	553,4
włoszczowski.....	50,6	26,8	54,6	5,1	1,1	0,8	1,6	1674,4

**TABL. 13. OBSADA ZWIERZĄT GOSPODARSKICH NA 100 HA UŻYTKÓW ROLNYCH
WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Podregiony Powiaty	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Kozy	Konie	Drób kurzy
	razem	w tym krowy	razem	w tym lochy				
<i>w sztukach</i>								
OGÓŁEM.....	33,3	14,5	69,1	7,9	0,8	1,0	2,1	829,4
Podregion kielecki.....	32,9	14,6	32,2	3,4	1,4	1,3	2,9	965,7
Powiaty:								
kielecki.....	37,9	15,5	36,8	3,5	1,8	1,1	3,2	1038,5
konecki.....	32,7	19,5	17,6	3,1	1,1	1,4	1,8	545,7
ostrowiecki.....	31,8	12,6	44,5	5,1	0,3	0,8	2,4	279,7
skarżyski.....	11,6	6,1	4,9	0,4	3,4	7,9	2,5	700,5
starachowicki.....	35,2	14,4	37,2	3,1	1,4	1,4	5,4	937,9
Miasto na prawach powiatu								
Kielce.....	3,7	1,5	17,1	1,6	0,1	0,7	0,8	3908,4
Podregion sandomiersko- jedrzejewski.....	33,5	14,5	86,9	10,1	0,5	0,8	1,7	763,4
Powiaty:								
buski.....	33,2	13,1	78,2	9,6	0,4	0,9	1,8	604,8
jedrzejewski.....	39,0	14,9	187,9	16,7	0,5	0,5	1,1	1587,1
kazimierski.....	34,5	11,3	143,9	23,5	0,1	1,1	1,4	378,8
opatowski.....	40,5	19,2	49,7	6,2	0,7	0,5	1,5	228,5
pińczowski.....	31,5	13,0	56,8	8,5	0,8	0,7	1,8	397,4
sandomierski.....	9,6	5,0	16,4	2,3	0,2	0,7	1,3	326,0
staszowski.....	26,4	12,5	60,7	8,1	0,1	1,5	3,1	561,1
włoszczowski.....	52,0	27,5	52,1	4,9	1,1	0,9	1,6	1721,5

**TABL. 14. GOSPODARSTWA ROLNE POSIADAJĄCE CIĄGNIKI WEDŁUG MOCY SILNIKA
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW
OGÓŁEM**

Podregiony Powiaty	Ogółem	O mocy silnika w kW (KM)					
		do 15 (do 20,4)	15 - 25 (20,4 do 34,0)	25 - 40 (34,0 do 54,4)	40 - 60 (54,4 do 81,6)	60 - 100 (81,6 do 136,0)	100 i więcej (136,0 i więcej)
w liczbach bezwzględnych							
OGÓŁEM.....	66276	2587	32630	25055	12162	3583	429
Podregion kielecki.....	20406	1182	10700	6238	3325	811	85
Powiaty:							
kielecki.....	11234	597	5991	3216	1880	380	38
konecki.....	2632	294	1298	732	514	104	11
ostrowiecki.....	2797	104	1389	1022	549	236	19
skarżyski.....	461	46	248	118	59	11	
starachowicki.....	2792	106	1587	993	243	52	
Miasto na prawach powiatu							
Kielce.....	490	35	187	156	79	33	12
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	45870	1405	21930	18817	8837	2771	344
Powiaty:							
buski.....	7397	251	3698	2789	1413	291	48
jędrzejowski.....	7588	186	3457	2745	2027	703	113
kazimierski.....	4091	63	1730	2089	1060	333	40
opatowski.....	5772	132	2525	2723	1159	549	58
pińczowski.....	3893	128	1564	1775	920	301	49
sandomierski.....	7517	199	3949	3233	799	146	11
staszowski.....	5659	259	2945	2017	746	207	12
włoszczowski.....	3954	187	2063	1447	713	241	13

**TABL. 14. GOSPODARSTWA ROLNE POSIADAJĄCE CIĄGNIKI WEDŁUG MOCY SILNIKA
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Podregiony Powiaty	Ogółem	O mocy silnika w kW (KM)					
		do 15 (do 20,4)	15 - 25 (20,4 do 34,0)	25 - 40 (34,0 do 54,4)	40 - 60 (54,4 do 81,6)	60 - 100 (81,6 do 136,0)	100 i więcej (136,0 i więcej)
w liczbach bezwzględnych							
OGÓŁEM.....	66238	2580	32616	25029	12139	3560	420
Podregion kielecki.....	20395	1178	10699	6231	3318	804	84
Powiaty:							
kielecki.....	11229	594	5990	3212	1876	375	37
konecki.....	2630	294	1298	731	513	104	11
ostrowiecki.....	2796	104	1389	1021	548	236	19
skarżyski.....	460	45	248	117	59	10	
starachowicki.....	2791	106	1587	993	243	51	
Miasto na prawach powiatu							
Kielce.....	489	35	187	156	78	33	12
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	45843	1402	21917	18798	8821	2755	336
Powiaty:							
buski.....	7395	251	3698	2787	1412	290	48
jędrzejowski.....	7581	186	3452	2740	2022	699	110
kazimierski.....	4090	63	1729	2089	1059	333	40
opatowski.....	5769	132	2525	2723	1157	547	57
pińczowski.....	3889	126	1563	1772	919	297	47
sandomierski.....	7515	198	3949	3231	798	144	11
staszowski.....	5655	259	2943	2014	744	206	11
włoszczowski.....	3950	187	2059	1443	710	239	12

**TABL. 15. CIĄGNIKI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG MOCY SILNIKA
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW
OGÓŁEM**

Podregiony Powiaty	Ogółem	O mocy silnika w kW (KM)					
		do 15 (do 20,4)	15 - 25 (20,4 do 34,0)	25 - 40 (34,0 do 54,4)	40 - 60 (54,4 do 81,6)	60 - 100 (81,6 do 136,0)	100 i więcej (136,0 i więcej)
w sztukach							
OGÓŁEM.....	83043	2794	34705	27447	13559	4047	491
Podregion kielecki.....	24169	1279	11380	6799	3698	909	104
Powiaty:							
kielecki.....	13011	646	6356	3486	2058	420	45
konecki.....	3167	311	1352	807	563	120	14
ostrowiecki.....	3715	119	1513	1143	644	269	26
skarżyski.....	552	49	286	133	70	14	
starachowicki.....	3194	117	1679	1066	277	54	
Miasto na prawach powiatu							
Kielce.....	529	37	193	163	85	38	13
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	58874	1515	23325	20648	9861	3137	387
Powiaty:							
buski.....	9179	278	3916	3063	1543	323	57
jędrzejowski.....	9924	203	3630	2948	2224	791	128
kazimierski.....	5689	65	1790	2266	1167	360	41
opatowski.....	7730	137	2667	2927	1322	613	64
pińczowski.....	5395	143	1742	1995	1093	365	57
sandomierski.....	9388	221	4350	3741	906	156	13
staszowski.....	6545	273	3066	2160	794	238	14
włoszczowski.....	5025	195	2165	1549	812	291	13

**TABL. 15. CIĄGNIKI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG MOCY SILNIKA
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW
GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Podregiony Powiaty	Ogółem	O mocy silnika w kW (KM)					
		do 15 (do 20,4)	15 - 25 (20,4 do 34,0)	25 - 40 (34,0 do 54,4)	40 - 60 (54,4 do 81,6)	60 - 100 (81,6 do 136,0)	100 i więcej (136,0 i więcej)
w sztukach							
OGÓLEM.....	82864	2787	34688	27403	13517	3994	475
Podregion kielecki.....	24128	1275	11379	6788	3685	899	102
Powiaty:							
kielecki.....	12983	643	6355	3479	2051	412	43
konecki.....	3165	311	1352	806	562	120	14
ostrowiecki.....	3710	119	1513	1141	641	269	26
skarżyski.....	549	48	286	132	70	13	
starachowicki.....	3193	117	1679	1066	277	53	
Miasto na prawach powiatu							
Kielce.....	527	37	193	163	83	38	13
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	58736	1512	23309	20615	9832	3094	373
Powiaty:							
buski.....	9172	278	3916	3058	1542	322	57
jędrzejowski.....	9882	203	3624	2941	2215	778	121
kazimierski.....	5687	65	1789	2266	1166	360	41
opatowski.....	7720	137	2667	2927	1318	608	63
pińczowski.....	5370	141	1741	1991	1092	352	53
sandomierski.....	9376	220	4350	3738	901	153	13
staszowski.....	6532	273	3064	2154	792	236	13
włoszczowski.....	4998	195	2159	1541	806	285	12

**TABL. 16. GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ROLNICZEGO
OSOBY KIERUJĄCEJ ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW
OGÓŁEM**

Podregiony Powiaty	Ogółem	Gospodarstwa, w których osoba kierująca posiada wykształcenie rolnicze				Gospodarstwa, w których osoba kierująca nie posiada wykształcenia rolniczego
		wyższe	policealne i średnie zawodowe	zasadnicze zawodowe	kurs rolniczy	
w liczbach bezwzględnych						
OGÓŁEM.....	114863	1295	7187	7013	22309	77060
Podregion kielecki.....	43573	383	1639	1651	8195	31705
Powiaty:						
kielecki.....	21766	111	726	780	4184	15967
konecki.....	5839	43	182	177	1196	4242
ostrowiecki.....	5963	119	391	332	1121	4001
skarżyski.....	2321	16	43	36	419	1807
starachowicki.....	5597	46	210	283	910	4149
Miasto na prawach powiatu.....						
Kielce.....	2086	48	88	44	366	1539
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	71290	912	5549	5362	14113	45355
Powiaty:						
buski.....	12764	163	764	692	2264	8881
jędrzejowski.....	11524	111	969	1100	2123	7221
kazimierski.....	5301	101	534	725	1051	2890
opatowski.....	8326	105	570	803	1758	5090
pińczowski.....	5988	72	474	349	1362	3731
sandomierski.....	11410	248	1128	779	2151	7105
staszowski.....	10255	60	609	368	2195	7023
włoszczowski.....	5721	52	500	546	1209	3415

**TABL. 16. GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ROLNICZEGO
OSOBY KIERUJĄCEJ ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE**

Podregiony Powiaty	Ogółem	Gospodarstwa, w których osoba kierująca posiada wykształcenie rolnicze				Gospodarstwa, w których osoba kierująca nie posiada wykształcenia rolniczego
		wyższe	policealne i średnie zawodowe	zasadnicze zawodowe	kurs rolniczy	
w liczbach bezwzględnych						
RAZEM.....	114809	1281	7177	7013	22306	77032
Podregion kielecki.....	43552	378	1639	1651	8194	31689
Powiaty:						
kielecki.....	21758	108	726	780	4183	15962
konecki.....	5835	43	182	177	1196	4238
ostrowiecki.....	5960	118	391	332	1121	3999
skarżyski.....	2319	16	43	36	419	1805
starachowicki.....	5595	46	210	283	910	4147
Miasto na prawach powiatu Kielce.....	2084	47	88	44	366	1538
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	71257	903	5539	5362	14111	45343
Powiaty:						
buski.....	12761	162	762	692	2264	8881
jędrzejowski.....	11515	108	967	1100	2122	7218
kazimierski.....	5300	101	533	725	1051	2890
opatowski.....	8322	105	569	803	1758	5087
pińczowski.....	5983	71	474	349	1362	3727
sandomierski.....	11408	247	1128	779	2151	7104
staszowski.....	10251	59	608	368	2194	7022
włoszczowski.....	5716	50	497	546	1209	3415

TABL. 17. GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG LAT PROWADZENIA GOSPODARSTWA PRZEZ OSOBĘ KIERUJĄCĄ ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

OGÓŁEM

Podregiony Powiaty	Ogółem	Gospodarstwa prowadzone przez osobę kierującą przez okres				
		do 1 roku	2 - 5	6 - 10	11 - 20	21 lat i więcej
w liczbach bezwzględnych						
OGÓŁEM.....	114863	2293	12490	19595	37960	42524
Podregion kielecki.....	43573	1098	4785	7639	13681	16369
Powiaty:						
kielecki.....	21766	512	2238	3635	7311	8071
konecki.....	5839	161	611	1034	1721	2312
ostrowiecki.....	5963	133	633	1085	1788	2324
skarżyski.....	2321	67	261	394	558	1040
starachowicki.....	5597	167	715	1006	1610	2100
Miasto na prawach powiatu Kielce.....	2086	59	328	484	692	523
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	71290	1195	7705	11956	24279	26155
Powiaty:						
buski.....	12764	178	1303	2277	4507	4498
jędrzejowski.....	11524	222	1440	1970	3772	4120
kazimierski.....	5301	86	670	759	1842	1944
opatowski.....	8326	113	723	1347	3105	3038
pińczowski.....	5988	142	607	954	2123	2162
sandomierski.....	11410	146	1221	1865	3792	4385
staszowski.....	10255	197	1134	1825	3308	3791
włoszczowski.....	5721	110	607	959	1830	2216

TABL. 17. GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG LAT PROWADZENIA GOSPODARSTWA PRZEZ OSOBĘ KIERUJĄCĄ ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

Podregiony Powiaty	Ogółem	Gospodarstwa prowadzone przez osobę kierującą przez okres				
		do 1 roku	2 - 5	6 - 10	11 - 20	21 lat i więcej
w liczbach bezwzględnych						
OGÓŁEM.....	114809	2289	12476	19586	37949	42508
Podregion kielecki.....	43552	1094	4777	7635	13679	16366
Powiaty:						
kielecki.....	21758	510	2235	3633	7310	8071
konecki.....	5835	161	609	1032	1721	2312
ostrowiecki.....	5960	132	633	1085	1787	2323
skarżyski.....	2319	66	260	394	558	1040
starachowicki.....	5595	167	713	1006	1610	2100
Miasto na prawach powiatu Kielce.....	2084	59	328	484	692	521
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	71257	1195	7699	11951	24270	26142
Powiaty:						
buski.....	12761	178	1303	2276	4507	4496
jędrzejowski.....	11515	222	1439	1969	3769	4117
kazimierski.....	5300	86	670	759	1842	1943
opatowski.....	8322	113	723	1346	3103	3037
pińczowski.....	5983	142	605	954	2122	2160
sandomierski.....	11408	146	1219	1866	3792	4385
staszowski.....	10251	197	1134	1825	3307	3789
włoszczowski.....	5716	110	606	957	1829	2215

**TABL. 18. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE WEDŁUG OSOBY KIERUJĄCEJ
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**

Podregiony Powiaty	Ogółem	Gospodarstwa, w których osobą kierującą jest			
		użytkownik	członek rodziny użytkownika		pracownik najemny
			razem	w tym współmażonek użytkownika	

w liczbach bezwzględnych

OGÓLEM.....	114809	109181	5337	3481	291
Podregion kielecki.....	43552	41213	2201	1384	137
Powiaty:					
kielecki.....	21758	20757	949	596	52
konecki.....	5835	5505	299	184	31
ostrowiecki.....	5960	5629	318	198	13
skarżyski.....	2319	2194	116	79	9
starachowicki.....	5595	5166	415	261	14
Miasto na prawach powiatu Kielce.....	2084	1962	104	66	18
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	71257	67968	3136	2097	153
Powiaty:					
buski.....	12761	12228	511	368	22
jędrzejowski.....	11515	11054	438	263	23
kazimierski.....	5300	5135	152	98	13
opatowski.....	8322	8009	296	174	17
pińczowski.....	5983	5730	241	142	12
sandomierski.....	11408	10760	638	458	10
staszowski.....	10251	9581	628	432	42
włoszczowski.....	5716	5470	232	162	14

**TABL. 19. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA DOCHODU
GOSPODARSTWA DOMOWEGO ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**

Podregiony Powiaty	Ogółem	Gospodarstwa domowe, w których ponad 50% dochodów ogółem stanowiły dochody z:							Gospo- darstwa pozosta- łe
		działal- ności rolniczej	działal- ności rolniczej i pracy naje- mnej	pracy naje- mnej	pracy naje- mnej i działal- ności rolniczej	działal- ności pozarol- niczej	emerytu- ry i renty	niezarob- kowych źródeł utrzyma- nia ^{a)}	
<i>w liczbach bezwzględnych</i>									
OGÓLEM.....	114809	29154	963	33438	2535	11100	24801	5080	7739
Podregion kielecki.....	43552	6240	261	14453	859	4418	11921	2879	2520
Powiaty:									
kielecki.....	21758	3347	162	7378	501	2506	4746	1766	1352
konecki.....	5835	939	21	1954	85	470	1694	355	317
ostrowiecki.....	5960	1232	48	1573	88	597	1777	303	343
skarżyski.....	2319	60	2	759	29	114	1129	103	124
starachowicki.....	5595	572	24	1898	137	502	1891	239	332
Miasto na prawach powiatu									
Kielce.....	2084	91	4	891	19	229	685	113	52
Podregion sandomiersko- jędrzejowski.....	71257	22913	702	18986	1675	6682	12879	2201	5219
Powiaty:									
buski.....	12761	3886	130	3424	268	1259	2569	339	886
jędrzejowski.....	11515	3294	113	3303	266	1272	2053	324	890
kazimierski.....	5300	2730	49	1023	92	350	583	62	413
opatowski.....	8322	3360	105	1824	251	656	1198	262	665
pińczowski.....	5983	2239	42	1356	127	575	1081	147	416
sandomierski.....	11408	4112	108	2619	206	1106	1966	466	825
staszowski.....	10251	1920	99	3451	261	977	2397	435	711
włoszczowski.....	5716	1372	56	1987	204	487	1032	165	414

a) Poza emeryturą i rentą.

TABL. 20. PRACUJĄCY W ROLNICTWIE WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

Lp.	Podregiony Powiaty	Ogółem	Gospodarstwa			
			razem	rodzinną siłą roboczą	pracownicy najemni stali	pracownicy dorywczy
<i>w tysiącach</i>						
1	OGÓŁEM	285,7	285,4	284,3	1,1	x
2	Podregion kielecki	106,3	106,2	105,9	0,3	x
	Powiaty:					
3	kielecki.....	55,4	55,3	55,2	0,1	x
4	konecki.....	13,1	13,0	12,9	0,1	x
5	ostrowiecki.....	13,8	13,8	13,8	0,0	x
6	skarżyski.....	4,9	4,9	4,9	0,0	x
7	starachowicki.....	14,8	14,8	14,7	0,1	x
	Miasto na prawach powiatu					
8	Kielce.....	4,4	4,4	4,3	0,0	x
9	Podregion sandomiersko-jędrzejowski	179,4	179,2	178,4	0,7	x
	Powiaty:					
10	buski.....	31,9	31,9	31,9	0,0	x
11	jędrzejowski.....	28,8	28,8	28,7	0,1	x
12	kazimierski.....	15,0	15,0	14,7	0,3	x
13	opatowski.....	19,7	19,7	19,6	0,1	x
14	pińczowski.....	15,1	15,0	15,0	0,0	x
15	sandomierski.....	29,0	29,0	28,9	0,1	x
16	staszowski.....	25,2	25,2	25,2	0,1	x
17	włoszczowski.....	14,6	14,6	14,6	0,0	x
<i>w tysiącach</i>						
1	OGÓŁEM	134,7	134,3	132,0	0,7	1,2
2	Podregion kielecki	44,6	44,5	43,9	0,2	0,2
	Powiaty:					
3	kielecki.....	24,6	24,5	24,3	0,1	0,1
4	konecki.....	5,6	5,5	5,5	0,0	0,0
5	ostrowiecki.....	5,8	5,8	5,7	0,0	0,1
6	skarżyski.....	1,4	1,4	1,4	0,0	0,0
7	starachowicki.....	5,7	5,7	5,6	0,0	0,0
	Miasto na prawach powiatu					
8	Kielce.....	1,4	1,4	1,4	0,0	0,0
9	Podregion sandomiersko-jędrzejowski	90,1	89,9	88,1	0,5	1,0
	Powiaty:					
10	buski.....	15,7	15,7	15,5	0,0	0,1
11	jędrzejowski.....	13,4	13,4	13,3	0,0	0,0
12	kazimierski.....	8,5	8,5	8,1	0,3	0,1
13	opatowski.....	10,1	10,1	9,8	0,1	0,1
14	pińczowski.....	8,1	8,1	8,0	0,0	0,0
15	sandomierski.....	15,6	15,6	15,0	0,0	0,5
16	staszowski.....	11,6	11,6	11,5	0,0	0,1
17	włoszczowski.....	6,9	6,9	6,9	0,0	0,0

a) Patrz "Uwagi Metodyczne",

indywidualne		Gospodarstwa osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej					Lp.
pracownicy kontraktowi	pomoc sąsiedzka	razem	pracownicy najemni stali	pracownicy dorywczy	pracownicy kontraktowi	pozostałe osoby ^{a)}	

osób

x	x	0,3	0,3	x	x	x	1
x	x	0,2	0,2	x	x	x	2
x	x	0,1	0,1	x	x	x	3
x	x	0,0	0,0	x	x	x	4
x	x	0,0	0,0	x	x	x	5
x	x	0,0	0,0	x	x	x	6
x	x	0,0	0,0	x	x	x	7
x	x	0,0	0,0	x	x	x	8
x	x	0,2	0,2	x	x	x	9
x	x	0,0	0,0	x	x	x	10
x	x	0,0	0,0	x	x	x	11
x	x	0,0	0,0	x	x	x	12
x	x	0,0	0,0	x	x	x	13
x	x	0,1	0,1	x	x	x	14
x	x	0,0	0,0	x	x	x	15
x	x	0,0	0,0	x	x	x	16
x	x	0,0	0,0	x	x	x	17

AWU

0,1	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	1
0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	2
0,0	0,0	0,1	0,1	-	0,0	-	3
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	4
0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	5
0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	6
0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-	7
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	8
0,0	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	9
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	10
0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	-	0,0	11
0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	12
0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	13
0,0	0,0	0,1	0,1	-	-	-	14
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	15
0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0	16
0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	17

**TABL. 21. UŻYTKOWNIK I CZŁONKOWIE RODZINY UŻYTKOWNIKA PRACUJĄCY
UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**

Lp.	Podregiony Powiaty	Ogółem			
			do 1 ha włącznie	razem	
<i>w tysiącach</i>					
1	OGÓŁEM.....	284,3	37,2	247,1	44,3
2	Podregion kielecki.....	105,9	17,3	88,5	21,3
Powiaty:					
3	kielecki.....	55,2	7,2	48,0	10,1
4	konecki.....	12,9	2,1	10,9	2,4
5	ostrowiecki.....	13,8	2,8	10,9	2,3
6	skarżyski.....	4,9	1,7	3,1	1,5
7	starachowicki.....	14,7	2,5	12,3	3,8
Miasto na prawach powiatu					
8	Kielce.....	4,3	1,0	3,3	1,2
9	Podregion sandomiersko-jędrzejowski.....	178,4	19,8	158,6	23,0
Powiaty:					
10	buski.....	31,9	4,0	27,9	4,3
11	jędrzejowski.....	28,7	2,5	26,2	3,4
12	kazimierski.....	14,7	1,1	13,6	1,1
13	opatowski.....	19,6	2,0	17,6	1,9
14	pińczowski.....	15,0	1,2	13,7	1,6
15	sandomierski.....	28,9	4,7	24,2	4,9
16	staszowski.....	25,2	3,6	21,6	4,2
17	włoszczowski.....	14,6	0,8	13,7	1,5
<i>w tysiącach</i>					
1	OGÓŁEM.....	132,0	10,5	121,5	15,8
2	Podregion kielecki.....	43,9	4,7	39,2	7,2
Powiaty:					
3	kielecki.....	24,3	2,2	22,1	3,6
4	konecki.....	5,5	0,5	5,0	0,8
5	ostrowiecki.....	5,7	0,7	5,0	0,8
6	skarżyski.....	1,4	0,4	1,1	0,5
7	starachowicki.....	5,6	0,6	5,0	1,2
Miasto na prawach powiatu					
8	Kielce.....	1,4	0,3	1,1	0,3
9	Podregion sandomiersko-jędrzejowski.....	88,1	5,8	82,3	8,6
Powiaty:					
10	buski.....	15,5	1,1	14,4	1,5
11	jędrzejowski.....	13,3	0,7	12,6	1,1
12	kazimierski.....	8,1	0,3	7,8	0,4
13	opatowski.....	9,8	0,5	9,3	0,7
14	pińczowski.....	8,0	0,3	7,7	0,6
15	sandomierski.....	15,0	1,6	13,4	2,3
16	staszowski.....	11,5	1,0	10,5	1,6
17	włoszczowski.....	6,9	0,3	6,6	0,5

W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha						Lp.
powyżej 1 ha						
2 - 3	3 - 5	5 - 10	10 - 15	15 - 30	30 i więcej	
<i>osób</i>						
39,9	64,8	68,6	17,7	9,6	2,3	1
17,5	25,9	18,1	3,3	1,8	0,6	2
9,5	15,7	10,3	1,5	0,7	0,2	3
2,0	2,9	2,6	0,6	0,3	0,1	4
1,7	2,5	2,8	0,8	0,7	0,2	5
0,8	0,6	0,2	0,0	0,0	0,0	6
2,8	3,4	1,9	0,2	0,1	0,0	7
0,8	0,8	0,4	0,1	0,0	0,0	8
22,4	38,9	50,4	14,4	7,9	1,7	9
3,8	7,1	9,1	2,4	0,8	0,2	10
3,0	5,7	8,6	3,0	2,0	0,5	11
1,5	3,0	5,5	1,6	0,8	0,1	12
2,0	3,8	5,8	2,2	1,6	0,4	13
1,5	3,1	5,0	1,5	0,9	0,2	14
4,5	6,7	6,3	1,2	0,6	0,1	15
4,2	6,2	5,5	1,1	0,4	0,1	16
1,8	3,3	4,7	1,4	0,8	0,2	17
<i>AWU</i>						
16,9	31,6	38,7	10,9	6,2	1,5	1
7,0	12,1	9,5	1,9	1,1	0,4	2
4,0	7,6	5,5	0,9	0,4	0,1	3
0,8	1,3	1,4	0,4	0,2	0,1	4
0,6	1,1	1,5	0,5	0,4	0,1	5
0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	6
1,1	1,5	1,0	0,1	0,0	0,0	7
0,3	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	8
9,8	19,5	29,2	9,0	5,1	1,1	9
1,7	3,6	5,4	1,5	0,6	0,1	10
1,1	2,5	4,5	1,8	1,2	0,3	11
0,6	1,6	3,5	1,0	0,5	0,1	12
0,9	1,9	3,2	1,3	1,0	0,3	13
0,7	1,7	3,1	1,0	0,6	0,1	14
2,3	3,8	3,9	0,8	0,4	0,1	15
1,8	3,1	3,1	0,7	0,3	0,0	16
0,7	1,4	2,5	0,8	0,5	0,1	17

**TABL. 22. UŻYTKOWNIK I CZŁONKOWIE RODZINY UŻYTKOWNIKA PRACUJĄCY
W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH WEDŁUG CZASU PRACY
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**

Podregiony Powiaty	Ogółem	Wymiar rocznego czasu pracy w godzinach				
		0-530	531-1060	1061-1590	1591-2119	2120 i więcej
<i>w tysiącach osób</i>						
OGÓŁEM.....	284,3	117,6	53,8	31,7	31,1	50,1
Podregion kielecki.....	105,9	49,8	20,5	11,6	10,0	14,0
Powiaty:						
kielecki.....	55,2	23,8	11,1	6,6	5,6	8,2
konecki.....	12,9	6,0	2,4	1,4	1,3	1,8
ostrowiecki.....	13,8	6,8	2,3	1,3	1,3	2,1
skarżyski.....	4,9	3,2	0,8	0,3	0,2	0,3
starachowicki.....	14,7	7,3	3,2	1,6	1,4	1,3
Miasto na prawach powiatu Kielce.....	4,3	2,7	0,8	0,3	0,2	0,3
Podregion sandomiersko-jędrzejowski.....	178,4	67,8	33,3	20,1	21,1	36,1
Powiaty:						
buski.....	31,9	12,8	5,5	3,3	3,8	6,4
jędrzejowski.....	28,7	11,9	5,5	3,2	3,2	5,0
kazimierski.....	14,7	4,8	2,7	1,2	1,8	4,2
opatowski.....	19,6	7,4	3,4	2,3	2,5	4,0
pińczowski.....	15,0	4,9	2,8	1,8	2,0	3,5
sandomierski.....	28,9	9,9	5,4	3,7	3,8	6,2
staszowski.....	25,2	10,4	5,0	3,0	2,5	4,3
włoszczowski.....	14,6	5,6	3,1	1,7	1,6	2,5
<i>w tysiącach AWU</i>						
OGÓŁEM.....	132,0	14,7	20,2	19,8	27,2	50,1
Podregion kielecki.....	43,9	6,2	7,7	7,2	8,7	14,0
Powiaty:						
kielecki.....	24,3	3,0	4,2	4,1	4,9	8,2
konecki.....	5,5	0,8	0,9	0,9	1,2	1,8
ostrowiecki.....	5,7	0,9	0,9	0,8	1,1	2,1
skarżyski.....	1,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,3
starachowicki.....	5,6	0,9	1,2	1,0	1,2	1,3
Miasto na prawach powiatu Kielce.....	1,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3
Podregion sandomiersko-jędrzejowski.....	88,1	8,5	12,5	12,6	18,5	36,1
Powiaty:						
buski.....	15,5	1,6	2,1	2,1	3,3	6,4
jędrzejowski.....	13,3	1,5	2,0	2,0	2,8	5,0
kazimierski.....	8,1	0,6	1,0	0,8	1,5	4,2
opatowski.....	9,8	0,9	1,3	1,4	2,2	4,0
pińczowski.....	8,0	0,6	1,1	1,1	1,7	3,5
sandomierski.....	15,0	1,2	2,0	2,3	3,3	6,2
staszowski.....	11,5	1,3	1,9	1,9	2,2	4,3
włoszczowski.....	6,9	0,7	1,2	1,0	1,4	2,5

**TABL. 23. UŻYTKOWNIK I CZŁONKOWIE RODZINY UŻYTKOWNIKA PRACUJĄCY
W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH WEDŁUG WIEKU
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**

Podregiony Powiaty	Ogółem	Osoby w wieku					
		15 - 24 lata	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 lat i więcej
<i>w tysiącach osób</i>							
OGÓLEM.....	284,3	41,4	45,0	52,4	62,2	50,2	33,1
Podregion kielecki.....	105,9	14,5	15,5	18,8	23,5	19,1	14,3
Powiaty:							
kielecki.....	55,2	8,5	8,8	10,3	12,3	9,2	6,2
konecki.....	12,9	1,5	1,7	2,3	2,9	2,5	1,9
ostrowiecki.....	13,8	1,7	2,0	2,3	3,3	2,7	1,8
skarżyski.....	4,9	0,4	0,5	0,7	1,0	1,0	1,2
starachowicki.....	14,7	2,0	2,1	2,6	3,0	2,6	2,4
Miasto na prawach powiatu Kielce.....	4,3	0,3	0,5	0,6	1,0	1,1	0,8
Podregion sandomiersko-jędrzejowski	178,4	26,8	29,4	33,6	38,7	31,1	18,8
Powiaty:							
buski.....	31,9	4,6	5,2	6,2	6,6	5,5	3,7
jędrzejowski.....	28,7	4,3	4,7	5,4	6,3	5,1	2,8
kazimierski.....	14,7	2,4	2,5	2,7	3,1	2,3	1,6
opatowski.....	19,6	2,9	3,1	4,0	4,7	3,1	1,8
pińczowski.....	15,0	2,2	2,4	2,7	3,3	2,6	1,8
sandomierski.....	28,9	4,5	5,1	5,3	6,1	5,2	2,7
staszowski.....	25,2	3,6	4,1	4,6	5,4	4,6	2,8
włoszczowski.....	14,6	2,2	2,2	2,6	3,2	2,7	1,5
<i>w tysiącach AWU</i>							
OGÓLEM.....	132,0	10,8	19,6	27,8	35,2	25,7	12,9
Podregion kielecki.....	43,9	3,4	5,5	8,5	11,6	9,2	5,7
Powiaty:							
kielecki.....	24,3	2,1	3,3	4,9	6,5	4,8	2,6
konecki.....	5,5	0,3	0,6	1,0	1,5	1,2	0,8
ostrowiecki.....	5,7	0,4	0,7	1,1	1,6	1,3	0,7
skarżyski.....	1,4	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4
starachowicki.....	5,6	0,4	0,7	1,0	1,4	1,2	0,9
Miasto na prawach powiatu Kielce.....	1,4	0,1	0,1	0,2	0,3	0,4	0,3
Podregion sandomiersko-jędrzejowski	88,1	7,4	14,0	19,3	23,7	16,6	7,2
Powiaty:							
buski.....	15,5	1,3	2,5	3,5	4,0	2,9	1,4
jędrzejowski.....	13,3	1,1	2,1	2,9	3,5	2,5	1,0
kazimierski.....	8,1	0,8	1,4	1,9	2,2	1,2	0,5
opatowski.....	9,8	0,8	1,5	2,2	3,0	1,7	0,6
pińczowski.....	8,0	0,7	1,3	1,7	2,1	1,5	0,7
sandomierski.....	15,0	1,3	2,6	3,3	4,0	2,9	1,0
staszowski.....	11,5	0,9	1,7	2,3	3,0	2,4	1,2
włoszczowski.....	6,9	0,6	1,0	1,5	1,9	1,4	0,6

SKRÓTY

p.p	= punkt procentowy
tys.	= tysiąc
mln	= milion
zł	= złoty
szt	= sztuka
ha	= hektar
r.	= rok
cd.	= ciąg dalszy
dok.	= dokończenie
tabl.	= tablica

ZNAKI UMOWNE

Kreska (-)	- zjawisko nie wystąpiło
Zero: (0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka (.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak x	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
„W tym”	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

Przy publikowaniu danych US – prosimy o podanie źródła.